

SAMPO GROUP

2021

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS
JA TILINPÄÄTÖS

SISÄLLYSLUETTELO

Hallituksen toimintakertomus 2021.....	4	Osakkeenomistajat	25	Sampo Oyj:n tilinpäätös.....	183
Sampo-konserni	4	Hallituksen ja ylimmän johdon omistukset	27	Sampo Oyj:n tuloslaskelma	184
Tulevaisuuden näkymät	7	Hallinnointiin liittyvät asiat	28	Sampo Oyj:n tase	185
Näkymät vuodelle 2022	7	Hallinnointi	28	Sampo Oyj:n rahoituslaskelma	186
Konsernin suurimmat riskit ja epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä	7	Varsinainen yhtiökokous	28	Sampo Oyj:n tilinpäätöksen liitetiedot ...	187
Voitonjakoehdotus	8	Vastuullisuus	29	Yhteenvedo merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista	188
Toimintaympäristö	9	Riskienhallinta	30	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot 1-4	189
Liiketoiminta-alueet	11	Palkitseminen.....	30	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot 5-9	190
If	11	Konsernirakenteen muutokset	32	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot 10-14	191
Topdanmark.....	14	Muutoksia konsernin johdossa	34	Tuloveroja koskeva liitetieto 15	192
Hastings	15	Henkilöstö	35	Vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot 16-18	193
Mandatum	17	Raportointikauden jälkeiset tapahtumat	35	Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot 19-21	193
Omistusyhteisö	18	Tunnusluvut	36	Osakeomistuksia koskeva liitetieto 22	194
Taloudellinen tilanne	19	Tunnuslukujen laskentakaavat	39	Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset....	195
Konsernin vakavaraisuus	19	Konsernin IFRS-tilinpäätös	42	Tilintarkastuskertomus	196
Velka-asema	19	Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS	43		
Luottoluokitukset	20	Konsernitase, IFRS	44		
Muut tapahtumat	21	Laskelma oman pääoman muutoksista, IFRS	45		
Nordean osakkeiden myynti	21	Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS	46		
Hastings-kauppa	22	Konsernin tilinpäätöksen liitetiedot	47		
Omien osakkeiden osto-ohjelma	22	Yhteenvedo merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista	48		
Koronaviruspandemian vaikutukset Sampo-konserniin	22	Segmentti-informaatio	68		
Osakkeet, osakepääoma ja osakkeenomistajat	23	Olenaiset määräysvallattomien omistajien osuudet	75		
Osakkeet ja osakepääoma	23	Muut konsernin liitetiedot 1-36	77		
Hallituksen valtuutukset	25				

VUOSIRAPORTIT 2021
WWW.SAMPO.COM/VUOSI2021

Tämä pdf-muodossa oleva hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös ei ole ESEF-asetusten (European Single Electronic Format) mukainen XHTML-asiakirja. Sammon ESEF-tilinpäätös on saatavissa osoitteessa www.sampo.com/vuosi2021.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Sampo-konserni	4	Taloudellinen tilanne	19	Hallinnointiin liittyvät asiat	28
Tulevaisuuden näkymät	7	Konsernin vakavaraisuus.....	19	Hallinnointi	28
Näkymät vuodelle 2022.....	7	Velka-asema	19	Varsinainen yhtiökokous.....	28
Konsernin suurimmat riskit ja epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä	7	Luottoluokitukset	20	Vastuullisuus	29
Voitonjakoehdotus	8	Muut tapahtumat	21	Riskienhallinta	30
Toimintaympäristö	9	Nordean osakkeiden myynti.....	21	Palkitseminen.....	30
Liiketoiminta-alueet	11	Hastings-kauppa	22	Konsernirakenteen muutoksia	32
If.....	11	Omien osakkeiden osto-ohjelma.....	22	Muutos konsernin johdossa.....	34
Topdanmark.....	14	Koronaviruspandemian vaikutukset Sampo-konserniin.....	22	Henkilöstö	35
Hastings	15	Osakkeet, osakepääoma ja osakkeenomistajat	23	Raportointikauden jälkeiset tapahtumat	35
Mandatum	17	Osakkeet ja osakepääoma	23	Tunnusluvut	36
Omistusyhteisö	18	Hallituksen valtuutukset	25	Tunnuslukujen laskentakaavat	39
		Osakkeenomistajat	25		
		Hallituksen ja ylimmän johdon omistukset	27		

Hallituksen toimintakertomus 2021

Sampo-konserni

Sampo-konsernin ydinliiketoiminta vahinkovakuutus ylsi 1 282 miljoonan euron (967) underwriting-tulokseen vuonna 2021 kasvaen 32 prosenttia vuodentakaisesta. Hastings-kauppa huomioiden, mutta ilman raportoituja koronapandemian vaikutuksia underwriting-tulos kasvoi 19 prosenttia. Konsernin yhdistetty kulusuhde parani 2,0 prosenttiyksikköä 81,4 prosenttiin (83,4) vuodentakaisesta. Ilman raportoituja koronapandemian vaikutuksia yhdistetty kulusuhde parani 2,7 prosenttiyksikköä 83,1 prosenttiin (85,7). 6 prosentin orgaaninen kasvu ja Hastings-kauppa nostivat maksutulon 7 644 miljoonaan euroon. Tuloskehitys ylittää selvästi Sampo-konsernin vuosille 2021–2023 asettamat vuosittaiset tavoitteet underwriting-tuloksen keskimäärin noin 4–6 prosentin suuruudesta kasvusta ja alle 86 prosentin yhdistetystä kulusuhteesta.

If raportoi 891 miljoonan euron (802) underwriting-tuloksen ja 81,3 prosentin (82,1) yhdistetyn kulusuhteen vuodelta 2021. Tulosta tukivat maksutulon vakaa 4,3 prosentin kasvu kiintein valuuttakurssein ja vahva operatiivinen kehitys. Maksutulo kasvoi vuoden aikana Ifin liiketoiminta-alueilla laajalti, mutta kasvu oli erityisen vahvaa Yritysiakkaat- ja Suurasiakkaat-liiketoiminnoissa, joissa nähtiin edelleen merkittäviä hinnankorotuksia. Myös Henkilöasiakkaat-liiketoiminnan operatiivinen kasvu oli vahvaa kiintein valuuttakurssein, vuositason 3,7 prosenttia, huolimatta uusien autojen myynnin jyrkästä laskusta Ruotsissa vuoden jälkipuoliskolla. Kasvua avitti asiakaspysyvyyden säilyminen erinomaisena noin 90 prosentissa. Ifin riskisuhde parani vuositason 1,2 prosenttiyksikköä, kun suurvahingot, vakaviin sääilmiöihin liittyvät vahingot sekä run-off-tuotot ja koronan vaikutus eliminoidaan laskelmista. Kehitystä selittävät muun muassa hinnankorotukset ja entisestään parantunut riskien valinta. Tulos ennen veroja vahvistui 1 077 miljoonaan euroon (901).

Topdanmarkin tulos ennen veroja oli 346 miljoonaa euroa (167) Sampo-konsernin tuloslaskelmassa vuonna 2021. Yhdistetty kulusuhde parani 82,3 prosenttiin (85,2).

Hastings jatkoi kurinalaista hinnoitteluaan Ison-Britannian moottoriajoneuvovakuutusmarkkinoilla, joilla hintakilpailu oli kireää. Voimassa olevien vakuutussojien määrä kasvoi vuositason 2 prosenttia hieman yli 3,1 miljoonaan vahvan asiakaspidon tukemana. Hastingsin operatiivinen kulusuhde oli 80,3 prosenttia vuonna 2021 eli merkittävästi 88 prosentin vuositason tavoitetta parempi. Tulos ennen veroja oli 127 miljoonaa euroa tai 168 miljoonaa euroa, kun ei huomioida 41 miljoonan euron ei-operatiivisia poistoja. Sampo nosti omistussuutensa Hastingista 100 prosenttiin 8.12.2021.

Mandatumin vuoden 2021 tulos ennen veroja kasvoi 291 miljoonaan euroon (154). Tulosta tukivat 10,2 prosentin suuruinen sijoitustuotto ja vahva kasvu asiakasvaroissa. Mandatum Lifen Solvenssi II -vakavaraisuussuhde

oli 190 prosenttia (188). Sijoitussidonnaiset ja muut hallinnoitavat asiakasvarat kasvoivat 21 prosenttia 11,1 miljardiin euroon (9,2) positiivisten nettomerkitöiden ja markkinakehityksen tukemina.

Sampo vähensi omistustaan Nordeassa vuonna 2021 kolmessa erässä: toukokuussa, syyskuussa ja lokakuussa. Sampo myi institutionaalisille sijoittajille nopeutetuilla tarjousmenettelyillä kaikkiaan 397 miljoonaa Nordean osaketta saaden bruttomyyntituloa 3 847 miljoonaa euroa. Osakemyyntien seurauksena Sampo omisti 31.12.2021 noin 245,9 miljoonaa Nordea osaketta, joka oli 6,2 prosenttia kaikista Nordean osakkeista ja äänivallasta. Sampo-konsernin tilinpäätöksessä Nordea luokiteltiin osakkuusyhtiön sijaan myytävänä olevaksi omaisuus-eräksi IFRS 5:n mukaisesti viimeisimmän, lokakuussa 2021 toteutetun osakemyynnin yhteydessä. Sammolle kirjattava osuus Nordean vuoden 2021 tuloksesta oli 409 miljoonaa euroa (427) Nordean osakkeiden myyntiin liittyneet kirjanpitoaikutukset pois lukien.

Sampo-konsernin vuoden 2021 tulos ennen veroja kasvoi 3 171 miljoonaan euroon (380). Tulos ennen veroja sisältää 982 miljoonaa euroa Sampo-konsernin osinkopolitiikan mukaisia satunnaiseriä. Ilman näitä eriä tulos ennen veroja oli 2 189 miljoonaa euroa (1 541). Markkina-arvojen muutokset huomioiva konsernin laaja tulos oli 3 448 miljoonaa euroa (434). Osakekohtainen tulos nousi 4,63 euroon (0,07), tai 2,86 euroon (2,16) ilman satunnaisia eriä.

Sampo Oyj:n hallitus ehdotti 18.5.2022 järjestettävälle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2021 osinkoa jaetaan 4,10 euroa osakkeelta. Osinkoon sisältyy 1,70 euron (1,60) suuruinen osakekohtainen vakuutusosinko, jossa on kasvua 6 prosenttia, ja vähintään 2,00 euron suuruinen osakekohtainen osinko, jota yhtiön johto kertoi ehdottavansa Nordean osakkeiden myynnin yhteydessä 26.10.2021. Lisäksi Sampo käynnisti 750 miljoonan euron laajuisen omien osakkeiden osto-ohjelman 1.10.2021, jossa omia osakkeita oli ostettu vuoden 2021 loppuun mennessä 380 miljoonalla eurolla.

Sampo-konsernin Solvenssi II -vakavaraisuussuhde oli vuoden 2021 lopussa 185 prosenttia. Vakavaraisuussuhde kasvoi vuoden 2020 lopun 176 prosentista. Sampo-konsernin tavoitteena on 170–190 prosentin vakavaraisuussuhde.

Sampo-konsernin velkaisuusaste aleni 23,8 prosenttiin vuoden 2020 lopun 28,6 prosentista. Suhdeluvun laskuun vaikuttivat oman pääoman kasvu ja rahoitusvelan lasku lainojen erääntymisten ja takaisinostojen myötä. Ehdotettu osinko ja käynnissä oleva omien osakkeiden takaisinosto-ohjelma huomioiden velkaisuusaste oli vuoden 2021 lopussa 27,9 prosenttia. Sampo-konsernin tavoitteena on alle 30 prosentin velkaisuusaste.

Sampo-konserni julkaisee kirjanpitolain luvun 3a pykälän 5 mukaisesti selvityksen muista kuin taloudellisista tiedoista. Kyseinen selvitys (Vastuullisuusraportti vuodelta 2021) julkaistaan toimintakertomuksesta erillisenä toukokuussa 2022.

Avainluvut

Sampo-konserni, 2021

Milj. e	2021	2020	Muutos, %
Tulos ennen veroja *)	3 171	380	735
If	1 077	901	20
Topdanmark	346	167	107
Hastings	127	-16	—
Osakkuusyhtiöt *)	1 311	-722	—
Mandatum	291	154	89
Omistusyhteisö (pl. osakkuusyhtiöt)	20	-103	—
Tilikauden tulos	2 748	112	2 345
Underwriting-tulos	1 282	967	32
Tulos/osake, euroa	4,63	0,07	4,56
Tulos/osake ilman satunnaisia eriä, euroa *)	2,86	2,16	0,70
Tulos/osake markkina-arvoin, euroa	5,90	0,65	5,25
Oman pääoman tuotto, %	26,8	3,1	23,7

*) Nordeaan ja Nordaxiin liittyvät kirjanpitoaikautukset, 982 miljoonaa euroa tammi-joulukuussa 2021, on luokiteltu satunnaisiksi eriksi Sampo-konsernin osinkopolitiikan mukaisesti. Vertailukaudella satunnaiset erät olivat -1 161 miljoonaa euroa.

Sampo-konsernin taloudelliset tavoitteet vuosille 2021-2023

	Tavoite	1-12/2021
Konserni	Underwriting-tuloksen kasvu keskimäärin 4-6 (mid-single-digit) prosenttia vuositasaalla (ilman koronaviruksen vaikutuksia)	32 % (19 % Hastings-kauppa huomioiden, ilman raportoituja koronan vaikutuksia)
	Konsernin yhdistetty kulusuhde: alle 86 %	81,4 % (83,1 % ilman raportoituja koronan vaikutuksia)
	Solvenssi II -vakavaraisuussuhde: 170-190 %	185 %
	Velkaisuusaste: alle 30 %	23,8 % (27,9 % sisältäen osingon ja omien osakkeiden takaisinostot)
If	Yhdistetty kulusuhde: alle 85 %	81,3 % (83,6 % ilman koronan vaikutusta)
Hastings	Operatiivinen kulusuhde: alle 88 %	80,3 %
	Riskisuhde: alle 76 %	62,2 %

Taloudelliset tavoitteet vuosille 2021-2023 esiteltiin pääomamarkkinapäivässä 24.2.2021.

Tulevaisuuden näkymät

Näkymät vuodelle 2022

Sampo-konsernin vahinkovakuutusliiketoimintojen odotetaan yltävän vuosille 2021–2023 asetettujen tavoitteiden mukaisiin underwriting-marginaaleihin. Konsernitasolla Sampo tavoittelee alle 86 prosentin yhdistettyä kulusuhdetta, ja sen suurimman tytäryhtiön Ifin tavoitteeksi on asetettu alle 85 prosentin yhdistetty kulusuhde. Hastings tavoittelee alle 88 prosentin operatiivista kulusuhdetta.

Sampo-konsernin vahinkovakuutustoimintojen yhdistetyt kulusuhteet ja operatiiviset kulusuhteet vaihtelevat vuosineljänneksittäin muun muassa sään kausivaihteluiden, suurvahinkojen, aiempina vuosina sattuneisiin vahinkoihin liittyvän korvausvastuun purun sekä koronapandemiaan liittyvän vahinkofrekvenssin heilahtelun vuoksi. Näillä tekijöillä on erityisen olennainen merkitys yksittäisille segmenteille ja liiketoiminta-alueille, kuten Hastingsille.

Sijoitustoiminnan markkina-arvoin laskettavat tulokset ovat varsinkin henkivakuutustoiminnassa vahvasti sidoksissa pääomamarkkinoiden kehitykseen.

Topdanmark julkaisee oman tulosenustemallinsa vuosineljänneksittäin.

Konsernin suurimmat riskit ja epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä

Sampo-konserni altistuu päivittäisessä liiketoiminnassaan erilaisille riskeille ja epävarmuustekijöille ensisijaisesti keskeisten liiketoimintayksiköidensä välityksellä.

Sampo-konsernin yhtiöiden kannattavuuteen ja sen vaihteluihin vaikuttavat eniten markkina-, luotto- ja vakuutusriskit sekä operatiiviset riskit. Konsernitasolla riskien lähteet ovat samoja, mutta hajautusvaikutusten takia ne eivät ole suoraan yhteenlaskettavissa.

Ennalta arvaamattomat, merkittävät tapahtumat voivat vaikuttaa Sampo-konsernin kannattavuuteen välittömästi. Epävarmuustekijöiden identifiointi on helpompaa kuin epävarmuustekijöiden todennäköisyyksien, ajoituksen ja mahdollisten taloudellisten vaikutusten laajuuden arviointi. Koronapandemia on viime aikoina johtanut toimitusketjun ongelmiin, mikä yhdessä nopeasti vahvistuneen kulutustavaroiden kysynnän kanssa on näkynyt toimitushäiriöinä sekä energian ja tavaroiden hintojen nousuna. Koronaviruspandemia ja viruksen tukahduttamiseen liittyvät toimet tuovat talouden ja pääomamarkkinoiden kehitykseen tällä hetkellä

merkittävää epävarmuutta. On olemassa myös lukuisia yleisesti tunnistettuja makrotaloudellisia ja poliittisia tekijöitä sekä muita epävarmuuden lähteitä, jotka voivat vaikuttaa finanssialaan monella tavoin negatiivisesti.

Muita epävarmuuden lähteitä ovat toimintaympäristön ennalta arvaamattomat rakenteelliset muutokset sekä jo tunnistetut toimintaympäristöön vaikuttavat trendit ja mahdolliset vaikutuksiltaan suuret tapahtumat. Näillä ulkoisilla tekijöillä voi olla vaikutuksia Sampo-konsernin liiketoiminnan harjoittamiseen myös pitkällä aikavälillä. Esimerkkejä tunnistetuista trendeistä ovat demografiset muutokset, kestävä kehityksen teemat ja teknologinen kehitys esimerkiksi keinoälyn ja digitalisaation saralla mukaan lukien kyberturvallisuuteen liittyvät uhat.

Voitonjakoehdotus

Osinko

Sampo-konserni julkisti 24.2.2021 pääomakehikon, jonka tarkoituksena on vahvan, mutta samalla tehokkaan taseen tukemana varmistaa sijoitetulle pääomalle korkea ja ennakoitavissa oleva tuotto. Kehikon mukaisesti Sampo palauttaa vakuutusostoiminnastaan saatua ylimääräistä pääomaa vakuutusosingon muodossa. Muu ylimääräinen pääoma, mukaan lukien mahdollisten finanssisijoitusten myynneistä saatavat varat, palautetaan lisäosinkojen ja/ tai omien osakkeiden takaisinostojen muodossa siltä osin kuin niitä ei käytetä liiketoiminnan kehittämiseen. Sampo tavoittelee 170–190 prosentin suuruista Solvenssi II -vakavaraisuussuhdetta ja alle 30 prosentin velkaisuusastetta.

Sampo Oyj:n 6.2.2020 julkaistun osinkopolitiikan mukaan maksettujen osinkojen kokonaismäärä on vähintään 70 prosenttia konsernin vuotuisesta nettotuloksesta (satunnaiset erät pois lukien). Tässä yhteydessä satunnaisilla erillä tarkoitetaan vuonna 2021 toteutettuihin Nordean osakkeiden myynteihin sekä Sampo-konsernin Nordax Bank AB:n omistusosuuden muuttumiseen liittyviä kertaluonteisia eräiä.

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 8 565 347 307,19 euroa, josta tilikauden 2021 voitto on 2 639 015 210,13 euroa. Yllä esitettyjen linjausten mukaisesti hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle osinkoa maksettavaksi 4,10 euroa kullekin yhtiön osakkeelle, lukuun ottamatta osingon täsmäytyspäivänä 20.5.2022 Sampo Oyj:n hallussa olevia osakkeita. Osinkoon sisältyy 1,70 euron suuruinen osakekohtainen vakuutusosinko sekä vähintään 2 euron suuruinen osakekohtainen osinko, jota yhtiön johto kertoi ehdottavansa Nordean osakkeiden myynnin yhteydessä 26.10.2021.

Koska osakekohtainen tulos ilman satunnaisia eräiä oli 2,86 euroa osakkeelta, ehdotettu osinko vastaa 143 prosentin voitonjakosuhdetta. Loput varoista jätetään yhtiön omaan pääomaan. Ehdotetun osingon huomioimisen jälkeen Sampo-konsernin tilikauden 2021 jakokelpoiset varat ovat 6 323 miljoonaa euroa, konsernin Solvenssi II -vakavaraisuussuhde 185 prosenttia ja velkaisuusaste 27 prosenttia.

Osingonmaksu

Osinko ehdotetaan maksettavan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 20.5.2022 rekisteröitynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osakseluetteloon. Hallitus ehdottaa, että osingot maksetaan 31.5.2022.

Taloudellinen asema

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Toimintaympäristö

Pohjoismaiset vahinko- vakuutusmarkkinat

Vahinkovakuutusmarkkinat ovat Pohjoismaissa historiallisesti olleet kannattavuudeltaan hyvät ja alan toimijoiden yhdistetyt kulusuhteet matalammat kuin vahinkovakuutusmarkkinoilla muualla Euroopassa. Sama markkinatilanne vallitsi edelleen vuonna 2021 kurinalaisen kilpailuympäristön ja osin epätavallisen alhaisten vahinkofrekvenssien tuomien kustannushyötyjen ansiosta.

Vahinkovakuutusalan konsolidaatiokehitys jatkui Pohjoismaissa kuluneena vuonna, mutta markkinoiden kilpailudynamiikan ei uskota muuttuvan merkittävästi, sillä markkinat ovat jo entuudestaan suhteellisen keskittyneet. Alan suurten toimijoiden käyttöön ottamat uudet kunnianhimoiset taloudelliset tavoitteet ja yhdistymiskehitys kuitenkin lisäävät entisestään kurinalaisuutta liiketoiminnassa. Alan neljällä suurimmalla toimijalla on nyt hallussaan yhteensä noin 80–90 prosenttia Norjan, Suomen ja Ruotsin vahinkovakuutusmarkkinoista. Monet näistä yhtiöistä toimivat kahdessa tai useammassa Pohjoismaassa. Tanskassa markkina ei ole yhtä keskittynyt kuin edellä mainituissa maissa, sillä neljän suurimman vahinkovakuuttajan osuus on 60 prosenttia Tanskan vakuutusmarkkinasta.

Parina viime vuotena jo nähdyt hinnankorotukset jatkuivat Pohjoismaiden yritys- ja suuryritysasiakas-segmenteissä vuonna 2021 hinnantarkistusten ollessa merkittäviä korvauskuluinflaatiosta jälkeen jääneissä kategorioissa kuten kiinteistövuokuttamisessa. Suurten yritysasiakkaiden segmentissä markkinatilannetta tuki eräiden kilpailijoiden poistuminen markkinoilta, jonka ansiosta hintojen korotukset eivät vaikuttaneet asiakaspitoon merkittävästi. Vuoden 2022 alussa sopimuksien uusimiskehitys näyttää ainakin toistaiseksi suotuisalta hintatason noustessa markkinoilla yleisesti. Henkilöasiakassegmentissä kilpailutilanne oli Pohjoismaissa kireä vuonna 2021, mutta alan suurimmat toimijat pitivät hinnoittelunsa kurinalaisena. Hinnankorotukset vaihtelivat luonnollisesti segmentteittäin ja tuoteryhmittäin, mutta olivat yleisesti ottaen korvaussinflaation suuruisia.

Yleisen taloustilanteen parannuttua Pohjoismaissa vuonna 2021 inflaatio kiihtyi, ja tietyissä segmenteissä, kuten rakennusmateriaaleissa ja energiassa, inflaatio oli keskimääräistä korkeampi. Rakennusmateriaalien korkeampi hinnannousu ei kuitenkaan ainakaan toistaiseksi kiihdyttänyt korvaussinflaatiota, sillä rakennusmateriaalit muodostavat vain pienen osan korvauskuluista. Koska vahinkovakuutusmarkkinat reagoivat yleensä herkästi korvaussinflaatioon, kurinalaisesti toimivat alan yhtiöt seuraavat tätä kehitystä tarkkaan ja hallinnoivat inflaatio-odotuksia niihin suhteutetuin hinnantarkistuksin.

Pohjoismaissa nähtiin kuluneena vuonna useita erilaisia sääilmiöitä. Niistä vakavin tapahtui Gävlessä, Ruotsissa, jossa tulva pakotti monet jättämään kotinsa. Lisäksi kesällä Keski-Euroopassa tapahtuneet tuhoisat tulvat aiheuttivat vahinkoja pohjoismaisille yritysasiakkaille, joilla on liiketoimintaa tulva-alueilla. YK:n ilmasto-paneelin IPCC:n mukaan ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät jo Pohjoismaissa ja tulevaisuudessa alueelle on odotettavissa vielä lisää helleaalloja ja tulvia. Ilmastonmuutos ja vastuullisuus pysyvät jatkossakin keskeisinä kysymyksinä vahinkovakuutusallalla Pohjoismaissa, ja useimmat alan suurista toimijoista ovat sisällyttäneet ilmasto- tai ESG-tavoitteita strategiaansa.

Koronaviruspandemia vaikutti Pohjoismaiden vakuutusmarkkinoihin vuonna 2021, vaikkakin vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vahinkofrekvenssit pysyivät normaalia alhaisempina kuluneena vuonna, mutta niiden kehitys vaihteli vuosineljänneksittäin. Koronapandemia vaikutti voimakkaimmin moottoriajoneuvo- ja matkavakuutuksiin. Koronapandemia ja sen seurauksena asetetut rajoitukset heikensivät tiettyjen vakuutus tuotteiden, kuten matkavakuutusten, maksutulokehitystä. Myös uusien autojen suhteellisen matalat myyntimäärät voivat osittain olla sidoksissa koronapandemiaan, esimerkiksi puolijohdeiden saatavuusongelmien muodossa, mutta myyntilukuihin vaikuttivat muutkin tekijät, kuten veromuutokset.

Ison-Britannian vahinko- vakuutusmarkkinat

Vakuutusmaksutaso aleni moottoriajoneuvovakuutus-
sissa Isossa-Britanniassa vuonna 2021. Tähän vaikuttivat
osaltaan koronapandemian seurauksena asetettujen
rajoitusten seurauksena alentunut vahinkofrekvenssi sekä
uusi hintakilpailuympäristö. Hastingsin pääjakelukanava
hintavertailusivustot ovat Isossa-Britanniassa edelleen
asiakkaiden suosiossa vakuutuksia vertailtaessa.

Vakuutusalan valvontaviranomaisen FCA:n vahinkova-
kuutuksen hinnoittelukäytäntöjä koskevien uudistusten
(GIPP) täysimittainen soveltaminen tuli alalla pakolliseksi
1.1.2022. Hastings on toteuttanut määräaikaan mennessä
kaikki toimet, jotka FCA määräsi tehtäväksi. Uudistuksen
mukaisesti nykyiselle asiakkaalle on tarjottava vakuutus-
sopimusta uusittaessa vähintään sama tai edullisempi
hintaa kuin uudelle asiakkaalle. Uudistusten vaikutuksesta
on vielä epävarmuutta, mutta on nähty merkkejä siitä,

että vuoden 2022 alusta alkaen hintoja uusille asiakkaille
olisi korotettu. Hastings on joustavan hinnoittelunsa,
riskienvalintansa ja liiketoimintamallinsa ansiosta
hyvässä asemassa kilpailijoihinsa nähden sopeutuakseen
ja hyötyäkseen muutoksista ajan mittaan. Vuotta 2022
tarkasteltaessa vakuutusten uusmyynnin keskihintojen
odotetaan kasvavan hintojen heijastaessa sekä korvaus-
flaatiota että GIPP-uudistusten vaikutuksia.

Tieliikenneonnettomuuksissa syntyneistä pienistä
vammoista koituvien kulujen alentamiseen tähtäävät niin
sanotut whiplash-uudistukset tulivat voimaan Ison-Bri-
tannian vakuutusmarkkinoilla toukokuun 2021 lopussa.
Koska näihin vammoihin liittyvä korvauskäsittely voi
kestää pitkään, on vielä liian aikaista arvioida uudistusten
vaikutusta lopullisiin korvauskuluihin. On kuitenkin
jo joitakin varhaisia merkkejä siitä, että sekä pienten
vammojen vahinkofrekvenssi olisi vähentynyt ja että
vammat olisivat vähemmän vakavia kuin aiemmin.

Kotivakuutusmarkkina säilyi suhteellisen vakaana
vuonna 2021 hintojen noustessa markkinoilla hieman ja
hintavertailusivujen kasvattaessa edelleen suositaan
jakelukanavana. Näyttäisi alustavasti siltä, että myös
uusien kotivakuutus sopimusten hinnat olisivat GIPP-
uudistusten jälkeen tammikuussa 2022 nousseet ja että
nousu olisi jopa hieman suurempaa kuin moottori-
ajoneuvovakuutuksissa.

Liiketoiminta-alueet

If

If on Pohjoismaiden johtava vahinkovakuutus konserni. Se tarjoaa vakuutusratkaisuja kaikissa keskeisissä vakuutuslajeissa neljällä liiketoiminta-alueellaan, joita ovat Henkilöasiakkaat, Yritysassiakkaat, Suurasiakkaat ja Baltia-liiketoiminta. Ifin liiketoimintamalli perustuu korkeaan asiakastyytyvyyteen, alansa parhaaseen riskien arviointiin ja hinnoitteluun sekä pohjoismaisen toimintamallinsa mahdollistamaan skaalaeduista hyötymiseen. Ifin strategian ytimessä ovat erinomaiset digitaaliset myyntikanavat ja muut digitaaliset palvelut etenkin Henkilöasiakkaat-liiketoiminnassa ja Yritysassiakkaat-liiketoiminnan pk-markkinasegmentissä.

Underwriting-tulos

If raportoi vuoden 2021 tammi–joulukuussa 891 miljoonan euron (802) suuruisen underwriting-tuloksen. Kasvu oli vuositasolla 11 prosenttia. Kasvu vauhditti yhdistetyn kulusuhteen koheneminen 0,8 prosenttiyksikköä 81,3 prosenttiin (82,1) ja maksutulon 4,3 prosentin kasvu kiintein valuuttakurssein. Koronaviruspandemian vaikutukset pois lukien underwriting-tulos kasvoi vuodentakaisesta 15 prosenttia ja yhdistetty kulusuhde parani 83,3 prosenttiin (85,1). Kehitys on linjassa Ifin

Tulos

If, 2021

Milj. e	2021	2020	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, brutto	5 134	4 823	6
Vakuutusmaksutulo, netto	4 772	4 484	6
Korvauskulut, netto	-2 860	-2 720	5
Liikekulut	-1 021	-962	6
Underwriting-tulos	891	802	11
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut	-3	-8	-64
Vakuutustoimintaan kohdistettu sijoitustoiminnan nettotuotto	14	17	-14
Vakuutustekninen kate	902	811	11
Sijoitustoiminnan nettotuotto	234	146	61
Sijoitustoiminnan nettotuotto-osuuden siirto	-36	-39	-8
Muut tuotot ja kulut	-24	-17	42
Tulos ennen veroja	1 077	901	20

Avainluvut	2021	2020	Muutos
Yhdistetty kulusuhde, %	81,3	82,1	-0,8
Riskisuhde, %	59,9	60,7	-0,8
Toimintakulusuhde, %	21,4	21,5	-0,1
Liikekulusuhde, %	15,8	15,8	—
Suurvahingot vs. budjetoidut ^{*)} , %	0,8	2,0	-1,1
Aiempien tilikausien kehitys ^{**)} , %	3,6	4,2	-0,6

^{*) Suurvahinkojen positiivinen poikkeama normaaliin nähden tarkoittaa normaalitasoa suurempia suurvahinkoja.}

^{**) Positiivinen luku kertoo vastuuvelan myönteisestä kehityksestä.}

vuosien 2021–2023 taloudellisten tavoitteiden kanssa, jotka ovat underwriting-tuloksen kasvu keskimäärin mid single digit -kokoluokassa (noin 4–6 prosenttia) ja alle 85 prosentin yhdistetty kulusuhde.

Maksutulon kehitys

Ifin raportoima bruttomaksutulo oli 5 134 miljoonaa euroa (4 823) tammi–joulukuussa 2021. Maksutulo kasvoi valuuttakurssivaikutukset pois lukien 4,3 prosenttia erityisesti Baltia-liiketoiminnan ja Norjan vahvan kehityksen ansiosta. Liiketoiminta-alueittain maksutulo kasvoi vahvasti kauttaaltaan ja kasvua vauhdittivat pääasiassa hinnankorotukset ja kasvanut asiakaspysyvyys.

Ifin Henkilöasiakasliiketoiminnan bruttomaksutulo kasvoi tammi–joulukuussa 3,7 prosenttia. Kasvua vauhdittivat pääasiassa korvausinflaation tahdissa toteutetut hinnankorotukset, vahva asiakaspysyvyys ja asiakasmäärän kasvu. Sekä vuosineljänneksittäin että vuositasolla tarkastellen Henkilöasiakasliiketoiminnan kasvu oli maantieteellisesti suurinta Ruotsissa ja Norjassa. Uusien autojen kauppa kasvoi Pohjoismaissa 4 prosenttia vuonna 2021 vuoden 2020 suhteellisen matalista myyntimääristä. Autokaupan kasvu oli vahvinta Norjassa.

Henkilöasiakasliiketoiminnan asiakasmäärä jatkoi vakaata kasvuaan kaikissa maissa vuonna 2021. Asiakasmäärä on nyt yli 3,2 miljoonaa kotitaloutta, joista monilla on useita Ifin vakuutuksia. Vahvaa kehitystä tukivat kaikissa maissa, erityisesti Norjassa ja Tanskassa, positiivisesti kehittynyt asiakasuskollisuus. Henkilöasiakkaat-liiketoiminnan asiakaspysyvyys oli vuoden 2021

lopussa ennätysellinen vahva, yli 90 prosenttia, ja asiakasuskollisuutta mittaava suosittelemiseksi NPS (Net Promoter Score) 61. Digitaalisen palvelukokonaisuuden ja ylipäättään sähköisen asioinnin kehitys jatkui vuonna 2021 hyvänä vuosien mittaan tehtyjen jatkuvien investointien ansiosta. Vakuutusasioiden hoito itsepalveluna Omien Sivujen kautta kasvoi, ja sisäänkirjautumisten määrä nousi 15 prosenttia 11 miljoonaan. Kolmannes uusasiakasmyyntistä on nyt digitaalista ja yli puolet vahinkoilmoituksista tehdään sähköisesti.

Ifin Yritysasiakasliiketoiminnan bruttomaksutulon kasvu oli 4,3 prosenttia vuonna 2021 ensisijaisesti Norjan tukiessa kasvua. Yritysasiakkaat-liiketoiminta kasvatti myynti- ja palvelukapasiteettiaan vuonna 2021 sekä lisäämällä asiakkaille suunnattua vakuustarjontaan että edistämällä vastuullisuuteen, vahingontorjuntaan ja tietoturvakatuutuksiin liittyviä hankkeita. Tämä tuki Yritysasiakkaiden määrän kasvua, jota vauhdittivat myös asiakaspysyvyyden parantuminen jo ennestään hyvistä lukemista ja vakuutus sopimusten uusimisvolyymien hyvä kehitys kaikissa maissa. Kasvua tukivat verkon kautta tapahtuvan myynnin vahva kehitys sekä digitaalisen palvelutarjonnan laajentaminen ja itsepalvelun lisääntyminen. Verkon kautta tapahtuva myynti kasvoi Yritysasiakkaat-liiketoiminnassa yli 60 prosenttia vuonna 2021 vuodentakaisesta lähtötason tuki ollessa matala.

Ifin Suurasiakasliiketoiminnan bruttomaksutulo kasvoi kiintein valuuttakursssein 5,4 prosenttia vuonna 2021 ja 8,6 prosenttia vuoden viimeisellä neljänneksellä. Suurasiakasliiketoiminnan maksutuloa kasvatti pääasiassa Norjan ja Ruotsin hyvä kehitys, kun taas Suomessa kutistunut työtapaturvakuutusmarkkina ja Tanskan suuri määrä monivuotisiin projekteihin liittyviä vakuutuksia vuonna 2020 heijastuivat maksutulon kasvuun negatiivisesti. Vakuutus sopimusten uusimisvolyymi oli vahva Suurasiakkaat-liiketoiminnassa vuonna 2021 merkittävien hinnankorotuksien ja asiakaspysyvyys parantui entisestään. Toiminnan tehostamiseen kiinnitettiin edelleen huomiota kehittämällä korkealaatuisia verkkopalveluja niiden kysynnän kasvaessa ja Suurasiakkaiden itsepalvelun lisääntyessä. Noin 50 prosentilla asiakkaista on nyt tunnukset If Login -palveluun ja näistä 90 prosenttia käytti palvelua ahkerasti vakuutus sopimuksien ja laskujen tarkasteluun sekä vahinkoilmoitusten ja vakuutus todistuksien tekoon vuonna 2021.

Baltian liiketoiminnan kasvu oli keskimääräistä markkinakasvua vahvempaa ja bruttomaksutulo kasvoi 10,8 prosenttia vuonna 2021. Kasvu oli vahvaa kaikissa kolmessa Baltian maassa asiakasmäärän kasvun ja vankan asiakasuskollisuuden tukiessa kehitystä.

Yhdistetyn kulusuhteen kehitys

Ifin vuoden 2021 yhdistetty kulusuhde oli 81,3 prosenttia (82,1). Suhdeluku parani vuodentakaisesta 0,8 prosenttiyksikköä pääasiassa oikaistun riskisuhteen parantumisen ja pienempien suurvahinkojen seurauksena. Suurvahingot olivat tammi–joulukuussa 2021 nettovakuutusmaksutuotoista prosenttiosuutena ilmaistuina 0,8 prosenttiyksikköä odotuksia suuremmat, mutta pienenevät 1,1 prosenttiyksikköä vuodentakaisesta.

Vakaviin sääilmiöihin liittyvät vahingot olivat noin 0,9 prosenttiyksikköä nettovakuutusmaksutuotoista eli noin 0,7 prosenttiyksikköä suuremmat kuin vuotta aiemmin. Vuonna 2021 suurimmat säähän liittyvät vahingot aiheutuivat heinä–elokuussa Saksassa olleista tulvista, joista kohdistui vahinkokuluja Suurasiakkaat-liiketoiminnalle. Ruotsin Gävlen elokuinen tulva näkyi myös osaltaan vakaviin sääilmiöihin liittyvissä vahingoissa.

Koronaviruspandemiaan liittyvät vaikutukset pienenevät vuoden 2021 viimeisellä neljänneksellä, kun rokotuskattavuus parani. Moottoriajoneuvovahinkojen frekvenssit jatkoivat normalisoitumistaan, kun liikennemäärät jatkoivat kasvuaan kohti normaalitasoaan. Vuonna 2021 koronaviruspandemian vaikutus oli kaiken kaikkiaan noin 2 prosenttiyksikköä (3).

Aiempiina tilikausina sattuneisiin vahinkoihin varatun korvausvastuun purku vahvisti yhdistettyä kulusuhdetta

	Yhdistetty kulusuhde,%			Riskisuhde,%		
	2021	2020	Muutos	2021	2020	Muutos
Henkilöasiakkaat	78,6	76,0	2,6	57,3	54,2	3,1
Yritysiakkaat	83,2	85,8	-2,6	61,2	64,2	-3,0
Suurasiakkaat	93,4	109,0	-15,6	74,3	91,0	-16,7
Baltia	86,8	86,6	0,2	58,7	58,4	0,3
Ruotsi	75,8	72,3	3,5	56,9	52,6	4,3
Norja	84,6	86,6	-2,0	63,3	65,6	-2,3
Suomi	81,8	88,0	-6,2	59,5	66,2	-6,7
Tanska	90,9	92,3	-1,4	63,4	64,9	-1,5

3,6 prosenttiyksikköä vuonna 2021 vaikutuksen pienentyessä hieman vuodentakaisesta 4,2 prosenttiyksikköä. Suurin osa aiempien vuosien korvausvastuun purkamisesta syntyvästä positiivisesta tulosvaikutuksesta liittyi Ruotsin liikennevakuutuskantaan.

Riskisuhde koheni kaiken kaikkiaan 0,8 prosenttiyksikköä 59,9 prosenttiin (60,7) vuonna 2021. Oikaistu riskisuhde parani vuositasona noin 1,2 prosenttiyksikköä 64,1 prosenttiin (65,3), kun laskelmasta eliminoidaan suurvahingot, sääilmiöihin liittyvät vahingot, aiempien vuosien kehitys ja koronaviruspandemian vaikutukset. Riskisuhteen positiiviseen kehitykseen vaikuttivat ensisijaisesti Yritysiakkaat- ja Suurasiakkaat-liiketoimintojen hinnankorotukset ja hinnoittelun kehitys sekä jatkuva riskien valintaan liittyvä kehitystyö. Toimintakulusuhde aleni 0,1 prosenttiyksikköä 21,4 prosenttiin (21,5) vuonna 2021.

Sijoitustoiminnan tulos

Ifin tammi–joulukuun 2021 sijoitustoiminnan tulos oli vahva, 234 miljoonaa euroa (146) osake- ja korkomarkkinoiden suotuisan kehityksen ansiosta. Sijoitusten tuotto markkina-arvoin oli koko vuonna 4,3 prosenttia (2,3). Korkoinstrumenttien efektiivinen tuotto (running-yield) oli vuoden 2021 lopussa 1,5 prosenttia (1,4).

Tulos ennen veroja

Ifin raportoitu tulos ennen veroja kasvoi lähes 20 prosenttia vuonna 2021 ja oli 1 077 miljoonaa euroa (901) tammi–joulukuussa 2021. Markkina-arvojen muutokset huomioiva laaja tulos oli koko vuonna 1 090 miljoonaa euroa (866).

Topdanmark

Topdanmark on Tanskan toiseksi suurin vahinkovakuutusyhtiö ja yksi maan johtavista henkivakuutusyhtiöistä. Topdanmarkilla on vahinkovakuuttamisessa 16 prosentin markkinaosuus ja henkivakuutuksissa 10 prosentin markkinaosuus Tanskassa. Yhtiö keskittyy henkilöasiakkaiden, maatalouden ja pk-yritysten vakuuttamiseen. Yhtiö on listattu Nasdaq Kööpenhaminassa.

Sampo hankki marraskuussa 2021 yhteensä 1 496 593 Topdanmarkin osaketta ostamalla markkinoille tarjolle tulleita blokkieriä. Transaktioiden seurauksena Sampo Oyj:n Topdanmark-omistus kasvoi 43 493 663 osakkeeseen. Yhtiö omisti joulukuun 2021 lopussa 48,3 prosenttia Topdanmarkin osakekannasta ja 49,4 prosenttia osakkeisiin liittyvistä äänivallasta. Sammon Topdanmark-omistuksen markkina-arvo 31.12.2021 oli 2 146 miljoonaa euroa.

Topdanmarkin tulos ennen veroja tammi–joulukuulta 2021 oli 346 miljoonaa euroa (167). Sammon konserni-tilinpäätöksessä. Yhdistetty kulusuhde koheni samana ajanjaksona 82,3 prosenttiin (85,2). Liikekulusuhde oli 15,6 prosenttia (16,2).

Lisätietoja Topdanmark A/S:stä ja sen tammi–joulukuun 2021 tuloksesta saatavilla osoitteessa

www.topdanmark.com.

Tulos

Topdanmark, 2021

Milj. e	2021	2020	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, netto	2 694	2 709	-1
Sijoitustoiminnan nettotuotot	1 359	677	101
Liiketoiminnan muut tuotot	1	2	-27
Korvauskulut	-1 947	-1 592	22
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-1 398	-1 201	16
Henkilöstökulut	-294	-293	–
Liiketoiminnan muut kulut	-138	-134	3
Rahoituskulut	-11	-14	-18
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	79	12	538
Tulos ennen veroja	346	167	107
Avainluvut	2021	2020	Muutos
Yhdistetty kulusuhde, %	82,3	85,2	-2,9
Vahinkosuhde, %	66,7	69,0	-2,3
Liikekulusuhde, %	15,6	16,2	-0,6

Hastings

Hastings on Ison-Britannian johtavia digitaalisella alustalla toimivia vahinkovakuuttajia ja keskittynyt moottoriajoneuvo- ja kotivakuutuksiin. Hastingsilla on yli 3 miljoonaa asiakasta. Yhtiö toimii kahdella päätoiminnimellä, jotka ovat Hastings Insurance Services Limited Irossa-Britanniassa ja Advantage Insurance Company Gibraltarilla. Hastingsia on käsitelty Sammon raportoinnissa tytäryhtiönä marraskuusta 2020 alkaen.

Maksutulon ja asiakasmäärän kehitys

Bruttovakuutusmaksutulo oli 1 127 miljoonaa euroa vuonna 2021 heijastaen keskimääräisten vakuutusmaksujen hienoista alenemista matalamman riskikategorian asiakassegmentteihin siirtymisen vuoksi ja moottoriajoneuvovakuutuksien maksutason alenemista Irossa-Britanniassa vuoden 2021 aikana.

Asiakassopimusten määrä kasvoi 2 prosenttia vuodentakaisesta sopimusten määrän yltäessä yli 3,1 miljoonaan. Asiakasuskollisuus on edelleen vankka ja ylittää markkinakeskiarvon. Lisäksi keskimääräinen vakuutusmaksutulo sopimusta kohden säilyi laajasti ottaen vakaana.

Kotivakuutuksissa nähtiin 16 prosentin kasvu vuositasolla voimassa olevien kotivakuutus sopimusten määrän yltäessä yli 310 000:een. Vuoden jälkipuoliskolla lisättiin kotivahinkojen korvauskäsittelyn kapasiteettia, mikä vahvisti kotivakuutuksien tuotelupausta entisestään.

Vakuutustoiminnan kannattavuus

Kalenterivuoden riskisuhde oli 62,2 prosenttia vuonna 2021 eli selkeästi parempi kuin koko vuodelle asetettu 76 prosentin tavoite.

Moottoriajoneuvovahinkojen frekvenssi oli vuonna 2021 vuotta 2020 korkeampi, mutta alle vuoden 2019 tason, ja tämä johtui merkittävien osin siitä, että koronarajoitukset vähensivät liikennemääriä. Vahinkofrekvenssi oli erityisesti vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä merkittävästi alle vuoden 2019 määrien, mutta vuoden 2021 jälkipuoliskolla vahinkofrekvenssi oli jo lähellä normaalitasoaan.

Keskimääräinen vahinkokulu jatkoi kasvuaan heijastaen käytettyjen autojen arvon nousua kokonaisvahinkokuluissa sekä korjauskulujen kasvua, joka oli seurausta korjausaikojen pitenemisestä koronatilanteen vuoksi ja palkkakulujen sekä varaosien ja maalin hintojen noususta.

Tulos

Hastings, 2021

Milj. e	2021
Vakuutusmaksutulo, brutto	1 127
Vakuutusmaksutuotto, netto	499
Liiketoiminnan muut tuotot	331
Kokonaistuotot	830
Korvauskulut	-310
Liikekulut	-356
Underwriting-tulos	164
Sijoitustoiminnan nettotuotot	11
Ei-operatiiviset poistot	-41
Rahoituskulut	-7
Tulos ennen veroja	127

Avainluvut

Voimassa olevat vakuutus sopimukset (milj. kpl)	3,1
Riskisuhde, %	62,2
Operatiivinen kulusuhde, %	80,3

Aiempina vuosina sattuneisiin vahinkoihin liittyvä korvausvastuu kehittyi myönteisesti vakaviin vammoihin liittyvien korvauskulujen kehittyessä suotuisasti. Yhtiö jatkaa varausten tekemisessä varovaista käytäntöään.

Operatiivinen kulusuhde oli 80,3 prosenttia eli merkittävästi parempi kuin koko vuodelle asetettu 88 prosentin tavoite. Vahva riskisuhde tuki operatiivisen kulusuhteen hyvää kehitystä. Suhdelukuun sisältyy 3,1 prosenttiyksikön suuruinen, yritystoston kirjaamiseen liittyvä positiivinen erä sekä muita käyvän arvon mukaisia eriä.

Ison-Britannian moottoriajoneuvo- ja kotivakuutusmarkkinoilla nähdään korkeimmat riskisuhteet tyypillisesti vuoden ensimmäisellä ja viimeisellä neljänneksellä sääolosuhteiden kausivaihtelun seurauksena. Vuoden 2021 viimeisen vuosineljänneksen ja vuoden 2022 alun tähänastinen korvauskehitys on noudattanut tätä historiallista kausivaihtelua.

Tulos ennen veroja

Tulos ennen veroja oli 127 miljoonaa euroa tai 168 miljoonaa euroa, kun ei huomioida 41 miljoonan euron suuruisia ei-operatiivisia poistoja, joita tehdään kirjanpidossa Sammon ja RMI:n Hastingsin marraskuussa 2020 toteuttamaan transaktioon liittyen. Vuodesta 2022 marraskuuhun 2027 saakka tehdään vuositasolla 49,7 miljoonan punnan suuruiset (59 miljoonaa euroa vuoden 2021 lopun valuuttakurssilla) aineettomiin hyödykkeisiin kohdistuvat poistot. Kululla ei ole vaikutusta Hastingsin käteisvaroihin tai pääomiin.

Strategiset aloitteet

Hastings etenee hyvin strategisissa aloitteissaan, joita ovat muun muassa uusien hinnoittelumallien sekä korvauspalvelu- ja vakuutusutkintaprosessien kehitys, digitaalinen kasvu, uusien tuotteiden lanseeraus ja brändin uudelleenlanseeraus.

Hastingsin yhteistyö Sammon ja Ifin tiimien kanssa sujuu suunnitelmien mukaisesti. Jälleenvakuutustoimintaan tuli muutoksia vuodelle 2022 jälleenvakuutettavan kiintiön alentuessa 50 prosentista 35 prosenttiin 1.1.2022 alkaen. Muutoksen odotetaan parantavan kannattavien asiakassopimusten asiakaspitoa.

Mandatum

Mandatum on Suomen johtava säästämisen ja varainhoidon palvelujen, henkivakuutuksien sekä palkitsemisratkaisujen tarjoaja asiakaskuntanaan henkilö- ja yritysasiakkaat sekä institutionaaliset asiakkaat. Mandatum tarjoaa tuotteitaan ja palvelujaan lähinnä Suomessa asiantuntija- ja yhteistyökanaviensa kautta, mutta tuotevalikoimaan kuuluu myös tiettyjä palveluja, kuten varainhoitoa pohjoismaisille asiakkaille.

Mandatum tulos ennen veroja vuodelta 2021 kasvoi 291 miljoonaan euroon (154). Tulos sisältää voitonjaon tavoin Sampo Oyj:lle maksettavan 15 miljoonan euron (3) konserniavustuksen.

Tulokseen vaikutti positiivisesti sijoituskiinteistöihin vuoden viimeisellä neljänneksellä kohdistunut 44 miljoonan euron arvonkorotus. Vastuuvelkojen diskonttokorkojen muutoksilla oli 130 miljoonan euron negatiivinen vaikutus tulokseen vuonna 2021. Markkina-arvojen muutokset huomioiva tulos verojen jälkeen parani 338 miljoonaan euroon (213) vuonna 2021.

Sijoitusmarkkinoiden vahva vire tuki Mandatumin kehitystä läpi vuoden. Tuloslaskelmaan kirjattava sijoitustulos vahvistui 187 miljoonaan euroon (86) ja markkina-arvojen muutokset huomioiden 319 miljoonaan euroon (206). Sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli 10,2 prosenttia.

Tulos

Mandatum, 2021

Milj. e	2021	2020	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, netto	1 367	1 051	30
Sijoitustoiminnan nettotuotot	1 831	587	212
Liiketoiminnan muut tuotot	40	26	57
Korvauskulut	-1 127	-1 089	3
Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos	-1 642	-272	503
Henkilöstökulut	-65	-53	23
Liiketoiminnan muut kulut	-100	-82	21
Rahoituskulut	-14	-12	11
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	1	–	–
Tulos ennen veroja	291	154	89
Avainluvut	2021	2020	Muutos
Oman pääoman tuotto, %	18,4	14,4	4

Mandatumin sijoitussidonnaiset ja muut hallinnoitavat asiakasvarat kasvoivat 21 prosenttia 11,1 miljardiin euroon (9,2) vuoden 2021 lopulla. Kasvua siivittivät noin 600 miljoonan euron nettomerkinät sekä suotuisa markkina-kehitys. Asiakasvarojen vahva kehitys tuki Mandatumin operatiivista tulosta (kustannusliikkeen ja varainhoidon tulos), joka oli ennätysellisen korkea, 45 miljoonaa euroa (27) vuonna 2021. Riskiliikkeen tulos kasvoi 43 miljoonaan euroon (38), sisältäen kuitenkin 12 miljoonan euron positiivisen vaikutuksen pitkäikäisyysriskin ja korvausvastuiden purkamisesta.

Mandatumin pääomaa sitovan henkivakuutuskannan run-off jatkui. Korkeakorkoinen (3,5 ja 4,5 prosenttia) laskuperustekanta kutistui 0,2 miljardia euroa 1,7

miljardiin euroon (1,9). Kokonaisuudessaan Mandatumin laskuperustekorkoinen vakuutuskaanta oli 3,2 miljardia euroa (3,5) vuoden 2021 lopussa.

Diskonttokoron muutoksilla oli vuonna 2021 yhteensä 130 miljoonan euron negatiivinen tulosvaikutus. Diskonttokorko on 0,25 prosenttia vuosille 2022–2025 ja 0,75 prosenttia vuodelle 2026. Mandatum on vahvistanut vastuovelkaansa kokonaisuudessaan 274 miljoonalla eurolla (218).

Mandatum Lifen Solvenssi II:n mukainen vakavaraisuus-suhde säilyi suunnilleen ennallaan ja oli vuoden 2021 lopussa 190 prosenttia (188).

Omistusyhteisö

Sampo Oyj on Sampo-konsernin emoyhtiö, joka vastaa konsernin strategian täytäntöönpanosta ja pääoman allokoinnista. Sampo Oyj hallinnoi konsernin vakuutustoimintaa harjoittavia tytäryhtiöitä. Lisäksi sillä on joukko osakesijoituksia, joista suurin on Nordea-omistus. Nordea konsolidoitiin Sammon konsernitilinpäätökseen osakkuusyhtiönä 25.10.2021 saakka. Lisäksi Sampo omisti joulukuun 2021 lopussa 19,07 prosenttia Nordaxin osakekannasta. Nordax on Sammon osakkuusyhtiö.

Omistusyhteisösegmentin tammi–joulukuun 2021 tulos ennen veroja oli 1 331 miljoonaa euroa (-826).

Sammon Nordea-omistus pieneni vuoden 2020 lopun 642 924 782 osakkeesta eli 15,9 prosentin omistusosuudesta 245 924 782 Nordean osakkeeseen, joka 31.12.2021 oli 6,2 prosenttia yhtiön osakekannasta ottaen huomioon Nordean omien osakkeiden osto-ohjelman ja ostettujen osakkeiden mitätöinnin vuonna 2021. Nordeaan liittyvillä kirjanpitovaikutuksilla oli kokonaisuudessaan 809 miljoonan euron positiivinen vaikutus tulokseen ennen veroja. Nämä kirjanpitovaikutukset pois lukien Sammolle kirjattava osuus Nordean vuoden 2021 tuloksesta oli 409 miljoonaa euroa (427).

Tulos

Omistusyhteisö, 2021

Milj. e	2021	2020	Muutos, %
Sijoitustoiminnan nettotuotot	146	4	3 276
Liiketoiminnan muut tuotot	12	17	-31
Henkilöstökulut	-25	-17	50
Liiketoiminnan muut kulut	-5	-28	-83
Rahoituskulut	-107	-79	35
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	328	439	-25
Arvostusero osakkuusyhtiöiden osakkeiden luovutuksesta	84	-262	—
Arvon alentumistappio Nordean osakkeista	—	-899	—
Arvon alentumistappioiden palautus Nordean osakkeista	899	—	—
Tulos ennen veroja	1 331	-826	—

Lisäksi tulokseen ennen veroja sisältyi kaksi positiivista kirjanpitovaikutusta, jotka liittyivät Nordaxin 2.11.2021 toteuttamaan Bank Norwegianin hankintaan: Sammon omistamien Bank Norwegianin osakkeiden luovutuksesta kirjattiin 84 miljoonan euron suuruinen positiivinen erä ja kaupan yhteydessä tapahtuneesta Sammon Nordax-omistuksen muutoksesta tuli toinen 84 miljoonan euron positiivinen erä. Nämä kirjanpitovaikutukset pois lukien Sammolle kirjattava osuus Nordaxin vuoden 2021 tuloksesta oli 9 miljoonaa (12) euroa.

Sampo Oyj:n Nordea-omistus kirjattiin 31.12.2021 konsernin taseeseen 2,2 miljardiin euroon eli 8,90 euroon osakkeelta. Omistuksen markkina-arvo oli samaan aikaan 2,7 miljardia euroa eli 10,79 euroa osakkeelta.

Sammon kirjanpidossa Nordea luokiteltiin osakkuusyhtiön sijaan myytävänä olevaksi omaisuuseräksi IFRS 5:n mukaisesti lokakuussa 2021 toteutetun osakemyynnin yhteydessä.

Taloudellinen tilanne

Konsernin vakavaraisuus

Sampo-konsernin tavoitteena on 24.2.2021 julkistetun mukaisesti 170–190 prosentin suuruinen, Solvenssi II -säännösten mukainen vakavaraisuussuhde.

Sampo-konsernin vakavaraisuussuhde oli joulukuun 2021 lopussa 185 prosenttia (176). Lukuun sisältyvät osinkoehdotuksen mukainen 4,10 euron suuruinen osinko sekä 1.10.2021 julkistettu ja edelleen käynnissä oleva, 750 miljoonan euron suuruinen omien osakkeiden takaisinosto-ohjelma.

Sampo-konsernin Solvenssi II -säännösten mukainen oma varallisuus oli 10 924 miljoonaa euroa (9 978) ja vakavaraisuusvaatimus (SCR) oli 5 905 miljoonaa euroa (5 670) joulukuun 2021 lopussa. Toukokuussa, syyskuussa ja lokakuussa toteutettujen Nordean osakkeiden myyntien vähimmäisvakavaraisuutta alentava vaikutus kumoutui Nordean vahvan kurssikehityksen ja markkinoiden muun suotuisan kehityksen sekä symmetrisen mukautuksen vuoksi.

Velka-asema

Sampo-konserni tavoittelee alle 30 prosentin velkaisuusastetta, kuten se ilmoitti pääomamarkkinapäivässään 24.2.2021. Velkaisuusaste lasketaan jakamalla konsernin rahoitusvelat IFRS:n mukaisen oman pääoman ja rahoitusvelkojen summalla.

Sampo-konsernin oma pääoma (IFRS) oli 13 464 miljoonaa euroa (12 258) ja rahoitusvelka 4 211 miljoonaa euroa (4 906) vuoden 2021 lopussa. Sampo-konsernin velkaisuusaste oli siten 23,8 prosenttia (28,6). Käynnissä oleva 750 miljoonan euron suuruinen omien osakkeiden takaisinosto-ohjelma ja osinkoehdotuksen mukainen 4,10 euron osakekohtainen osinko huomioiden vuoden 2021 lopun velkaisuusaste nousee 27,9 prosenttiin.

Konsernin rahoitusvelka pieneni 695 miljoonaa euroa vuonna 2021 pääasiassa velkojen erääntymisen ja lainojen takaisinoston seurauksena.

Sampo julkisti kesäkuussa 2021 vapaaehtoiset takaisinostotarjoukset ja ehdotukset koskien 2023 ja 2025 erääntyviä joukkovelkakirjojaan. Joukkovelkakirjoja ostettiin takaisin yhteenlasketulta nimellisarvoltaan

noin 182 miljoonalla eurolla. Syyskuussa 2021 erääntyi Sammon 360 miljoonan euron suuruinen senioriehtoinen laina. Joulukuussa 2021 If lunasti kolme hybridilainansa, joiden seurauksena rahoitusvelka laski noin 200 miljoonaa euroa.

Sampo-konsernin rahoitusvelkaan sisältyi vuoden 2021 lopussa 2 105 miljoonaa euroa (2 158) hybridilainoja ja 2 195 miljoonaa euroa (2 747) senioriehtoisia lainoja.

Lisätietoja Sampo-konsernin liikkeeseen laskemista lainoista on saatavilla osoitteessa www.sampo.com/velkarahoitus.

Tasapainottaakseen konsernitason riskejä Sampo Oyj sitoo velkarahoituksensa lyhyisiin korkoihin ja laskee liikkeeseen velkansa euromääräisenä tai Ruotsin kruunumääräisenä. Tavoitellun velkarakenteen saavuttamiseksi käytetään koronvaihtosopimuksia. Nämä johdannaiset arvostetaan tuloslaskelmassa käypään arvoon, vaikka ne taloudellisesti vastaavat joukkovelkakirjoja. Tämän seurauksena Sampo Oyj säilyttää joustavuuden tarpeen vaatiessa säätää johdannaispositiotaan, mutta hintana on Omistusyhteisö-segmentin rahoituskulujen lisääntyneet volatiliteetti.

Rahoitusvelat

Sampo-konserni, 31.12.2021

Milj. e	Omistus- yhteisö	If	Topdanmark	Hastings	Mandatum	Eliminoinnit	Konserni
Sub-/hybridilainat	1 487	243	255	—	349	-320	2 016
Seniorilainat	1 878	—	—	317	—	—	2 195
Yhteensä	3 365	243	255	317	349	-320	4 211

Luottoluokitukset

Sampo-konsernin keskeiset luottoluokitukset 31.12.2021 on esitetty alla olevassa taulukossa.

Yhtiö	Moody's		Standard & Poor's		Fitch Ratings	
	Luokitus	Näkymä	Luokitus	Näkymä	Luokitus	Näkymä
Sampo Oyj - Issuer Credit Rating	A3	Vakaa	A	Vakaa	-	-
If Skadeförsäkring AB - Insurance Financial Strength Rating	A1	Vakaa	A+	Positiivinen	-	-
If Skadeförsäkring Holding AB - Issuer Credit Rating	-	-	A	Vakaa	-	-
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö - Issuer Credit Rating	-	-	A+	Positiivinen	-	-
Hastings Group (Finance) - Issuer default rating	-	-	-	-	A-	Positiivinen

Muut tapahtumat

Nordean osakkeiden myynti

Sampo vähensi omistustaan Nordeassa vuonna 2021 kolmessa erässä: toukokuussa, syyskuussa ja lokakuussa. Sampo myi institutionaalisille sijoittajille nopeutetuilla tarjousmenettelyillä kaikkiaan 397 miljoonaa Nordean osaketta saaden bruttomyyntituloa 3 847 miljoonaa euroa. Osakemyyntien seurauksena Sampo omisti 31.12.2021 noin 245,9 miljoonaa Nordea osaketta, joka oli 6,2 prosenttia kaikista Nordean osakkeista ja äänivallasta, kun vuoden 2020 lopussa omistusosuus oli ollut 15,9 prosenttia.

Sampo-konsernin nettotulokseen kirjattiin Nordeaan liittyviä positiivisia kirjanpitovaikutuksia 899 miljoonaa euroa vuonna 2021, josta 588 miljoonaa euroa liittyi Nordean osakkeiden myyntiin. Lisäksi kierrätettiin takaisin konsernin tulokseen -90 miljoonaa euroa muista laajan tuloslaskelman eristä.

Toukokuussa toteutettu osakemyynti

Toukokuussa Sampo myi 162 miljoonaa Nordean osaketta. Transaktion bruttomyyntitulo oli noin 1 377 miljoonaa euroa ja osakemyynnin seurauksena Sammon omistusosuus Nordeassa laski 4 prosenttiyksikköä 11,9 prosenttiin Nordean koko osakekannasta.

Konsernin nettotulokseen kirjattiin Nordean osakkeiden myynnistä positiivista kirjanpitovaikutusta 93 miljoonaa euroa ja laajan tuloslaskelman muihin eriin 30 miljoonaa euroa vuoden 2021 toisella neljänneksellä.

Syyskuussa toteutettu osakemyynti

Syyskuussa Sampo myi 73 miljoonaa Nordean osaketta. Transaktion bruttomyyntitulo oli noin 745 miljoonaa euroa. Sammon omistusosuus Nordeassa laski 1,8 prosenttiyksikköä 10,1 prosenttiin Nordean koko osakekannasta.

Konsernin nettotulokseen kirjattiin Nordean osakkeiden myynnistä positiivista kirjanpitovaikutusta 144 miljoonaa euroa ja laajan tuloslaskelman muihin eriin 21 miljoonaa euroa vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä.

Transaktion tulosta julkistettaessa Sammon johto ehdotti omien osakkeiden osto-ohjelman käynnistämistä myynnistä saatavien varojen käyttämiseksi. Sammon hallitus päätti 750 miljoonan euron suuruisen omien osakkeiden takaisinosto-ohjelman käynnistämisestä 1.10.2021. Osto-ohjelman on tarkoitus jatkua 18.5.2022 järjestettäväksi suunniteltuun yhtiökokoukseen asti.

Lokakuussa toteutettu osakemyynti

Sampo myi lokakuussa 162 miljoonaa Nordean osaketta. Transaktiosta syntynyt bruttomyyntitulo oli noin 1 725 miljoonaa euroa ja sen myötä Sammon omistusosuus laski 4 prosenttiyksikköä 6,1 prosenttiin Nordean koko osakekannasta välittömästi myynnin jälkeen.

Konsernin nettotulokseen kirjattiin Nordean osakkeiden myynnistä positiivista kirjanpitovaikutusta 351 miljoonaa euroa ja laajan tuloslaskelman muihin eriin 45 miljoonaa euroa vuoden 2021 viimeisellä vuosineljänneksellä.

Osakemyynnin tulosta julkistettaessa Sammon johto ilmoitti aikovansa ehdottaa, että myynnistä saatavat varat käytetään vähintään 2,00 euron osakekohtaisen lisäosingon jakamiseen ja että 1.10.2021 käynnistettyä omien osakkeiden osto-ohjelmaa laajennettaisiin, jotta omia osakkeita hankkimalla voidaan palauttaa enemmän ylimääräistä pääomaa.

Hastings-kauppa

Sampo Oyj hankki vahinkovakuutustoimintaan keskittyvän strategiansa mukaisesti 8.12.2021 omistukseensa Rand Merchant Investment Holdings Limitedin (RMI) vähemmistöosuuden Hastingsissa. Sopimuksen mukaan Sampo maksoi RMI:n 30 prosentin vähemmistöosuudesta ja RMI:llä olleesta optiosta hankkia 10 prosenttia Hastingsin osakekannasta toukokuuhun 2022 mennessä 685 miljoonaa Englannin puntaa (806 miljoonaa euroa). Kauppa rahoitettiin kassavaroilla. Marraskuussa 2020 toteutettu alkuperäinen osuuden hankinta huomioiden Sammon koko Hastings-omistuksesta maksama kauppahinta oli 1 851 miljoonaa puntaa eli noin 278 penceä osakkeelta.

Hankinnalla oli 13 prosenttiyksikön negatiivinen vaikutus Sammon Solvenssi II -vakavaraisuussuhteeseen ja se nosti velkaisuusastetta 1 prosenttiyksikön.

Kauppan seurauksena Hastings on konsolidoitu Sammon kokonaan omistamana tytäryhtiönä konsernin taloudellisessa raportoinnissa 8.12.2021 lähtien.

Omien osakkeiden osto-ohjelma

Kuten pääomamarkkinapäivässä 24.2.2021 ilmoitettiin, Sampo on sitoutunut palauttamaan osakkeenomistajilleen Nordea-omistuksensa ja muiden finanssisijoitusensa myynnistä mahdollisesti kertyvän ylimääräisen

pääoman. Sampo Oyj:n hallitus päätti 1.10.2021 suuruudeltaan 750 miljoonan euron laajuisen omien osakkeiden osto-ohjelman käynnistämisestä Sammon yhtiökoukulta 19.5.2021 saamansa valtuutuksen perusteella. Osto-ohjelmassa Sammon A-osakkeita voidaan ostaa korkeintaan 20 000 000 kappaletta, joka on noin 3,6 prosenttia kaikista Sammon osakkeista. Takaisinostetut osakkeet mitätöidään, jolloin Sampo Oyj:n osakepääoma alenee. Omien osakkeiden hankinta alentaa yhtiön voitonjakokelpoisia varoja.

Osakkeiden takaisinostot alkoivat 4.10.2021 ja päättyivät 18.5.2022. Joulukuun 2021 loppuun mennessä Sampo Oyj:n hallussa oli 8 539 956 Sammon A-osaketta eli 1,54 prosenttia Sampo Oyj:n kaikista osakkeista.

Koronaviruspandemian vaikutukset Sampo-konserniin

Koronaviruspandemian vaikutukset Sampo-konserniin vähenivät vuoden 2021 aikana rokotustilanteen edetessä ja pandemiaan liittyneiden rajoitusten lieventyessä.

Moottoriajoneuvovahinkojen frekvenssit jatkoivat normalisoitumistaan Pohjoismaissa ja Baltiassa, kun liikennemäärät jatkoivat kasvuaan kohti normaali-tasoaan. Koronapandemian vaikutukset Ifin lisääntyivät vuoden 2021 viimeisellä vuosineljänneksellä kolmanteen vuosineljännekseen verrattuna, kun Ifin markkina-alueilla säädettiin jälleen pandemiaan liittyviä rajoituksia.

Koronaviruspandemiaan liittyvät vaikutukset paransivat Ifin yhdistettyä kulusuhdetta neljännellä vuosineljänneksellä noin 2 prosenttiyksikköä (4). Vuonna 2021 koronan positiivinen vaikutus oli kaiken kaikkiaan noin 2 prosenttiyksikköä (3). If arvioi koronapandemian vaikutuksia vertailemalla keskeisiä operatiivisia mittareita, kuten vahinkofrekvenssejä, koronapandemiaa edeltäneisiin tasoihin sopeuttaen arvionsa pitkän aikavälin kehitykseen. Arvioon sisältyy merkittävää epävarmuutta ja epävarmuus voi lisääntyä pandemian keston pidentyessä.

Isossa-Britanniassa moottoriajoneuvovahinkojen frekvenssi oli vuonna 2021 suurempi kuin vuonna 2020, mutta se jäi vielä vuodesta 2019 pandemiaan liittyvien rajoitusten ja etätyöohjeistuksen heijastuessa liikennemääriin. Hastings ei tarjoa vakuutuksia sellaisissa vakuutusluokissa, kuten matkavakuutuksissa tai keskeytysvakuutuksissa, joihin koronavirus on vaikuttanut negatiivisesti.

Topdanmark lopetti syksyllä 2021 koronapandemian vaikutuksien raportoinnin niiden arvioimiseen sisältyvän merkittävän epävarmuuden vuoksi. Yhtiö ilmoitti kuitenkin 21.1.2022 julkaistussa vuoden 2021 tulosraportissaan, että koronatilanne vaikuttaa edelleen tiettyihin tuotelinjoihin, kuten matkavakuutukseen. Lisätietoja Topdanmarkista on saatavilla osoitteessa www.topdanmark.com.

Koronaviruspandemialla ei ollut merkittäviä taloudellisia vaikutuksia Mandatumiin, joskin rajoitukset vaikuttivat edelleen työskentelytapoihin aivan kuten muissakin Sampo-konsernin yhtiöissä.

Osakkeet, osakepääoma ja osakkeenomistajat

Osakkeet ja osakepääoma

Sampo Oyj:n osakkeiden kokonaismäärä oli joulukuun 2021 lopussa 555 351 850 osaketta, jotka jakaantuivat 554 151 850 A-sarjan sekä 1 200 000 B-sarjan osakkeeseen. Osakkeisiin liittyviä äänioikeuksia on 560 151 850 kappaletta. Kullakin A-osakkeella on yhtiökokouksessa yksi ääni ja B-osakkeella viisi ääntä. Yhtiöjärjestyksen mukaan A-sarjan osakkeiden vähimmäismäärä on 179 000 000 ja enimmäismäärä 711 200 000 kappaletta. B-sarjan osakkeiden vähimmäismäärä on nolla (0) ja enimmäismäärä 4 800 000 kappaletta. 31.12.2021 Sampo Oyj:n osakepääoma oli 98 miljoonaa euroa (98) ja oma pääoma oli 13 464 miljoonaa euroa (12 258).

Sammon yhtiöjärjestyksen lunastusvelvollisuuslausekkeen (16 §) mukaisesti osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia tai 50 prosenttia (lunastusvelvollinen osakkeenomistaja), on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien (lunastukseen oikeutetut osakkeenomistajat) vaatimuksesta näiden osakkeet ja niihin osakeyhtiölain mukaan oikeuttavat arvopaperit siten kuin tässä pykälässä määrätään. Yhtiöjärjestyksessä määritellään omistusosuuden ja lunastushinnan laskukaava.

Omistusmääräjakauma

Sampo Oyj, 31.12.2021

Osakkeiden lukumäärän	Omistajien lukumäärä, kpl	Omistajat, %	Arvo-osuus-määrä, kpl	Arvo-osuus-määrä, %	Äänimäärä, kpl	Äänimäärä, %
1-100	98 374	51,49	4 282 225	0,77	4 282 225	0,76
101-500	62 560	32,75	15 297 964	2,75	15 297 964	2,73
501-1 000	14 518	7,60	10 832 741	1,95	10 832 741	1,93
1 001-5 000	13 001	6,81	27 301 527	4,92	27 301 527	4,87
5 001-10 000	1 469	0,77	10 349 848	1,86	10 349 848	1,85
10 001-50 000	901	0,47	17 743 217	3,19	17 743 217	3,17
50 001-100 000	96	0,05	7 045 368	1,27	7 045 368	1,26
100 001-500 000	83	0,04	15 813 666	2,85	15 813 666	2,82
500 001-	41	0,02	446 685 294	80,43	451 485 294	80,60
Yhteensä	191 043	100	555 351 850	100	560 151 850	100
josta hallintarekisteröityjä	13		340 045 582	61,23	340 045 582	60,71

Sammon A-sarjan osakkeet on noteerattu Nasdaq Helsingissä vuodesta 1988 alkaen. Keskinäinen Vakuutus-yhtiö Kaleva omistaa kaikki B-sarjan osakkeet. B-sarjan osakkeet voidaan osakkeenomistajan vaatimuksesta muuntaa A-sarjan osakkeiksi.

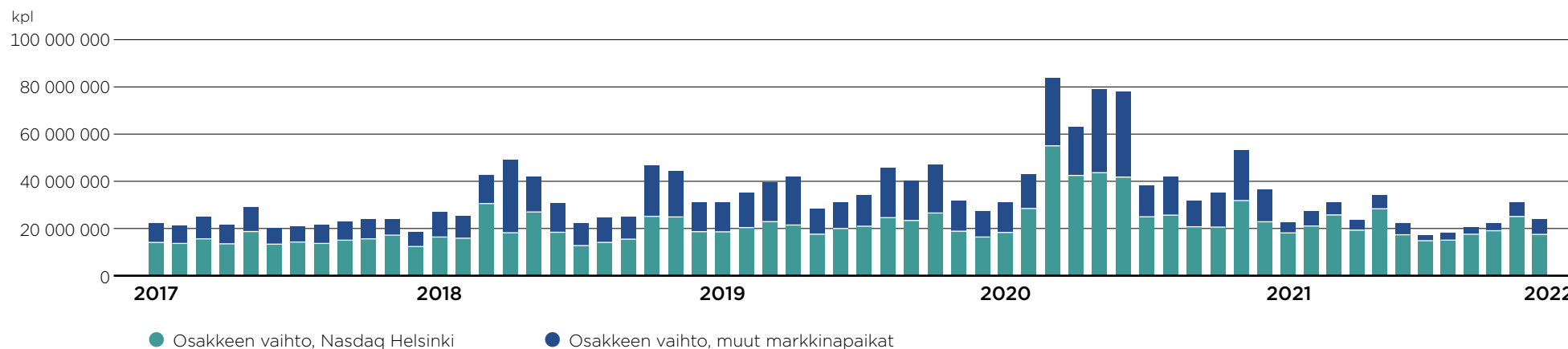
Osakkeen hinnan kehitys

Sampo Oyj, 2017–2021

Osakkeen vaihto kuukausittain

Sampo Oyj, 2017–2021

Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous myönsi hallitukselle valtuudet hankkia Sammon omia A-sarjan osakkeita enintään 50 000 000 kappaletta. Valtuutuksen nojalla osakkeet hankitaan niiden hankintahetken markkinahintaan julkisessa kaupankäynnissä. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä.

Sampo Oyj:n hallitus päätti 1.10.2021 omien osakkeiden ostojen aloittamisesta, ja yhtiö aloitti ostot 4.10.2021. Vuoden 2021 loppuun mennessä yhtiö oli hankkinut yhteensä 8 539 956 Sammon A-osaketta, mikä vastaa 1,54 prosenttia Sampo Oyj:n osakekannasta.

Osakkeenomistajat

Sampo Oyj:n osakkeenomistajien lukumäärä kasvoi vuoden 2021 aikana 22 891 osakkeenomistajalla ja oli vuoden 2021 lopussa 191 043. Hallintarekisteröityjen ja ulkomaisten osakkeenomistajien omistus laski 61,6 prosenttiin (63,0) kaikista osakkeista ja 61,1 prosenttiin (62,5) niihin liittyvistä äänistä.

Osakkeenomistajat

Sampo Oyj, Suomeen rekisteröidyt osakkeenomistajat, 31.12.2021

A- ja B-osakkeet	Osakkeiden lukumäärä	Osakkeista, %	Äänistä, %
Solidium Oy	33 278 580	5,99	5,94
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	22 248 420	4,01	3,97
Sampo Oyj	8 453 846	1,52	1,51
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	8 230 673	1,48	1,47
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	3 938 000	0,71	0,70
Valtion Eläkerahasto	2 900 000	0,52	0,52
Oy Lival AB	2 717 181	0,49	0,49
OP-Suomi-sijoitusrahasto	2 283 218	0,41	0,41
OP-Henkivakuutus Oy	1 799 755	0,32	0,32
Sijoitusrahasto Nordea Pohjoismaat	1 701 349	0,31	0,30
Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.	1 619 150	0,29	0,29
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva *)	1 532 538	0,28	1,13
Sijoitusrahasto Danske Invest Suomi Osake	1 325 000	0,24	0,24
Stiftelsen för Åbo Akademi	1 289 440	0,23	0,23
Sijoitusrahasto Nordea Pro Suomi	1 145 959	0,21	0,20
Erikoissijoitusrahasto OMX Helsinki 25 -indeksiosuusrahasto	1 026 540	0,18	0,18
Föreningen Konstsamfundet r.f.	1 000 000	0,18	0,18
Nordea Henkivakuutus Oy	996 034	0,18	0,18
Säästöpankki Kotimaa -sijoitusrahasto	987 001	0,18	0,18
Nordea Suomi	886 298	0,16	0,16
<i>Ulkomaiset ja hallintarekisteröidyt yhteensä</i>	<i>341 977 433</i>	<i>61,58</i>	<i>61,05</i>
<i>Muut yhteensä</i>	<i>114 015 435</i>	<i>20,53</i>	<i>20,35</i>
Yhteensä	555 351 850	100	100

*) A-sarjan osakkeita 332 538 kpl ja B-sarjan osakkeita 1 200 000 kpl.

Osakeomistus sektoreittain

Sampo Oyj (A- ja B-sarjojen osakkeet), 31.12.2021

Sektori	Osakkeita yhteensä	%
Yritykset	20 042 387	3,61
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	30 338 119	5,46
Julkisyhteisöt	72 891 401	13,13
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	14 787 667	2,66
Kotitaloudet	75 314 843	13,56
Ulkomaiset ja hallintarekisteröidyt	341 977 433	61,58
Yhteensä	555 351 850	100

Solidium Oy julkisti 5.11.2021 myyneensä 11 miljoonaa Sampo Oyj:n A-osaketta, eli noin 2,0 prosenttia Sammon ulkona olevista osakkeista, suomalaisille ja kansainvälisille instituutiosijoittajille suunnatun nopeutetun tarjousmenettelyn jälkeen. Osakemyynnin jälkeen Solidium omistaa noin 33 miljoonaa Sammon A-osaketta, mikä on 5,99 prosenttia kaikista ulkona olevista osakkeista ja 5,94 prosenttia osakkeisiin liittyvistä ääniosuuksista.

BlackRock, Inc.:n suoraan tai sen rahastojen, välillisesti tai rahoitusvälineiden kautta omistamien Sammon A-osakkeiden osuus oli 31.12.2021 oli yli 5 prosenttia Sampo Oyj:n kaikista osakkeista. Myös yhtiön omistuksessa olevien äänioikeuksien osuus oli yli 5 prosenttia Sampo Oyj:n osakkeisiin liittyvistä äänioikeuksista.

Sampo Oyj sai tammi-joulukuussa 2021 yhteensä 41 Arvo-paperimarkkinalain 9 luvun 5 §:n mukaista ilmoitusta,

joiden mukaan mukaan BlackRock, Inc.:n suoraan tai sen rahastojen, välillisesti tai rahoitusvälineiden kautta omistamien Sammon A-osakkeiden ja niihin liittyvien äänioikeuksien osuus oli joko laskenut alle 5 prosentin tai noussut yli 5 prosenttiin Sampo Oyj:n kaikista osakkeista ja niihin liittyvistä äänioikeuksista.

Liputusilmoituksien yksityiskohdat ovat saatavilla osoitteessa www.sampo.com/liputukset.

Hallituksen ja ylimmän johdon omistukset

Oheisessa taulukossa on esitetty hallituksen ja johtoryhmän Sampo-omistukset. Vuoden 2021 lopussa Sammon hallituksen jäsenet ja heidän lähipiirinsä omistivat suoraan tai välillisesti 3 944 446 (5 096 526) Sammon A-sarjan osaketta. Omistusten yhteenlaskettu osuus osakemäärästä ja äänistä oli 0,7 prosenttia (0,9). Lisäksi hallituksen puheenjohtaja Björn Wahlroosilla oli 1,7 miljoonan osakkeen positio osakkeenvaihtosopimuksen kautta. Hänen kokonaispositionsa oli näin ollen 5,5 miljoonaa osaketta.

Sammon johtoryhmän ja heidän lähipiirinsä omistuksessa oli suoraan tai välillisesti 549 544 (586 030) osaketta, mikä oli 0,1 prosenttia (0,1) osakemäärästä ja äänistä.

Hallituksen ja johtoryhmän omistukset

Sampo Oyj, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Hallitus	31.12.2021	31.12.2020
Wahlroos	3 778 362	4 948 564
Fagerholm	6 647	5 778
Clausen	22 299	2 779
Clutterbuck	2 185	1 545
Ehrnrooth	127 962	127 287
Lamminen	2 055	1 453
Murto	3 853	3 292
Mäkinen *)	-	5 828
Rauramo **)	1 083	-
Yhteensä	3 944 446	5 096 526
Hallituksen omistus liikkeellelasketuista osakkeista, %	0,7	0,9
Hallituksen äänimäärä, %	0,7	0,9
Johtoryhmä	31.12.2021	31.12.2020
Magnusson	51 496	46 460
Alsaker	36 105	33 844
Janbu Holthe	733	0
Lapveteläinen	272 261	269 549
Martinsen ***)	-	54 060
Niemisvirta	89 443	86 879
Thorsrud	57 670	55 524
Wennerklint	41 836	39 714
Yhteensä	549 544	586 030
Johtoryhmän omistus liikkeellelasketuista osakkeista, %	0,1	0,1
Johtoryhmän äänimäärä, %	0,1	0,1

*) Sampo Oyj:n hallituksen jäsen 19.4.2018–19.5.2021.

***) Sampo Oyj:n hallituksen jäsen 19.5.2021 lähtien.

***) Sampo Oyj:n johtoryhmän jäsen 20.1.2021 saakka.

Hallinnointiin liittyvät asiat

Hallinnointi

Sampo-konserni noudatti kertomusvuonna kokonaisuudessaan 1.1.2020 voimaan tullutta kotimaista hallinnointikoodia 2020. Arvopaperimarkkinayhdistys hyväksyi hallinnointikoodin 19.9.2019.

Sampo julkaisee internetsivuillaan hallinnointikoodin mukaisen hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen arvopaperimarkkinalain (746/2012) luvun 7 pykälän 7 mukaisesti.

Selvitys on saatavilla osoitteissa www.sampo.com/selvitys ja www.sampo.com/vuosi2021.

Varsinainen yhtiökokous

Sampo Oyj:n 19.5.2021 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti jakaa vuodelta 2020 osinkoa 1,70 euroa osakkeelta. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 21.5.2021 ja osingonmaksupäivä 28.5.2021. Yhtiökokous vahvisti vuoden 2020 tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden.

Yhtiökokous valitsi hallitukseen kahdeksan jäsentä. Hallitukseen valittiin uudelleen Christian Clausen, Fiona

Clutterbuck, Georg Ehrnrooth, Jannica Fagerholm, Johanna Lamminen, Risto Murto ja Björn Wahlroos. Uutena jäsenenä hallitukseen valittiin Markus Rauramo. Hallituksen toimikausi kestää seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka.

Hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan puheenjohtajakseen Björn Wahlroosin ja varapuheenjohtajakseen Jannica Fagerholmin. Nimitys- ja palkitsemisvaliokuntaan valittiin Christian Clausen, Risto Murto ja Björn Wahlroos (puheenjohtaja). Tarkastusvaliokuntaan valittiin Fiona Clutterbuck, Georg Ehrnrooth, Jannica Fagerholm (puheenjohtaja), Johanna Lamminen ja Markus Rauramo.

Kaikkien hallituksen jäsenten on arvioitu olevan riippumattomia yhtiöstä sekä sen merkittävistä osakkeenomistajista Arvopaperimarkkinayhdistyksen antaman hallinnointikoodin 2020 mukaisesti. Hallituksen jäsenten ansioluettelot ovat saatavilla osoitteessa www.sampo.com/hallitus.

Yhtiökokous päätti maksaa hallituksen jäsenille palkkioita vuonna 2022 pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka seuraavasti: hallituksen puheenjohtajalle maksetaan 184 000 euroa ja hallituksen jäsenille 95 000 euroa. Tämän lisäksi hallituksen ja sen

valiokuntien jäsenille maksetaan seuraavat vuosipalkkiot: varapuheenjohtajalle 26 000 euroa, tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle 26 000 euroa ja tarkastusvaliokunnan jäsenelle 6 000 euroa. Hallituksen jäsenen edellytetään hankkivan yhtiökokouksen päätöksen perusteella Sammon A-sarjan osakkeita markkinoilta julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan 50 prosentilla hallituksen jäsenen vuosipalkkiosta, josta on ensin vähennetty verot ja vastaavat maksut.

Yhtiökokous hyväksyi Sampo Oyj:n toimielinten palkitsemisraportin. Päätös oli neuvoa-antava.

Tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö Deloitte Oy, jolle päätettiin maksaa palkkio yhtiön hyväksymän laskun mukaan. KHT Jukka Vattulainen toimii päävastuullisena tilintarkastajana.

Yhtiökokouksessa oli ennakkoon annetut ja asiamiehen edustamat äänet mukaan luettuna edustettuna 330 774 332 osaketta (59,56 prosenttia osakkeista) ja 335 574 332 ääntä (59,91 prosenttia kaikista äänioikeuksista).

Yhtiökokouksen pöytäkirja on osakkeenomistajien nähtävillä osoitteessa www.sampo.com sekä Sampo Oyj:n pääkonttorissa osoitteessa Fabianinkatu 27, Helsinki.

Vastuullisuus

Sampo-konsernilla on vastuullisuusohjelma, joka ohjaa vastuullisuustyötä konsernitasolla. Ohjelma koostuu strategisista vastuullisuusteemoista, ja jokaisen teeman alle on määritelty vastuullisuuden kannalta olennaisimmat aihealueet.

Sampo Oyj päivitti vastuullisuusohjelman vuonna 2021 yhdessä konserniyhtiöiden edustajien kanssa. Jatkossa konsernin vastuullisuusteemat ovat vastuullinen liikkeenjohto ja liiketoimintakäytännöt, vastuullinen yrityskulttuuri, vastuullinen sijoitustoiminta ja sijoitusten hallinnointi, vastuulliset tuotteet ja palvelut sekä vastuullisuus yhteisöissä. Sampo jatkoi vuoden aikana vastuullisuustyötään näiden teemojen mukaisesti.

Sampo-konserni julkaisee muuhun kuin taloudelliseen tietoon pohjautuvan selvityksen kirjanpitolain luvun 3a pykälän 5 mukaisesti. Kyseinen selvitys, **Vastuullisuusraportti 2021**, on erillinen hallituksen toimintakertomuksesta ja se julkaistaan toukokuussa 2022 osoitteessa www.sampo.com/vuosi2021. Konsernitasoisen raportin lisäksi If, Topdanmark, Hastings ja Mandatum kertovat vastuullisuustyötään tarkemmin omissa raporteissaan. Vastuullisuusraportit ovat luettavissa osoitteessa www.sampo.com/vuosi2021.

Vuoden 2021 kohokohtia

Liikkeenjohto ja liiketoimintakäytännöt

Lakien, säädösten sekä sisäisten politiikkojen ja ohjeiden noudattaminen on olennainen osa Sampo-konsernin yrityskulttuuria. Sampo Oyj päivitti vuonna 2021 konsernin toimintaperiaatteen (Code of Conduct). Päivityksessä keskityttiin vahvistamaan konsernin ohjausta erityisesti vastuullisuuden näkökulmasta ja vastuullisuuden kannalta olennaisten aihealueiden osalta. Myös yksittäiset konserniyhtiöt päivittivät omia täydentäviä hallintorakenteitaan, politiikkojaan ja ohjeitaan sekä näihin liittyvää koulutusta. Konserniyhtiöt panostivat vuoden aikana esimerkiksi tietosuojaan ja tietoturvan kehittämiseen, korruption ja lahjonnan torjuntaan sekä rahanpesun vastaisiin käytäntöihin.

Yrityskulttuuri

Sampo-konsernin yritykset keskittyivät vuonna 2021 kestävän yrityskulttuuriin vaalimiseen, muun muassa hiomalla rekrytointistrategioitaan, päivittämällä politiikkojaan, ottamalla käyttöön uusia henkilöstökyselyjä sekä käynnistämällä uusia aloitteita ja koulutuksia. Jatkuvan työn tulokset myös näkyivät, sillä esimerkiksi Mandatum arvioitiin vuonna 2021 Suomen parhaaksi työpaikaksi, If, Topdanmark ja Mandatum saavuttivat vuodelle 2021

asettamansa työtyytyväisyystavoitteet ja Hastings sijoittui Ison-Britannian 50 inklusiivisimman työnantajan listalla sijalle 29.

Sijoitustoiminta ja sijoitusten hallinnointi

Sampo-konsernin yritykset vahvistivat vuonna 2021 jälleen sijoituspolitiikkojaan lisäohjeilla ympäristövastuun, sosiaalisen vastuun ja hallintotavan (ESG) huomioimisesta niiden sijoitusprosesseissa. Mandatum esimerkiksi sisällytti YK:n kestävän kehityksen tavoitteet osaksi sijoituspolitiikkaansa ja pyrki jatkossa edistämään valitsemiaan tavoitteita sijoitustoiminnassaan. Erityisesti ilmastoon liittyvät näkökohdat olivat vahvasti esillä vuoden aikana. If sitoutui asettamaan tieteeeseen perustuvat ilmastotavoitteet Science Based Targets -aloitteen mukaisesti, ja Hastings sitoutui vähentämään sijoitussalkkunsaa hiili-intensiteettiä 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä ja olemaan täysin hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä.

Tuotteet ja palvelut

Sampo-konsernin yhtiöt, erityisesti If ja Topdanmark, jatkoivat vuonna 2021 ESG-näkökohtien järjestelmällistä integrointia vakuutustoimintaansa. If integroi kesäkuussa ensimmäisenä Sampo-konsernin yhtiönä YK:n Global Compact -sopimuksen periaatteet suoraan vakuutusstandardeihinsa ja olemassa oleviin yritysasiakkaiden tuntemiseen liittyviin prosesseihinsa. If ja Topdanmark jatkavat kehitystyötään vuonna 2022.

Konserniyhtiöt edistivät vuoden aikana myös vastuullista toimitusketjujen hallintaa. If esimerkiksi saavutti tavoitteensa, kun yli 75 prosenttia sen alihankkijoista allekirjoitti yhtiön yhteistyökumppaneiden toimintaperiaatteet, ja Hastings edisti käytettyjen osien turvallista uudelleenkäyttöä ja kierrätystä sekä auto- että pyöräva-hinkojen korjausprosesseissa yhteistyössä kumppaniensa kanssa. Yhtiön tavoitteena on kaksinkertaistaa vihreiden osien määrä vakuutuskorjauksissa vuoden 2022 loppuun mennessä.

Lisäksi asiakastytyväisyys parani vuonna 2021 kaikissa konserniyhtiöissä.

Riskienhallinta

Sammon pääomanhallintakehikon tarkoituksena on tukea arvonluontia mahdollistamalla yhtiön strategian toteuttaminen. Konsernin vakavaraisuudelle ja velkaantuneisuudelle on asetettu kvantitatiiviset tavoitteet, mutta lisäksi ohjataan myös muita mittareita, kuten riittävää likviditeettiä. Tytäryhtiöiden taseet mitoitetaan liiketoimintasuunnitelmien tarpeisiin sekä vakaan

osingon tuottamiseksi. Mahdollisia riskikeskittymiä ja riskien riittävää hajautumista seurataan järjestelmällisesti ja niiden syyt analysoidaan. Konsernitason keskittymiä hallitaan ennakoivasti strategisilla päätöksillä siinä määrin kuin se on mahdollista.

Sampo-konsernin yhtiöt toimivat liiketoiminta-alueilla, joissa arvonluonnin erityispiirteinä hyvän asiakaspalvelun ohella ovat riskien hinnoittelu ja riskiportfolioiden aktiivinen hallinta. Riskienvalinnan ja sijoitussalkkujen markkinariskien menestyksenkäs hallinta on Sampo-konsernin tuottojen pääasiallinen lähde.

Sampo-konsernissa liiketoimintaan liittyvät riskit jaotellaan kolmeen pääryhmään: toimintaympäristöön tai sisäisen toiminnallisen joustavuuden puutteeseen liittyviin liiketoimintariskeihin, yhtiön toimintatapoihin liittyviin maineriskeihin sekä liiketoimintaan luontaisesti kuuluviin riskeihin.

Kattava selvitys Sampo-konsernin riskienhallinnasta, hallintorakenteesta, riskeistä ja pääomituksesta on saatavilla vuoden 2021 **Riskienhallintaraportissa** osoitteessa www.sampo.com/vuosi2021.

Palkitseminen

Sampo-konsernin hallitus on hyväksynyt Sampo-konsernin palkitsemisperiaatteet, joita sovelletaan kaikkiin konserniyhtiöihin. Palkitsemisperiaatteet ovat saatavilla osoitteessa www.sampo.com/palkitseminen.

Sampo-konsernin palkitsemisstrategia on vastuullinen sekä työntekijöitä että osakkeenomistajia kohtaan. Näin ollen pitkän aikavälin taloudellisen vakauden ja Sampo-konsernin arvon kehittämisen on ohjattava palkitsemisjärjestelmien suunnittelua.

Sampo-konsernin käyttämät erilaiset palkitsemismuodot ovat seuraavat:

- (a) Kiinteä palkitseminen
- (b) Muuttuva palkitseminen
- (c) Eläke
- (d) Muut edut

Kaikkien palkitsemismekanismien lähtökohtana on rohkaista ja kannustaa työntekijöitä tekemään parhaansa ja ylittämään heille asetetut tavoitteet. Palkitsemiskonaisuudet on suunniteltava siten, että ne palkitsevat oikeudenmukaisesti huolellisen ja menestyksekkään työsuorituksen. Samalla on kuitenkin muiden sidosryhmien edun suojaamiseksi varmistettava, että palkitsemismekanismit eivät luo eturistiriitoja, eivätkä houkuttele tai rohkaise työntekijöitä liiallisten tai ei-toivottujen riskien ottamiseen. Tästä johtuen palkitsemismekanismia ei voida erottaa riskienhallintakäytännöistä.

Kiinteän ja muuttuvan palkitsemisen suhteellinen osuus heijastaa yksittäisen johtajan tai työntekijän vastuita. Kiinteän palkan tulee muodostaa riittävän suuri osuus kokonaispalkitsemisesta. Muuttuva palkitseminen voi perustua henkilön panokseen yhtiön tulokseen ja henkilökohtaiseen suoriutumiseen tai se voi liittyä henkilöstön sitouttamiseen Sampo-konserniin.

Päätös muuttuvien palkkioiden maksusta tulee perustua riskinoton arviointiin ja vakavaraisuuspääomavaatimusten täyttymiseen. Lisäksi tietty osuus ylimmälle johdolle ja tietyille avainhenkilöille maksettavasta muuttuvasta palkkiosta lykätään määritellyn ajanjakson ajaksi kussakin Sampo-konserniin kuuluvassa yhtiössä sovellettavan sääntelyjärjestelmän mukaisesti. Lykkäysajanjakson jälkeen tehdään jälkikäteinen riskiarviointi ja hallitus päättää voidaanko lykättyjä muuttuvia palkkioita maksaa tai vapauttaa kokonaan tai osittain vai jätetäänkö ne

kokonaan maksamatta tai vapauttamatta. Vuonna 2021 lykättyjen lyhytaikaisten ja pitkäaikaisten kannustinpalkkioiden yhteismäärä oli 5,1 miljoonaa euroa (3,3).

Sammon hallitus päättää Sampo-konsernin ylimmän johdon ja muiden avainhenkilöiden Sampo Oyj:n rahoitusvälineisiin perustuvista pitkäaikaisista kannustinjärjestelmistä. Sammon hallituksen jäsenet eivät osallistu näihin kannustinjärjestelmiin. Pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän 2020 toisesta allokaatiosta jaettiin elokuussa 2021 ehtojen mukaisesti kannusteyksikköjä uusille työntekijöille tai sellaisille nykyisille työntekijöille, joiden osalta olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai tehtävän strateginen merkitys on kasvanut. Kannustinjärjestelmän toisessa allokaatiossa on mukana 12 henkilöä ja 220 000 kannusteyksikköä 225 000:n enimmäismäärästä jaettiin elokuussa 2021. Jäljelle jäävät kannusteyksiköt, yhteensä 393 000 yksikköä, voidaan jakaa vuonna 2022. Mahdollinen kannustepalkkio maksetaan kolmessa erässä, joista ensimmäinen on kolmen vuoden päästä kustakin kannustinyksiköiden jaosta.

Pitkäaikaisessa kannustinjärjestelmässä 2017:ssä on jäljellä 1 351 525 allokoitua kannusteyksikköä. Ensimmäisen allokaation toinen erä maksettiin vuonna 2021 ja kolmas ja viimeinen erä erääntyy vuonna 2022. Pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän 2017:n toisen allokaation ensimmäinen erä maksettiin vuonna 2021 ja jäljellä olevat erät erääntyvät vuosina 2022 ja 2023.

Kannusteyksikön arvo lasketaan maksuhetkellä Sammon A-osakkeen vaihdolla painotetun keskikurssin ja osinko-oikaistun lähtökurssin erotuksena. Osakkeen arvon kehityksen lisäksi kannusteyksikön arvoa laskettaessa otetaan huomioon If Vahinkovakuutuksen vakuutusliikkeen tuotto ja/tai riskisopeutetun pääoman tuotto, kuten tarkemmin on määritelty kunkin kannustinjärjestelmän ehdoissa. Molemmissa järjestelmissä on määritelty palkkion maksulle enimmäisarvo. Ehdot ovat saatavilla osoitteessa www.sampo.com/kannustinehdot.

Ylimmälle johdolle ja tietyille avainhenkilöille maksettaviin kannustepalkkioihin sovelletaan lykkäyssääntö. Määrättyjen henkilöiden tulee erän maksamisen yhteydessä hankkia Sammon A-osakkeita tietyllä osuudella erästä verojen ja vastaavien maksujen vähentämisen jälkeen. Osakkeet ovat luovutusrajoituksen alaisia kolmen vuoden ajan, jonka jälkeen hallitus päättää mahdollisesta luovutusrajoituksen poistosta.

Vuonna 2021 maksettiin lyhytaikaisia kannustimia sosiaalikulut mukaan lukien 70 miljoonalla eurolla (50). Pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien perusteella maksettiin palkkioita sosiaalikuluneen samalla ajanjaksolla 16 miljoonalla eurolla (6). Pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien tulosvaikutus vuonna 2021 oli 46 miljoonaa euroa (2).

Sampo Oyj:n toimielinten palkitsemisraportti esiteltiin vuoden 2021 varsinaiselle yhtiökokoukselle ensimmäistä kertaa. Äänestystuloksen perusteella yhtiökokous päätti hyväksyä esitetyn palkitsemisraportin. Päätös oli neuvoa-antava.

Sampo on julkaissut **Toimielinten palkitsemisraportin** vuodelta 2021 helmikuussa 2022 osoitteessa www.sampo.com/vuosi2021. Toimielinten palkitsemisraportti sisältää tiedot hallituksen ja konsernijohtajan palkitsemisesta edelliseltä tilikaudelta ja on laadittu Arvopaperimarkkinayhdistyksen hyväksymän, 1.1.2020 voimaan tulleen hallinnointikoodi 2020:n suositusten mukaisesti. CG-koodi 2020 on nähtävillä kokonaisuudessaan Arvopaperimarkkinayhdistyksen verkkosivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

Konsernirakenteen muutokset

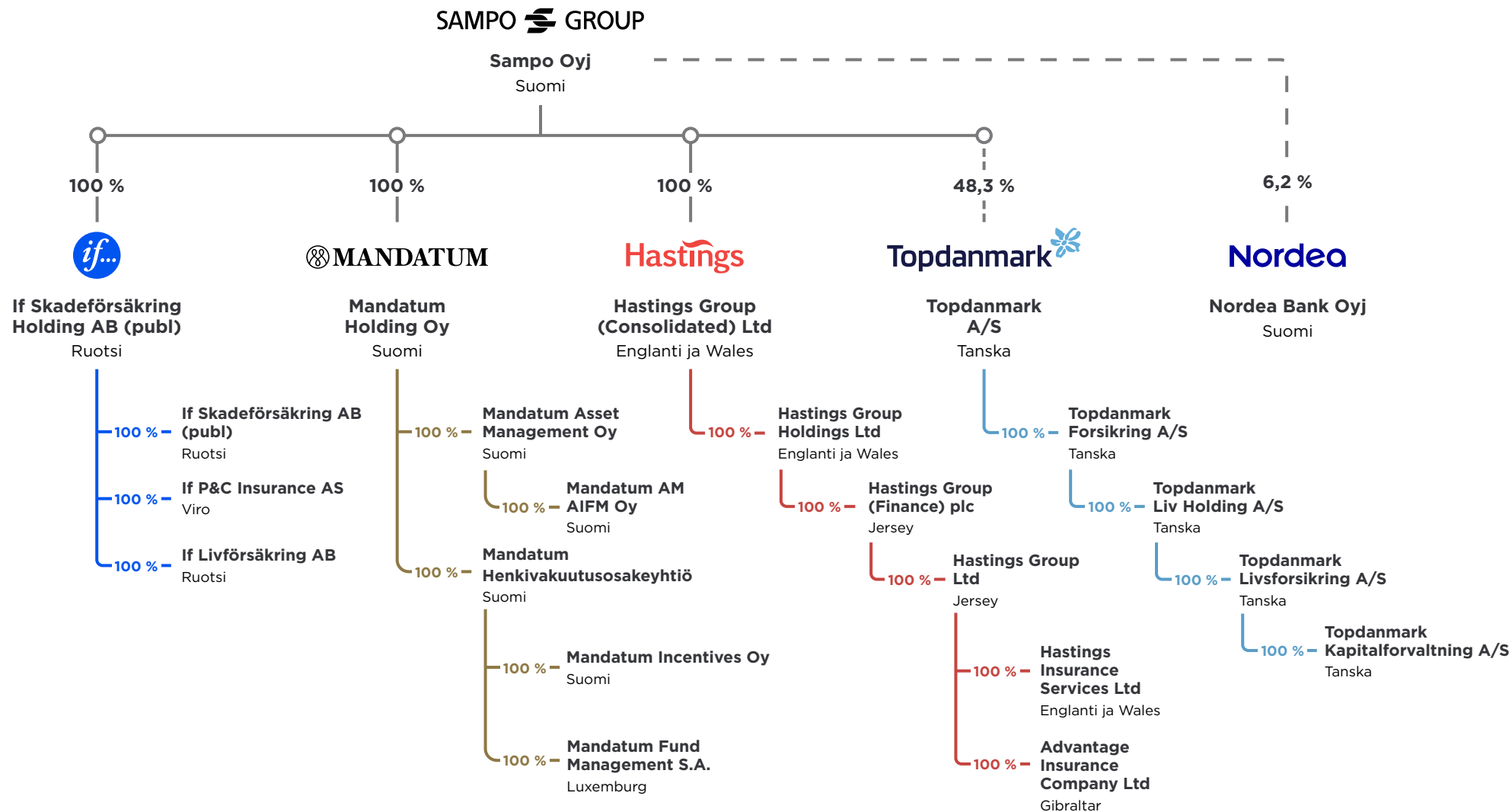
Mandatum-konserni ilmoitti 12.2.2021 perustavansa Mandatum Asset Management -liiketoiminnon. Tämän seurauksena Mandatum-konsernin yhtiörakenne muuttui vuonna 2021. Sampo-konsernin omaisuudenhoitotoiminnot yhdistettiin Mandatum-konserniin ja uusi konsernirakenne oli valmis 1.9.2021. Uudessa konsernirakenteessa Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö ja Mandatum Omaisuudenhoito Oy ("MAM", entinen Mandatum Life Sijoituspalvelut Oy) ovat Mandatum Holding Oy -emoyhtiön tytäryhtiöitä. Kyseinen emoyhtiö on Sampo Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö.

Sampo-konsernin vahinkovakuutustoimintaan keskittyvän strategiansa mukaisesti Sampo Oyj osti 8.12.2021 Rand Merchant Investment Holdings Limitedin (RMI) 30 prosentin vähemmistöosuuden Hastingsissa ja RMI:n option hankkia 10 prosenttia Hastingsista. Transaktion toteutumisen seurauksena Hastings on konsolidoitu Sammon kokonaan omistamana tytäryhtiönä konsernin taloudellisessa raportoinnissa 8.12.2021 lähtien.

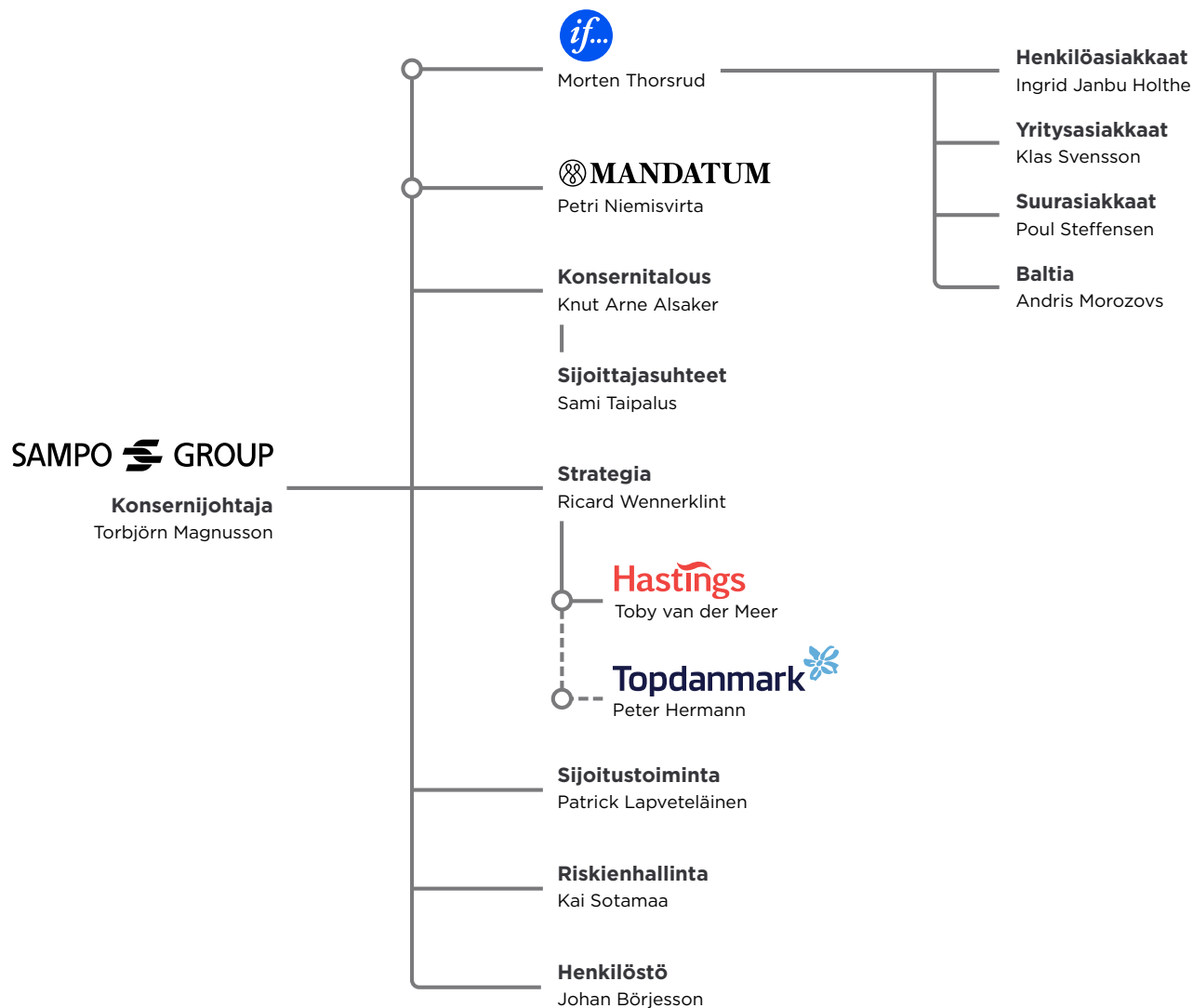
Konsernin rakenne

31.12.2021

Organisaatio

31.12.2021

Muutos konsernin johdossa

Ivar Martinsen jätti tehtävänsä If Skadeförsäkring Holding AB (publ):n Yritysiasiakasliiketoiminnasta vastaavana johtajana ja samalla jäi pois Sammon johtoryhmästä 20.1.2021.

Henkilöstö

Sampo-konsernin työntekijöiden määrä (FTE) oli vuonna 2021 keskimäärin 13 274 (13 227).

Sampo-konsernin suurin liiketoiminta-alue on If, joka työllisti keskimäärin 54 prosenttia henkilöstöstä. Topdanmark työllisti 18 prosenttia, Hastings 23 prosenttia ja Mandatum noin 4 prosenttia henkilöstöstä. Emoyhtiö Sampo Oyj:n palveluksessa työskenteli 0,5 prosenttia henkilöstöstä.

Maantieteellisesti Sampo-konsernin henkilöstö jakautui siten, että Tanskassa ja Isossa-Britanniassa työskenteli molemmissa 22 prosenttia, Ruotsissa 18 prosenttia, Suomessa 17 prosenttia, ja Norjassa 12 prosenttia henkilöstöstä. Muiden maiden osuus oli 9 prosenttia.

Ifin henkilöstömäärä kasvoi 2 prosenttia. Joulukuun 2021 lopussa Ifissä työskenteli 7 287 henkeä.

Topdanmarkin henkilöstömäärä väheni 3 prosenttia, kun yhtiössä työskenteli vuoden lopussa 2 374 henkeä.

Hastingsin palveluksessa olevien määrä kasvoi prosentin yhtiön työllistäessä joulukuun 2021 lopussa 2 995 henkeä.

Mandatumin henkilöstömäärä kasvoi 12 prosenttia. Henkilöstömäärän kasvua selittää Mandatum Asset Managementin perustaminen siihen liittyvine rekrytoineen ja MAMiin siirtynyt konsernin sijoitustoiminnan henkilöstö. Mandatum työllisti vuoden 2021 lopussa 638 henkeä.

Sampo Oyj:n henkilöstömäärä aleni lähes 35 prosenttia osan henkilöstöstä siirryttyä sijoitustoimintayksikön siirron myötä Mandatumiin. Yhtiö työllisti joulukuun 2021 lopussa 45 henkeä.

Sampo-konsernissa työskenteli vuoden 2021 lopussa yhteensä 13 340 henkeä (13 178).

Lisätietoja Sampo-konsernin henkilöstöstä on saatavilla vuoden 2021 **vastuullisuusraportissa**, joka julkaistaan toukokuussa 2022 osoitteessa www.sampo.com/vuosi2021.

Raportointikauden jälkeiset tapahtumat

Sammon 4.10.2021 käynnistämä omien osakkeiden takaisinosto-ohjelma jatkui raportointikauden päättymisen jälkeen. Yhtiö oli 8.2.2022 mennessä ostanut yhteensä 12 219 968 Sammon A-osaketta, joka oli 2,20 prosenttia prosenttia Sampo Oyj:n koko osakemäärästä. Osto-ohjelman etenemistä voi seurata osoitteessa www.sampo.com/tiedotteet.

SAMPO OYJ

Hallitus

Tunnusluvut

Konsernin yhteiset tunnusluvut		2021	2020	2019	2018	2017
Voitto ennen veroja	Milj. e	3 171	380	1 541	2 094	2 482
Oman pääoman tuotto (käyvin arvoin)	%	26,8	3,1	12,0	7,5	17,1
Kokonaispääoman tuotto (käyvin arvoin)	%	9,9	2,3	5,5	3,2	7,6
Omavaraisuusaste	%	20,9	20,2	23,0	25,1	26,1
Konsernin vakavaraisuus ¹⁾	Milj. e	5 019	4 308	4 513	2 942	3 945
Konsernin vakavaraisuussuhde ¹⁾	%	185	176	174	140	156
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		13 274	13 227	9 813	9 509	9 364
Ifin tunnusluvut		2021	2020	2019	2018	2017
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj. e	5 134	4 823	4 675	4 502	4 525
Vakuutusmaksutuotot	Milj. e	4 772	4 484	4 388	4 290	4 293
Voitto ennen veroja	Milj. e	1 077	901	884	848	818
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (RoE)	%	37,0	33,3	34,5	11,2	21,3
Riskisuhde ²⁾	%	59,9	60,7	62,7	63,3	63,3
Toimintakulusuhde ²⁾	%	21,4	21,5	21,8	21,9	22,0
Vahinkosuhde ilman perustekorkokulua ²⁾	%	65,5	66,4	68,4	68,8	68,9
Liikekulusuhde ²⁾	%	15,8	15,8	16,1	16,4	16,4
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua	%	81,3	82,1	84,5	85,2	85,3
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		7 223	7 182	6 865	6 603	6 367
Topdanmarkin tunnusluvut^{*)}		2021	2020	2019	2018	2017
Henkivakuutuksen vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj. e	1 393	1 473	1 487	1 357	294
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj. e	1 383	1 315	1 272	1 235	210
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot	Milj. e	1 285	1 227	1 178	1 144	281
Voitto ennen veroja	Milj. e	346	167	238	199	848
Vahinkosuhde ²⁾	%	66,7	69,0	66,2	66,0	64,0
Liikekulusuhde ²⁾	%	15,6	16,2	16,0	16,3	16,4
Yhdistetty kulusuhde	%	82,3	85,2	82,1	82,3	80,5
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		2 395	2 428	2 322	2 314	2 412

Hastingsin tunnusluvut		2021	16.11.-31.12.2020	2019	2018	2017
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj. e	1 127	103	–	–	–
Vakuutusmaksutulo jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen	Milj. e	495	27	–	–	–
Vakuutusmaksutuotot	Milj. e	499	63	–	–	–
Voitto ennen veroja	Milj. e	127	-16	–	–	–
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		3 005	2 974	–	–	–
Mandatumin tunnusluvut		2021	2020	2019	2018	2017
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj. e	1 376	1 059	1 603	1 082	967
Voitto ennen veroja	Milj. e	291	154	280	450	236
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (RoE)	%	18,4	14,4	23,5	8,7	13,3
Liikekustannussuhde	%	111,4	96,1	98,7	92,1	94,7
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		589	576	563	531	525
Omistusyhteisön tunnusluvut		2021	2020	2019	2018	2017
Voitto ennen veroja	Milj. e	1 331	-826	139	618	576
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		63	67	63	61	60
Osakekohtaiset tunnusluvut		2021	2020	2019	2018	2017
Osakekohtainen tulos	euro	4,63	0,07	2,04	3,04	3,96
Osakekohtainen tulos pl, osakkuusyhtiötulokseen liittyvät kertaluonteiserät ³⁾	euro	2,86	2,16	2,31	–	–
Osakekohtainen tulos, ml. muut laajan tuloksen erät	euro	5,90	0,65	2,63	1,7	3,79
Osakekohtainen oma pääoma	euro	23,39	20,56	21,44	22,30	23,14
Osakekohtainen substanssi	euro	25,48	19,82	20,71	20,60	25,37
Osakekohtainen osinko ⁴⁾	euro	4,10	1,70	1,50	2,85	2,60
Osinko/tulos ³⁾	%	88,6	78,7	73,5	93,8	65,7
Efektiiivinen osinkotuotto	%	9,3	4,9	3,9	7,4	5,7
Hinta/voitto -suhde (PE-luku) ³⁾		9,5	16,0	19,1	12,6	11,6
Osakkeiden antioikaistu lkm. 31.12.	1 000 kpl	546 812	555 352	555 352	555 352	555 352
Osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lkm.	1 000 kpl	554 317	555 352	555 352	555 352	559 873
Osakkeiden painotettu keskim. lkm. laimentavat osakkeet huomioituna	1 000 kpl	554 317	555 352	555 352	555 352	559 873
Osakekannan markkina-arvo	Milj. e	24 093	19 199	21 609	21 331	24 858

A-sarja:		2021	2020	2019	2018	2017
Osakkeiden antioikaistu lkm. 31.12.	1 000 kpl	545 612	554 152	554 152	554 152	554 152
Osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lkm.	1 000 kpl	553 117	554 152	554 152	554 152	558 673
Osakkeiden painotettu keskim. lkm. laimentavat osakkeet huomioituna	1 000 kpl	553 117	554 152	554 152	554 152	558 673
Painotettu keskim. kaupantekokurssi	euro	40,50	32,35	39,15	43,11	44,76
Antioikaistu ylin kurssi	euro	47,33	42,46	43,38	48,92	47,46
Antioikaistu alin kurssi	euro	33,82	21,34	34,45	37,61	41,53
Antioikaistu viimeinen kaupantekokurssi	euro	44,06	34,57	38,91	38,41	45,80
Osakkeen pörssivaihto tilikaudella	1 000 kpl	243 763	376 964	250 282	239 051	179 568
Osakkeen suhteellinen pörssivaihto	%	44,1	68,0	45,2	43,1	32,1
B-sarja:		2021	2020	2019	2018	2017
Osakkeiden antioikaistu lkm. 31.12.	1 000 kpl	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lkm.	1 000 kpl	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200

^{*)} Vertailuvuonna 2017 Topdanmark yhdisteltiin osakkuusyhtiönä 1-9/2017. Tunnusluvut ovat ajalta 10-12/2017, jolloin yhtiö yhdisteltiin ensimmäisen kerran tytäryhtiönä.

¹⁾ Sampo-konsernin vakavaraisuus on laskettu 2016 lähtien Solvenssi II -direktiivin (2009/138/EU) ja vakuutusyhtiölain (521/2008) mukaisella konsolidointimetodilla. Koska Sampo Oyj on Solvenssi II -ryhmän ylin emo, lasketaan vakavaraisuus konsernitasona.

²⁾ Vahinkovakuutuksen tunnusluvut on laskettu toimintokohtaisten kulujen pohjalta, eikä niitä siksi voida johtaa suoraan sulautetusta tuloslaskelmakaavasta.

³⁾ Käytetään osinkopolitiikan mukaisen osingon määrittämisessä. Vuoden 2020 osinko/tulos sekä PE-luku laskettu myös oikaistun osakekohtaisen tuloksen pohjalta.

⁴⁾ Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle tilikaudelta 2021.

Tilinpäätöspäivän osakemääränä on käytetty 546 811 894 kappaletta ja keskimääräisenä osakemääränä 554 316 818 kappaletta.

Tunnuslukuja laskettaessa veroina on otettu huomioon tilikauden tulosta vastaava vero.

Osakekohtaista substanssia laskettaessa on huomioon otettu myös konsernin arvostuserot osakkuusyhtiö Nordeasta sekä pörssinoteeratusta tytäryhtiö Topdanmarkista.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Tunnusluvut on laskettu valtiovarainministeriön asetuksen ja sitä tarkentavan Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelman mukaisesti. Konsernin vakavaraisuus on laskettu konsernitason Solvenssi II -direktiivin (2009/138/EU) ja vakuutusyhtiölain (521/2008) mukaisella konsolidointimetodilla. Konsernin vaihtoehtoisista tunnusluvuista löytyy lisätietoa osoitteessa www.sampo.com.

Koko konsernin yhteiset tunnusluvut

Konsernin voitto ennen veroja

- + vahinkovakuutuksen voitto ennen veroja
- + henkivakuutuksen voitto ennen veroja
- + omistusyhteisön voitto ennen veroja
- ± konsernin tulosvaikutteiset eliminoinnit

Vahinko- ja henkivakuutus

- + vakuutusmaksutulo
- + sijoitustoiminnan nettotuotot
- + liiketoiminnan muut tuotot
- korvaukset
- vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos
- henkilöstökulut
- liiketoiminnan muut kulut
- rahoituskulut
- ± osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista

Omistusyhteisö

- + sijoitustoiminnan nettotuotot
- + liiketoiminnan muut tuotot
- henkilöstökulut
- liiketoiminnan muut kulut
- rahoituskulut
- ± osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista

Oman pääoman tuotto (käyvin arvoin), %

- + emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva kauden laaja tulos
  - ± sijoitusten arvostuserojen muutos laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen
  - + oma pääoma yhteensä, emoyhtiön omistajien osuus (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
  - ± sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
- $$\frac{\text{Yhteensä}}{\text{Omaa pääomaa}} \times 100 \%$$

Kokonaispääoman tuotto (käyvin arvoin), %

- + liikevoitto
  - ± muut laajan tuloksen erät ennen veroja
  - määräysvallattomille kuuluva osuus tuloksesta
  - + korkokulut ja muut rahoituskulut
  - + vastuovelan perustekorko
  - ± sijoitusten arvostuserojen muutos
  - + taseen loppusumma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
  - sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelka (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
  - ± sijoitusten arvostuserot (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
- $$\frac{\text{Yhteensä}}{\text{Kokonaispääomaa}} \times 100 \%$$

Omavaraisuusaste (käyvin arvoin), %

- + oma pääoma yhteensä (emoyhtiön omistajien osuus)
  - ± sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen
  - + taseen loppusumma
  - ± sijoitusten arvostuserot
- $$\frac{\text{Yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100 \%$$

Velkaisuusaste

- rahoitusvelat
  - oma pääoma + rahoitusvelat
- $$\frac{\text{Rahoitusvelat}}{\text{Omaa pääomaa + rahoitusvelat}} \times 100 \%$$

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä

Keskiarvo kuukausien lopun henkilökuntamäärästä oikaistuna osa-aikaisesti palveluksessa olleiden henkilöiden osalta.

Vahinkovakuutustoiminnan tunnusluvut

Riskisuhde, %

$$\frac{\begin{array}{l} + \text{ korvauskulut} \\ - \text{ korvausten käsittelykulut} \end{array}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100 \%$$

Toimintakulusuhde, %

$$\frac{\begin{array}{l} + \text{ liikekulut} \\ + \text{ korvausten käsittelykulut} \end{array}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100 \%$$

Vahinkosuhde, %

$$\frac{\text{korvauskulut}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100 \%$$

Liikekulusuhde, %

$$\frac{\text{liikekulut}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100 \%$$

Yhdistetty kulusuhde, %

vahinkosuhde + liikekulusuhde

Henkivakuutustoiminnan tunnusluvut

Liikekulusuhde, %

$$\frac{\begin{array}{l} \text{liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen} \\ + \text{ hankintamenojen muutosta} \\ + \text{ korvausten selvittelykulut} \end{array}}{\text{kuormitustulo}} \times 100 \%$$

Osakekohtaiset tunnusluvut

Osakekohtainen tulos

emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva tilikauden voitto
osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lukumäärä

Osakekohtainen tulos ml. käyvän arvon rahaston muutos

emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva laaja tulos
osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lukumäärä

Osakekohtainen oma pääoma

oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)
osakkeiden antioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä

Osakekohtainen substanssi

+ oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)
noteerattujen konserniyhtiöiden arvostuserot
± konsernissa
osakkeiden antioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä

Osakekohtainen osinko, %

tilikaudelta jaettu osinko
osakkeiden antioikaistu lukumäärä
tilinpäätöspäivänä

$$\times 100 \%$$

Osinko tuloksesta, %

osakekohtainen osinko
osakekohtainen tulos

$$\times 100 \%$$

Efektiiivinen osinkotuotto, %

osakekohtainen osinko
osakkeen antioikaistu tilikauden viimeinen
kaupantekokurssi

$$\times 100 \%$$

Hinta/voitto -suhde (P/E-luku)

osakkeen antioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi
osakekohtainen tulos

Osakekannan markkina-arvo

osakkeiden lukumäärä tilikauden viimeisenä päivänä
x tilikauden viimeinen kaupantekokurssi

Osakkeiden suhteellinen pörssivaihto, %

pörssin kautta vaihdettujen osakkeiden
lukumäärä
osakkeiden antioikaistu keskimääräinen
lukumäärä

$$\times 100 \%$$

Tilinpäätöksessä käytetyt vaihtokurssit

	1-12/2021	1-9/2021	1-6/2021	1-3/2021	1-12/2020	1-9/2020
EURSEK						
Tuloslaskelma (keskikurssi)	10,1465	10,1529	10,1312	10,1173	10,4882	10,5622
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	10,2503	10,1683	10,1110	10,2383	10,0343	10,5713
DKKSEK						
Tuloslaskelma (keskikurssi)	1,3643	1,3652	1,3622	1,3608	1,4066	1,4157
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	1,3784	1,3674	1,3597	1,3766	1,3485	1,4197
NOKSEK						
Tuloslaskelma (keskikurssi)	0,9983	0,9926	0,9956	0,9865	0,9778	0,9857
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	1,0262	1,0003	0,9940	1,0243	0,9584	0,9523
EURDKK						
Tuloslaskelma (keskikurssi)	7,4371	7,4368	7,4369	7,4373	7,4544	7,4581
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	7,4364	7,4360	7,4362	7,4373	7,4409	7,4462
EURGBP						
Tuloslaskelma (keskikurssi)	0,8599	0,8638	0,8682	0,8748	0,8892	
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	0,8403	0,8605	0,8581	0,8521	0,8990	

KONSERNIN IFRS-TILINPÄÄTÖS

43

Konsernin laaja
tuloslaskelma,
IFRS

44

Konsernitase,
IFRS

45

Laskelma
oman pääoman
muutoksista,
IFRS

46

Konsernin
rahavirta-
laskelma,
IFRS

Konsernin IFRS-tilinpäätös

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. e	Liite	1-12/2021	1-12/2020
Vakuutusmaksutulo	1	9 411	8 375
Sijoitustoiminnan nettotuotot	2, 9	3 549	1 383
Liiketoiminnan muut tuotot	3	491	155
Korvauskulut	4	-6 239	-5 443
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	5	-3 123	-1 554
Henkilöstökulut	6	-1 179	-960
Liiketoiminnan muut kulut	7	-976	-754
Rahoituskulut	9	-146	-112
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	13	401	451
Arvostusero osakkuusyhtiöiden osakkeiden luovutuksesta	13	84	-262
Arvon alentumistappio Nordean osakkeista	13	—	-899
Arvon alentumistappioiden palautus Nordean osakkeista	13	899	—
Tilikauden voitto ennen veroja		3 171	380
Verot	18, 19, 20	-423	-267
Tilikauden voitto		2 748	112

Milj. e	Liite	1-12/2021	1-12/2020
Kauden muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi	20		
Muuntoerot		80	74
Myytavissä olevat rahoitusvarat		460	259
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä		186	40
Verot		-83	-50
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen		643	322
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutus- matemaattiset voitot ja tappiot		73	0
Verot		-15	0
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen		58	0
TILIKAUDEN LAAJA TULOS		3 448	434
Kauden voitosta			
Emoyhtiön omistajien osuus		2 567	37
Määräysvallattomien osuus		181	75
Tilikauden laajasta tuloksesta			
Emoyhtiön omistajien osuus		3 272	359
Määräysvallattomien osuus		176	75
Laimentamaton osakekohtainen tulos (eur)	8	4,63	0,07

Konsernitase

Milj. e	Liite	12/2021	12/2020
Varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	10	375	371
Sijoituskiinteistöt	11	568	666
Aineettomat hyödykkeet	12	3 794	3 761
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	13	777	5 370
Rahoitusvarat	9, 14, 15, 16, 17	23 321	24 420
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset		19 711	14 837
Laskennalliset verosaamiset	18	39	49
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	22	2 295	1 821
Muut varat	21	2 977	2 714
Käteiset varat		4 819	2 520
Myytäväinä olevat omaisuuserät	34	2 385	–
Varat yhteensä		61 061	56 529
Velat			
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	22	20 369	19 956
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	23	19 550	16 285
Huonomman etuoikeuden omaavat lainat	9, 16, 24	2 016	2 158
Muut rahoitusvelat	9, 16, 24	2 330	2 935
Laskennalliset verovelat	18	855	717
Varaukset	25	9	20
Eläkevelvoitteet	26	26	98
Muut velat	27	2 246	2 102
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	34	196	–
Velat yhteensä		47 597	44 271

Milj. e	Liite	12/2021	12/2020
Oma pääoma			
	29		
Osakepääoma		98	98
Rahastot		1 530	1 530
Kertyneet voittovarot		9 952	9 282
Muut oman pääoman erät		1 208	508
Emoyhtiön omistajien osuus		12 788	11 418
Määräysvallattomien osuus		676	840
Oma pääoma yhteensä		13 464	12 258
Oma pääoma ja velat yhteensä			
		61 061	56 529

Laskelma oman pääoman muutoksista

Milj. e	Osake- pääoma	Vara- rahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Voitto- varat ¹⁾	Muunto- erot ²⁾	Myytävissä olevat rahoitusvarat ³⁾	Yhteensä	Määräys- vallattomien osuudet	Yhteensä
Oma pääoma 1.1.2020	98	4	1 527	10 062	-817	1 034	11 908	635	12 542
Muutokset omassa pääomassa									
Tytäryhtiöhankinnat	—	—	—	-5	—	6	1	188	189
Osingonjako ⁴⁾	—	—	—	-833	—	—	-833	-52	-885
Osakeperusteiset maksut	—	—	—	-3	—	—	-3	—	-3
Muutokset osakkuusyhtiöomistuksissa	—	—	—	-19	—	—	-19	—	-19
Muut oman pääoman muutokset	—	—	—	6	—	—	6	-6	—
Kauden voitto	—	—	—	37	—	—	37	75	112
Muut laajan tuloksen erät	—	—	—	37	67	217	322	—	322
Tilikauden laaja tulos yhteensä	—	—	—	74	67	217	359	75	434
Oma pääoma 31.12.2020	98	4	1 527	9 282	-749	1 257	11 418	840	12 258
Muutokset omassa pääomassa									
Hankitut määräysvallattomien omistajien osuudet	—	—	—	-700	—	—	-700	-212	-912
Osingonjako ⁴⁾	—	—	—	-944	—	—	-944	-137	-1 081
Omien osakkeiden hankinta	—	—	—	-380	—	—	-380	—	-380
Muutokset osakkuusyhtiöomistuksissa	—	—	—	113	—	—	113	—	113
Muut oman pääoman muutokset	—	—	—	9	—	—	9	9	18
Kauden voitto	—	—	—	2 567	—	—	2 567	181	2 748
Muut laajan tuloksen erät	—	—	—	6	335	365	705	-5	700
Tilikauden laaja tulos yhteensä	—	—	—	2 572	335	365	3 272	176	3 448
Oma pääoma 31.12.2021	98	4	1 527	9 952	-415	1 622	12 788	676	13 464

¹⁾ IAS 19 Eläkeveloitteet standardin nettovaikutus voittovaroihin oli 58 (2) milj. e.

²⁾ Muut laajan tuloksen erät sisältävät myös konsernin omistuosuuden mukaisen osuuden osakkuusyhtiöiden takaisin tulokseen kierrätettävistä vastaavista eristä juuri ennen yhden yhtiön luokittelua myytävänä olevaksi omaisuuseräksi konsernissa. Voittovarot sisältävät -52 (38) milj. euron osuuden eristä, joita ei siirretä enää tulosvaikutteisiksi. Muuntoerojen muutos sisältää 252 (6) milj. euron osuuden osakkuusyhtiöiden muuntoeroista. Myytävissä olevien varojen muutos puolestaan sisältää -17 (8) milj. euron osuuden osakkuusyhtiön käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen käypien arvojen muutoksista.

³⁾ Myytävissä olevista rahoitusvaroista on kirjattu omaan pääomaan kauden arvostusta 709 (263) milj. euroa. Kauden tulokseen on siirretty -333 (-49) milj. euroa. Mandatumin eriytetylle Suomi-vakuutuskannalle siirretty osuus oli 5 (1) milj. euroa. Vertailukaudella kirjattiin tytäryhtiöhankintoihin liittyen 6 miljoonaa euroa suoraan käyvän arvon rahaston alkusaldoon.

⁴⁾ Osakekohtainen osinko 4,10 (1,70) euroa osakkeelta.

Muuntoeroihin sekä myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sisältyvät määrät ovat laajaan tulokseen kirjattuja verovaikutuksella huomioituja eriä.

Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. e	2021	2020
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen veroja	3 171	380
Oikaisut:		
Poistot	187	122
Realisoitumattomat arvostusvoitot ja -tappiot	-1 257	-129
Sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot	-450	-241
Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos	3 520	1 127
Muut oikaisut *)	-1 397	781
Oikaisut yhteensä	602	1 659
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Sijoitukset **)	-1 788	-998
Muut varat	-269	44
Yhteensä	-2 057	-954
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Rahoitusvelat	-53	8
Muut velat	30	155
Maksetut tuloverot	-350	-311
Maksetut korot	-158	-128
Yhteensä	-532	-277
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat	1 185	809
Investointien rahavirta		
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin	-936	-1 103
Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet	3 843	1 174
Osingot osakkuusyhtiöosakkeista	339	—
Nettoinvestoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	31	-160
Investoinneista kertyneet nettorahavarat	3 277	-88

Milj. e	2021	2020
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Maksetut osingot	-944	-833
Maksetut osingot määräysvallattomille omistajille	-137	-52
Omien osakkeiden hankinta	-380	—
Liikkeeseen lasketut velkakirjat, liikkeeseen laskut	147	1 191
Liikkeeseen lasketut velkakirjat, lyhennykset	-853	-1 199
Rahoitukseen käytetyt nettorahavarat	-2 166	-892
Rahavirrat yhteensä		
	2 296	-172
Rahavarat tilikauden alussa	2 520	2 677
Muuntoerot	3	14
Rahavarat tilikauden lopussa	4 819	2 520
Rahavarojen nettomuutos	2 296	-172
Lisätietoa rahavirtalaskelmaan:		
	2021	2020
Saadut korot	523	464
Saadut osingot (pl. rahastojen voitto-osuudet)	226	139
Vuokrasopimuksista johtuvat lähtevät rahavirrat yhteensä	-34	-45

*) Muut oikaisut liittyvät pääosin Nordean osakkeiden myyntiin.

**) Sijoitukset sisältävät sijoituskiinteistöt, rahoitusvarat sekä sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset.

Rahavirtalaskelman erät eivät ole suoraan johdettavissa taseista mm. vuoden aikana hankittujen ja myytyjen tytäryhtiöiden ja valuuttakurssien muutosten takia.

Tilikauden rahavarioihin sisältyy kassa 4 736 milj. euroa (2 358) sekä lyhytaikaiset enintään 3 kk:n talletukset 83 milj. euroa (162).

Rahavirtalaskelman liite

Vertailuvuonna 5 elokuuta 2020 Sampo ja Rand Merchant Investment Holdings (RMI) julkistivat yhteisesti omistetun yhtiön kautta tehtävän suositellun käteisostotarjouksen hankkiakseen kaikki isobritannialaisen Hastings Group Holdings Plc:n liikkeeseenlaskemat ja liikkeeseenlaskettavat osakkeet, jotka eivät jo olleet Sammon ja RMI:n omistuksessa tai määräysvallassa. Kauppa toteutui marraskuussa 2020, jolloin Sammosta tuli enemmistöomistaja 70 % omistusosuudella. Nettorahavirtavaikutus hankinnasta oli -1 126 milj. euroa, mihin sisältyy hankitun yhtiön hankintahetken käteisvarat 193 milj. euroa.

KONSERNIN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

48

Yhteenveto
merkittävistä
tilinpäätöksen
laatimisperiaatteista

68

Segmentti-
informaatio

75

Olennaiset
määräysvallattomien
omistajien osuudet

77

Muut konsernin
liitetiedot

1 Vakuutusmaksutulo.....	77	14 Rahoitusvarat	90	25 Varaukset	114
2 Sijoitustoiminnan nettotuotot	77	15 Rahoitusvarojen käypien arvojen muutokset	92	26 Työsuhde-etuudet.....	115
3 Liiketoiminnan muut tuotot.....	80	16 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia.....	93	27 Muut velat.....	118
4 Korvauskulut.....	81	17 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset.....	98	28 Ehdolliset velat, sitoumukset sekä oikeudenkäynnit	119
5 Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	81	18 Laskennalliset verosaamiset ja verovelat.....	100	29 Oma pääoma	120
6 Henkilöstökulut.....	81	19 Verot.....	102	30 Lähipiiritiedot.....	121
7 Liiketoiminnan muut kulut	82	20 Tulosvaikuttavasti kirjatut laajan tuloksen muut erät.....	102	31 Kannustinjärjestelmät	122
8 Osakekohtainen tulos	82	21 Muut varat	102	32 Tilintarkastajan palkkiot.....	125
9 Rahoitusvarat ja -velat	82	22 Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista.....	103	33 Sijoitukset tytäryhtiöissä.....	125
10 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.....	83	23 Velat sijoitussidonnaisista vakuutus ja sijoitussopimuksista	111	34 Myytävänä olevat omaisuuserät	126
11 Sijoituskiinteistöt.....	84	24 Huonomman etuoikeuden omaavat lainat ja muut rahoitusvelat.....	112	35 Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat ...	126
12 Aineettomat hyödykkeet.....	85			36 Sampo-konsernin riskienhallinta 2021.....	127
13 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksissä.....	87				

Konsernin tilinpäätöksen liitetiedot

Yhteenvedo merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista

Yleistä

Sampo Oyj (y-tunnus 0142213-3) on Nasdaq Helsingissä listattu suomalainen julkinen osakeyhtiö. Yhtiön kotipaikka on Helsinki, (Suomi) ja konsernin pääkonttori sijaitsee osoitteessa Fabianinkatu 27, 00100 Helsinki, Suomi. Konsernitilinpäätös sisältää Sampo Oyj:n lisäksi tämän tytäryhtiöt sekä osakkuusyhtiöt raportointihetkellä 31.12.2021. Konserniyhtiöt harjoittavat vakuutus- ja rahoitustoimintaa Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Baltian maissa sekä Isossa-Britanniassa. Konsernin tilinpäätöksen jäljennös on saatavilla osoitteesta www.sampo.com.

Laatimisperusta

Sammon konsernitilinpäätös vuodelta 2021 on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, "IFRSs") mukaisesti. Tilinpäätöstä laadittaessa Sampo on soveltanut kaikkia liiketoimintaansa liittyviä 31.12.2021 voimassa olleita ja EU:n komission hyväksymiä standardeja ja tulkintoja.

Vuoden 2021 alusta voimaantulleilla IFRS-standardien vuosittaisilla lisäyksillä tai muilla standardimuutoksilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Konsernitilinpäätöksen liitetietojen laadinnassa on otettu huomioon myös suomalainen kirjanpito- ja yhteisölain säädäntö sekä viranomaissäännökset.

Sampo Oyj:n hallitus on arvioinut toiminnan jatkuvuuden periaatteen toteutumisen ja konsernitilinpäätös on laadittu tämän olettamuksen pohjalta.

Tilinpäätöksen arvostamisperusta on pääasiallisesti alkuperäinen hankintameno. Poikkeuksia ovat mm. käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat, myytävissä olevat rahoitusvarat, suojauskohteet käyvän arvon suojauksessa, sijoituskiinteistöt sekä oman pääoman ehtoisina instrumentteina suoritettavat osakeperusteiset maksut, jotka arvostetaan käypään arvoon.

Konsernitilinpäätös esitetään euroina pyöristettynä lähimpään miljoonaan, ellei toisin ole mainittu.

Sampo Oyj:n hallitus hyväksyi tilinpäätöksen julkais- tavaksi 9. helmikuuta 2022. Osakeyhtiölain mukaisesti varsinaisella yhtiökokouksella on oikeus hyväksyä tai hylätä konsernitilinpäätös tai muuttaa tilinpäätöstä sen julkaisemisen jälkeen.

Konsernitilinpäätös

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Sampo Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden tilinpäätökset. Tytäryhtiöinä käsitellään yhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta toteutuu, kun konsernilla on yli puolet äänivallasta tai sillä on valta yrityksessä ja se olemalla osallisena yrityksessä altistuu muuttuvalle tuotolle sekä pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon. Hankitut yritykset yhdistellään tytäryhtiöinä siitä päivästä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryhtiöt siihen päivään saakka, kun määräysvalta lakkaa.

Tytäryhtiöiden hankinnat käsitellään hankintamenomenetelmällä. Hankintameno kohdistetaan hankinnan kohteen yksilöitävissä oleville varoille, veloille ja ehdollisille veloille, jotka arvostetaan hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi. Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa arvostetaan joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankitun tytäryhtiön nettovarallisuudesta. Hankekohtaisesti valitulla käsittelytavalla on vaikutusta sekä kirjattavaan määräysvallattomien

omistajien osuuteen että liikearvon määrään. Määrä, jolla maksettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus sekä mahdollisesti aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät konsernin osuuden hankitun yhtiön nettovarallisuuden käyvästä arvosta, kirjataan liikearvoksi.

Konsernitilinpäätös laaditaan soveltaen yhtenäisiä laadintaperiaatteita samankaltaisissa olosuhteissa toteutuihin samanlaisiin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä voitot ja tappiot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Osakkuusyhtiöt

Osakkuusyhtiöinä käsitellään yhtiöt, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Jollei toisin osoiteta, huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa 20–50 prosenttia sijoituskohteen äänivallasta. Vastavasti, vaikka konsernin omistus olisi vähemmän kuin 20 prosenttia, sijoitus voidaan käsitellä osakkuusyhtiönä, mikäli huomattava vaikutusvalta pystytään muuten selkeästi osoittamaan IAS 28 *Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyhtiöihin* -standardin kuvaamilla tavoilla.

Sijoitukset osakkuusyhtiöihin käsitellään pääomaosuuksimenetelmällä. Hankintahetkellä sijoitukset osakkuusyhtiöihin kirjataan hankintamenuun, jota oikaistaan hankinta-ajankohdan jälkeen tapahtuvalla muutoksella konsernin osuudessa osakkuusyhtiön voitosta (tappiosta)

ja muilla muutoksilla, jotka on suoraan kirjattu osakkuusyhtiön omaan pääomaan. Mikäli konsernin osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitukset merkitään taseeseen nolla-arvoon ja ylimenevät tappiot yhdistellään vain siinä tapauksessa, että konserni on sitoutunut osakkuusyhtiön veloitteiden täyttämiseen. Sijoitus sisältää hankinnasta syntyneen liikearvon. Realisoitumattomat voitot (tappiot) konsernin ja osakkuusyhtiön välillä eliminoidaan konsernin omistusosuuden mukaisesti.

Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiön tuloksesta on esitetty omana eränään tuloslaskelmassa. Konsernin osuus osakkuusyhtiön muihin laajan tuloksen eriin kirjatusta muutoksista on esitetty konsernin muissa laajan tuloslaskelman erissä.

Jos ilmenee viitteitä siitä, että sijoituksen arvo saattaa olla alentunut, testataan sen konsernissa oleva kirjanpitoarvo arvonalentumisen varalta vertaamalla sitä sijoituksesta kerryttävissä olevaan rahamäärään. Kerryttävissä olevana rahamääränä pidetään käyttöarvoa tai myynnistä aiheutuville menoilla vähennettyä käypää arvoa sen mukaan kumpi niistä on suurempi. Jos sijoituksesta kerryttävissä oleva rahamäärä on pienempi kuin sen konsernissa oleva kirjanpitoarvo, vähennetään kirjanpitoarvoa kirjaamalla siitä tulosvaikutteinen arvonalentumistappio, jonka suuruus on kirjanpitoarvon ja kerryttävissä olevan rahamäärän erotus. Mikäli sijoituksesta kerryttävissä oleva rahamäärä myöhemmin kasvaa ja on suurempi kuin kirjanpitoarvo peruutetaan tehty arvonalennus vastaavasti tulosvaikutteisesti.

Määräysvallattomien omistajien osuudet

Tilikauden tuloksen ja laajan tuloksen jakautuminen emoyhtiön omistajien sekä määräysvallattomien omistajien laskennalliseen osuuteen esitetään laajan tuloslaskelman jälkeen. Määräysvallattomille kohdistetaan osuus siinäkin tapauksessa, että se olisi negatiivinen.

Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta esitetään taseessa omana eränään.

Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta voidaan arvostaa joko käypään arvoon tai suhteellisenä osuutena hankinnan kohteen nettovarallisuudesta. Valinta on hankintakohtainen. Sammon raportointihetken määräysvallattomien osuudet on määritetty suhteellisenä osuutena hankittujen kohteiden nettovarallisuudesta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketoimet

Konsernitilinpäätös laaditaan euroina, joka on konsernin ja emoyhtiön toiminta- ja esittämismuuttua. Konserniyhtiöt ovat laatineet tilinpäätöksensä käyttäen toimintavalmuutta, joka on kunkin yhtiön taloudellisen toimintaympäristön päävaluutta. Yhtiöiden ulkomaan rahan määräiset liiketoimet kirjataan toimintavalmuutan määräisiksi tapahtumapäivän kurssiin tai kirjauskauksen keskikurssiin. Tilinpäätöspäivänä ulkomaan rahan

määräiset tase-erät muutetaan yhtiön toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Ulkomaan rahan määräisten liiketapahtumien ja mone-taaristen tase-erien muuttamisesta toimintavaluutan määräisiksi aiheutuvat kurssierot kirjataan valuuttakurs-sivoittoa tai -tappioiden tuloslaskelmaan. Myytävänä pidettävien ei-monetaaristen rahoitusvarojen kurssierot kirjataan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon.

Ulkomaisten tytäryritysten, joiden toimintavaluutta ei ole euro, tuloslaskelmat muutetaan euroiksi tilikauden keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin. Syntyvät kurssierot kirjataan omaan pääomaan muun-toeroksi, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kun tytäryritys myydään kokonaan tai osittain, kertyneet muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Ulkomaisten yksiköiden hankintaan liittyvä liikearvo ja käyvän arvon oikaisu käsitellään tilinpäätöksessä kuin ne olisivat ulkomaisen yksikön varoja ja velkoja. Muuntoerot, jotka syntyvät näiden erien muuntamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin, kirjataan omaan pääomaan ja niiden muutos muihin laajan tuloksen eriin.

1 euro =	Tilinpäätös- päivän kurssi	Tilikauden keskikurssi
Ruotsin kruunua	10,2503	10,1465
Tanskan kruunua	7,4364	7,4371
Englannin punttaa	0,8403	0,8599

Segmenttiraportointi

Konsernin segmentointi perustuu liiketoiminta-alueisiin, joiden riskit ja kannattavuuteen vaikuttavat lähtökohdat sekä sääntely-ympäristö poikkeavat toisistaan. Liike-toiminnan valvonta ja ohjaus sekä raportointi johdolle on organisoitu liiketoimintasegmenttien mukaisesti. Konsernin liiketoimintasegmentit ovat If, Topdanmark, Hastings, Mandatum sekä Omistusyhteisö (ml. Nordea). Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot on esitetty tuotot ulkopuolisilta asiakkailta sekä pitkäaikaiset varat. Raportoivat alueet ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Iso-Britannia sekä Baltia.

Segmenttien ja yhtiöiden välisten kotimaisten ja rajat ylittävien liiketoimien hinnoittelussa on sovellettu markkinaehtoperiaatetta. Hinnoittelu perustuu OECD:n siirtohinnoitteluoheistukseen sekä EU:n siirtohinnoit-teludokumentoinnista antamaan käytännesääntöön. Konsernitilinpäätöksessä segmenttien väliset liiketapahtumat, saamiset ja velat eliminoidaan eräkohtaisesti.

Myytävänä olevat omaisuuserät

Pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin

todennäköinen ja omaisuuserä tai omaisuuserien ryhmä on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin. Lisäksi johdon tulee olla sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Myytävänä olevat omaisuuserät arvostetaan luokitte-luhetkestä lähtien kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon. Arvostus välittömästi ennen luokittelumuutosta tehdään sovellettavissa olevan standardin mukaisesti. Mikäli käypä arvo myynnistä vähennettävillä kuluilla on alempi, kirjataan tulokseen uudelleenluokitteluhetkellä arvonalentumistappio. Mahdolliset myöhemmät arvonnousut kirjataan tulosaikutteisesti. Mahdollisten poistojen tai osakkuusyhtiöosuuksien kirjaaminen lopetetaan luokitteluhetkellä.

Tuloutusperiaatteet

Vakuutusmaksut

Tuloslaskelmaerä Vakuutusmaksut sisältää vahinko- ja henkivakuutustoiminnan vakuutusmaksutulon.

Vahinkovakuutustoiminnan vakuutusmaksut ovat pääosin lyhytaikaisia vuosivakuutuksia, jolloin vakuu-tusmaksu kirjataan vakuutusmaksutuloksi vuosimaksun erääntyessä. Mikäli vakuutusmaksu maksetaan useam-

massa erässä, kirjataan koko maksutulo tästä huolimatta pääsääntöisesti jo tilikauden alussa. Poikkeuksena on Hastings, jossa vakuutusmaksu jaksotetaan vakuutuskaudelle. Tilinpäätöspäivänä vakuutusmaksutuloa oikaistaan vakuutusmaksuvastuun muutoksella eli sillä osuudella vakuutusmaksutulosta, joka vakuutus sopimuksen kattaman ajanjakson perusteella kuuluu seuraavalle tilikaudelle.

Henkivakuutustoiminnan vakuutus sopimuksiin ja sijoitus sopimuksiin sisältyvät vastuut ovat pitkäaikaisia, jolloin vakuutusmaksu ja sen perusteella maksettava korvaus eivät yleensä kohtaa samalla tilikaudella. Vakuutusmaksut kirjautuvat maksutuloon vakuutuslajista riippuen pääsääntöisesti maksuperusteisesti. Veloitusperusteisesti kirjautuu osa ryhmäeläkevakuutuksen vakuutusmaksuista.

Vakuutusmaksuvastuun muutos esitetään kuluna erässä Vakuutus- ja sijoitus sopimusten velkojen muutos.

Korot ja osingot

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle. Tällä menetelmällä korkotuotot ja -kulut jaksotetaan rahoitusinstrumentin juoksuajalle tasaisesti suhteessa instrumentin taseessa olevaan pääomaan. Osingot kirjataan tuotoksi sinä tilikautena, jona oikeus niiden saamiseen on syntynyt.

Palkkiot

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusinstrumenttien palkkiot ja transaktiokulut kirjataan suoraan tulokseen instrumentin alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

Vakuutusten hankkimisesta aiheutuvat menot käsitellään vahinkovakuutustoiminnassa vakuutusten aktivoituina hankintamenoina. Henkivakuutustoiminnassa hankintamenot käsitellään Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvinä palkkiokuluina.

Muut palkkiokulut sisältyvät tuloslaskelmaeraan Sijoitus toiminnan nettotuotot.

Myyntituotot asiakassopimuksista

Konserniyhtiö Hastingsilla on vakuutusvälitystoiminnasta syntyviä IFRS 15:n *Myyntituotot asiakassopimuksista* mukaisia myyntituottoja. Vakuutusvälitystoiminnan tuotot koostuvat pääosin palkkioista ja komissioista, joita yhtiö saa välittäessään kolmannelle osapuolelle toisen yhtiön puolesta vakuutus sopimuksia sekä näihin liittyvistä lisätuotteista.

Vakuutustoimintaan liittyvät välityspalkkiotuotot tuloutetaan niiden myyntihetkellä ja muut myyntituotot tuloutetaan sen kauden aikana, kun palvelu tuotetaan. Välityspalkkiotuotot vakuutus sopimuksista kirjataan

nettomääräisinä saamisen käypään arvoon, jota oikaistaan odotettavissa olevilla peruutuksista aiheutuville palautuksilla. Hastings voi tarjota asiakkailleen myös muita asiakaskohtaisia sopimuksia, jotka tuloutetaan tiettyinä ajanhetkenä, kun suoritevelvoite on täytetty. Tuloutettava rahamäärä vastaa sitä vastiketta, johon Hastings odottaa olevansa oikeutettu.

Konsernitilinpäätöksessä nämä välityслиiketoiminnasta aiheutuvat palkkiotuotot ja -kulut sekä komissiot sisältyvät Liiketoiminnan muihin tuottoihin ja Liiketoiminnan muihin kuluihin.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat ja -velat arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon. Muihin kuin käypään arvoon arvostettaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin lisätään tai vähennetään hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi aiheutuneet transaktiomenot.

Rahoitusvarat ja -velat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä niiden arvostuskäytännön mukaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja muihin rahoitusvelkoihin.

Konsernin riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti sijoituksia seurataan ja hallinnoidaan käyvin arvoon mahdollisimman ajantasaisen ja oikean kuvan saamiseksi sijoitustoiminnasta. Sijoitukset myös raportoidaan konsernin johdolle käyvin arvoon. Rahoitusvaroihin kuuluvat sijoitukset ovat joukkovelkakirjoja ja oman pääoman ehtoisia instrumentteja. Ne on pääosin luokiteltu myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.

Henkivakuutustoiminnassa vakuutus sopimuksia koskevan standardin IFRS 4:n mukaan harkinnanvaraiseen voitonjakoon oikeutettujen sopimusten arvostuksessa noudatetaan kansallisia laskentaperiaatteita eli sopimuksia ei arvosteta käypään arvoon. Näitä sopimuksia sekä oman pääoman katteena olevia sijoituksia hallinnoidaan kokonaisuutena ja ne on pääosin luokiteltu myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi. Poikkeuksena tästä on sijoitus sidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina omana tase-eränään. Myös näitä vastaava velka esitetään omana eränään.

Taseeseen ja taseesta pois kirjaaminen

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen ja -velkojen, sekä myytävissä olevien rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan taseeseen kauppapäivänä, jolloin sitoudutaan ostamaan tai myymään kyseinen rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä. Lainat ja muut saamiset kirjataan taseeseen lainaa nostettaessa.

Rahoitusvarat ja -velat netotetaan ja esitetään taseessa nettomääräisenä vain silloin, kun netottamiseen on laillinen oikeus ja netotus aiotaan toteuttaa tai saaminen ja velka suorittaa samanaikaisesti.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun sopimusperusteinen oikeus rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa tai kun oikeudet on siirretty toiselle osapuolelle. Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun niiden velvoitteet on täytetty ja niiden voimassaolo on lakannut.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat

Konsernissa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia tase-eriä ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat

Rahoitusvara, joka on tarkoitus myydä tai ostaa takaisin lyhyen ajan kuluessa tai joka kuuluu salkkuun, jota hallinnoidaan yhdessä tai käytetään toistuvasti lyhyen aikavälin voiton tavoitteluun, luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi rahoitusvaraksi. Tällaiset varat merkitään niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos yhdessä myyntivoittojen ja -tappioiden, korkotuottojen ja -kulujen sekä osinkotuottojen kanssa kirjataan tuloslaskelmaan.

Myös johdannais sopimukset, joita ei ole määritetty suojaaviksi ja jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi rahoitusvaroiksi.

Johdannaiset arvostetaan niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon. Johdannais sopimuksista kirjataan taseeseen saaminen, kun käypä arvo on positiivinen ja velka, kun käypä arvo on negatiivinen. Johdannaiset arvostetaan taseessa käypään arvoon ja käyvän arvon muutos yhdessä realisoituneiden voittojen ja tappioiden kanssa kirjataan tuloslaskelmaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi luokitellaan rahoitusvarat, jotka alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattomasti määritetään sellaisiksi. Niiden tase- ja tuloslaskelmakirjaukset menevät kuten edellä esitetty kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen osalta.

Lainat ja muut saamiset

Lainoiksi ja muiksi saamisiksi luokitellaan johdannaisvaroihin kuulumattomat rahoitusvarat, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia, joita ei noteerata toimivilla markkinoilla ja joita ei aiota myydä välittömästi tai lyhyen ajan kuluessa. Lainat ja muut saamiset -ryhmä sisältää myös käteiset varat.

Lainat ja muut saamiset merkitään niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon, sisältäen suoraan kohdistettavissa olevat transaktiomenot. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Myytävässä olevat rahoitusvarat

Myytävässä oleviin rahoitusvaroihin luokitellaan johdannaisvaroihin kuulumattomat rahoitusvarat, jotka on määritetty myytävissä oleviksi tai jotka eivät kuulu muihin rahoitusvarojen ryhmiin. Myytävissä olevat rahoitusvarat koostuvat saamistodistuksista ja osakkeista ja osuuksista.

Myytävässä olevat rahoitusvarat kirjataan niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon, lisättyinä hankintaan suoraan kohdistettavissa olevilla transaktiomenoilla. Taseessa myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon ja arvonmuutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa verovaikutus huomioon ottaen. Korkotuotot ja osingot kirjataan tulokseen. Kun myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluva omaisuuserä myydään, omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos yhdessä myyntivoiton tai -tappion kanssa kirjataan tulokseen. Käyvän arvon muutos siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan myös silloin, kun omaisuuserän arvo on alentunut siten, että siitä kirjataan arvonalentumistappio.

Myytävässä olevista monetaarisista tase-eristä johtuvat kurssierot kirjataan aina suoraan tuloslaskelmaan.

Muut rahoitusvelat

Muita rahoitusvelkoja ovat liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä muut rahoitusvelat.

Muut rahoitusvelat kirjataan taseeseen saadun vastikkeen määräisenä transaktiokuluilla oikaistuna silloin, kun vastike saadaan. Rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon.

Jos omia velkoja lunastetaan takaisin ennen eräpäivää, velat poistetaan taseesta ja velan kirjanpitoarvon ja lunastuksessa maksetun vastikkeen erotus kirjataan tulokseen.

Käypä arvo

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritetään ensisijaisesti toimivilla markkinoilla noteerattujen hintojen perusteella. Instrumentit arvostetaan ostokurssiin tai viimeiseen kaupantekohintaan, mikäli hintalähteen pörssissä on käytössä huutokauppanettely. Poikkeuksena tästä ovat syndikoidut lainat, jotka arvostetaan keskihintaan alhaisemman likviditeetin takia. Myös johdannaispimukset arvostetaan viimeiseen kaupantekohintaan. Mikäli rahoitusinstrumentille on olemassa sen markki-

nariskin kumoava vastaerä, arvostuksessa käytetään tältä osin samaa hintalähdettä vastaavissa ja vastattavissa. Jos rahoitusinstrumentille kokonaisuutena ei ole olemassa julkista noteerausta, mutta sen osatekijöille on olemassa toimivat markkinat, käypä arvo määritetään osatekijöiden markkinahintojen perusteella.

Rahoitusvarojen käyvän arvon arvostus perustuu joko julkisiin hintanoteerauksiin tai arvostuksiin, jotka perustuvat saatavilla olevaan markkinainformaatioon. Mikäli näitä ei ole ollut käytettävissä, käypä arvo määritetään markkinoilla yleisesti hyväksytyjen arvostusmenetelmien avulla käyttämällä asiaa tuntevien, liiketoimintaan halukkaiden osapuolten välisten viimeaikaisten markkinatransaktioiden hintoja, toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa, rahavirtojen diskonttausmenetelmää sekä optionhinnoittelumalleja. Pienelle osalle instrumenteista on määritetty arvo näitä muita menetelmiä käyttäen.

Rahavarojen ja muihin varoihin sisältyvien kauppahintasaamisten kirjanpitoarvoa käytetään arviona niiden käyvästä arvosta.

Jos rahoitusvaroihin kuuluvan omaisuuseränä käypää arvoa ei ole mahdollista määritellä, hankintameno katsotaan olevan riittävän lähellä oleva arvio käyvästä arvosta. Tällaisten rahoitusvarojen määrä konsernin taseessa on epäolennainen.

Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on liitetiedoissa ryhmitelty kolmeen hierarkiatasoon perustuen mm. siihen, toimivatko markkinat, joilla instrumentilla käydään kauppaa tai ovatko arvostustekniikoissa käytettävät syöttötiedot objektiivisesti todennettavissa.

Tasolla 1 instrumentin arvostus perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuun hintaan, jota käytetään täysin samanlaisten rahoitusvarojen tai -velkojen arvostuksessa.

Tasolla 2 instrumentin arvostuksessa käytetään syöttötietoina lisäksi muita todennettavissa olevia kuin toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja joko suoraan tai niistä johdettuna käyttäen arvostustekniikoita.

Tasolla 3 arvostus perustuu muihin kuin todennettavissa oleviin markkinahintoihin. Suurin osa tason 3 sijoituksista on pääomarahastoja tai vaihtoehtorahastoja.

Pääomarahastosijoitusten osalta alla olevien sijoitusten arvon määrittää rahasto, jolla on olennaiset ja riittävät tiedot alla olevien sijoitusten arvonmäärittämiseksi. Pääomarahaston arvonmäärittäminen toteutetaan pääasiassa kvartaaleittain perustuen alla olevien sijoitusten arvoon ja vieraan pääoman määrään. Alla olevien sijoitusten arvonmäärittäminen pohjana käytetään esimerkiksi hankintahintaan perustuvaa arvostusta, julkisesti vaihdettujen verrokkiyhtiöiden arvoa, tuottokerroinperusteista arvostusta tai kassavirtoihin perustuvaa arvostusta. Pääomarahastot noudattavat yleisesti International

Private Equity and Venture Capital Valuation (IPEV) -ohjeistusta, jossa kuvataan erilaisia arvostuskäytäntöjä yksityiskohtaisemmin.

Myös vaihtoehtorahastojen osalta arvon määrittää rahasto ja toteutuksesta vastaa ensisijaisesti rahastonhoitaja. Vaihtoehtorahastot ovat usein ominaisuuksiltaan monimutkaisia ja arvonmäärittäminen on riippuvainen alla olevien instrumenttien luonteesta. Arvonmäärittäminen pohjana käytetään esimerkiksi kassavirtoihin perustuvaa arvostusta. Vaihtoehtorahastojen toimintaa ja arvonmäärittämistä sääntelee Alternative Investment Fund Managers Directive (AIFMD), jossa kuvataan tarkemmin arvonlaskennan toimintaperiaatteita ja dokumentointivaatimuksia.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Raportointikauden päättyessä arvioidaan, onko objektiivista näyttöä siitä, että muun kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavan rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut. Kun arvonalentumisesta on objektiivista näyttöä yhden tai useamman alkuperäisen kirjaamisen jälkeisen toteutuneen tappion synnyttävän tapahtuman seurauksena ja näillä tapahtumilla on luotettavasti arvioitavissa oleva vaikutus rahoitusvaroista tulevaisuudessa saataviin arvioituihin rahavirtoihin, kirjataan arvonalentumistappio.

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat

Objektiivisena näyttönä arvonalentumisesta pidetään esimerkiksi liikkeeseenlaskijan tai velallisen merkittäviä taloudellisia vaikeuksia, jotka johtavat maksukyvyttömyyteen ja arvioon siitä, että asiakas ei todennäköisesti selviydy maksuvelvoitteistaan konsernille. Objektiivinen näyttö arvioidaan ensin yksinään merkittävien rahoitusvarojen osalta ja tämän jälkeen joko yksittäin tai ryhmäkohtaisesti sellaisten rahoitusvarojen osalta, jotka eivät yksinään ole merkittäviä.

Kun on objektiivista näyttöä siitä, että jaksotettuun hankintamenoön taseeseen merkityistä rahoitusvaroista on syntynyt arvonalentumistappiota, tappion suuruus määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja saamisesta arvioitujen kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttaus korkona käytetään saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa. Erotus kirjataan arvonalentumistappioksi tuloslaskelmaan. Arvonalentuminen arvioidaan sopimuskohtaisesti.

Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee myöhemmin ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan (kuten rahoitusinstrumentin liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuusluokituksen paranemiseen), arvonalentumistappio peruitaan tulosvaikutteisesti.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Objektiivinen näyttö perustuu erillistarkasteluun, joka tehdään, kun esimerkiksi saamistodistusten liikkeeseenlaskijan luottoriskiluokituksessa tapahtuu muutos, yhtiö siirretään tarkkailulistalle tai yhtiö laiminlyö lyhennysten tai korkojen maksua. Osakkeen tai osuuden käyvän arvon merkittävä tai pitkäaikainen lasku alle alkuperäisen hankintamenon voi myös olla objektiivinen näyttö arvonalentumisesta.

Päätös siitä, onko arvon alentuminen merkittävä tai pitkäaikainen, vaatii johdon harkintaa. Päätös tehdään tapauskohtaisesti ja sitä tehtäessä arvioidaan laadullisten kriteerien lisäksi mm. osakkeen arvon historiallisia muutoksia ja aikajaksoa, jonka ajan osakkeen käypä arvo on ollut hankintamenoa alhaisempi. Sampo-konsernissa arvon alentuminen katsotaan yleensä merkittäväksi, kun julkisesti noteeratun osakkeen tai osuuden käypä arvo alittaa keskimääräisen hankintamenon 20 prosentilla ja pitkäaikaiseksi, kun käypä arvo on alittanut hankintamenon yli 12 kuukauden ajan.

Koska noteeraamattomille osakkeille ja osuuksille ei ole saatavissa toimivilla markkinoilla julkaistavia hintoja, niiden arvo pyritään määrittämään markkinoilla yleisesti hyväksytyjen arvostusmenetelmien avulla. Merkittävien noteeraamattomien osakkeiden ja osuuksien erä ovat pääomarahastosijoitukset. Pääomarahastosijoitukset arvostetaan yleisesti alalla vallitsevan käytännön,

International Private Equity and Venture Capital Guidelines (IPEV) mukaisesti.

Arvon alenemisen merkittävyyttä ja pitkäaikaisuutta arvioidaan viimeksi mainituissa tapauksissa tapauskohtaisesti ottaen huomioon sijoitukseen liittyvät erityistekijät ja olosuhteet. Sampo tekee pääomarahastosijoituksensa pitääkseen ne rahaston elinkaaren loppuun asti, jolloin rahaston tyypilliseksi toimijaksi muodostuu 10–12 vuotta. Arvio koko rahaston mahdollisesta arvon alentumisesta voidaan yleensä perustellusti tehdä vasta elinkaaren loppupuolella. Mikäli on lisäksi kuitenkin perusteltua syytä epäillä, että sijoituksesta ei sitä myytäessä saada hankintamenoa vastaavaa määrää, kirjataan arvonalennus.

Arvonalennus pääomarahastoille kirjataan yllä olevien periaatteiden lisäksi aina silloin, kun rahaston alkamisvuosi on vähintään 10 vuotta vanha ja rahaston kirjanpitoarvo ja käypä arvo on enintään 500 000 euroa. Näissä tapauksissa sekä käypä arvo että kirjanpitoarvo kirjataan nolnaan. Arvonalennus tehdään vain rahastoille, joiden osalta kriteerit täyttyvät kaikkien Sampo-konsernin yhtiöiden salkkujen osalta.

Saamistodistusten arvon alentumisessa tappion suuruus määritetään pääoman lyhennyksillä ja jaksotuksilla oikaistun hankintamenon ja tarkasteluhetken käyvän arvon välisenä erotuksena, vähennettynä mahdollisilla aikaisemmin tulosvaikutteisesti kirjatulla arvonalentumistappiolla. Samalla muihin laajan tuloksen eriin

kirjattu kertynyt tappio siirretään omasta pääomasta kirjattavaksi tulosvaikutteisena arvonalentumistappiona. Myös mahdolliset lisäarvonalentumistappiot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Jos myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluvan saamistodistuksen käypä arvo myöhemmin nousee ja nousun voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumistappiokirjauksen jälkeiseen tapahtumaan, arvonalentumistappio peruutetaan tulosvaikutteisesti siihen määrään, mikä saamistodistuksen kirjanpitoarvo olisi ollut ilman arvonalentumistappioiden kirjaamista.

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluvan osakkeen arvonalentumistappio kirjataan siirtämällä muihin laajan tulokseen eriin kirjattu kertynyt tappio omasta pääomasta tuloslaskelmaan. Mikäli käypä arvo arvonalentumiskirjauksen jälkeen nousee, kirjataan arvonnousu suoraan muun laajan tuloksen eriin. Arvon edelleen laskiessa alle hankintamenon kirjataan tulosvaikutteinen arvonalennus, vaikka lasku olisi vähemmän kuin 20 prosenttia.

Johdannaissopimukset ja suojausperiaatteet

Johdannaissopimukset luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin sopimuksiin ja suojaaviin sopimuksiin ja ne sisältävät korko-, luottoriski-, valuutta-, osake- sekä hyödykejohdannaiset. Johdannaissopimukset arvostetaan niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa

käypään arvoon. Kaikki johdannaissopimukset kirjataan taseeseen varoiksi, kun niiden käypä arvo on positiivinen ja veloiksi, kun käypä arvo on negatiivinen.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset

Johdannaissopimukset, joita ei ole merkitty suojaaviksi sekä pääsopimuksesta erotetut kytketyt johdannaiset käsitellään kaupankäyntitarkoituksessa pidettävänä johdannaissopimuksina. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset sekä myyntivoitot ja -tappiot yhdessä korkotuottojen ja -kulujen kanssa kirjataan tuloslaskelmaan.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi johdannaissopimukseksi luokitellaan myös sopimukset, joita käytetään suojaamistarkoituksessa, mutta jotka eivät täytä IAS 39 -standardin suojauslaskennalle asettamia ehtoja.

Suojaavat johdannaissopimukset ja suojausperiaatteet

Suojausperiaatteiden mukaisesti konsernissa voidaan suojautua korkoriskiltä, valuuttakurssiriskiltä ja hintariskiltä soveltamalla käyvän arvon tai rahavirran suojausta. Rahavirran suojauksella suojaudutaan tulevien rahavirtojen vaihtelulta, käyvän arvon suojauksella

suojaudutaan suojaattavan kohteen käyvän arvon muutoksilta. Kuluneella tilikaudella konsernissa on sovellettu käyvän arvon suojausta Mandatumissa sekä rahavirran suojausta Hastingsissa.

Suojauslaskentaa sovelletaan suojauksiin, jotka ovat suojaattavan riskin osalta tehokkaita ja täyttävät IAS 39:n standardin suojauslaskennan ehdot. Suojaussuhde suojaavan johdannaisen ja suojaattavan kohteen välillä sekä suojaukseen liittyvät riskienhallintatavoitteet dokumentoidaan suojauksen alkaessa. Suojauksen tehokkuus arvioidaan suojaussuhteen alussa ja suojauksen aikana, jotta suojaus on erittäin tehokas koko suojauksen ajan. Suojausta pidetään tehokkaana, kun suojaavan instrumentin käyvän arvon tai rahavirtojen muutos eliminoi suojauksen kohteena olevan sopimuksen tai position käyvän arvon tai rahavirtojen muutoksesta 80–125 prosenttia.

Rahavirran suojaus

Rahavirran suojauksella suojataan vaihtuvakorkoisten velkakirjalainojen tai muiden vaihtuvakorkoisten varojen tai velkojen korkorahavirtoja. Suojaavina instrumentteina käytetään mm. koronvaihto- sekä koron- ja valuuttavaihtosopimuksia. Johdannaissopimukset, jotka ovat luokiteltu rahavirran suojaukseksi ja jotka täyttävät IAS 39:n kriteerit, arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksesta tehokkaan suojauksen osuus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Ylimenevä tehoton osuus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan sille kaudelle, jolloin suojauksen kohteena olevat rahavirrat tuloutuvat.

Kun suojaava johdannainen eräännyy, myydään, suojaussuhde päätetään tai suojaus ei enää täytä suojauslaskennan ehtoja, omaan pääomaan suojauksen loppumishetkeen mennessä kertynyt käyvän arvon muutos jää omaan pääomaan, kunnes se kirjataan tuloslaskelmaan sille kaudelle, jolloin suojauksen kohteena olevat rahavirrat tuloutuvat.

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojauksella suojaudutaan mm. hinta- ja korkotason sekä valuuttakurssien muutosten aiheuttamilta vaikutuksilta käypiin arvoihin konsernin riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti. Suojaavina johdannaissopimuksina käytetään konserniyhtiöiden hallitusten hyväksymiä instrumentteja, joita ovat valuuttatermiinit, koronvaihto- ja koron- ja valuuttavaihtosopimukset sekä optiot.

Johdannaissopimusten, jotka on dokumentoitu käypää arvoa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksena tehokkaita, käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Myös suojauksen kohteena olevat omaisuus- ja velkaerät arvostetaan suojauksen aikana käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

IFRS 16 *Vuokrasopimukset* -standardin mukaisesti vuokrasopimukset esitetään lähtökohtaisesti taseella. Ainoat valinnaiset poikkeukset koskevat tiettyjä lyhytaikaisia alle 12 kuukautta pitkiä sopimuksia tai arvoltaan vähäisiä vuokrasopimuksia, jotka voidaan edelleen kirjata tasaerinä vuokrasopimuksen voimassaoloaikana.

Vuokrasopimuksista aiheutuvat käyttöoikeusomaisuuserät (oikeus käyttää vuokrasopimuksen kohdetta) kirjataan varoihin osana Aineellisia hyödykkeitä ja niitä vastaavat vuokravelvoitteet taseen velkpuolelle osaksi Muita velkoja. Käyttöoikeusomaisuuserä kirjataan vuokra-ajan alkamishetkellä ja arvostetaan hankintameno, joka sisältää vuokrasopimusvelan alkuperäisen määrän sekä vuokralle antajalle mahdollisesti ennalta suoritettut maksut. Käyttöoikeusomaisuuserien poistot kirjataan tasapoistoin vuokrasopimuksen voimassaoloaikana. Vuokrasopimusvelka kirjataan samoin vuokra-ajan alkamishetkellä ja arvostetaan tulevien vuokramaksujen nykyarvoon.

Tuloslaskelmaan kirjataan käyttöoikeusomaisuuserästä tehtävät suunnitelman mukaiset poistot sekä vuokravastausta aiheutuvat korkokulut.

Konserni vuokralle antajana

Vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät tase-erään Sijoituskiinteistöt ja niiden poistoajat ja -menetelmät sekä arvonalentumistappioiden kirjauserusteet ovat samat kuin vastaavien aineellisten hyödykkeiden. Saatavat vuokrat kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokratuotoiksi vuokra-ajan kuluessa.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenoista, joka ylittää konsernin osuuden 1.1.2004 jälkeen hankitun yrityksen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettomääräisestä käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Sitä aiempien hankintojen liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS:n mukaisena oletushankintameno.

Liikearvo arvostetaan kertyneillä arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintameno. Liikearvosta ei tehdä poistoja. Liikearvolle tehdään sen sijaan arvonalentumistaus vähintään vuosittain.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineettomina hyödykkeinä, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, käsitellään ulkopuolelta hankitut ja sisäisesti aikaansaadut IT-ohjelmistot ja muut aineettomat hyödykkeet, jos on todennäköistä, että niistä johtuva odotettavissa oleva vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeiden hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Sisäisesti aikaansaadun aineettoman hyödykkeen hankintameno määräytyy hyödykkeelle välittömästi kohdistettavien menojen summana. Tutkimusmenot kirjataan kuluksi sinä tilikautena, jona ne toteutuvat. Kehittämismenoista, jotka johtuvat uusien IT-ohjelmistojen suunnittelusta tai jo olemassa olevien ohjelmistojen merkittävistä parannuksista, aktivoidaan vain ne, jotka täyttävät edellä mainitut taseeseen kirjaamisen edellytykset.

Aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintameno. Aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistoin niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat hyödykeryhmittäin ovat seuraavat:

IT-ohjelmistot	3–10 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	3–10 vuotta

Aineettomia hyödykkeitä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, kuten liiketoimintojen yhdistymisten yhteydessä hankitut tuote- ja liikemerkit, ei poisteta. Sen sijaan niille suoritetaan vähintään kerran tilikaudessa arvonalentumistestaus.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ovat omassa käytössä olevat kiinteistöt, koneet ja laitteet sekä kalusto. Kiinteistöjen luokitus omassa käytössä ja sijoituskäytössä oleviin suoritetaan käytössä olevan neliömäärän perusteella. Mikäli omassa käytössä on korkeintaan 10 prosenttia kiinteistön pinta-alasta, kiinteistö luokitellaan kokonaan sijoituskiinteistöksi.

Kiinteistöt ja muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon.

Perusparannusmenot lisätään kiinteistöjen kirjanpitoarvoon silloin kun on todennäköistä, että niistä koitua vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet poistetaan tasapoistoin niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan

kuluessa. Pääsääntöisesti jäännösarvo arvioidaan nollan suuruiseksi. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Taloudellisen vaikutusajan arviota tarkistetaan tilinpäätöksen yhteydessä. Poistoaikoja oikaistaan, mikäli arvio muuttuu merkittävästi. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat hyödykeryhmittäin ovat seuraavat:

Rakennukset	20-50 vuotta
Rakennusten ainesosat	15-20 vuotta
Rakennusten ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	4-10 vuotta
IT-laitteet ja autot	2-5 vuotta
Muut toimistokalusteet	3-15 vuotta

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistojen kirjaaminen lopetetaan, mikäli omaisuuserä luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 *Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* -standardin mukaisesti.

Aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentuminen

Tilikauden päättyessä arvioidaan, onko viitteitä siitä, että aineettomiin hyödykkeisiin tai aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin kuuluvan omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Jos arvonalentumisesta on viitteitä, arvioidaan omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä

arvioidaan lisäksi vuosittain liikearvosta, keskeneräisistä aineettomista hyödykkeistä sekä taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten hankinta-ajankohdasta lähtien konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille. Testissä verrataan yksikön liikearvon sisältävää kirjanpitoarvoa yksiköstä kerrytettävissä olevaan rahamäärään.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa ennen veroja määritettyä korkoprosenttia käyttäen. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä, siitä kirjataan tuloslaskelmaan arvonalentumistappio. Kirjaamisen yhteydessä poistettavan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen.

Arvonalentumistappio peruutetaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeestä kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta, ei kuitenkaan enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta missään tilanteessa.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöjä pidetään vuokratuottojen saamiseksi ja omaisuuden arvonnoususta hyötymiseksi. Sijoituskiinteistöt arvostetaan käypään arvoon. Arvostusperiaate on muutettu hankintamenomallista käypään arvoon tilikaudella 2021 konsernin laadintaperiaatteiden yhdenmukaistamiseksi. Konserni katsoo, että muutoksella oli vain vähäinen vaikutus konsernin tilinpäätösraportointiin.

Sijoituskäytössä olevien kiinteistöjen käyvät arvot arvioidaan käyttäen tuleviin tuottoihin ja markkinaehtoiisiin tuotto-odotuksiin perustuvaa tuottoarvomenetelmiä (nykyarvon laskentaan käytettäviä kassavirtamalleja) sekä toteutuneisiin vertailukauppoihin perustuvia kauppaa-arvomenetelmiä. Arvioinnin lähtökohtana ovat kiinteistökohtaiset ominaisuudet koskien mm. kiinteistön sijaintia, kuntoa ja vuokraustilannetta sekä markkinalähtöiset vertailutiedot koskien vaihtoehtoisia vuokria, tuottovaatimustasoja ja yksikköhintoja. Arviointi on tilikaudella suoritettu käyttäen sekä konsernin omaa asiantuntemusta että ulkopuolisia riippumattomia arvioitsijoita.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernille on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos velvoitteesta tai osasta siitä on mah-

dollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi vain silloin, kun sen saaminen on käytännössä varmaa.

Vakuutus- ja sijoitussopimukset

Vakuutussopimukset käsitellään IFRS 4 -standardin mukaisesti joko vakuutussopimuksina tai sijoitussopimuksina. Standardin mukaan vakuutussopimukset luokitellaan vakuutussopimuksiksi, mikäli niissä siirtyy vakuutuksenottajan ja vakuutuksenantajan välillä merkittävää vakuutusriskiä. Mikäli sopimuksen perusteella siirtyvä riski on luonteeltaan rahoitusriskiä eikä merkittävää vakuutusriskiä, luokitellaan sopimus sijoitussopimukseksi. Sopimuksen luokittelu vakuutus- tai sijoitussopimukseksi määrää sen arvostuskäytännön.

Sampo käsittelee sopimuksista syntyvät velat standardin ensimmäisessä vaiheessa kansallisten vaatimusten mukaisesti.

Vakuutus- ja sijoitussopimukseen liittyviä riskejä on kuvattu laajasti konsernitiilinpäätöksen liitetiedossa 36.

Jälleenvakuutussopimukset

Jälleenvakuutussopimus on sopimus, joka täyttää IFRS 4:n asettamat edellytykset vakuutussopimukselle ja jonka perusteella konserni voi saada korvauksia toiselta vakuutusyhtiöltä, mikäli se itse joutuu korvausvel-

volliseksi muiden tekemiensä vakuutussopimusten perusteella. Jälleenvakuutussopimusten perusteella saatavat suoritukset on kirjattu taseessa erään Saamiset jälleenvakuutussopimuksista sekä Muut varat. Ensiksi mainittu erä sisältää jälleenvakuuttajien osuuden konsernin jälleenvakuutettujen vakuutussopimusten vakuutusmaksu- ja korvausvastuusta. Muissa varoissa on lyhytaikaiset saamiset jälleenvakuuttajilta.

Kun konserni itse joutuu maksamaan korvauksia jälleenvakuutussopimuksen perusteella toiselle vakuutusyhtiölle, kirjataan velka tase-erään Muut velat. Jälleenvakuutukseen liittyvät saamiset ja velat arvostetaan yhdenmukaisesti jälleenvakuutettujen saamisten ja velkojen kanssa. Jälleenvakuutussaamiset testataan vuosittain arvonalentumistappioiden varalta. Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti, mikäli on olemassa objektiivista näyttöä, että konserni ei tule saamaan kaikkia rahamääriä, joihin sillä sopimuksen ehtojen mukaan on oikeus.

Konserniyhtiöillä on lisäksi sopimuksia, joissa konserniyhtiö toimii yhteisvakuuttajana toisen vakuutusyhtiön kanssa, jolloin vakuutusriski jaetaan sopimusosapuolten kesken. Konserniyhtiön toimiessa toissijaisena yhteisvakuuttajana, konserniyhtiö kirjaa saamisiin ja velkoihin yhtiön osuuden mukaisen määrän vakuutusmaksutulosta ja siihen liittyvästä korvausvelasta. Konserniyhtiön toimiessa ensisijaisena yhteisvakuuttajana, yhtiö kirjaa bruttovakuutusmaksutulon saamiseksi ja velka toissijaiselle yhteisvakuuttajalle kirjataan konserniyhtiön velkoihin.

Vahinkovakuutus

Vakuutus sopimusten luokittelu

Vakuutus sopimuksia luokiteltaessa ja niihin liittyviä riskejä tarkasteltaessa toisiinsa kytketyt sopimukset tulkitaan yhdeksi sopimukseksi.

Muina kuin vakuutus sopimuksina, eli sopimuksina, joissa riski ei siirry, käsitellään mm. Captive-sopimuksia, joissa vakuutusyhtiö merkitsee yrityksen ensivakuutuksen ja jälleenvakuuttaa saman riskin sellaisessa vakuutusyhtiössä, joka kuuluu vakuutuksenottajan kanssa samaan konserniin. Vahinkovakuutuksessa on myös sopimuksia, joissa vakuutusyhtiö myöntää vakuutuksen ja siirtää vakuutusriskin edelleen lopulliselle vakuutuksenantajalle. Nämä ovat ns. Reverse Flow Fronting -sopimuksia. Aikaisemman bruttokäsittelyn sijaan näistä molemmista kirjataan vain sopimussuhteen nettovaikutus tuloslaskelmaan ja taseeseen. Edellytyksenä nettomääräiselle käsittelylle on, että sopimuksesta nettona kirjattu omapidätys on nolla.

Lisäksi vahinkovakuutuksessa on sopimuksia, joissa vakuutusriski on eliminoitu retrospektiivisellä vakuutusmaksulla, eli ennakoitujen ja toteutuneiden vahinkojen erotus tasataan lisämaksulla suoraan tai vakuutuksen vuosiuudistuksen yhteydessä. Näiden sopimusten rahavirta kirjataan nettomääräisenä suoraan taseeseen kirjaamatta niitä ensin tuloslaskelmaan vakuutusmaksutuotoiksi ja korvauskuluiksi.

Velat vahinkovakuutus sopimuksista

Vakuutusvelka on nettomääräinen sopimusperusteinen velvoite, joka vakuutuksenantajalla on vakuutus sopimuksen perusteella. Vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu muodostavat vakuutusvelan, joka vastaa solmittujen vakuutus sopimusten mukaisia velvoitteita.

Vakuutusmaksuvastuun on tarkoitus kattaa jo solmittujen vakuutus sopimusten jäljellä olevan vakuutuskauden odotettavissa olevat korvausmenot ja liikekulut.

Vahinko- ja jälleenvakuutuksessa vakuutusmaksuvastuu lasketaan yleensä aikaperusteisesti niin kutsutun pro rata temporis -periaatteen mukaisesti. Jos vakuutusmaksutaso katsotaan riittämättömäksi siten, ettei se kata mahdollisia korvausmenoja ja liikekuluja, vakuutusmaksuvastuuta on vahvistettava siirtovastuun täydennyksellä ottaen huomioon myös erääntymättömät vakuutusmaksuerät.

Korvausvastuu kattaa tulevaisuudessa suoritettavat korvaukset kaikista jo tapahtuneista vahingoista. Tämä koskee myös tapahtuneita vahinkoja, joita ei tilinpäätöshetkellä vielä ole raportoitu vakuutusyhtiölle eli ns. IBNR (incurred but not reported) -vahinkoja. Korvausvastuuseen sisältyvät myös kaikki korvausten arvioidut selvittelykulut.

Vahinkoensivakuutuksen ja jälleenvakuutuksen korvausvastuu lasketaan tilastollisin menetelmin tai tapauskohtaisesti yksittäisten vahinkojen perusteella. Useimmiten käytetään näiden menetelmien yhdistelmää siten, että suurvahingot arvioidaan tapauskohtaisesti ja

pienehköt vahingot sekä tilinpäätöshetkellä tapahtuneet mutta vielä raportoimattomat vahingot (IBNR) tilastollisin menetelmin.

Ifissä korvausvastuuta ei diskontata nykyarvoon muuten kuin eläkevelvoitteiden osalta. Topdanmark diskonttaa koko korvausvastuun. Hastings diskonttaa korvausvastuun ainoastaan siltä osin, kun korvaus liittyy määrättyihin vakaviin henkilövahinkoihin. Mandatum ei diskonttaa korvausvastuuvelkaa ollenkaan.

Vakuutusvelan riittävyystesti

Vahinkovakuutuksen korvausvastuun ja vakuutusmaksuvastuun riittävyys tutkitaan erikseen. Korvausvastuu perustuu vastaisten korvausrahavirtojen ennusteisiin. Ennusteet tehdään vakiintuneilla vakuutusmatemaattisilla menetelmillä.

Vakuutusmaksuvastuu lasketaan pääsääntöisesti aikaperusteisesti ns. pro rata temporis -periaatteen pohjalta. Vakuutusmaksuvastuun riittävyys testataan laskemalla vakuutusmaksuvastuun lisävastuu yhtiöittäin kullekin liiketoiminta-alueelle ja vakuutusluokalle. Mahdollinen havaittu riittämättömyys vakuutusmaksuvastuussa korjataan kirjaamalla siirtovastuun täydennys.

Vakuutusten aktivoidut hankintamenot

Vakuutusten hankintamenot, jotka selkeästi liittyvät vakuutus sopimusten solmimiseen, esitetään taseen

varoissa vakuutusten aktivoituina hankintamenoina. Hankintamenoina käsitellään vakuutus sopimusten hankkimiseen tai uusimiseen välillisesti tai välittömästi liittyvät toimintakulut kuten palkkiot, markkinointikulut sekä myyntihenkilöstön palkat ja kulut. Vakuutusten hankintamenot jaksotetaan samalla tavalla kuin vakuutusmaksuvastuu. Poistoaika on yleensä korkeintaan 12 kuukautta.

Henkivakuutus

Vakuutus sopimusten luokittelu

Henkivakuutustoiminnan sopimukset luokitellaan vakuutus sopimuksiksi tai sijoitus sopimuksiksi. Vakuutus sopimuksia ovat sopimukset, joihin liittyy merkittävä vakuutus riski tai sellaiset sopimukset, joihin sisältyy vakuutusnottajan oikeus muuttaa sopimusta kasvattamalla riskiä. Kapitalisaatiosopimukseen ei sisälly vakuutus riskiä, joten nämä sopimukset on luokiteltu sijoitus sopimuksiksi.

Sopimukseen liittyvä oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä (Discretionary Participation Feature (DPF)) on vakuutusnottajan sopimukseen perustuva oikeus saada taatun vähimmäisedun lisäksi muita etuja. Etuina hyvitetään vakuutus kille laskuperustekorona lisäksi asiakashyvityksiä, korotetaan kuolemantapaussummaa tai alennetaan vakuutus maksuja. Mandatumin tulkinnaassa kohtuusperiaatteesta määritellään tavoitteet harkinnanvaraisille eduille. Sijoitussidonnaisissa sopimuksissa

vakuutusnottaja kantaa sijoitus riskin valitsemalla sijoitus kohteet, joihin sopimusten arvonkehitys sidotaan.

Vakuutus- ja sijoitus sopimusten arvostus

Mandatumissa kaikkiin vakuutus sopimuksiin ja niihin sijoitus sopimuksiin, joihin liittyy harkinnanvarainen oikeus osuuteen ylijäämästä (DPF), sovelletaan kansallisia laskentaperiaatteita IFRS 4:n Vakuutus sopimukset mukaisesti.

Kaikkiin sopimuksiin lukuun ottamatta sijoitussidonnaisia sopimuksia liittyy harkinnanvarainen oikeus ylijäämään. Sellaisiin sijoitussidonnaisiin sopimuksiin, joita ei luokitella vakuutus sopimuksiksi, liittyy vakuutusnottajan oikeus vaihtaa säästöjen tuottorakenne sijoitussidonnaisesta sellaiseksi, joka muodostuu vähimmäistuottotakuusta ja oikeudesta harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä. Tämän perusteella myös näihin sopimuksiin sovelletaan vakuutus sopimus standardia.

Takaisinosto-oikeutta, vähimmäistuottotakuuta, saman sopimuksen sisällä olevia vakuutus- ja talletusosia sekä muita vastaavia oikeuksia ei eroteta pääsopimuksesta eikä arvosteta erikseen.

Mandatumissa kannanluovutuksella siirtyneen Suomen yhtiön ryhmäeläkevakuutuksen (= Eriytetty vakuutus kanta) osalta noudatetaan IFRS 4.30:n ns. varjolaskentaa, jonka perusteella omaa pääomaa oikaistaan sopimuksen mukaisten realisoitumattomien voittojen tai tappioiden osalta. Omaa pääomaa oikaistaan määrällä, jolla

realisoitumattomat voitot tai tappiot olisivat jakautuneet Eriytetyn vakuutus kannan voitonjakopolitiikan mukaisesti Eriytetylle vakuutus kannalle, mikäli voitot tai tappiot olisi realisoitu tilinpäätöshetkellä.

Topdanmarkissa sijoitussidonnaiset sopimukset sisältävät sekä vakuutus- että sijoitus sopimuksia. Vakuutus sopimukset arvostetaan IFRS 4:n mukaisesti. Sijoitus sopimukset sen sijaan arvostetaan IAS 39:n *Rahoi tus instrumentit*: kirjaaminen ja arvostaminen mukaan. Sijoitus sopimuksiin ei liity oikeutta harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä.

Kaikki sijoitussidonnaiset sopimukset ovat vaadittaessa käypään arvoon maksettavissa. Kuolemantapauksissa 101 prosenttia vakuutus määrästä on maksettava. Tämä katsotaan niin pieneksi vakuutus riskiksi, että sopimukset luokitellaan sijoitus sopimuksiksi. Muita takaisinosto-oikeuksia tai huomioitavia seikkoja ei ole.

Velat vakuutus- ja sijoitus sopimuksista ja jälleenvakuutus varat

Vakuutus- ja sijoitus sopimusten velka kirjataan vakuutus velaksi, jonka muodostavat vakuutus maksuvastuu ja korvaus vastuu. Henkivakuutustoiminnan vakuutus teknisen vakuutus velan laskennassa käytetään erilaisia menetelmiä, jotka sisältävät oletuksia mm. kuolevuudesta, sairastuvuudesta, sijoitusten tuottotasosta, vastaisista liikekuluista ja vahinkojen selviämisestä.

Tulevan jälleenvakuutuksen vastuuvelan muutos on laskettu vaihtuvin kurssein.

Vakuutusmaksuvastuu lasketaan ensivakuutuksessa vakuutuskohtaisesti ja jälleenvakuutuksessa antavan yhtiön ilmoituksen perusteella tai yhtiön omien laskuperusteiden mukaan.

Vakuutusvelan diskonttauksessa käytetty korko on enintään kunkin maan viranomaisen hyväksymän enimmäiskoron suuruinen.

Korvausvastuu kattaa tulevaisuudessa suoritettavat korvaukset kaikista jo tapahtuneista vakuutustapahtumista, myös niistä, joita ei tilinpäätöshetkellä vielä ole raportoitu vakuutusyhtiölle. Korvausvastuuseen sisältyvät myös kaikki korvausten hoitokulut.

Vakuutusvelasta määritetään vuosittain lyhyt- ja pitkäkestoisen velan osuus.

Vakuutusvelan riittävyystesti

Velan riittävyystesti tehdään kaikista sopimuskannoista ja täydennystarvetta tarkastellaan yhtiötasolla koko vakuutusvelan riittävyden perusteella. Ei-sijoitussidonnaiseen velkaan kohdistuva testi sisältää kaikki odotettavissa olevat sopimuksiin perustuvat rahavirrat. Sopimuksiin perustuviin rahavirtoihin kuuluvat odotettavissa olevat vakuutusmaksut, korvaukset, lisäedut ja liikekulut. Korvauksissa on arvioitu takaisinostot ja muut vakuutus-

tapahtumat historiatietoihin perustuen. Korvausmäärät pitävät sisällään sekä sopimusten laskuperustekorona että arvion tulevista lisäeduista. Rahavirtojen pääoma-arvot diskontataan tilinpäätöshetkeen.

Sijoitussidonnaisen liikkeen testissä lasketaan riski- ja liikekuluylijäämien pääoma-arvot vastaavalla tavalla. Mikäli yhtiökohtaisen sijoitussidonnaisen ja muun liikkeen velan yhteismäärä edellyttää täydentämistä, kasvatetaan velkaa tulosvaikutteisesti testin osoittamalla määrällä.

Kohtuusperiaate

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 2 §:n mukaan henkivakuutuksessa on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisten vakuutusten kohdalla, joilla on vakuutus sopimuksen mukaan oikeus vakuutusten mahdollisesti tuottaman ylijäämän perusteella myönnettäviin lisäetuihin (DPF). Mikäli vakavaraisuusvaatimukset eivät ole esteenä, kohtuullinen osa ylijäämästä on palautettava lisäetuina näille vakuutuksille.

Mandatum tavoitteena on antaa pitkällä aikavälillä alkuperäisen vakuutuskannan voitonjakoon oikeutetuille vakuutusäästöille ennen kuluja ja veroja kokonaisuhyvitys, joka olisi vähintään kunakin hetkenä matalariskisimpinä pidettävien pitkien korkosijoitusten korkotason mukainen. Kokonaisuhyvitys muodostuu laskuperustekorosta ja vuosittain määrättävistä lisäeduista. Lisäetujen tasossa pyritään jatkuvuuteen.

Työsuhde-etuudet

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia ovat eläkkeet ja henkivakuutukset.

Sammolla on etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä Ruotsissa ja Norjassa, muissa maissa eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia. Merkittävin maksupohjainen järjestely on Suomen TyEL-perusvakuutus.

Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja eläkevakuutusyhtiölle eikä sillä ole oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta suorittaa lisämaksuja. Maksupohjaisista järjestelyistä aiheutuvat veloitteet kirjataan kuluksi kaudella, jota veloitus koskee.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä yritykselle jää velvoitteita tilikauden maksun suorittamisen jälkeenkin ja näiden vakuutusmatemaattisen ja/tai sijoitusriskin kantaa yritys. Velvoite lasketaan kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method). Veloitteen määrän laskennassa käytetään vakuutusmatemaattisia oletuksia. Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle.

Etuus pohjaisissa järjestelyissä on sekä rahastoituja että rahastoimattomia järjestelyjä. Näissä tilikauden eläkekuluksi kirjataan vuoden vakuutusmatemaattisten laskelmien mukainen vanhuuseläkekertymä laskettuna lineaarisesti eläkeiän saavuttamishetken eläkepalkan pohjalta. Tähän lisätään korkokuluina aikaisempien vuosien eläkesitoumusten hyvityksistä/lisäyksistä aiheutuvat laskennalliset vaikutukset. Tilikauden eläkekulut arvioidaan vuoden alussa ja laskelma perustuu muun muassa palkkojen korotusolettamiin, hintainflaatioon eläkesitoumuksen koko keston ajalta sekä sen hetkiseen markkinakorkoon suhteutettuna eläkevelvoitteen duraatioon.

Tilikauden työsuorituksen perustuva eläkemeno sekä nettovelan nettokorko kirjataan tulosvaikutteisesti eläkekuluihin. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto (pois lukien nettokorko) kirjataan omana eränään muihin laajan tuloksen eriin tilikaudella, jona ne syntyvät.

Eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään järjestelyyn kuuluvat varat käypään arvoon arvostettuina ja näin saatu nettovelka (tai -omaisuus) kirjataan taseeseen omaksi eräkseen.

Konsernilla on lisäksi vapaaehtoisia etuus pohjaisia eläkevakuutuksia. Vakuutukset ovat konsernin sisäisiä ja niiden määrä on epäolennainen.

Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet

Irtisanomiseen perustuva velvoite kirjataan velaksi silloin kun konserni on todistettavasti sitoutunut lopettamaan yhden tai useamman henkilön työsuhteen ennen normaalia eläkkeelle jäämisen ajankohtaa tai myöntämään irtisanomisen yhteydessä suoritettavia etuuksia vapaaehtoisen irtisanoutumisen edistämiseksi tehdyn tarjouksen seurauksena. Etuuksista ei koidu työnantajalle taloudellista hyötyä tulevaisuudessa, joten ne kirjataan välittömästi kuluksi. Myöhemmin kuin 12 kuukauden kuluttua tilinpäätöksestä erääntyvät velvoitteet diskontataan. Sammossa irtisanomisen yhteydessä suoritettavia etuuksia ovat irtisanomiseen liittyvät rahapaketit ja eläkepaketit.

Osakeperusteiset maksut

Sammolla oli tilikauden aikana neljä voimassa olevaa käteisvaroina maksettavaa osakeperusteista kannustinjärjestelmää (Johdon ja asiantuntijoiden pitkäaikaiset kannustinjärjestelmät 2017 I ja 2017 II sekä 2020 I ja 2020 II). Topdanmarkilla oli tilikauden aikana yksi hallitukselle ja ylemmälle johdolle suunnattu pääasiallisesti omina osakkeina maksettava osakeoptiojärjestelmä. Hastingsilla oli niin ikään oma tilikaudella käteisvaroina maksettava osakeperusteinen kannustinjärjestelmä.

Lisätietoa konsernin eri yhtiöiden kannustinjärjestelmistä on tilinpäätöksen liitetiedossa 31 Kannustinjärjestelmät.

Järjestelyt on arvostettu käypään arvoon niiden myöntämishetkellä sekä jokaisena raportointipäivänä tämän jälkeen.

Käteisvaroina maksettavissa järjestelyissä arvostus kirjataan velaksi ja sen muutos tuloslaskelmaan.

Osakkeina maksettavissa järjestelyissä saadut toteutus hinnat kirjataan omaan pääomaan.

Kannustimien käypä arvo on määritetty pääosin Black-Scholes-hinnoittelumallin avulla. Markkina-perusteisen kannustinosan käyvässä arvossa on huomioitu hinnoittelumallilla ennakoitu toteuma palkkiona maksettavien kannusteyksiköiden määrästä. Ei-markkinaperusteisten ehtojen vaikutuksia ei sisällytetä kannustimen käypään arvoon, vaan ne otetaan huomioon niiden kannusteyksiköiden määrissä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson kuluessa. Tältä osin konserni päivittää oletuksen arvioidusta lopullisesta kannusteyksiköiden määrästä jokaisena väli- ja tilinpäätöspäivänä.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu sisältää kauden verotettavaan tuloon perustuvan veron ja laskennallisen veron. Verokulu kirjataan tulosta vaikutteisesti, paitsi suoraan omaan pääomaan tai laajaan tuloslaskelmaan kirjattavien erien osalta, jolloin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan kunkin maan voimassa olevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Verotuksessa vähennyskelvottomasta liikearvon arvonalentumisesta ei kirjata laskennallista veroa eikä tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista kirjata laskennallista veroa siltä osin, kun ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Laskennalliset verovelat ja -saamiset netotetaan yhtiöittäin silloin, ja vain silloin, kun ne liittyvät samaan verosaajan perimiin tuloveroihin ja yhtiöllä on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata nämä.

Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä vahvistettuja verokantoja. Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Osakepääoma

Osakkeiden liikkeeseenlaskukulut, jotka ovat suoraan kohdistettavissa uusien osakkeiden tai optioiden liikkeeseen laskemiseen tai liiketoiminnan hankkimiseen, esitetään omassa pääomassa verovaikutukset huomioon ottaen saadun tulon vähennyksenä.

Osingot kirjataan omasta pääomasta sinä tilikautena, jona yhtiökokous päättää osingonjaosta. Kun emoyhtiö tai muu konserniyhtiö ostaa emoyhtiön osakkeita, maksettu vastike vähennetään omasta pääomasta ja esitetään erässä Omat osakkeet siihen asti, kunnes osakkeet mitätöidään. Jos osakkeet myöhemmin myydään tai lasketaan uudelleen liikkeeseen, saatu vastike kirjataan omaan pääomaan.

Omat osakkeet

Omien oman pääoman ehtoisten instrumenttien (omien osakkeiden) takaisinoston hankintahinta vähennetään suoraan omasta pääomasta. Omien osakkeiden ostosta, myynnistä, liikkeeseenlaskusta tai mitätöinnistä ei kirjata voittoa tai tappiota. Mikäli osakkeet lasketaan uudelleen liikkeeseen, kirjataan hankintahinnan ja saadun vastikkeen välinen erotus ylikurssirahastoon.

Rahavarat

Rahavaroina käsitellään käteiset varat, joiksi katsotaan kassa sekä lyhytaikaiset talletukset (3 kk).

Sampo esittää liiketoiminnan rahavirrat käyttäen epäsuoraa esitystapaa, jolloin voittoa (tappiota) ennen veroja oikaistaan ei-kassaperusteisten tapahtumien vaikutuksella, varojen ja velkojen muutoksilla ja tuotoilla ja kuluilla, jotka liittyvät investointien tai rahoituksen rahavirtoihin.

Rahavirtalaskelmassa saadut ja maksetut korot esitetään liiketoiminnan rahavirroissa. Myös saadut osingot sisältyvät liiketoiminnan rahavirtoihin. Maksetut osingot esitetään rahoitustoiminnan rahavirroissa.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää johdon tekemiä arvioita ja oletuksia, jotka ovat vaikuttaneet tilinpäätöksessä esitettäviiin tuottoihin, kuluihin, varoihin ja velkoihin sekä ehdollisiin velkoihin. Harkintaa joudutaan käyttämään myös tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot perustuvat tilinpäätöshetkellä parhaaseen käytettävissä olleeseen tietoon. Arviointi perustuu sekä aikaisempiin kokemuksiin

että tulevaisuutta koskeviin tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidettyihin oletuksiin. Toteutumatiemat voivat poiketa näistä arvioihin ja oletuksiin perustuvista päätöksistä. Mahdolliset arvioiden muutokset kirjataan sillä tilikaudella, jonka aikana arviota korjataan ja kaikilla tämän jälkeisillä ajanjaksoilla.

Sammon keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät liittyvät mm. vakuutusmatemaattisissa laskelmissa käytettyihin oletuksiin, julkisesti noteerattomien rahoitusvarojen ja -velkojen ja sijoituskiinteistöjen käyppien arvojen arviointiin sekä rahoitusvarojen ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisten arviointiin. Näitä osa-alueita koskevat laatu- ja laatimisperiaatteet edellyttävät eniten merkittävien arvioiden ja oletusten käyttämistä.

Vakuutusmatemaattiset oletukset

Vakuutusvelkojen arviointiin liittyy aina epävarmuutta, sillä vakuutusvelka perustuu tehtyihin arvioihin ja oletuksiin tulevasta korvausmenoista. Arviot perustuvat tilinpäätöspäivänä käytettävissä oleviin konsernin omiin tilastoihin aikaisemmista vahinkotapahtumista. Arvioihin liittyvä epävarmuus on yleensä suurempi arvioitaessa uusia vakuutuskantoja tai vakuutuskantoja, joissa vahingon selviäminen kestää kauan, sillä näistä ei ole vielä saatavilla täydellisiä vahinkotilastoja. Historiatietojen lisäksi vakuutusvelkojen arvioinnissa otetaan

huomioon mm. vahinkokehitys, maksamattomien korvausten määrä, lakimuutokset, oikeuden päätökset sekä yleinen taloudellinen tilanne.

Huomattava osa konsernin vahinkovakuutuksen vakuutusveloista liittyy lakisääteisiin tapaturma- ja liikennevakuutuksiin. Näiden velkojen arviointiin sisältyvistä epävarmuustekijöistä huomattavimmat sisältyvät oletuksiin inflaatiosta, kuolevuudesta, diskonttauskorroista sekä lakimuutosten ja oikeuskäytäntöjen vaikutuksista.

Henkivakuutuksen vakuutusvelkojen vakuutusmatemaattisista oletuksista on kerrottu tarkemmin kappaleessa Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista ja jälleenvakuutusvarat.

IAS 19:n mukaiset etuuspohjaiset eläke-etuudet arvioidaan myös vakuutusmatemaattisten periaatteiden mukaisesti. Eläkejärjestelyn varauksen laskenta perustuu tulevaisuudessa odotettavissa oleviin eläkkeisiin, jolloin diskonttauskoron määrittelyn lisäksi tehdyt arviot koskevat oletuksia mm. kuolevuudesta, henkilöstön vaihtuvuudesta, hintainflaatiosta sekä palkkakehityksestä.

Käyppien arvojen määrittäminen

Jos rahoitusvaroilla ei ole toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja, käypä arvo määritetään markkinoilla yleisesti hyväksytyjen arvostusmenetelmien avulla.

Menetelmistä on kerrottu enemmän tilinpäätösperiaatteiden kappaleessa Käypä arvo.

Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on tilikauden aikana arvioitu osittain käyttäen konsernin omaa asiantuntemusta markkinoilta saadun vertailuaineiston perusteella. Tähän liittyvät johdon tekemät oletukset esim. markkinoiden tuottovaateista sekä käytettävästä diskonttauskorosta.

Arvonalentumistestaukset

Liikearvo, keskeneräiset aineettomat hyödykkeet ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat aineettomat hyödykkeet testataan vähintään vuosittain arvonalentumisen varalta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on pääosin määritetty käyttöarvoon perustuvilla laskemilla. Nämä edellyttävät johdon tekemiä arvioita mm. tulevasta kassavirroista, diskonttauskorosta sekä talouden yleisestä inflaatio- ja kasvukehityksestä.

Topdanmarkin yhdistely tytäryhtiönä

IFRS 10:n *Konsernitilinpäätös* standardin mukaan sijoittajalla on määräysvalta sijoituskohteessa, kun sijoittaja altistuu sijoituskohteen muuttuvalla tuotolla tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä sijoituskohdetta koskevaa valtaansa.

Sampo omisti 30.9.2017 Topdanmark AS:n osakkeista 44,2 prosenttia ja äänivallasta 49,1 prosenttia. Tuolloin Sammon johto suoritti standardin vaatimien tosiseikkojen ja olosuhteiden olemassaolon perusteellisen harkinnan arvioidessaan, onko sillä määräysvalta Topdanmarkissa, ja päätyi yhdistelemään Topdanmarkin tytäryhtiönä konsernitiilinpäätökseen. Harkinnassa otettiin huomioon mm. se, että Sampo oli suurin yksittäinen osakkeenomistaja eikä tiedossa ollut muiden osakkeenomistajien välisiä sopimuksia. Lisäksi katsottiin, että Sammolla oli määräysvalta ohjata Topdanmarkin merkityksellisiä toimintoja eli toimintoja, joilla on merkittävä vaikutus sijoituskohteen tuottoon. Tarkasteluhetkellä Sammolla oli kolme jäsentä Topdanmarkin hallituksessa, joista yksi hallituksen puheenjohtajana. Topdanmarkin hallituksessa on yhteensä 9 jäsentä ja päätökseen vaaditaan yhtiöjärjestyksen mukaan 50 prosenttia äänistä, mutta halutessaan Sampo voi kutsua koolle ylimääräisen yhtiökokouksen hallituksen kokoonpanon muuttamiseksi ja säädä näin äänivallan hallituksessa itselleen.

Myytävänä olevat omaisuuserät

Helmikuussa 2021 Sammon johto julkaisi tiedotteen aikomuksesta vähentää huomattavasti Nordean osakkeissa olevaa omistustaan seuraavien 18 kuukauden kuluessa. Lokakuussa 2021 Nordean osakkuusyhtiöosakkeet luokiteltiin myytävänä olevaksi omaisuuseräksi IFRS 5:n

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot standardin mukaisesti. Päätös uudelleenluokittelusta perustui Sammon johdon tekemiin arviointeihin siitä, että osakkeiden kirjanpitoarvo tulee kertymään pääasiallisesti osakkeiden myynnistä. Johdon arvion mukaan osakkeet ovat välittömästi myytävissä ja myynti tulee tapahtumaan erittäin todennäköisesti seuraavien 12 kuukauden aikana uudelleenluokittelusta.

Lisätietoja Nordean osakkuusyhtiöosakkeiden uudelleenluokittelusta löytyy liitteestä 35 Myytävänä olevat omaisuuserät.

Uusien tai uudistettujen IFRS-standardien ja tulkintojen soveltaminen

Konserni tulee noudattamaan seuraavia konsernin liiketoimintaan liittyviä uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja myöhempinä tilikausina, jolloin ne tulevat voimaan, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden alkamispäivä, voimaantuloa seuraavan tilikauden alusta alkaen. Seuraavilla uusilla IFRS-standardeilla on vaikutusta konsernin raportointiprosesseihin:

- IFRS 17 *Vakuutus sopimukset*
- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit*

IFRS 17 Vakuutus sopimukset (voimaan 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

IASB julkaisi IFRS 17 *Vakuutus sopimukset* -standardin 18.5.2017. IFRS 17 ja siihen kesäkuussa 2020 tehdyt muutokset hyväksyttiin sovellettavaksi Euroopan Unionissa 19.11.2021, lukuun ottamatta vapautusta olla noudattamatta vuosittaisia kohortteja koskevia vaatimuksia vakuutus sopimusryhmille. Sampo-konserni ei suunnittele noudattavansa tätä vapautusta.

IFRS 17 korvaa nykyisen IFRS 4:n *Vakuutus sopimukset* standardin ja asettaa periaatteet koskien vakuutus sopimusten merkitsemistä kirjanpitoon, arvostamista ja esittämistä sekä vakuutus sopimuksista esitettäviä liitetietoja. IFRS 17:ta sovelletaan vakuutus sopimuksiin, jälleenvakuutus sopimuksiin sekä joihinkin sijoitus sopimuksiin, joihin sisältyy oikeuksia harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä. Standardin tavoitteena on tuottaa tilinpäätöksen käyttäjille asiaankuuluvaa tietoa, joka kuvaa luotettavasti vakuutus sopimuksia sekä yhtenäistä vakuutus velkojen arvostamis periaatteita.

IFRS 17:ssä vakuutus sopimusten arvostaminen perustuu yleiseen malliin (general measurement model), jota sovelletaan kaikkien vakuutus sopimusten vakuutus sopimus velkoihin. Yleisessä mallissa vakuutus sopimusten arvostus perustuu tulevien rahavirtojen nykyarvoon,

jossa on huomioitu rahan aika-arvo sekä riskioikaisu ja sopimukseen sisältyvä palvelumarginaali. Sopimukseen sisältyvä palvelumarginaali on kertymätön tuotto, joka kirjataan tuloslaskelmaan silloin, kun palveluja tuotetaan tulevina kausina. Raportointipäivänä sopimuksen täyttämistä aiheutuvat rahavirrat arvostetaan uudelleen käyttäen raportointipäivän oletuksia.

Lisäksi IFRS 17:n mukaan muuttuvaan palkkioon perustuvaa mallia (variable fee approach) käytetään vakuutus sopimuksiin, joihin sisältyy suoria oikeuksia osuuteen sopimuksen ylijäämästä. Muuttuvaan palkkioon perustuva malli on yleisen mallin modifikaatio, jossa sopimukseen sisältyvän palvelumarginaalin käsittelyä on muutettu.

Vakuutusyhtiö voi soveltaa vakuutus sopimusten arvostamiseen yksinkertaistettua mallia, vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa (premium allocation approach), kun tietyt kriteerit täyttyvät. Tässä lähestymistavassa jäljellä olevan vakuutuskauden velka perustuu saatuihin vakuutusmaksuihin, mikä tarkoittaa yksinkertaistusta yleiseen malliin verrattuna. Vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa voidaan soveltaa vakuutus sopimuksiin, joiden vakuutuskausi on korkeintaan vuosi, tai vakuutus sopimuksiin, joiden osalta vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuvan lähestymistavan noudattaminen ei johda merkittävään eroon verrattuna siihen, että sopimus arvostettaisiin käyttäen yleistä mallia.

Sampo-konserni jatkaa IFRS 17 -standardin vaikutusten arviointia tilikauden 2022 aikana. Alustavan analyysin perusteella vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa tullaan noudattamaan konsernin kaikissa vahinkovakuutusyhtiöissä. Sen sijaan kaikkia kolmea arvostusmallia tultaneen noudattamaan Sampo-konsernin henkivakuutusyhtiöissä. VFA-mallia tullaan noudattamaan lähinnä sijoitussidonnaisiin vakuutus sopimuksiin. IFRS 17:n käyttöönoton odotetaan vaikuttavan merkittävästi tilinpäätöksen esittämiseen sekä liitetietoihin.

Siirryttäessä soveltamaan IFRS 17:ää, soveltamisessa tulee noudattaa täysin takautuvaa soveltamista oikaisten edellisen tilikauden vertailutiedot. Mikäli täysin takautuva soveltaminen ei ole käytännössä mahdollista, voidaan noudattaa joko muutettua takautuvaan soveltamiseen perustuvaa lähestymistapaa tai käypään arvoon perustuvaa lähestymistapaa. Alustavan analyysin perusteella täysin takautuvaa soveltamista noudatettaneen konsernin vahinkovakuutusyhtiöissä, kun taas kaikkia kolmea menetelmää noudatettaneen konsernin henkivakuutusyhtiöissä.

Sampo-konserni jatkaa prosessien kehittämistä IFRS 17:n raportointivaateiden noudattamiseksi. Painopiste on sekä aktuaari prosessien että taloudellisen raportoinnin prosessien kehittämisessä.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit

IFRS 9 -standardi (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla) korvaa IAS 39:n *Rahoitusinstrumentit*: kirjaaminen ja arvostaminen standardin. Sampo aikoo hyödyntää seuraavassa kappaleessa avattua väliaikaista vapautusta ja ottaa standardin käyttöön 1.1.2023 alkavalla tilikaudella. Vertailukauden 2022 tietoja ei oikaista. Uusi standardi muuttaa rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista sekä sisältää uuden arvonalentumismallin perustuen odotettavissa oleviin luottotappioihin.

IFRS 17 *Vakuutus sopimukset* -standardi (voimaan 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla), joka korvaa IFRS 4 *Vakuutus sopimukset* -standardin, tulee vaikuttamaan vakuutusyhtiöiden vakuutusvelkojen arvostukseen ja tästä johtuen vakuutusyhtiöille on annettu vaihtoehtoja IFRS 9:n käyttöönottamiseksi. Yhtiö voi tiettyjen vakuutusvelkojen määrään liittyvien edellytysten täytyessä käyttää ns. väliaikaista vapautusta, jolloin se siirtää IFRS 9:n standardin käyttöönoton alkamaan samanaikaisesti IFRS 17 -standardin kanssa, viimeistään 1.1.2023 alkavalla tilikaudella. Väliaikaista vapautusta saa soveltaa, mikäli konsernin vakuutus toimintaan liittyvien velkojen suhde taseen kokonaisvelkoihin on yli 90 prosenttia. Soveltaminen on mahdollista myös silloin, kun suhdeluku on yli 80 prosenttia, mikäli konserni ei merkittävässä määrin harjoita muuta kuin vakuutus toimintaa. Toinen sallittu vaihtoehto oli soveltaa IFRS 9 -standardia 1.1.2018 alkaen,

mutta poistaa velkojen ja varojen erilaisista arvostusperiaatteista johtuvat erot tuloslaskelmalla siirtämällä eroista aiheutuvat vaikutukset tuloksesta muihin laajan tuloksen eriin. Konserni on suorittanut analysoinnin väliaikaisen vapautuksen soveltamisen edellytyksistä ja todennut niiden täyttyvän. Näin ollen Sampo-konserni soveltaa vapautusta ja ottaa käyttöön IFRS 9 -standardin samanaikaisesti tulevan IFRS 17 -standardin kanssa. IFRS 9 -standardin käyttöönotolla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konsernin taseeseen, koska pääosa rahoitusvaroista kirjataan jo tällä hetkellä käyvin arvoin taseeseen, kuten kirjataan myös IFRS 9 -standardia noudatettaessa.

Segmentti-informaatio

Maantieteellisiä alueita koskevana tietoina on esitetty tuotot ulkopuolisilta asiakkailta sekä pitkäaikaiset varat. Raportoivat alueet ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Iso-Britannia sekä Baltia.

Segmentti-informaatio on tuotettu konsernin tilinpäätöstä laadittaessa ja esitettäessä noudatettujen laatimisperiaatteiden mukaisesti. Segmenteille on kohdistettu liiketoiminnasta aiheutuvat, joko välittömästi osoitettavissa tai järkevällä perusteella kohdistettavissa

olevat, tuotot, kulut, varat ja velat. Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu käypiin markkinahintoihin. Konserni-tilinpäätöksessä segmenttien väliset liiketapahtumat sekä saamiset ja velat on eliminoitu. Segmenttien välillä ei ollut merkittäviä tuottoeriä raportointikausilla.

Segmenttien poistot on esitetty liitteissä 10–12 ja sijoitukset osakkuusyhtiöihin liitteessä 13.

Konsernin laaja tuloslaskelma liiketoimintasegmenteittäin 31.12.2021

Milj. e	If	Topdanmark	Hastings	Mandatum	Omistus- yhteisö	Eliminoinnit	Konserni
Vakuutusmaksutulo	4 855	2 694	495	1 367	—	—	9 411
Sijoitustoiminnan nettotuotot	215	1 359	10	1 831	146	-12	3 549
Liiketoiminnan muut tuotot	121	1	331	40	12	-14	491
Korvauskulut	-2 860	-1 947	-310	-1 127	—	5	-6 239
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-83	-1 398	4	-1 642	—	-4	-3 123
Henkilöstökulut	-635	-294	-159	-65	-25	—	-1 179
Liiketoiminnan muut kulut	-511	-138	-237	-100	-5	14	-976
Rahoituskulut	-18	-11	-7	-14	-107	12	-146
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	-7	79	—	1	328	—	401
Arvostusero osakkuusyhtiöosakkeiden luovutuksesta	—	—	—	—	84	—	84
Arvon alentumistappion palautus Nordean osakkeista	—	—	—	—	899	—	899
Voitto ennen veroja	1 077	346	127	291	1 331	0	3 171
Verot	-227	-76	-37	-60	-23	—	-423
Tilikauden voitto	850	270	89	231	1 308	0	2 748

Milj. e	If	Topdanmark	Hastings	Mandatum	Omistus- yhteisö	Eliminoinnit	Konserni
Kauden muut laajan tuloksen erät							
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi							
Muuntoerot	-11	2	101	—	-12	—	80
Myytavissä olevat rahoitusvarat	242	—	-18	132	104	—	460
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä	—	—	—	—	186	—	186
Verot	-49	—	—	-25	-9	—	-83
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettoina verojen jälkeen	182	2	83	106	269	—	643
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi							
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	73	—	—	—	—	—	73
Verot	-15	—	—	—	—	—	-15
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettoina verojen jälkeen	58	—	—	—	—	—	58
TILIKAUDEN LAAJA TULOS	1 090	272	172	338	1 577	0	3 448
Tilikauden voitosta							
Emoyhtiön omistajien osuus							2 567
Määräysvallattomien osuus							181
Tilikauden laajasta tuloksesta							
Emoyhtiön omistajien osuus							3 272
Määräysvallattomien osuus							176

Konsernin laaja tuloslaskelma liiketoimintasegmenteittäin 31.12.2020

Milj. e	If	Topdanmark	Hastings 16.11.-31.12.	Mandatum	Omistus- yhteisö	Eliminoinnit	Konserni
Vakuutusmaksutulo	4 589	2 709	27	1 051	—	—	8 375
Sijoitustoiminnan nettotuotot	126	677	1	587	4	-12	1 383
Liiketoiminnan muut tuotot	103	2	39	26	17	-31	155
Korvauskulut	-2 720	-1 592	-53	-1 089	—	12	-5 443
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-105	-1 201	36	-272	—	-12	-1 554
Henkilöstökulut	-576	-293	-22	-53	-17	—	-960
Liiketoiminnan muut kulut	-498	-134	-43	-82	-28	31	-754
Rahoituskulut	-18	-14	-1	-12	-79	12	-112
Osuus osakkuusyritysten voitoista/ tappioista	0	12	—	0	439	—	451
Arvostusero Nordean osakkeiden luovutuksesta	—	—	—	—	-262	—	-262
Arvon alentumistappio Nordean osakkeista	—	—	—	—	-899	—	-899
Voitto ennen veroja	901	167	-16	154	-826	0	380
Verot	-195	-38	3	-37	0	—	-267
Tilikauden voitto	706	129	-13	117	-826	0	112

Milj. e	If	Topdanmark	Hastings 16.11.-31.12.	Mandatum	Omistus- yhteisö	Eliminoinnit	Konserni
Kauden muut laajan tuloksen erät							
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi							
Muuntoerot	59	5	-1	0	10	0	74
Myytävissä olevat rahoitusvarat	124	—	2	120	13	—	259
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä	—	—	—	—	40	—	40
Verot	-23	—	—	-24	-3	—	-50
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettoina verojen jälkeen	160	5	1	96	60	—	322
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi							
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	0	—	—	—	—	—	0
Verot	0	—	—	—	—	—	0
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettoina verojen jälkeen	0	—	—	—	—	—	0
TILIKAUDEN LAAJA TULOS	866	134	-13	213	-766	0	434
Tilikauden voitosta							
Emoyhtiön omistajien osuus							37
Määräysvallattomien osuus							75
Tilikauden laajasta tuloksesta							
Emoyhtiön omistajien osuus							359
Määräysvallattomien osuus							75

Konsernitase liiketoimintasegmenteittäin 31.12.2021

Milj. e	If	Topdanmark	Hastings	Mandatum	Omistus- yhteisö	Eliminoinnit	Konserni
Varat							
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	196	121	26	28	4	—	375
Sijoituskiinteistöt	1	394	—	173	—	—	568
Aineettomat hyödykkeet	629	1 387	1 606	171	1	—	3 794
Sijoitukset osakkuusyrittäksissä	17	313	—	1	447	—	777
Rahoitusvarat	11 088	5 493	966	4 427	7 654	-6 308	23 321
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	—	9 164	—	10 558	—	-11	19 711
Laskennalliset verosaamiset	4	12	27	—	—	-4	39
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	322	91	1 880	1	—	—	2 295
Muut varat	1 873	258	639	157	55	-4	2 977
Käteiset varat	521	153	159	954	3 031	—	4 819
Myytäväinä olevat omaisuuserät	—	—	—	196	2 189	—	2 385
Varat yhteensä	14 651	17 385	5 305	16 668	13 380	-6 328	61 061
Velat							
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	9 034	5 311	2 787	3 236	—	—	20 369
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	—	9 036	—	10 525	—	-11	19 550
Huonomman etuoikeuden omaavat lainat	243	255	—	349	1 487	-320	2 016
Muut rahoitusvelat	8	83	329	29	1 881	—	2 330
Laskennalliset verovelat	353	151	143	167	40	—	855
Varaukset	9	—	—	—	—	—	9
Eläkevelvoitteet	26	—	—	—	—	—	26
Muut velat	1 018	452	447	237	96	-4	2 246
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	—	—	—	196	—	—	196
Velat yhteensä	10 690	15 289	3 706	14 741	3 505	-335	47 597
Milj. e							
							Konserni
Oma pääoma							
Osakepääoma							98
Rahastot							1 530
Kertyneet voittovarot							9 952
Muut oman pääoman erät							1 208
Emoyhtiön omistajien osuus							12 788
Määräysvallattomien osuus							676
Oma pääoma yhteensä							13 464
							61 061
Oma pääoma ja velat yhteensä							61 061

Konsernitase liiketoimintasegmenteittäin 31.12.2020

Milj. e	If	Topdanmark	Hastings	Mandatum	Omistus- yhteisö	Eliminoinnit	Konserni
Varat							
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	183	127	25	30	6	—	371
Sijoituskiinteistöt	2	529	—	135	—	—	666
Aineettomat hyödykkeet	654	1 420	1 526	160	1	—	3 761
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	22	234	—	1	5 113	—	5 370
Rahoitusvarat	10 786	7 113	778	4 839	6 290	-5 387	24 420
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	—	6 047	—	8 805	—	-16	14 837
Laskennalliset verosaamiset	22	4	27	—	—	-4	49
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	283	73	1 464	1	—	—	1 821
Muut varat	1 833	275	467	107	60	-28	2 714
Käteiset varat	405	114	198	682	1 120	—	2 520
Varat yhteensä	14 189	15 937	4 485	14 760	12 591	-5 434	56 529
Velat							
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	8 833	5 339	2 263	3 521	—	—	19 956
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	—	7 536	—	8 765	—	-16	16 285
Huonomman etuoikeuden omaavat lainat	408	235	—	349	1 486	-320	2 158
Muut rahoitusvelat	44	136	299	3	2 452	—	2 935
Laskennalliset verovelat	281	161	118	139	17	—	717
Varaukset	20	—	—	—	—	—	20
Eläkevelvoitteet	98	—	—	—	—	—	98
Muut velat	1 002	465	326	247	90	-28	2 102
Velat yhteensä	10 685	13 872	3 007	13 024	4 045	-364	44 271
Milj. e							Konserni
Oma pääoma							
Osakepääoma							98
Rahastot							1 530
Kertyneet voittovarot							9 282
Muut oman pääoman erät							508
Emoyhtiön omistajien osuus							11 418
Määräysvallattomien osuus							840
Oma pääoma yhteensä							12 258
Oma pääoma ja velat yhteensä							56 529

Maantieteellinen informaatio

Milj. e	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Iso-Britannia	Baltia	Yhteensä
2021							
Tuotot ulkopuolisilta asiakkailta	2 485	1 684	1 518	3 211	841	183	9 922
Pitkäaikaiset varat	493	944	211	2 228	1 632	7	5 515
2020							
Tuotot ulkopuolisilta asiakkailta	1 998	1 590	1 352	3 216	102	170	8 429
Pitkäaikaiset varat	5 262	809	211	2 330	1 551	4	10 168

Vakuutustoiminnan tuotot sisältävät vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot ja henkivakuutuksen vakuutusmaksutulon vakuutuksen myöntämismäärän mukaan, Omistusyhteisön tuotot sisältävät sijoitustoiminnan nettotuotot sekä muut tuotot. Hastingsin osalta mukaan on laskettu myös vakuutusvälitystoiminnasta syntyvät tuotot.

Pitkäaikaiset varat sisältävät aineettomat hyödykkeet, sijoitukset osakkuusyhtiöihin, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet sekä sijoituskiinteistöt.

Olennaiset määräysvallattomien omistajien osuudet

Tytäryritys	Toimipaikka	Määräysvallattomien omistajien omistusosuus	
		2021	2020
Topdanmark A/S	Tanska	50,6	52,0
Hastings Group (Consolidated) Limited *)	Iso-Britannia	—	30,0
Kertyneet määräysvallattomien omistajien osuudet			
Topdanmark A/S		676	650
Hastings Group (Consolidated) Ltd		—	189

*) Hastingsin määräysvallattomien omistajien osuuden hankinta

Sampo Oyj ilmoitti 8.12.2021 solmineensa sopimuksen Rand Merchant Investment Holdings Limited (RMI) Hastings-omistuksen hankkimisesta. Sopimuksen mukaan Sampo maksoi 685 miljoonaa Englannin puntaa (noin 806 miljoonaa euroa) RMI:n 30 prosentin vähemmistöosuudesta Hastingsissa ja RMI:llä olleesta optiosta hankkia 10 prosenttia Hastingsista toukokuuhun 2022 mennessä. Kauppahinta maksettiin ja kauppa toteutui samana päivänä.

Hankitun vähemmistöosuuden kirjanpitoarvon ja käyvän arvon erotus noin -590 miljoonaa euroa kirjattiin suoraan omaan pääomaan emoyrityksen omistajille.

Yhteenvedo taloudellisesta informaatiosta

Luvut ovat lukuja ennen konsernieliminoiteja. Taulukossa on esitetty Topdanmarkin ja Hastingsin määräysvallattomien omistajien osuus. Luvut ennen määräysvallattomien osuuden erottamista löytyvät konsernin segmenttituloslaskelmalta ja -taseelta.

Määräysvallattomille omistajille kohdistettu voitto

Milj. e	2021		2020	
	Hastings	Topdanmark	Hastings 16.11-31.12.	Topdanmark
Vakuutusmaksutulo	148	1 362	8	1 408
Sijoitustoiminnan nettotuotot	3	687	0	352
Liiketoiminnan muut tuotot	99	1	12	1
Korvaukset	-93	-985	-16	-828
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	1	-707	11	-624
Henkilöstökulut	-48	-148	-6	-152
Liiketoiminnan muut kulut	-60	-56	-11	-56
Rahoituskulut	-2	-6	0	-7
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	—	40	—	6
Voitto ennen veroja	48	189	-3	101
Verot	-13	-42	0	-23
Määräysvallattomille omistajille kohdistettu voitto tilikauden tuloksesta	34	147	-3	78

Määräysvallattomien omistajien osuus konsernitaseesta

Milj. e	2021		2020	
	Topdanmark	Hastings	Topdanmark	Hastings
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	61	8	66	—
Sijoituskiinteistöt	199	—	275	—
Aineettomat hyödykkeet	272	204	314	—
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	158	—	122	—
Rahoitusvarat	2 777	233	3 699	—
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	4 634	—	3 145	—
Laskennalliset verosaamiset	6	8	2	—
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	46	439	38	—
Muut varat	131	140	143	—
Käteiset varat	77	59	59	—
Varat yhteensä	8 361	1 091	7 863	—
Velat				
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	2 686	679	2 776	—
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	4 569	—	3 918	—
Huonomman etuoikeuden omaavat lainat	129	—	122	—
Muut rahoitusvelat	42	90	71	—
Laskennalliset verovelat	31	36	83	—
Muut velat	228	98	242	—
Velat yhteensä	7 685	902	7 212	—
Määräysvallattomille omistajille kohdistettu nettovarallisuus	676	189	650	—

	2021		2020	
	Hastings	Topdanmark	Hastings 16.11-31.12.	Topdanmark
Määräysvallattomille omistajille maksetut osingot	14	123	—	52
Määräysvallattomien omistajien osuus kassavirrasta	-15	20	2	21

Muut konsernin liitetiedot 1–36

1 Vakuutusmaksutulo

Milj. e	2021	2020
Vahinkovakuutus	7 645	6 242
Henkivakuutus		
Vakuutus sopimukset	1 763	1 815
Sijoitussopimukset	1 004	716
Vakuutusmaksutulo yhteensä, brutto	10 412	8 773
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vahinkovakuutus	-993	-390
Henkivakuutus, vakuutus sopimukset	-9	-8
Jälleenvakuutus yhteensä	-1 002	-398
Konsernin vakuutusmaksutulo yhteensä, netto ¹⁾	9 411	8 375

¹⁾ Vakuutusmaksuvastuun muutos esitetään liitteessä 5, "Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos".

2 Sijoitustoiminnan nettotuotot

If

Milj. e	2021	2020
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista		
Voitot/tappiot	-20	-7
Lainoista ja muista saamisista		
Korkotuotot	8	10

Milj. e	2021	2020
Myytävissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	142	148
Arvon alentumistappiot	–	-69
Arvon alentumistappioiden palautukset	12	–
Voitot/tappiot	26	-4
Valuuttakurssimuutokset	1	-3
Osakkeet		
Voitot/tappiot	50	110
Arvon alentumistappiot	-6	-44
Osinkotuotot	48	29
Yhteensä	273	167
Yhteensä rahoitusvaroista	262	170
Muista varoista		
Sijoituskiinteistöt		
Voitot/tappiot	1	0
Kulut muista kuin rahoitusveloista	-7	-4
Diskonttauksen purkuvaikutus	-21	-22
Palkkiokulut		
Omaisuu denhoito	-20	-17
Ifin sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	215	126

Voitot/tappiot myytävissä olevista rahoitusvaroista sisältävät 80 milj. euroa (-12) käyvän arvon rahastosta tilikauden tulokseen kirjattua arvostusta.

Topdanmark

Milj. e	2021	2020
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista		
Voitot/tappiot	-95	139
Kaupankäyntivaroista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	89	92
Voitot/tappiot	-94	-36
Osakkeet		
Voitot/tappiot	116	9
Osinkotuotot	34	11
Yhteensä	144	76
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevista sijoituksista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	118	86
Voitot/tappiot	17	-102
Osakkeet		
Voitot/tappiot	812	199
Osinkotuotot	56	48
Johdannaiset		
Korkotuotot	-7	-21
Voitot/tappiot	324	346
Muut rahoitusvarat		
Voitot/tappiot	65	22
Yhteensä	1 384	580
Lainoista ja muista saamisista		
Korkotuotot	11	-8
Yhteensä rahoitusvaroista	1 443	786

Milj. e	2021	2020
Nettotuotot sijoituskiinteistöistä	64	31
Henkivakuutusasiakkaiden puolesta maksetut verot	-205	-83
Diskonttauksen purkuvaikutus, vakuutusvelat	68	-50
Muut sijoitustoimintaan liittyvät kulut	-11	-7
Topdanmarkin sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	1 359	677

Hastings

Milj. e	2021	16.11.- 31.12.2020
Rahoitusvaroista		
Myytävissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	9	1
Voitot/tappiot	1	0
Yhteensä	10	1
Hastingsin sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	10	1

Mandatum

Milj. e	2021	2020
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista		
Voitot/tappiot	-40	26
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevista sijoituksista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	26	8
Voitot/tappiot	25	8
Osakkeet		
Voitot/tappiot	1 297	316
Osinkotuotot	76	49
Lainat ja muut saamiset		
Korkotuotot	-2	-1
Voitot/tappiot	2	-1
Muut rahoitusvarat		
Voitot/tappiot	1	18
Yhteensä	1 425	397
Lainoista ja muista saamisista		
Korkotuotot	3	2
Valuuttakurssimuutokset	3	-4
Yhteensä	7	-2

Milj. e	2021	2020
Myytäväissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	69	72
Voitot/tappiot	14	7
Arvon alentumistappiot	—	4
Arvon alentumistappioiden palautukset	-4	0
Valuuttakurssimuutokset	9	-9
Osakkeet		
Voitot/tappiot	204	122
Arvon alentumistappiot	-8	-90
Osinkotuotot	108	50
Yhteensä	393	156
Yhteensä rahoitusvaroista	1 785	577
Muista varoista		
Sijoituskiinteistöt		
Voitot/tappiot	44	0
Arvon alentumistappiot	-9	—
Muut	2	0
Yhteensä	38	0
Palkkiotuotot, netto		
Omaisuu denhoito	-24	-14
Palkkiotuotot	32	23
Yhteensä	8	9
Mandatumin sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	1 831	587

Voitot/tappiot myytävissä olevista rahoitusvaroista sisältävät 254 milj. euroa (94) käyvän arvon rahastosta tilikauden tulokseen kirjattua arvostusta.

Omistusyhteisö

Milj. e	2021	2020
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista		
Voitot/tappiot	11	3
Lainoista ja muista saamisista	-9	-1
Myytävässä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	16	19
Valuuttakurssimuutokset	6	-10
Osakkeet		
Voitot/tappiot	83	24
Arvon alentumistappiot	—	-36
Osinkotuotot	36	6
Yhteensä	142	3
Yhteensä rahoitusvaroista	144	5
Muista varoista	1	0
Omistusyhteisön sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	146	4

Voitot/tappiot myytävissä olevista rahoitusvaroista sisältävät 83 milj. euroa (-14) käyvän arvon rahastosta tilikauden tulokseen kirjattua arvostusta.

Milj. e	2021	2020
Segmenttien väliset eliminoinnit	-12	-12
Konsernin sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	3 549	1 383

Muut tuotot ja kulut muodostuvat kiinteistösijoitusten vuokrista, hoitovastikkeista ja poistoista. Kaikki sijoituksista aiheutuvat tuotot ja kulut sisältyvät sijoitustoiminnan nettotuottoihin. Voitot/tappiot sisältävät myyntivoitot ja -tappiot sekä realisoituneet että realisoitumattomat arvostuserot. Myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoitumattomat arvostuserot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa omassa pääomassa. Käyvän arvon rahaston muutokset on eritelty oman pääoman muutoslaskelmassa. Ifin eläkemutoisten korvausten diskonttauksen purkuvaikutus on omana eränään. Eläkemutoisten korvausten vastuu lasketaan käytössä olevien vakuutusmatemaattisten periaatteiden mukaisesti siten, että oletettu inflaatio ja kuolevuus on huomioitu. Lisäksi vastuuta diskontattaessa on otettu huomioon sijoitustoiminnan oletettu nettotuotto. Diskonttauksen asteittaisen purkamisen seurauksena syntyvien eläkemutoisten korvauskulujen lisäyksen kattamiseksi kohdistetaan eläkemutoisiin korvauksiin laskennallinen sijoitustoiminnan nettotuotto.

3 Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. e	2021	2020
Muut tuotot	259	37
Muut vakuutustekniset tuotot	121	103
Broker-toimintaan liittyvät tuotot	110	14
Konsernin liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	491	155

Muut vakuutustekniset tuotot sisältävät tuottoja vakuutustoiminnasta, johon ei sisälly vakuutusriskin siirtoa kuten myyntikomissioita ja kolmannen osapuolen puolesta suoritettuja palveluita hallinto- ja korvausvaatimusasioissa.

Lisäksi liiketoiminnan muissa tuotoissa on Ifin tytäryhtiö Viking Assistance Group AS:n tarjoamien tiepalveluiden tuotot, jotka kirjataan tulokseen palvelun tultua suoritetuksi. Konsernin kannalta tuottojen määrä on vähäinen.

4 Korvauskulut

Milj. e	2021	2020
Maksetut korvaukset		
Vahinkovakuutus	-4 444	-3 743
Henkivakuutus		
Vakuutusopimukset	-1 780	-1 479
Sijoitusopimukset	-519	-487
Maksetut korvaukset yhteensä, brutto	-6 742	-5 709
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vahinkovakuutus	591	625
Henkivakuutus, vakuutusopimukset	1	2
Jälleenvakuuttajien osuus yhteensä	593	627
Maksetut korvaukset yhteensä, netto	-6 149	-5 082
Korvausvastuun muutos		
Vahinkovakuutus	-346	-9
Henkivakuutus, vakuutusopimukset	-30	29
Korvausvastuun muutos yhteensä, brutto	-376	20
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vahinkovakuutus	286	-382
Henkivakuutus, vakuutusopimukset	0	0
Jälleenvakuuttajien osuus yhteensä	286	-381
Korvausvastuun muutos yhteensä, netto	-90	-361
Konsernin korvauskulut yhteensä	-6 239	-5 443

5 Vakuutus- ja sijoitusopimusvelkojen muutos

Milj. e	2021	2020
Vakuutusmaksuvastuun muutos		
Vahinkovakuutus	-108	-88
Henkivakuutus		
Vakuutusopimukset	-1 736	-1 073
Sijoitusopimukset	-1 303	-406
Vakuutus- ja sijoitusopimusvelkojen muutos, brutto	-3 147	-1 568
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vahinkovakuutus	24	15
Konsernin vakuutus- ja sijoitusopimusvelkojen muutos yhteensä, netto	-3 123	-1 554

6 Henkilöstökulut

Milj. e	2021	2020
Palkat ja palkkiot	-843	-707
Käteisvaroina toteutetut osakeperusteiset maksut	-44	-5
Osakevaroina toteutetut osakeperusteiset maksut	-10	-9
Eläkekulut		
maksupohjaiset järjestelyt	-100	-89
etuuspohjaiset järjestelyt (liitetieto 26)	-13	-13
Muut henkilösivukulut	-168	-136
Konsernin henkilöstökulut yhteensä	-1 179	-960

Lisätiedot osakeperusteisista maksuista esitetään liitetiedossa 31 Kannustinjärjestelmät.

7 Liiketoiminnan muut kulut

Milj. e	2021	2020
Tietohallintokulut	-217	-198
Muut henkilöstökulut	-56	-47
Markkinointikulut	-63	-57
Poistot	-135	-95
Poistot käyttöoikeusomaisuuseristä	-24	-25
Vuokrat *)	-41	-36
Vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutos	0	-8
Ensivakuutuksen palkkiot	-159	-154
Annetun jälleenvakuutuksen palkkiot	35	31
Muut	-316	-163
Konsernin liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-976	-754

*) Vuokrasopimuksista, joihin sovelletaan IFRS 16 -standardin sallimia helpotuksia olla kirjaamatta vuokrasopimuksia taseelle.

Erä Muut sisältää mm. kulut viestinnästä, ulkopuolisista palveluista sekä muista hallintokuluista.

8 Osakekohtainen tulos

Milj. e	2021	2020
Osakekohtainen tulos		
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto	2 567	37
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana*)	554	555
Osakekohtainen tulos (EUR/osake)	4,63	0,07

*) Lukumäärässä huomioitu omien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana. Muuta osakkeisiin liittyviä transaktioita ei ole tilikaudella ollut.

9 Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat ja -velat on luokiteltu IAS 39.9 mukaisiin kategorioihin. Taulukossa on esitetty myös rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät korkotuotot ja -kulut, tuloslaskelmaan kirjatut realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot, arvonalentumistappiot sekä osinkotuotot. Taulukon rahoitusvarat yhteensä sisältää tase-erät rahoitusvarat sekä käteiset varat. Käteiset varat on esitetty erässä lainat ja muut saamiset.

Milj. e	2021				
	Kirjan- pitoarvo	Korkotuotot/ Korkokulut	Voitot/ tappiot	Arvonal. tappiot	Osinko- tuotot
RAHOITUSVARAT					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset	45	10	-153	—	—
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	5 180	89	25	—	34
Lainat ja muut saamiset	5 559	18	-20	—	—
Myytavissä olevat rahoitusvarat	17 365	226	392	-6	192
Yhteensä	28 150	343	244	-6	226
Mandatumin myytävänä olevat omaisuuserät	-10				
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	28 140				
RAHOITUSVELAT					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Johdannaissopimukset	121	—	—		
Muut rahoitusvelat	4 224	-139	-7		
Konsernin rahoitusvelat yhteensä	4 345	-139	-7		

Milj. e	2020				
	Kirjan- pitoarvo	Korkotuotot/ Korkokulut	Voitot/ tappiot	Arvonl. tappiot	Osinko- tuotot
RAHOITUSVARAT					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset	255	16	144	—	—
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	6 306	92	-26	—	11
Lainat ja muut saamiset	3 349	16	-10	—	—
Myytävässä olevat rahoitusvarat	17 030	229	236	-236	85
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	26 940	353	344	-236	96
RAHOITUSVELAT					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Johdannaissopimukset	184	—	—	—	—
Muut rahoitusvelat	4 910	-134	22	—	—
Konsernin rahoitusvelat yhteensä	5 094	-134	22	—	—

10 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Milj. e	2021			
	Käyttöoikeus- omaisuuserät ¹⁾	Maa-alueet ja rakennukset	Koneet ja kalusto ²⁾	Yhteensä
1.1.				
Hankintameno	242	131	156	530
Kertyneet poistot	-46	-6	-106	-158
Kirjanpitoarvo 1.1.	196	125	51	371
Kirjanpitoarvo 1.1.	196	125	51	371
Lisäykset	42	—	18	60
Vähennykset	-11	-1	-13	-25
Poistot	-24	-2	-7	-33
Valuuttakurssierot	3	-3	2	2
Kirjanpitoarvo 31.12.	207	119	50	375
31.12.				
Hankintameno	276	127	162	566
Kertyneet poistot	-70	-8	-113	-191
Kirjanpitoarvo 31.12.	207	119	50	375

Milj. e	2020			
	Käyttöoikeus- omaisuuserät ¹⁾	Maa-alueet ja rakennukset	Koneet ja kalusto ²⁾	Yhteensä
1.1.				
Hankintameno	165	118	137	420
Kertyneet poistot	-24	-4	-90	-118
Kirjanpitoarvo 1.1.	141	115	46	302
Kirjanpitoarvo 1.1.	141	115	46	302
Tytäryhtiöhankinnat	21	9	4	34
Lisäykset	78	0	18	96
Vähennykset	-20	—	-2	-23
Poistot	-25	0	-15	-41
Valuuttakurssierot	2	—	1	3
Kirjanpitoarvo 31.12.	196	125	51	371

Milj. e	2020			
	Käyttöoikeus-omaisuuserät ¹⁾	Maa-alueet ja rakennukset	Koneet ja kalusto ²⁾	Yhteensä
Hankintameno	245	129	156	530
Kertyneet poistot	-49	-4	-105	-159
Kirjanpitoarvo 31.12.	196	125	51	371

¹⁾ Konserni on vuokralleottajana useissa vuokrasopimuksissa, jotka koskevat toimistotiloja, autoja sekä toimistolaitteita. Käyttöoikeusomaisuuserät sisältävät konsernin toimilavavuokrasopimukset. Konserni vuokraa pääsääntöisesti tilat omaan käyttöön. Vuokrasopimusajat vaihtelevat 2-12 vuoden välillä. Useimmat sopimukset sisältävät mahdollisuuden uusia sopimus vuokra-ajan päättyessä. Osa sopimuksista on mahdollista päättää myös ennen vuokratuuden loppua. Vuokramaksut ovat yleisesti sidottuja kuluttajahintaindeksiin muutoksiin.

Liitteessä 27 Muut velat on annettu lisätietoa laajemmin konsernin vuokrasopimuksista.

²⁾ Sisältää omat IT-laitteet ja toimistokalusteet.

³⁾ Vuoden 2021 alkusaldoissa on vähäisiä oikaisuja johtuen muutoksista erien välillä.

11 Sijoituskiinteistöt

Milj. e	2021	2020
1.1.		
Hankintameno	776	790
Kertyneet poistot	-71	-78
Kertyneet arvonalentumiset	-39	-33
Kirjanpitoarvo 1.1.	666	679
Kirjanpitoarvo 1.1.	666	679
Lisäykset	47	59
Vähennykset	-8	-72
Poistot	—	-3
Arvonalentumistappiot	—	0
Nettomääräiset voitot ja tappiot käyvän arvon oikaisuista	133	—
Muut muutokset	-270	—
Valuuttakurssierot	0	3
Kirjanpitoarvo 31.12.	568	666

Milj. e	2021	2020
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	53	54
Sijoitusomaisuuteen sisältyvät muulla sopimuksella vuokralle annetut kiinteistöt		
Ei-purettavissa olevat vähimmäisvuokrat		
- yhden vuoden kuluessa	45	43
- yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	46	57
- yli viiden vuoden kuluttua	16	17
Yhteensä	106	117
Kiinteistökulut		
- välittömät hoitokulut kiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	2	-17
- välittömät hoitokulut kiinteistöistä, jotka eivät ole kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-2	-3
Yhteensä	0	-20
Sijoituskiinteistöjen käypä arvo 31.12.	568	884

Konsernin sijoituskiinteistöjen käypien arvojen arviointi on kuvattu konsernin tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa. Käyvän arvon hierarkiassa sijoituskiinteistöt kuuluvat joko tasolle 2 tai 3.

Segmenttien sijoituskiinteistöjen tilat vuokrataan markkinaehtoisilla, peruuttamattomilla vuokrasopimuksilla. Vuokrasopimusten pituudet vaihtelevat toistaiseksi voimassa olevista monivuotisiin sopimuksiin.

12 Aineettomat hyödykkeet

Milj. e	2021					
	Liikearvo	Asiakas- suhteet	Trade- mark	Kesken- eräiset projektit	Muut	Yhteensä
1.1.						
Hankintameno	2 425	730	268	60	559	4 041
Kertyneet poistot	—	-91	-2	—	-187	-280
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 425	638	265	60	373	3 761
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 425	638	265	60	373	3 761
Yrityshankinnat	10	-2	—	—	—	9
Lisäykset	—	3	—	89	7	99
Vähennykset	—	-33	—	-1	-18	-51
Poistot	—	-65	—	—	-62	-126
Siirrot keskeneräisistä	—	—	—	-113	113	—
Valuuttakurssierot	54	17	12	1	19	103
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 490	560	277	36	432	3 794
31.12.						
Hankintameno	2 490	716	279	36	681	4 202
Kertyneet poistot	—	-157	-2	—	-249	-408
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 490	560	277	36	432	3 794

Milj. e	2020					
	Liikearvo	Asiakas- suhteet	Trade- mark	Kesken- eräiset projektit	Muut	Yhteensä
1.1.						
Hankintameno	1 471	493	95	28	288	2 376
Kertyneet poistot	—	-56	-2	—	-166	-224
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 471	437	93	28	123	2 151
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 471	437	93	28	123	2 151
Yrityshankinnat	947	266	175	5	275	1 668
Lisäykset	—	—	—	40	15	55
Vähennykset	—	-27	—	—	-25	-52
Poistot	—	-35	—	—	-20	-54
Valuuttakurssierot	7	-3	-2	0	-5	-2
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 425	638	265	60	373	3 761
31.12.						
Hankintameno	2 425	730	268	60	559	4 041
Kertyneet poistot	—	-91	-2	—	-187	-280
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 425	638	265	60	373	3 761

Liikearvo jakautuu eri segmenteille seuraavasti:	2021	2020
If	606	611
Topdanmark	814	814
Hastings	906	847
Mandatum	164	153
Yhteensä	2 490	2 425

Asiakassuhteiden taloudellinen käyttöaika on konsernissa 3-10 vuotta. Poistot tehdään tasapoistona. Tavaramerkin taloudellinen käyttöaika on katsottu rajoittamattomaksi eikä sitä poisteta. Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat pääosin IT-ohjelmistojen hankinnoista. Poistot ja arvonalentumiset sisältyvät tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut.

Liikearvon arvonalentumistestaus

Liikearvojen osalta on suoritettu IAS 36 *Omaisuuksien arvonalentuminen* -standardin tarkoittama arvonalentumistestaus. Testauksien perusteella ei ole kirjattu arvonalentumisia.

Arvonalentumistestausta varten Sampo määrittelee kerrytettävissä olevan rahamäärän käyttöarvoon perustuen niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joille liikearvoa on kohdistettu. Sampo on määritellyt tällaisiksi yksiköiksi If-alakonsernin, Topdanmark-alakonsernin, Hastings-alakonsernin sekä Mandatum-alakonsernin.

Yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät Ifille, Hastingsille ja Mandatumille on määritetty käyttäen diskontattua rahavirtamallia. Malli pohjautuu historiatietojen lisäksi yhtiöiden johdon parhaisiin arvioihin taloudellisista olosuhteista kuten maksutulosta, korvauskuluista, jälleenvakuuttamisesta, marginaaleista, koroista, pääomarakenteesta sekä tuotto- ja kustannuskehityksestä. Mandatumin osalta käyttöarvomalliin vaikuttaa merkittävästi vastuovelkojen pitkän aikavälin kehitys, jonka ennustetaan vaikuttavan muun muassa vaadittavaan vakavaraisuuspääomaan ja siten kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Tämän vuoksi myös Mandatumin ennusteperiodi on pidempi eli 10 vuotta. Saadut rahavirrat on diskontattu ennen veroja määritetyllä oman pääoman kustannuksella, joka Ifin osalta on 8,7 prosenttia, Hastingsin osalta 7,2 prosenttia ja Mandatumin osalta 9,7 prosenttia. Pääoman kustannus on määritelty CAPM-mallilla ulkoisista lähteistä kuvastaman kunkin yhtiön riskiä suhteessa markkinoihin.

Johdon hyväksymät If-konsernin rahavirtoja koskevat ennusteet kattavat vuodet 2022-2024. Tämän ajanjakson jälkeiset kassavirrat on ekstrapoloitu käyttäen 2 prosentin kasvuvauhtia. Hastingsin vuoden 2027 jälkeisille kausille ja Mandatumin vuoden 2031 jälkeisille kausille käytetty kasvuvauhti on samoin 2 prosenttia, jonka molemmissa tapauksissa uskotaan olevan lähellä odotettua inflaatiota.

Mandatumin osalta kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää sen kirjanpitoarvon noin 390 miljoonalla eurolla. Käytetyllä laskentatekniikalla esimerkiksi noin 1 prosenttiyksikön nousu oman pääoman kustannuksessa yhdistettynä 1 prosentin pitkän aikavälin kasvuvauhtiin johtaisi tilanteeseen, jossa kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi sama kuin yksikön kirjanpitoarvo. Hastingsin osalta kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää selvästi sen kirjanpitoarvon eivätkä merkittävätkään muutokset oletuksissa johtaisi siihen, että yksikön kirjanpitoarvo ylittäisi sen kerrytettävissä olevaa rahamäärän.

If-konsernin osalta johto katsoo, että mikään jokin mahdollinen muutos käytettyihin keskeisiin oletuksiin ei saisi aikaan sitä, että yksikön kirjanpitoarvo ylittäisi sen kerrytettävissä olevaa rahamäärän.

IAS 36 mahdollistaa kerrytettävissä olevan rahamäärän määrittämisen perustuen käypään arvoon vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla. Topdanmark-konsernin osalta liikearvon arvostus on testattu tilinpäätöshetkellä kyseisellä menetelmällä. Topdanmarkin tilinpäätöshetken markkina-arvo 2 146 miljoonaa euroa ylittää Topdanmarkin kirjanpitoarvon konsernissa.

Herkkyysanalyysi

Seuraavien muutosten vaikutus nykyarvoon (mrd. euroa):

2021
If:

Pitkän aikavälin yhdistetty kulusuhde +2,5 %-yks.	-1,8
Pitkän aikavälin yhdistetty kulusuhde -2,5 %-yks.	+1,8
Pitkän aikavälin kasvuvauhti -1 %-yks.	-1,9
Pitkän aikavälin kasvuvauhti +1 %-yks.	+2,8
Oman pääoman kustannus +1 %-yks.	-2,2
Oman pääoman kustannus -1 %-yks.	+3,4

Mandatum:

Pitkän aikavälin kasvuvauhti -1 %-yks.	-0,2
Pitkän aikavälin kasvuvauhti +1 %-yks.	+0,2
Oman pääoman kustannus +1 %-yks.	-0,3
Oman pääoman kustannus -1 %-yks.	+0,4

13 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksissä

Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt osakkuus- ja yhteisyritykset 31.12.2021

Milj. e Nimi	Kotipaikka	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo ^{*)}	Omistus- osuus %
Osakkuusyritykset				
Nordax Holding AB	Ruotsi	447		19,07
Precast Holding Oy	Suomi	3		24,43
CAP Group AB	Ruotsi	3		22,00
SOS International A/S	Tanska	10		25,80
Bornholms Brandforsikring A/S	Tanska	10		27,00
P/S Ejendomsholding Banemarksvej	Tanska	12		40,00
Carlsberg Byen P/S	Tanska	106		22,51
Yhteisyritykset				
Margretheholm P/S	Tanska	59		50,00
Havneholmen P/S	Tanska	85		50,00
P/S Ottilia København	Tanska	39		50,00

Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt osakkuus- ja yhteisyritykset 31.12.2020

Milj. e Nimi	Kotipaikka	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo ^{*)}	Omistus- osuus %
Osakkuusyritykset				
Nordea Bank Abp	Suomi	4 822	4 290	15,87
Nordax Holding AB	Ruotsi	291		36,25
Precast Holding Oy	Suomi	3		24,31
CAP Group AB	Ruotsi	4		21,98
SOS International A/S	Tanska	16		30,11
Bornholms Brandforsikring A/S	Tanska	10		27,00
P/S Ejendomsholding Banemarksvej	Tanska	7		40,00
Carlsberg Byen P/S	Tanska	57		22,51
Yhteisyritykset				
Margretheholm P/S	Tanska	49		50,00
Havneholmen P/S	Tanska	79		50,00
P/S Ottilia København	Tanska	32		50,00

^{*)} Julkisen hintanoteerauksen mukainen arvo

Muutokset sijoituksissa osakkuus- ja yhteisyrityksiin

Milj. e	2021			2020		
	Nordea	Muut osakkuus- ja yhteisyritykset	Yhteensä	Nordea	Muut osakkuus- ja yhteisyritykset	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	4 822	548	5 370	6 712	505	7 217
Osuus kauden tuloksesta	317	77	393	427	24	451
Arvostustappio Nordean osakkeiden luovutuksesta *)	—	—	—	-262	—	-262
Arvon alentumistappio Nordean osakkeista	—	—	—	-899	—	-899
Arvon alentumistappion peruutus Nordean osakkeista	899	—	899	—	—	—
Lisäykset	—	133	133	—	8	8
Vähennykset	-2 564	0	-2 564	-1 155	0	-1 155
Muutokset osakkuusyrityksen omassa pääomassa	-1 284	28	-1 256	-1	-3	-4
Muuntoerot	—	-9	-9	—	13	13
Uudelleenluokittelu myytävänä olevaksi omaisuuseräksi	-2 189	—	-2 189	—	—	—
Kirjanpitoarvo 31.12.	—	777	777	4 822	548	5 370

*) Nordea on yhdistelty osakkuusyhtiömenettelyllä konsernin tulokseen 25.10.2021 asti, jonka jälkeen Nordean osakkeet on uudelleenluokiteltu IFRS 5 standardin mukaisesti myytävänä olevaksi omaisuuseräksi. Vertailuvuoden 2020 arvostustappio sisältää konsernin kirjanpitoarvon ja käyvän arvon erotuksesta syntyneen arvostustappion -222 milj. euroa myyntipäivänä 11.11.2020 sekä -40 miljoonaa euroa Nordeaan liittyvien muiden laajan tuloslaskelmaerien tulosvaikutteisiksi kirjaamisesta.

Osakkuusyritysten kirjanpitoarvoon sisältyy liikearvoa 76 miljoonaa euroa (122).

Muutokset Nordean osakkeiden omistuksessa vuonna 2021

Toukokuussa Sampo myi 162 miljoonaa Nordean osaketta hintaan 8,50 euroa per osake. Bruttomyyntituotto oli 1 377 miljoonaa euroa. Transaktiosta syntynyt myyntivoitto 93 miljoonaa euroa kirjattiin aiemmin tehtyjen arvonalentumistappioiden peruutukseksi. Myynnin jälkeen Sampo omisti 480 924 782 Nordean osaketta, mikä oikeutti 11,87 prosenttiin osakkeista ja äänivallasta.

Syyskuussa Sampo myi 73 miljoonaa Nordean osaketta hintaan 10,20 euroa per osake. Bruttomyyntituotto oli 745 miljoonaa euroa. Transaktiosta syntynyt myyntivoitto 144 miljoonaa euroa kirjattiin aiemmin tehtyjen arvonalentumistappioiden peruutukseksi. Myynnin jälkeen Sampo omisti 407 924 782 Nordean osaketta, mikä oikeutti 10,07 prosenttiin osakkeista ja äänivallasta.

Lokakuussa 2021 Sammon hallitus ilmaisi sitoumuksensa loppujen osakkeiden myyntiin ja 24. lokakuuta 2021 aloitettiin Nordean osakkeiden lisämyynti. 25. lokakuuta Sampo myi 162 miljoonaa Nordean osaketta hintaan 10,65 euroa per osake. Bruttomyyntituotto oli 1 725 miljoonaa euroa. Transaktiosta syntynyt myyntivoitto 368 miljoonaa euroa kirjattiin aiemmin tehtyjen arvonalentumistappioiden peruutukseksi. Myynnin jälkeen Sampo omistaa 245 924 782 Nordean osaketta, mikä oikeutti välittömästi myynnin jälkeen 6,07 prosenttiin osakkeista ja äänivallasta.

Nordean kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee lopun omistuksen osalta kertymään pääasiallisesti omaisuuserän myynnistä, joten tilinpäätöksessä Nordea on uudelleenluokiteltu myytävänä olevaksi omaisuuseräksi IFRS 5 *Myytävänä oleva omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* standardin mukaisesti. Lisätietoja uudelleenluokittelusta löytyy liitteestä 34 *Myytävänä olevat omaisuuserät*. Standardin mukaisesti osakkeet kirjattiin taseella omaksi eräkseen 'Myytävänä olevat omaisuuserät' konsernissa luokitteluhetkellä olevaan kirjanpitoarvoon. Välittömästi ennen luokittelumuutosta tehtiin jäljellä olevien arvonalentumistappioiden palautus 311 miljoonaa euroa sekä kierrätettiin jäljellä olevat muut laajan tuloslaskelman erät -90 miljoonaa euroa takaisin tulokseen.

Uudelleenluokitteluhetken asti Nordea käsiteltiin IAS 28 *Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin* standardin mukaisesti.

Taloudellinen informaatio Nordeasta vertailukaudella 2020

Milj. e	2020
Varat	552 160
Velat	518 420
Varoihin sisältyvä liikearvo	1 938
Liikevaihto	8 466
Muut laajan tuloksen erät	-6
Laaja tulos	2 259

Nordean kirjanpitoarvon täsmäytys Nordean taloudelliseen informaatioon 2020

Milj. e	2020
Nordean nettovarallisuus	31 045
Sammon osuus 15,87 %	4 927
Allokaatiot ylittävä osuus tehdystä arvonalentumistappiosta	-105
Kirjanpitoarvo yhteensä	4 822

Muutokset Nordean osakkeiden omistuksessa vuonna 2020

Marraskuussa 2020 Sampo myi 161 998 076 Nordean osaketta. Kauppahinta oli 7,25 euroa osakkeelta ja bruttomyyntituotto 1 174 miljoonaa euroa. Myynnin jälkeen Sampo omisti 642 924 782 Nordean osaketta, mikä oikeutti 15,87 prosenttiin osakkeista ja äänivallasta. IAS 28 *Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin* mukaan yhteisön on pystyttävä selkeästi osoittamaan huomattava vaikutusvalta, mikäli omistus äänivallasta on alle 20 %. Sammon johto arvioi asiaankuuluvat olosuhteet ja seikat, mm. että Sampo oli edelleen suurin yksittäinen osakkeenomistaja, jolla oli Nordean hallituksen puheenjohtajan positio sekä 2 jäsentä Nordean nimitystoimikunnassa. Sammon johto totesi näillä perusteilla, että omistusosuuden laskusta huolimatta huomattava vaikutusvalta oli edelleen olemassa 31.12.2020.

31.12.2020 Nordean neljännen kvartaalin tulososuuden yhdistelyn jälkeen Nordean osakekohtainen kirjanpitoarvo 8,9 euroa ylitti osakkeen markkina-arvon 6,67 euroa. Tämän johdosta Sampo toteutti IAS 36 *Omaisuuserien arvonalentuminen* -standardin mukaisen arvonalentumistestin, jossa Nordeasta kerrytettävissä olevaa rahamäärää verrattiin sen kirjanpitoarvoon Sampo-konsernissa. Kerrytettävissä oleva rahamäärä määritettiin käyttäen diskontattua rahavirtamallia. Testauksessa saadun käyttöarvon perusteella kerrytettävissä oleva rahamäärä oli 7,50 euroa osakkeelta. Tämän seurauksena omistuksesta kirjattiin tuloslaskelmaan arvonalentumistappiona -899 miljoonaa euroa, jonka jälkeen osakekohtainen kirjanpitoarvo oli 7,50 euroa. Nordean osakkeiden kirjanpitoarvo konsernissa 31.12.2020 oli 4 822 milj. euroa.

14 Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat koostuvat sijoituksista johdannaissopimuksiin, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista, lainoista ja muista saamisista sekä myytävissä olevista rahoitusvaroista. Omistusyhteisösegmentti sisältää lisäksi sijoitukset tytäryhtiöosakkeisiin.

Johdannaissopimuksia konsernissa voidaan tehdä sekä kaupankäynti- että suojaamistarkoituksessa. Käytettäviä instrumentteja ovat valuutta-, korko- ja osakejohdannaiset. Tilikauden aikana on sovellettu käyvän arvon suojausta Mandatumissa ja rahavirtasuojausta Hastingsissa.

Milj. e	2021	2020
If		
Johdannaissopimukset	17	13
Lainat ja muut saamiset	301	166
Myytävissä olevat rahoitusvarat	10 770	10 607
If yhteensä	11 088	10 786
Topdanmark		
Johdannaissopimukset	17	189
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	5 123	6 253
Lainat ja muut saamiset	353	671
Topdanmark yhteensä	5 493	7 113
Hastings		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	58	53
Myytävissä olevat rahoitusvarat	908	725
Hastings yhteensä	966	778

Milj. e	2021	2020
Mandatum		
Johdannaissopimukset	4	25
Lainat ja muut saamiset	85	59
Myytävissä olevat rahoitusvarat	4 349	4 756
Myytävänä olevat omaisuuserät	-10	—
Mandatum yhteensä	4 427	4 839
Omistusyhteisö		
Johdannaissopimukset	7	29
Myytävissä olevat rahoitusvarat	1 658	1 196
Sijoitukset tytäryhtiöissä	5 989	5 066
Omistusyhteisö yhteensä	7 654	6 290
Segmenttien väliset eliminoinnit	-6 308	-5 387
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	23 321	24 420

Johdannaissopimukset

Milj. e	Kohde-et. nimell.arvo	2021 Käypä arvo		Kohde-et. nimell.arvo	2020 Käypä arvo		
		Saamiset	Velat		Saamiset	Velat	
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset							
Korkojohdannaiset							
OTC-johdannaiset							
Koronvaihtosopimukset	1 716	23	13	2 048	115	5	
Inflaatiosuoja	382	—	36	293	0	86	
Korkojohdannaiset yhteensä	2 098	23	49	2 340	115	91	
Valuuttajohdannaiset							
OTC-johdannaiset							
Valuuttatermiinit	9 301	22	58	13 244	124	92	
Valuuttaoptiot, ostetut ja myydyt	3	0	—	147	3	1	
Valuuttajohdannaiset yhteensä	9 303	22	58	13 391	127	93	
Osakejohdannaiset							
OTC-johdannaiset							
Osakefutuurit	91	—	—	91	—	—	
Muut	110	0	2	—	—	—	
Osakejohdannaiset yhteensä	201	0	2	91	0	—	
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset yhteensä	11 603	45	109	15 822	243	184	
Suojaavat johdannaissopimukset							
Käypää arvoa suojaavat							
Valuuttatermiinit	423	—	12	345	12	—	
Käypää arvoa suojaavat johdannaiset yhteensä	423	0	12	345	12	0	
Rahavirtasuojaukset							
Valuuttatermiinit	9	—	0	1	0	—	
Suojaavat johdannaissopimukset yhteensä	433	0	13	346	13	0	
Konsernin johdannaissopimukset yhteensä	12 035	45	121	16 168	255	184	

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojausta käytetään Mandatumissa suojaamaan osaa myytävissä olevien rahoitusvarojen valuuttariskistä. Suojaussuhteen ulkopuolelle on jätetty termiinisolimusten korkoelementti. Käyvän arvon suojausiksi luokiteltujen valuuttajohdannaisten nettotulos oli 32 (-31) milj. euroa. Suojattavasta riskistä johtuva nettotulos myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon suojauksesta oli -32 (31) milj. euroa.

Muut rahoitusvarat

Milj. e	2021	2020
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat		
Saamistodistukset	4 494	5 667
Osakkeet ja osuudet	686	639
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat yhteensä	5 180	6 306
Lainat ja muut saamiset	740	829
Myytävässä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	12 901	12 905
Osakkeet ja osuudet	4 464	4 125
Myytävässä olevat rahoitusvarat yhteensä	17 365	17 030
Muut rahoitusvarat yhteensä	23 286	24 164
Yhteensä	23 331	24 420
Mandatumin myytävänä olevat omaisuuserät	-10	–
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	23 321	24 420

Myytävässä olevat arvopaperit sisältävät arvonalentumistappioita 221 milj. euroa (383).

Lainat ja saamiset sisältävät sekä jaksotettuun hankintamenoan arvostettavia eriä että käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia eriä.

15 Rahoitusvarojen käypien arvojen muutokset

Milj. e	Käypä arvo 2021	Käypä arvo 2020	Muutos
Rahoitusvarat			
Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat			
Lainat ja muut saamiset	387	726	-340
Talletukset	0	119	-119
Yhteensä	387	845	-459
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat			
Osakkeet ja osuudet	3 123	2 924	199
Saamistodistukset	17 395	18 519	-1 124
Rahastot	2 027	1 893	135
Johdannaissovimukset	45	255	-210
Vakuudelliset ja muut lainat	1	1	0
Talletukset	352	670	-318
Yhteensä	22 944	24 262	-1 318
Käypään arvoon arvostettavat sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat			
Osakkeet ja osuudet	4 223	3 363	860
Saamistodistukset	6 072	3 817	2 254
Rahastot	8 675	7 106	1 570
Muut	927	370	557
Yhteensä	19 897	14 656	5 241
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	43 227	39 763	3 464

Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvarat

Määrittääkseen asianmukaisen IFRS 9 mukaisen rahoitusvarojen luokan, konserni arvio jokaisen rahoitusvaran sopimukseen perustuvia kassavirtoja. Rahoitusvarojen, joiden sopimukseen perustuvat kassavirrat muodostuvat ainoastaan pääoman takaisinmaksuista ja korosta (SPPI kriteerit, solely payments of principle and interest), täyttävät SPPI-testin. IFRS 9 määrittelee termin 'pääoma' tarkoittavan rahoitusvaran käypää arvoa alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja termin 'koroko' tarkoittavan korvausta rahan aika-arvosta ja tietynä aikaperiodina maksamattomana olevan pääoman luottoriskistä.

Tällä hetkellä kaikki myytävissä oleviksi luokitellut rahoitusvarat mukaan lukien sekä oman pääoman ehtoiset instrumentit että velkainstrumentit, ennakoidaan luokiteltavan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Tällä hetkellä lainoiksi ja saamisiksi luokitelluista rahoitusvaroista yhteensä 740 miljoonaa euroa (829 miljoonaa euroa) mukaan lukien talletukset, SPPI-testin ehdot täyttivät yhteensä 476 miljoonaa (280 miljoonaa euroa) 31.12.2021.

Tehtyyn analyysiin perustuen SPPI-ehdot täyttävät rahoitusinstrumentit eivät muodosta merkittäviä riskikeskittymiä.

Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvarat, jotka täyttävät SPPI-testin, on esitetty seuraavassa taulukossa luottoriskiluokittain:

2021					
Milj. e	AA+ - AA-	BB+ - BB-	B+ - B-	Ei luotto- riskiluokkaa	Yhteensä
Lainat ja muut saamiset	214	86	—	176	476
Talletukset	—	—	—	—	—
Yhteensä	214	86	—	176	476

2020					
Milj. e	AA+ - AA-	BB+ - BB-	B+ - B-	Ei luotto- riskiluokkaa	Yhteensä
Lainat ja muut saamiset	—	146	20	108	275
Talletukset	—	5	—	—	5
Yhteensä	—	151	20	108	280

Taulukko on laadittu perustuen alustavaan analyysiin IFRS 9:n mukaisista sovellettavista liiketoimintamalleista. Lopullinen rahoitusvarojen luokittelu saattaa muuttua konsernin yksityiskohtaisemman analyysin valmistuessa ennen IFRS 9:n käyttöönottoa 1.1.2023.

Merkittävä osa SPPI-ehdot täyttävistä rahoitusvaroista on luottoriskiluokittelemattomia, joten ei ole mahdollista arvioida onko kyseisten instrumenttien luottoriski alhainen. SPPI-ehdot täyttävien rahoitusvarojen määrä yhteensä 476 miljoonaa euroa (280 miljoonaa euroa) on vähäinen suhteessa rahoitusvaroihin yhteensä 28 140 miljoonaa euroa (26 940 miljoonaa euroa), joten kyseisten rahoitusvarojen luottoriskin ei katsota olevan merkittävä. Kirjanpitoarvon arvioidaan olevan paras arvio instrumenttien käyvästä arvosta.

16 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia

Suurin osa Sampo-konsernin rahoitusinstrumenteista arvostetaan käypään arvoon. Näiden arvostus perustuu joko julkisiin hintanoteerauksiin tai arvostuksiin, jotka perustuvat saatavilla olevaan markkinainformaatioon. Mikäli näitä ei ole ollut käytettävissä, pienelle osalle instrumenteista on määritetty arvo muita menetelmiä käyttäen. Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on liitetiedoissa ryhmitelty kolmeen hierarkiatasoon perustuen mm. siihen, ovatko markkinat, joilla instrumentilla käydään kauppaa, toimivat tai ovatko arvostustekniikoissa käytettävät syöttötiedot objektiivisesti todennettavissa.

Johdannaispöytäkirjojen käypä arvo määritellään käyttäen toimivilla markkinoilla noteerattuja markkinahintoja, rahavirtojen diskonttausmenetelmää tai optiohinnoittelumalleja.

Lainojen ja muiden vastaavien rahoitusinstrumenttien, joilla ei ole hintanoteerausta toimivilla markkinoilla, käypä arvo määritellään diskontattujen rahavirtojen perusteella käyttäen markkinoilla noteerattavia korkoja. Markkinoilta saatavaa korkokäyrää oikaistaan rahoitusinstrumenttien muiden osatekijöiden, esim. luottoriskin perusteella.

Käyvät arvot ovat ns. puhtaita arvoja, joissa ei ole mukana siirtyvien korkojen osuutta. Tasolla 1 instrumentin arvostus perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuun hintaan, jota käytetään täysin samanlaisten rahoitusvarojen tai -velkojen arvostuksessa.

Tasolla 2 instrumentin arvostuksessa käytetään syöttötietoina lisäksi muita todennettavissa olevia kuin toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja joko suoraan tai niistä johdettuna käyttäen arvostustekniikoita.

Tasolla 3 arvostus perustuu muihin kuin todennettavissa oleviin markkinahintoihin. Suurin osa Sampo-konsernin tason 3 sijoituksista on pääomarahastoja tai vaihtoehtorahastoja.

Pääomarahastosijoitusten osalta alla olevien sijoitusten arvon määrittää rahasto, jolla on olennaiset ja riittävät tiedot alla olevien sijoitusten arvonmäärittämiseksi. Pääomarahaston arvonmäärittäminen toteutetaan pääasiassa kvartaaleittain perustuen alla olevien sijoitusten arvoon ja vieraan pääoman määrään. Alla olevien sijoitusten arvonmäärittäminen pohjana käytetään esimerkiksi hankintahintaan perustuvaa arvostusta, julkisesti vaihdettujen verrokkiyhtiöiden arvoa, tuottokerroinperusteista arvostusta tai kassavirtoihin perustuvaa arvostusta.

Pääomarahastot noudattavat yleisesti International Private Equity and Venture Capital Valuation (IPEV) -ohjeistusta, jossa kuvataan erilaisia arvostuskäytäntöjä yksityiskohtaisemmin.

Myös vaihtoehtorahastojen osalta arvon määrittää rahasto ja toteutuksesta vastaa ensisijaisesti rahastonhoitaja. Vaihtoehtorahastot ovat usein ominaisuuksiltaan monimutkaisia ja arvonmäärittäminen on riippuvainen alla olevien instrumenttien luonteesta. Arvonmäärittäminen pohjana käytetään esimerkiksi kassavirtoihin perustuvaa arvostusta. Vaihtoehtorahastojen toimintaa ja arvonmäärittäystä sääntelee Alternative Investment Fund Managers Directive (AIFMD), jossa kuvataan tarkemmin arvonlaskennan toimintaperiaatteita ja dokumentointivaatimuksia.

Milj. e	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo			
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
RAHOITUSVARAT 31.12.2021					
<i>Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat</i>					
Johdannaissopimukset					
Koronvaihtosopimukset	23	—	23	—	23
Valuuttajohdannaiset	22	—	22	—	22
Yhteensä	45	0	45	—	45
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Osakkeet ja osuudet	684	478	206	—	684
Saamistodistukset	4 437	3 923	503	11	4 437
Sijoitusrahastot	2	—	2	—	2
Yhteensä	5 123	4 401	711	11	5 123
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat					
Talletukset	352	—	352	—	352
Saamistodistukset	1	—	1	—	1
Saamistodistukset (unit-trusts)	58	43	15	—	58
Yhteensä	411	43	368	—	411
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat					
Osakkeet ja osuudet	4 222	4 200	2	20	4 222
Saamistodistukset	6 072	4 081	1 930	61	6 072
Rahastot	8 676	5 805	807	2 065	8 676
Johdannaissopimukset	11	—	11	—	11
Muut varat	915	—	474	441	915
Yhteensä	19 897	14 086	3 225	2 587	19 897

Milj. e	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo			
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Myytävissä olevat rahoitusvarat					
Osakkeet ja osuudet	2 439	2 043	2	394	2 439
Saamistodistukset	12 901	7 032	5 696	173	12 901
Muut varat	2 025	913	34	1 078	2 025
Yhteensä	17 365	9 987	5 732	1 645	17 365
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä					
	42 841	28 517	10 081	4 243	42 841
Muut rahoitusvarat					
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvarat					
Lainat ja muut saamiset	387	—	—	387	387
Yhteensä	43 228	28 517	10 081	4 629	43 227
Mandatumin myytävänä olevat omaisuuserät	-196				
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	43 031				

Milj. e	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo			Yhteensä
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	
RAHOITUSVELAT 31.12.2021					
<i>Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat</i>					
Johdannaissopimukset					
Korkojohdannaiset	13	—	13	—	13
Osakejohdannaiset	2	—	2	—	2
Valuuttajohdannaiset	71	8	63	—	71
Muut johdannaiset	36	—	36	—	36
Yhteensä	121	8	114	—	121
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvelat					
Talletukset	1	—	1	—	1
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	123	8	115	—	123
<i>Muut rahoitusvelat</i>					
Velat, joilla on huonompi etuoikeus					
Pääomalainat	2 016	1 850	611	—	2 461
Liikkeeseen lasketut velkakirjat					
Joukkovelkakirjalainat	2 195	1 868	466	—	2 334
Muut					
Nostot luottolimitistä	12	—	—	12	12
Muut rahoitusvelat yhteensä	4 223	3 718	1 077	12	4 806
Konsernin rahoitusvelat yhteensä	4 345	3 726	1 192	12	4 929

Milj. e	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo			Yhteensä
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	
RAHOITUSVARAT 31.12.2020					
<i>Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat</i>					
Johdannaissopimukset					
Koronvaihtosopimukset	115	—	115	—	115
Valuuttajohdannaiset	140	—	140	—	140
Yhteensä	255	—	255	—	255
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Osakkeet ja osuudet	639	445	193	—	639
Saamistodistukset	5 667	5 126	348	193	5 667
Yhteensä	6 306	5 571	541	193	6 306
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat					
Talletukset	671	—	671	—	671
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat					
Osakkeet ja osuudet	3 363	3 342	3	18	3 363
Saamistodistukset	3 817	2 162	851	804	3 817
Rahastot	7 106	5 087	722	1 297	7 106
Johdannaissopimukset	17	—	17	—	17
Muut varat	181	—	—	181	181
Yhteensä	14 484	10 592	1 592	2 300	14 484
Myytävissä olevat rahoitusvarat					
Osakkeet ja osuudet	2 286	1 944	—	342	2 286
Saamistodistukset	12 905	8 842	3 904	160	12 905
Muut varat	1 840	855	34	951	1 840
Yhteensä	17 031	11 640	3 937	1 453	17 031

Milj. e	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo			
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä					
	38 747	27 803	6 997	3 947	38 747
Muut rahoitusvarat					
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat					
Lainat ja muut saamiset	511	—	413	99	511
Konsernin rahoitusvarat yhteensä					
	39 257	27 803	7 410	4 046	39 258

Milj. e	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo			
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
RAHOITUSVELAT 31.12.2020					
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat					
Johdannaissopimukset					
Korkojohdannaiset	91	—	91	—	91
Valuuttajohdannaiset	93	—	93	—	93
Yhteensä	184	—	184	—	184

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvelat					
Talletukset	4	—	—	4	4
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	188	—	184	4	188

Muut rahoitusvelat**Velat, joilla on huonompi etuoikeus**

Pääomalainat	2 158	1 909	427	—	2 336
--------------	-------	-------	-----	---	-------

Milj. e	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo			
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Liikkeeseen lasketut velkakirjat					
Joukkovelkakirjalainat	2 747	2 762	214	—	2 976
Muut rahoitusvelat yhteensä	4 906	4 672	641	—	5 313
Konsernin rahoitusvelat yhteensä					
	5 094	4 672	825	4	5 500

Siirrot tasojen 1 ja 2 välillä

Milj. e	2021		2020	
	Siirrot tasolta 2 tasolle 1	Siirrot tasolta 1 tasolle 2	Siirrot tasolta 2 tasolle 1	Siirrot tasolta 1 tasolle 2
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	0	0	0	5
Saamistodistukset	3	12	—	—
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Saamistodistukset	595	349	410	333

Siirrot perustuvat pääosin ulkoisen palveluntarjoajan tietoihin perustuviin muutoksiin kaupankäynnin volyyymeissa.

Käypien arvojen herkkyyssanalyysi

Rahoitusvarojen ja -velkojen herkkyyttä valuuttakurssimuutoksille tarkastellaan liiketoiminta-alueittain eri kotivaluuttojen vuoksi. Ifissä kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön heikkeneminen kotivaluuttaa (SEK) vastaan lisäisi tulosta 34 (21) milj. euroa ja vähentäisi omaa pääomaa -24 (-18) milj. euroa. Topdanmarkissa kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttaa (DKK) vastaan laskisi tulosta -4 (3) milj. euroa, mutta ei vaikuttaisi omaan pääomaan. Mandatumissa kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttaa (EUR) vastaan lisäisi tulosta 32 (55) milj. euroa ja vähentäisi omaa pääomaa -45 (-66) milj. euroa. Omistusyhteisössä kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttaa (EUR) vastaan ei vaikuttaisi tulokseen, mutta vähentäisi omaa pääomaa -65 (-31) milj. euroa.

Hastingsissa valuuttamuutoksilla ei olisi vaikutusta tulokseen eikä omaan pääomaan. Konsernin rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen herkkyyksianalyysi eri markkinariski-skenaarioissa on esitetty alla. Vaikutukset kuvaavat yksittäisessä markkinamuuttujassa tapahtuvan yhtäkkisen muutoksen vaikutusta instrumenttien käypään arvoon tilanteessa 31.12.2021.

Siirrot perustuvat pääosin ulkoisen palveluntarjoajan tietoihin perustuviin muutoksiin kaupankäynnin volyyymeissa.

Herkkyystarkastelut sisältävät johdannaispositioiden vaikutukset. Kaikki herkkyyksianalyysit on laskettu ennen veroja.

Sampo Oyj:n velkarahoituksen vaikutusta ei ole sisällytetty laskelmiin.

	Korko		Osake	Muut sijoitukset
	1 % tasoliike alas	1 % tasoliike ylös		
			20 % alas	20 % alas
Vaikutus tulokseen	311	-275	-96	-88
Vaikutus suoraan omaan pääomaan	239	-216	-668	-234
Kokonaisvaikutus	551	-491	-763	-322

Luottoriskin enimmäismäärä

Luottoriskin maksimimäärä koostuu rahoitusvarojen tasearvosta 23 321 miljoonaa euroa (24 420) lisättynä takausten ja sijoitussitoumusten määrällä 1 820 miljoonaa euroa (1 256).

Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen herkkyyksianalyysi

Milj. e	2021		2020	
	Kirjanpito-arvo	Jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutus (+/-)	Kirjanpito-arvo	Jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutus (+/-)
Rahoitusvarat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	394	-79	342	-68
Saamistodistukset	173	-2	160	-3
Rahastot	1 078	-216	951	-190
Yhteensä	1 645	-296	1 453	-261

Korkoinstrumenttien osalta rahoitusvarojen arvoa on testattu olettamalla korkotason nousevan 1 prosenttiyksiköllä kaikissa maturiteeteissa. Muiden omaisuuslajien osalta on oletettu hintojen laskevan 20 prosenttia. Sampo-konserni ei kanna sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyviä sijoitusriskejä, joten niiden osalta vaikutuksia ei ole esitetty. Edellä esitettyjen vaihtoehtoisten oletusten perusteella mahdollinen korkotason muutos aiheuttaisi saamistodistusten osalta -2 milj. euron (-3) ja muiden instrumenttien mahdollinen hinnan alentuminen -294 milj. euron (-259) arvostustappion konsernin muussa laajassa tuloksessa. Jokseenkin mahdollinen tulosvaikutus olisi näin konsernin omaan pääomaan suhteutettuna 2,3 prosenttia (2,3).

17 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset

Milj. e	1.1.	Tulokseen kirjatut voitot/ tappiot yht.	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot/ tappiot yht.	Ostot	Myynnit	Siirrot tasoille 1 ja 2	31.12.	Kaudelle kirjatut voitot/tappiot rahoitusvaroista 31.12.2021
RAHOITUSVARAT 2021								
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat								
Saamistodistukset	193	11	—	1	-37	-157	11	1
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet	18	4	—	2	-4	—	20	3
Saamistodistukset	804	29	—	169	-96	-846	61	1
Rahastot	1 297	478	—	636	-346	—	2 065	481
Yhteensä	2 119	511	—	806	-445	-846	2 145	485
Myytävissä olevat rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet	342	—	63	4	-9	-7	394	63
Saamistodistukset	160	3	1	68	-58	—	173	4
Rahastot	951	18	228	95	-215	—	1 078	243
Yhteensä	1 453	20	292	167	-282	-7	1 645	310
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	3 766	543	292	974	-764	-1 010	3 802	796

Vuonna 2021 siirroista 1 004 miljoonaa euroa liittyy Topdanmarkin strukturoituihin luottotuotteisiin, joiden markkinat voitiin IFRS 13:n mukaisesti määritellä jälleen aktiivisiksi. Instrumentit on tästä syystä siirretty takaisin tasolle 2 pois tasolta 3.

Milj. e	2021		Yhteensä
	Realisoituneet voitot/tappiot	Käyvän arvon muutokset	
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot yhteensä	504	329	833
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot tilikauden lopun taseeseen sisältyvistä varoista	503	292	796

Milj. e	1.1.	Tulokseen kirjatut voitot/ tappiot yht.	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot/ tappiot yht.	Ostot	Myynnit	Siirrot tasoilta 1 ja 2	31.12.	Kaudelle kirjatut voitot/tappiot rahoitusvaroista 31.12.2020
RAHOITUSVARAT 2020								
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat								
Saamistodistukset	45	2	-3	42	-28	136	193	2
Yhteensä	45	2	-3	42	-28	136	193	2
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet	18	0	—	6	-5	-1	18	-2
Saamistodistukset	26	10	-6	51	-31	755	804	9
Rahastot	1 000	-30	—	474	-148	0	1 297	-29
Yhteensä	1 045	-20	-6	530	-183	754	2 119	-21
Myytävässä olevat rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet	379	-7	5	10	-40	-6	342	2
Saamistodistukset	161	-4	0	172	-169	1	160	-2
Rahastot	879	-40	43	149	-80	0	951	5
Yhteensä	1 418	-51	49	331	-289	-5	1 453	6
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	2 508	-69	40	903	-501	884	3 766	-13

Siirrot tasoilta 1 ja 2 vuonna 2020 liittyvät Topdanmarkin COVID-19-tilanteesta johtuvaan strukturoitujen luottotuotteiden siirtoon tasolle 3 arvostustekniikan perustuesa ei-havainnoitavissa oleviin syöttötietoihin.

Milj. e	2020		Yhteensä
	Realisoituneet voitot/tappiot	Käyvän arvon muutokset	
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot yhteensä	-80	61	-19
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot tilikauden lopun taseeseen sisältyvistä varoista	-74	61	-13

Voitot ja tappiot sisältyvät konsernituloslaskelmalla joko sijoitustoiminnan nettotuottoihin tai laajan tuloksen muuntoeroihin ja myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksiin.

18 Laskennalliset verosaamiset ja verovelat

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2021 aikana

Milj. e	1.1.	Laajaan tulokseen kirjatut erät	Omaan pääomaan kirjatut erät	Muunto- erot	31.12.
Laskennalliset verosaamiset					
Vahvistetut tappiot	18	-16	0	0	2
Käyvän arvon muutokset	9	-1	-1	1	8
Eläkevelvoitteet	25	-3	-15	0	8
Muut vähennyskelpoiset tilapäiset erot	34	15	-1	1	48
Yhteensä	86	-5	-17	1	66
Laskennallisten verojen netotus					-26
Laskennalliset verosaamiset taseella					39
Laskennalliset verovelat					
Varaukset ja tilinpäätössiirrot	183	-2	—	1	182
Käyvän arvon muutokset	390	23	98	6	517
Muut veronalaiset tilapäiset erot	181	0	0	1	182
Yhteensä	754	22	98	8	881
Laskennallisten verojen netotus					-26
Laskennalliset verovelat taseella	754	22	98	8	855

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2020 aikana

Milj. e	1.1.	Tytäryhtiö- hankinnat	Laajaan tulokseen kirjatut erät	Omaan pääomaan kirjatut erät	Muunto- erot	31.12.
Laskennalliset verosaamiset						
Vahvistetut tappiot	15	—	1	2	—	18
Käyvän arvon muutokset	—	10	0	—	—	9
Eläkeveloitteet	26	—	-2	0	1	25
Muut vähennyskelpoiset tilapäiset erot	17	18	-2	1	0	34
Yhteensä	58	28	-3	2	1	86
Laskennallisten verojen netotus						-37
Laskennalliset verosaamiset taseella						49
Laskennalliset verovelat						
Varaukset ja tilinpäätössiirrot	183	—	0	—	0	183
Käyvän arvon muutokset	257	110	-2	21	4	390
Muut veronalaiset tilapäiset erot	187	12	-22	5	0	181
Yhteensä	627	123	-25	26	3	754
Laskennallisten verojen netotus						-37
Laskennalliset verovelat taseella						717

Sampo Oyj:ssä on jätetty kirjaamatta laskennallisia verosaamisia käyttämättömistä verotuksellisista tappioista noin 48 milj. euroa. Ensimmäiset tappiot vanhenevat verovuoden 2021 päättyessä.

Mandatumissa on jätetty kirjaamatta laskennallisia verosaamisia käyttämättömistä verotuksellisista tappioista noin 2 milj. euroa.

19 Verot

Milj. e	2021	2020
Tulos ennen veroja	3 171	380
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla	-634	-76
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	-4	-14
Verovapaat tulot osakkuusyhtiöistä	259	-149
Verovapaat tulot	13	4
Vähennyskelvottomat kulut	-11	-7
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	-12	-19
Verokannan muutokset	-24	-1
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-11	-6
Konsernin verot yhteensä	-423	-267

20 Tulosvaikutteisesti kirjatut laajan tuloksen muut erät

Milj. e	2021	2020
Muut laajan tuloksen erät:		
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi		
Muuntoerot	80	74
Myytävissä olevat rahoitusvarat		
Tilikauden voitot/tappiot	871	327
Luokittelun muutoksista johtuvat oikaisut (IAS 1.93)	-417	-63
Eriytetyn Suomi-vakuutuskannan osuus	5	1
Tytäryhtiöhankinnat	—	-6
Osuus osakkuusyhtiöiden muun laajan tuloksen eristä	186	40
Verot	-83	-50
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä	643	322

Milj. e	2021	2020
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	73	0
Verot	-15	0
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä	58	0

21 Muut varat

Milj. e	2021	2020
Korot	128	133
Saamiset ensivakuutustoiminnasta	2 067	1 883
Saamiset jälleenvakuutustoiminnasta	85	109
Kauppahintasaamiset	45	55
Vakuutusten aktivoitujen hankintameno ^{*)}	185	147
Potilasvakuutuksiin liittyvät varat	67	63
Muut	399	324
Konsernin muut varat yhteensä	2 977	2 714

Erä Muut sisältää mm. haltuun otetut vahinkotavarat, omaisuudenhoidon palveluveloitussuoritukset sekä etukäteen maksetut eläkkeet.

Muista varoista pitkäaikaisten osuus on 139 milj. euroa (58).

*) Vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutos tilikaudella

Milj. e	2021	2020
Kirjanpitoarvo 1.1.	147	154
Tytäryhtiöhankinnat	0	2
Nettomuutos tilikauden aikana	36	-8
Valuuttakurssierot	3	-2
Kirjanpitoarvo 31.12.	185	147

22 Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista

Vahinkovakuutuksen velat vakuutussopimuksista

Milj. e	2021			2020		
	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto
Vakuutusmaksuvastuu	3 340	412	2 928	3 169	365	2 803
Korvausvastuu	10 781	1 881	8 900	10 140	1 454	8 685
Tunnetut vahingot	4 336	1 324	3 012	4 353	1 403	2 950
Tuntemattomat vahingot (IBNR)	3 080	551	2 529	2 447	44	2 403
Korvausten hoitokulut	247	—	247	242	0	242
Eläkemuotoiset korvaukset	3 118	6	3 112	3 098	8	3 090
Velat vakuutussopimuksista yhteensä	14 121	2 293	11 828	13 308	1 819	11 489

Koska vahinkovakuutusyhtiöiden ja erityisesti Ifin liiketoiminnot ovat alttiina useiden valuuttakurssien vaihtelulle, voi taseen lukujen vertailu eri vuosien välillä olla harhaanjohtavaa.

Vahinkovakuutuksen vakuutussopimusvelkojen muutos

Milj. e	2021			2020		
	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto
Vakuutusmaksuvastuu						
1.1.	3 169	365	2 803	2 532	63	2 469
Tytäryhtiöhankinnat	—	—	—	580	315	265
Vastuavelan muutos	115	24	90	-151	-9	-142
Valuuttakurssierot	57	23	34	207	-4	211
31.12.	3 340	412	2 928	3 169	365	2 803

Milj. e	2021			2020		
	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto
Korvausvastuu						
1.1.	10 140	1 454	8 685	8 411	224	8 187
Tytäryhtiöhankinnat	—	—	—	1 717	1 193	524
Diskontattujen eläkevelvoitteiden purku	-41	-1	-41	22	—	22
Vastuavelan muutos	464	327	137	-228	55	-283
Valuuttakurssierot	219	100	119	217	-18	235
31.12.	10 781	1 881	8 900	10 140	1 454	8 685

Alla olevissa taulukoissa esitetään vahinkomenojen kehityssuunta eri vuosina. Taulukkojen ylemmästä osasta käy ilmi, miten arviot vahinkomenojen kokonaismäärästä per vahinkovuosi muuttuvat vuosittain.

Taulukkojen alemmasta osasta käy ilmi, kuinka suuri osuus näistä sisältyy taseeseen. Lisätietoa vakuutusveloista löytyy tilinpäätöksen riskienhallintaa koskevasta liitteestä 36.

If

Vahinkovakuutuksen korvauskulujen kehitys

Korvauskulut ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Arvioidut korvauskulut

Milj. e	< 2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Yhteensä
Tilinpäätöspäivänä	26 421	2 784	2 688	2 669	2 694	2 737	2 774	2 919	3 041	3 203	3 174	54 111
1 vuoden kuluttua	26 300	2 772	2 714	2 662	2 712	2 770	2 812	3 021	3 088	3 242		
2 vuoden kuluttua	26 254	2 787	2 716	2 669	2 700	27 683	2 807	3 052	3 104			
3 vuoden kuluttua	26 197	2 777	2 721	2 680	2 675	2 728	2 811	3 069				
4 vuoden kuluttua	26 285	2 747	2 726	2 686	2 650	2 716	2 785					
5 vuoden kuluttua	26 161	2 715	2 714	2 656	2 645	2 728						
6 vuoden kuluttua	26 082	2 696	2 702	2 629	2 630							
7 vuoden kuluttua	25 912	2 681	2 687	2 618								
8 vuoden kuluttua	25 774	2 668	2 678									
9 vuoden kuluttua	25 579	2 659										
10 vuoden kuluttua	25 424											
Nykyinen arvio korvauskulujen kokonaismäärästä	25 424	2 659	2 678	2 618	2 630	2 728	2 785	3 069	3 104	3 242	3 174	54 111
Kokonaan maksetut	22 981	2 518	2 495	2 437	2 438	2 497	2 531	2 721	2 711	2 527	1 799	47 654
Taseeseen sisältyvä velka	2 442	141	183	181	192	231	254	348	393	716	1 375	6 457
Edelliseen sisältyy velkaa vahvistetuista eläkkeistä	1 695	74	80	75	71	63	64	87	49	32	8	2 298
Velka korvausten hoitokuluista												218
Ifin taseeseen sisältyvä kokonaisvelka												6 675

If

Vahinkovakuutuksen korvauskulujen kehitys

Korvauskulut jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen

Arvioidut korvauskulut

Milj. e	< 2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Yhteensä
Tilinpäätöspäivänä	24 906	2 598	2 642	2 632	2 650	2 679	2 715	2 865	2 979	3 010	3 043	51 670
1 vuoden kuluttua	24 789	2 584	2 667	2 621	2 664	2 689	2 758	2 949	3 014	3 029		
2 vuoden kuluttua	24 739	2 598	2 671	2 613	2 649	2 686	2 748	2 979	3 027			
3 vuoden kuluttua	24 705	2 599	2 677	2 624	2 634	2 655	2 752	2 998				
4 vuoden kuluttua	24 779	2 575	2 680	2 625	2 606	2 643	2 727					
5 vuoden kuluttua	24 658	2 542	2 669	2 592	2 601	2 650						
6 vuoden kuluttua	24 582	2 526	2 656	2 566	2 586							
7 vuoden kuluttua	24 413	2 512	2 640	2 554								
8 vuoden kuluttua	24 265	2 499	2 632									
9 vuoden kuluttua	24 073	2 489										
10 vuoden kuluttua	23 935											
Nykyinen arvio korvauskulujen kokonaismäärästä	23 935	2 489	2 632	2 554	2 586	2 650	2 727	2 998	3 027	3 029	3 043	51 670
Kokonaan maksetut	21 514	2 349	2 453	2 378	2 399	2 439	2 481	2 658	2 652	2 410	1 732	45 465
Taseeseen sisältyvä velka	2 421	140	179	175	187	211	246	340	375	620	1 310	6 205
Edelliseen sisältyy velkaa vahvistetuista eläkkeistä	1 694	74	80	75	71	63	64	87	49	32	8	2 297
Velka korvausten hoitokuluista												218
Ifin taseeseen sisältyvä kokonaisvelka												6 423

*Topdanmark***Vahinkovakuutuksen korvauskulujen kehitys**

Korvauskulut ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Arvioidut korvauskulut

Milj. e	< 2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Yhteensä
Tilinpäätöspäivänä	863	1 015	895	887	870	797	861	878	916	941	8 807
1 vuoden kuluttua	866	1 043	903	899	867	813	883	901	885		
2 vuoden kuluttua	868	1 045	900	886	856	815	894	902			
3 vuoden kuluttua	861	1 041	894	886	853	827	901				
4 vuoden kuluttua	850	1 028	870	880	828	816					
5 vuoden kuluttua	848	1 018	857	864	825						
6 vuoden kuluttua	838	1 006	849	856							
7 vuoden kuluttua	836	1 001	846								
8 vuoden kuluttua	836	1 003									
9 vuoden kuluttua	833										
Nykyinen arvio korvauskulujen kokonaismäärästä	833	1 003	846	856	825	816	901	902	885	941	8 807
Kokonaan maksetut	782	945	785	786	750	716	762	732	622	436	7 316
Diskonttaus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-2
Taseeseen sisältyvä velka	51	58	61	70	74	100	139	169	263	505	1 490
Aikaisempien vuosien diskonttaus											392
Topdanmarkin taseeseen sisältyvä kokonaisvelka											1 882

*Topdanmark***Vahinkovakuutuksen korvauskulujen kehitys**

Korvauskulut jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen

Arvioidut korvauskulut

Milj. e	< 2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Yhteensä
Tilinpäätöspäivänä	811	859	842	831	808	771	809	845	877	883	8 210
1 vuoden kuluttua	820	869	847	843	810	784	830	864	844		
2 vuoden kuluttua	822	871	846	832	799	787	841	866			
3 vuoden kuluttua	816	867	839	831	797	799	847				
4 vuoden kuluttua	806	854	816	820	771	789					
5 vuoden kuluttua	803	844	802	814	764						
6 vuoden kuluttua	793	831	793	807							
7 vuoden kuluttua	791	826	794								
8 vuoden kuluttua	790	828									
9 vuoden kuluttua	788										
Nykyinen arvio korvauskulujen kokonaismäärästä	788	828	794	807	764	789	847	866	844	883	8 210
Kokonaan maksetut	738	771	734	737	698	689	712	699	596	421	6 797
Diskonttaus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1
Taseeseen sisältyvä velka	50	57	60	70	65	100	136	167	247	461	1 412
Aikaisempien vuosien diskonttaus											392
Topdanmarkin taseeseen sisältyvä kokonaisvelka											1 804

*Hastings***Vahinkovakuutuksen korvauskulujen kehitys**

Korvauskulut ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Arvioidut korvauskulut

Milj. e	< 2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Yhteensä
Tilinpäätöspäivänä	1 413	389	455	579	735	822	902	1 006	859	1 094	8 254
1 vuoden kuluttua	1 393	375	451	569	721	835	928	1 018	972		
2 vuoden kuluttua	1 431	382	467	588	796	847	925	1 063			
3 vuoden kuluttua	1 439	388	487	590	773	839	939				
4 vuoden kuluttua	1 408	377	460	596	801	892					
5 vuoden kuluttua	1 401	388	457	584	767						
6 vuoden kuluttua	1 403	371	440	537							
7 vuoden kuluttua	1 403	362	439								
8 vuoden kuluttua	1 410	365									
9 vuoden kuluttua	1 387										
Kokonaan maksetut	-1 358	-353	-441	-550	-630	-690	-689	-659	-439	-344	-6 153
Bruttokorvausvastuu, ilman vahinkotavaroita tai surrogaatteja	55	36	14	29	106	132	213	347	420	750	2 101
Täsmäytys taseeseen sisältyvään velkaan											
Odotettavissa olevat vahinkotavaroiden haltuunotot tai surrogaatit											128
IFRS 3 käyvän arvon oikaisut liiketoimintojen yhdistymisessä											-30
Hastingsin taseeseen sisältyvä kokonaisvelka											2 199

*Hastings***Vahinkovakuutuksen korvauskulujen kehitys**

Korvauskulut jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen

Arvioidut korvauskulut

Milj. e	< 2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Yhteensä
Tilinpäätöspäivänä	996	150	207	249	313	347	389	407	337	403	3 798
1 vuoden kuluttua	998	150	207	249	314	348	394	413	407		
2 vuoden kuluttua	996	149	207	247	313	347	388	428			
3 vuoden kuluttua	994	149	207	248	306	342	399				
4 vuoden kuluttua	994	148	204	243	301	360					
5 vuoden kuluttua	997	149	201	242	305						
6 vuoden kuluttua	1 000	149	197	239							
7 vuoden kuluttua	1 005	156	194								
8 vuoden kuluttua	1 011	162									
9 vuoden kuluttua	1 021										
Kokonaan maksetut	-996	-149	-205	-255	-295	-319	-331	-315	-205	-141	-3 212
Nettokorvausvastuu, ilman vahinkotavaroita tai surrogaatteja	1	0	2	-6	18	28	58	92	132	261	586
Täsmäytys taseeseen sisältyvään velkaan											
Odotettavissa olevat vahinkotavaroiden haltuunotot tai surrogaatit											128
Jälleenvakuuttajien osuus edellisestä											-63
IFRS 3 käyvän arvon oikaisut liiketoimintojen yhdistymisessä											-4
Korvausvastuu jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen											647
Jälleenvakuuttajien osuus korvausvastuusta											1 552
Hastingsin taseeseen sisältyvä bruttokokonaisvelka											2 199

Henkivakuutuksen velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista

Milj. e	2021			2020		
	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto
Vakuutusmaksuvastuu						
Vakuutus sopimukset	4 471	—	4 471	4 682	1	4 681
Sijoitussopimukset	28	—	28	26	—	26
Korvausvastuu	1 759	1	1 758	1 940	0	1 940
Henkivakuutuksen velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista yhteensä	6 258	2	6 257	6 648	1	6 647
Mandatumin myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat			-10			
Henkivakuutuksen velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista yhteensä			6 246			6 647

Henkivakuutuksen vakuutus sopimusvelkojen muutos

Milj. e	Brutto Sopimukset, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen ylijäämään
31.12.2021	6 622
Maksut	187
Korvaukset	-611
Kuormitustulo	-41
Laskuperustekorko	115
Asiakashyvitykset	182
Muut	-224
Henkivakuutuksen vakuutus sopimusvelat yhteensä 31.12.2021	6 231
Mandatumin myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	-10
Henkivakuutuksen vakuutus sopimusvelat yhteensä 31.12.2021	6 220

Milj. e	Brutto Sopimukset, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen ylijäämään
31.12.2020	7 073
Maksut	201
Korvaukset	-635
Kuormitustulo	-44
Laskuperustekorko	130
Asiakashyvitykset	-17
Muut	-87
Henkivakuutuksen vakuutus sopimusvelat yhteensä 31.12.2020	6 622

Henkivakuutuksen velat sijoitussopimuksista

Milj. e	2021	2020
Sijoitussopimukset, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen ylijäämään	28	26

Tilikausien välinen muutos johtuu pääasiallisesti maksetuista korvauksista.

Henkivakuutuksen sijoitussopimusvelkojen muutos

Milj. e	Sopimukset, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen ylijäämään
1.1.2021	26
Muut erät	2
Henkivakuutuksen sijoitussopimusvelat yhteensä 31.12.2021	28

Milj. e	Sopimukset, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen ylijäämään
1.1.2020	25
Muut erät	1
Henkivakuutuksen sijoitussopimusvelat yhteensä 31.12.2020	26

Vuoden alun ja lopun velka sisältää tulevien lisäetujen vastuun sekä korkotäydennysten vaikutuksen. Laskelma perustuu eriin ennen jälleenvakuuttajien osuutta. Lisäerittelyä veloista löytyy konsernin riskienhallintaa koskevasta liitteestä 36.

Sijoitussopimuksissa ei ole korvausvastuuta.

Vastuuvelan riittävyyslaskelmasta ei aiheudu lisävaateita.

Sijoitussopimukseen, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon tai joihin sisältyy oikeus vaihtaa sopimukseen, johon sisältyy yllä mainittu piirre, on sovellettu IFRS 4 Vakuutussopimukset -standardin sallimaa helpotusta. Tällaiset sijoitussopimukset on arvostettu vakuutussopimusten tavoin.

Sitalaskelma konsernitaseen vakuutus- ja sijoitussopimusveloista

Milj. e	2021	2020
Vahinkovakuutus	14 121	13 308
Henkivakuutus	6 258	6 648
Ensi- ja tulevan jälleenvakuutuksen velat yhteensä	20 379	19 956
Mandatumin myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	-10	—
Ensi- ja tulevan jälleenvakuutuksen velat yhteensä	20 369	19 956

23 Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista

Milj. e	2021	2020
Sijoitussidonnaiset vakuutussopimukset	5 925	5 184
Sijoitussidonnaiset sijoitussopimukset	4 775	3 566
Henkivakuutuksen velka vakuutuksenottajille	9 036	7 536
Yhteensä	19 737	16 285
Mandatumin myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	-186	—
Konsernin velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista yhteensä	19 550	16 285

24 Huonomman etuoikeuden omaavat lainat ja muut rahoitusvelat

Segmenttien rahoitusvelat pitävät sisällään huonomman etuoikeuden omaavat velat sekä velat johdannaissopimuksista, liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä muut rahoitusvelat.

If

Milj. e			2021	2020
Johdannaissopimukset				
			8	44
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				
Pääomallainat	Maturiteetti	Korko		
Pääomallaina, 2021 (nimellisarvo SEK 1 500 milj.)	30 vuotta	3 kk Stibor + 1,30 %	146	—
Pääomallaina, 2018 (nimellisarvo SEK 1 000 milj.)	ikuinen	3 kk Stibor + 2,75 %	97	99
Pääomallaina, 2016 (nimellisarvo SEK 1 500 milj.)	30 vuotta	3 kk Stibor + 2,25 %	—	149
Pääomallaina, 2016 (nimellisarvo SEK 500 milj.)	30 vuotta	2,42 %	—	50
Pääomallaina, 2011 (nimellisarvo 110 milj. euroa)	30 vuotta	6,00 %	—	110
Velat, joilla huonompi etuoikeus yhteensä			243	408
Ifin rahoitusvelat yhteensä			250	453

Vuoden 2011 pääomallainalle 110 milj. euroa maksettiin ensimmäiseltä 10 vuodelta kiinteää korkoa. Laina lunastettiin ensimmäisenä takaisinmaksupäivänä joulukuussa 2021 (kymmenen vuotta liikkeeseenlaskun jälkeen). Laina oli takaisinmaksuun asti listattuna Luxemburgin pörssissä. Laina oli käytettävissä solvenssitarkoituksiin ja sen ehdot olivat asianmukaisten viranomaisten hyväksymät.

Vuoden 2016 pääomallaina 1 500 milj. Ruotsin kruunua oli vaihtuvakorkoinen. Laina lunastettiin ensimmäisenä takaisinmaksupäivänä joulukuussa 2021 (viisi vuotta liikkeeseenlaskun jälkeen). Laina oli takaisinmaksuun asti listattuna Luxemburgin pörssissä.

Vuoden 2016 pääomallaina 500 milj. Ruotsin kruunua oli kiinteäkorkoinen ensimmäiset viisi vuotta. Laina lunastettiin ensimmäisenä takaisinmaksupäivänä joulukuussa 2021 (viisi vuotta liikkeeseenlaskun jälkeen). Laina oli takaisinmaksuun asti listattuna Luxemburgin pörssissä. Vuoden 2018 pääomallaina 1 000 milj. Ruotsin kruunua on vaihtuvakorkoinen. Lainaehdojen mukaisesti viiden vuoden jälkeen ja siitä eteenpäin erääntyvinä korkopäivinä voidaan suorittaa lainan takaisinmaksu. Laina on listattuna Luxemburgin pörssissä.

Vuoden 2021 pääomallaina 1 500 milj. Ruotsin kruunua on vaihtuvakorkoinen. Lainaehdojen mukaisesti viiden vuoden jälkeen, minä tahansa päivänä kolmen kuukauden ajanjaksolla ensimmäisen viiden vuoden jälkeen ja siitä eteenpäin erääntyvinä korkopäivinä voidaan suorittaa lainan takaisinmaksu.

Topdanmark

Milj. e			2021	2020
Johdannaissopimukset				
			81	132
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				
Pääomallainat	Maturiteetti	Korko		
Pääomallaina, 2021 (nimellisarvo DKK 1 000 milj.)	12/2031	3 kk Cibor + 1,25 %	134	—
Pääomallaina, 2020 (nimellisarvo DKK 500 milj.)	12/2030	3 kk Cibor +1,60 %	67	67
Pääomallaina, 2017 (nimellisarvo DKK 400 milj.)	bullet	3 kk Cibor +2,75 %	54	54
Pääomallaina, 2015 (nimellisarvo DKK 850 milj.)	06/2026	3 kk Cibor +2,70 %	—	114
Velat, joilla huonompi etuoikeus yhteensä			255	235
Muut rahoitusvelat			1	4
Topdanmarkin rahoitusvelat yhteensä			338	371

Pääomallainat luetaan kokonaisuudessaan Topdanmarkin omiin varoihin. Pääomallainoista noin 220 (18) miljoonaa euroa (DKK 1 633 miljoonaa) on Ifin sijoitussalkussa.

Hastings

Milj. e	2021	2020
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		
Joukkovelkakirjalainat	317	299
Muut rahoitusvelat	12	–
Hastingsin rahoitusvelat yhteensä	329	299

Tilikaudelle Hastings on solminut rahoituslaitoksen kanssa yhteensä 65 milj. euron luottolimiittisopimuksen, josta tilinpäätöshetkellä on nostamatta yhteensä 54 milj. euroa. Luottolimiitti erääntyy 23.11.2023, mutta sopimukseen sisältyy jatko-optio. Lisäksi Hastingsilla on nostamaton luottolimiittisopimus Sampo Oyj:n kanssa yhteensä 89 milj. euroa, joka erääntyy 29.10.2026.

Mandatum

Milj. e	2021	2020
Johdannaissopimukset (liite 14)	29	3
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		
Pääomalaina, 2019 (nimellisarvo 250 milj. euroa)	249	249
Pääomalaina, 2002 (nimellisarvo 100 milj. euroa)	100	100
Velat, joilla huonompi etuoikeus yhteensä	349	349
Mandatumin rahoitusvelat yhteensä	378	352

Mandatum Life laski vuonna 2002 liikkeelle pääomalainamuotoisen nimellisarvoltaan 100 milj. euron lainan. Laina on vaihtuvakorkoinen ja eräpäivätön. Korkoa voidaan maksaa vain jakokelpoisista omista varoista. Laina voidaan maksaa takaisin ainoastaan Finanssivalvonnan luvalla ja aikaisintaan vuonna 2012 tai kunakin seuraavana vuonna koronmaksupäivänä. Pääomalaina on kokonaisuudessaan Sampo Oyj:n salkussa.

Vuonna 2019 Mandatum Life laski liikkeelle 250 milj. euron arvoisen Solvenssi II Tier 2-lainan. Laina erääntyy 4.10.2049. Laina on kiinteäkorkoinen ensimmäiseen mahdolliseen takaisinmaksupäivään 4.10.2024 saakka, minkä jälkeen se muuttuu vaihtuvakorkoiseksi.

Omistusyhteisö

Milj. e	2021	2020		
Johdannaissopimukset (liite 14)	3	4		
Liikkeeseen lasketut velkakirjat				
Joukkovelkakirjalainat	1 878	2 448		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	Maturiteetti	Korko		
Pääomalaina 2020 (nimellisarvo 1 000 milj. euroa)	32 vuotta	2,50 %	992	991
Pääomalaina 2019 (nimellisarvo 500 milj. euroa)	30 vuotta	3,38 %	495	495
Velat, joilla huonompi etuoikeus yhteensä			1 487	1 486
Omistusyhteisön rahoitusvelat yhteensä			3 369	3 938

Vuoden 2019 pääomalaina on kiinteäkorkoinen ensimmäiset 10 vuotta, vuoden 2020 ensimmäiset 12 vuotta. Sen jälkeen lainat muuttuvat vaihtuvakorkoisiksi, mutta sisältävät oikeuden lainojen takaisinmaksuun koron vaihtumishetkellä tai milloin tahansa myöhemmin korkojen erääntymispäivinä. Lainat ovat listattuja Lontoon pörssissä.

Segmenttien hankintamenuon arvostettavien rahoitusvelkojen käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia on esitetty liitteessä 17. Tämän määrittäksen mukaan pääomalainat ja joukkovelkakirjalainat kuuluvat joko tasolle 1 tai 2.

Milj. e	2021	2020
Segmenttien väliset eliminoinnit	-320	-320
Konsernin rahoitusvelat yhteensä	4 345	5 094

Rahoitustoiminnasta johtuvat muutokset veloissa

Milj. e	1.1.2021	Sisääntulevat kassavirrat	Ulosmenevät kassavirrat	Valuuttakurssi- muutokset	Muut	31.12.2021
Joukkovelkakirjalainat ja pääomalainat	4 926	281	-994	4	2	4 213

Milj. e	1.1.2020	Sisääntulevat kassavirrat	Ulosmenevät kassavirrat	Valuuttakurssi- muutokset	Muut	31.12.2020
Joukkovelkakirjalainat ja pääomalainat	4 888	1 258	-1 266	29	2	4 926

25 Varaukset

Milj. e	2021
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	20
Varausten lisäykset	5
Varauksista tilikaudella käytetty määrä	-6
Käyttämättömien varausten peruutukset	-9
Valuuttakurssierot	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	9
Varaukset enintään 1 vuosi	5
Varaukset yli 1 vuosi	5
Yhteensä	9

3 (7) milj. euroa varauksesta koostuu varoista, jotka on tarkoitettu kustannusten kattamiseen jo aiemmin käyttöönotetuista tai sovitusta organisaatiomuutoksista, joita tehokkaiden hallinto- ja korvauskäsittelyprosessien kehitys ja muutokset jakelukanavien rakenteessa aiheuttavat kaikkien liiketoiminta-alueiden osalta. Edellisen lisäksi erä pitää sisällään myös noin 6 (12) milj. euron varauksen mahdollisiin oikeudenkäynteihin ja muihin epävarmoin velvoitteisiin liittyen.

26 Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet

Sammolla on etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä vahinkovakuutustoiminnassa Ruotsissa ja Norjassa.

Konsernilla on lakisääteisten eläkevakuutusten lisäksi etuus pohjaisia vapaaehtoisia eläke-
vakuutuksia. Vakuutukset ovat konsernin sisäisiä ja sisältyvät Mandatum Lifen vastuuvelkaan.
Vakuutusten määrä on vähäinen eikä niillä ole olennaista merkitystä konsernin tulokseen tai omaan
pääomaan.

If suorittaa etuus pohjaisista eläkeohjelmista kiinteät maksut eikä sillä ole velvollisuutta
lisäsuoritteisiin maksujen tultua suoritetuiksi. Eläkekulu etuus pohjaisesta eläkeohjelmasta on sama
kuin Ifin maksama vakuutusmaksu tilikaudella.

Ifin eläkevelvoitteet

Milj. e	2021	2020
Etuus pohjainen eläkevelvoite, ml. sosiaalikulut	294	337
Eläkesijoitusten käypä arvo	268	239
Taseeseen kirjattu nettomääräinen eläkevelvoite	26	98

Ruotsin pääasiallinen etuus pohjainen eläkeohjelma on suljettuna vuonna 1972 tai myöhemmin
syntyneille uusille työntekijöille. Vastaavaan norjalaiseen eläkeohjelmaan kuuluu vain
aktiivihenkilöitä, jotka on palkattu ennen vuotta 2006 ja jotka ovat syntyneet vuonna 1957 tai
aikaisemmin.

Edellä tarkoitettuja eläke-etuudet koskevat molemmissa maissa vanhuus- ja leskeneläkettä.
Yhteistä etuus pohjaisille eläkeohjelmille on, että etuuden piiriin kuuluvat työntekijät ja lesket ovat
oikeutettuja takuueläkkeeseen, jonka määrä riippuu työntekijän palvelusajasta sekä eläkkeeseen
oikeuttavasta palkasta eläkkeelle siirtymishetkellä. Mittavin etuus koskee vanhuuseläkettä, millä
tarkoitetaan sekä väliaikaista vanhuuseläkettä että ennen ennakoitua eläkkeelle siirtymisikää.

Kaikki työntekijät Norjassa, jotka ovat syntyneet vuonna 1957 tai aikaisemmin ja jotka ovat olleet Ifin
palveluksessa vuonna 2013, ovat oikeutettuja väliaikaiseen vanhuuseläkkeeseen ennen ennakoitua
eläkkeelle siirtymisikää. Ennen aikaista eläkettä voi normaalitapauksessa saada 65-vuotiaana.
Ennen aikainen vanhuuseläke täyden palvelusajan jälkeen on noin 70 % eläkkeeseen oikeuttavasta
palkasta.

Elinikäiseen eläkkeeseen liittyvä ennakoitu eläkkeelle siirtymisikä on 65 vuotta Ruotsissa ja 67
vuotta Norjassa. Ruotsissa elinikäinen vanhuuseläke täyden palvelusajan jälkeen on noin 10 %
eläkkeeseen oikeuttavasta palkasta välillä 0 ja 7,5 ansiotuloperusmäärästä, 65 % palkasta välillä
7,5 ja 20 ansiotuloperusmäärästä sekä 32,5 % välillä 20 ja 30 ansiotuloperusmäärästä. Norjassa
elinikäinen vanhuuseläke täyden palvelusajan jälkeen on noin 70 % eläkkeeseen oikeuttavasta
palkasta 12 ansiotuloperusmäärään asti, yhteenlaskettuna arvioidun lakisääteisen vanhuuseläkkeen
kanssa. Vapaakirja- ja eläkemaksuissa ruotsalaisissa ohjelmissa huomioidaan normaalisti muutokset
kuluttajahintaindeksissä. Mitään sopimusta ei kuitenkaan ole takaamassa etuuksien arvoa, joten
maksettavat eläke-etuudet voivat näin joko nousta tai laskea. Norjalaisissa eläkeohjelmissa If ei ole
vastuussa vakuutettujen ohjelmien indeksoinneista eikä vapaakirja- tai eläkemaksuista.

Eläkkeet rahoitetaan ensisijaisesti vakuutuksilla, joissa vakuutuksenantajat määräävät
vakuutusmaksun suuruuden ja maksavat eläke-etuudet. Ifin velvoitteet täytetään pääosin
vakuutusmaksujen suorittamisella. Mikäli eläkemaksuihin tarkoitettavat varat eivät olisikaan riittävät
kattamaan taattuja eläke-etuuksia, If voi joutua maksamaan lisävakuutusmaksuja tai takaamaan
eläkevelvoitteet jollain muulla tavalla. Kuitenkin huomioiden vakuutuksenantajien keskittyminen,
riski sille, että If joutuisi turvautumaan sellaisiin toimiin, on vähäinen. Vakuutettujen eläkeohjelmien
lisäksi Norjassa on myös rahastoimattomia eläkeohjelmia, joissa If on vastuussa juoksevista
maksuista.

Jotta vakuutetut eläke-etuudet saadaan katettua, hallitaan vastaavaa pääomaa osana
vakuutuksenantajan sijoitussalkkua. Uudet ja olemassa olevat omaisuuskategoriat arvioidaan
tasaisin väliajoin, jotta omaisuussalkut voidaan hajauttaa ennakoitun riskikorjatun tuoton
optimoimiseksi. Mahdollinen ylijäämä, joka syntyy omaisuudenhoidosta, kertyy normaalisti Ifille ja/
tai vakuutetulle eikä mitään omaisuusarvon siirtoa tapahdu muulle vakuutusyhteisölle.

Vakuutuksenantajat ja If yhdessä ovat vastuussa eläkeohjelmien valvonnasta, mukaan lukien
sijoituspäätökset ja lisäsuoritukset. Eläkeohjelmiin kohdistuu suurelta osin samantyyppiset
olennaiset riskit liittyen lopullisten etuuksien määrään, elinikään, ohjelmiin kuuluvien varojen
sijoitusriskiin sekä diskonttauskoron valinnan vaikutuksesta tilinpäätöksen arvostukseen.

Eläkevelvoitteet sekä verokaudelle lankeavat eläkekulut lasketaan ns. Projected Unit Credit
-metodilla IAS 19 Eläkevelvoitteet -standardin mukaisesti. Eläkevelvoitteen laskenta perustuu
tulevaisuudessa odotettavissa oleviin eläkkeisiin ja laskennassa huomioidaan vuosittain
tarkistettavat oletukset palkkakehityksestä, inflaatiosta, kuolevuudesta ja henkilöstön
vaihtuvuudesta. Nimellisarvoisena laskettu velka diskontataan nykyarvoon korkokannoilla, joille
viitearvot saadaan paikallisissa valuutoissa liikkeelle lasketuista AAA- sekä AA-luokiteltujen
yritysten joukkovelkakirjalainoista, mukaan lukien kiinteistövuokruokantien joukkovelkakirjalainat,
joulukuun puolella välissä. Valituissa diskonttokoroissa on sekä Ruotsissa että Norjassa huomioitu
eläkevelvoitteiden duraatio. Järjestelyihin kuuluvien varojen vähentämisen jälkeen kirjataan
taseeseen nettovarot tai -velat.

Ohessa olevat taulukot sisältävät useita olennaisia oletuksia, eläkekulujen sekä omaisuus- ja
velkaerien erittelyjä sekä herkkyyksianalyysin, josta käy ilmi velvoitteiden jokseenkin mahdollisten
muutosten vaikutus näihin oletuksiin verovuoden lopussa.

Kirjanpitoarvoissa on mukana Ruotsin erityinen palkkavero (24,26 %) ja Norjan vastaava maksu
(14,1 %–19,1 %).

Erittely eläkevelvoitteiden jakautumisesta maittain

Milj. e	2021			2020		
	Ruotsi	Norja	Yhteensä	Ruotsi	Norja	Yhteensä
Tuloslaskelmaan ja muihin laajan tulokseen eriin kirjattu määrä						
Tilikauden työsuorituksen perustuvat kulut	6	1	7	7	1	8
Nettoeläkevelvoitteen korkokulu	1	—	1	1	1	2
Yhteensä tuloslaskelmalla	7	1	8	8	2	10
Nettoeläkevelvoitteen uudelleenarvostus ennen veroja	-73	—	-73	-8	8	—
Yhteensä laajassa tuloslaskelmassa	-66	1	-65	0	10	10
Taseeseen kirjattu määrä						
Etuuspohjainen eläkevelvoite sosiaalikuuluineen	245	48	294	283	54	337
Eläkesijoitusten käypä arvo	250	18	268	217	22	239
Taseeseen kirjattu nettomääräinen eläkevelvoite (varat)	-5	30	26	66	32	98
Sijoitusomaisuusjakauma						
Saamistodistukset	41 %	55 %		45 %	42 %	
Osakkeet	27 %	12 %		23 %	7 %	
Kiinteistöt	9 %	13 %		10 %	16 %	
Muut	23 %	20 %		22 %	35 %	

Laskettaessa etuus pohjaisten eläkejärjestelyiden velvoitteita Ruotsissa ja Norjassa on käytetty seuraavia vakuutusmatemaattisia oletuksia:

	Ruotsi 31.12.2021	Ruotsi 31.12.2020	Norja 31.12.2021	Norja 31.12.2020
Diskonttaus korko	1,75 %	1,25 %	2,00 %	1,75 %
Palkkakehitys	2,50 %	2,50 %	3,00 %	3,00 %
Hintainflaatio	1,75 %	1,75 %	2,00 %	2,00 %
Kuolevuustaulukko	DUS 14	DUS14	K2012	K2013
Eläkevelvoitteiden keskimääräinen duraatio	20 vuotta	21 vuotta	12 vuotta	13 vuotta
Odotetut kontribuutiot eläkejärjestelmään vuosina 2022 ja 2021	7	8	1	1

Herkkyysanalyysi jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutuksesta	2021			2020		
	Ruotsi	Norja	Yhteensä	Ruotsi	Norja	Yhteensä
Diskonttokorko, +0,50 %	-29	-3	-32	-32	-3	-35
Diskonttokorko, -0,50 %	33	3	36	39	3	42
Palkkakehitys, +0,25 %	8	0	8	9	—	9
Palkkakehitys, -0,25 %	-7	0	-7	-9	—	-9
Odotettu elinikä, +1 vuosi	12	1	13	14	1	15

Milj. e	2021			2020		
	Rahastoitu	Rahastoimaton	Yhteensä	Rahastoitu	Rahastoimaton	Yhteensä
Erittely eläkevelvoitteen jakautumisesta rahastoihin ja rahastoimattomiin						
Etuuspohjainen eläkevelka sisältäen sosiaalikulut	264	30	294	308	29	337
Eläkesijoitusten käypä arvo	268	—	268	239	—	239
Nettovelka (varat) taseessa	-4	30	26	69	29	98

Erittely taseeseen kirjatun nettovelvoitteen muutoksesta

Milj. e	2021	2020
Eläkevelvoitteet		
Tilikauden alussa	318	311
Tilikauden aikana ansaitut	6	6
Korkokulut	4	5
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot, taloudelliset olettamukset	-28	5
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot, maantieteellisiin seikkoihin perustuvat oikaisut	—	0
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot, kokemukseen perustuvat oikaisut	4	-5
Ulkomaisten järjestelyjen valuuttakurssierot	-3	7
Maksetut eläkkeet	-13	-13
Tytäryhtiöhankinnat	—	2
Etuus pohjaiset eläkevelvoitteet 31.12. ilman sosiaalikulua	288	318
Sosiaalikulut	6	18
Etuus pohjaiset eläkevelvoitteet 31.12., sis. sosiaalikulut	294	337
Eläkesijoitukset		
Tilikauden alussa	239	231
Korkotuotto	3	4
Ero todellisen tuoton ja lasketun korkotuoton välillä	35	-1
Maksut	7	11
Ulkomaisten järjestelyjen valuuttakurssierot	-4	7
Maksetut eläkkeet	-13	-13
Tytäryhtiöhankinnat	—	1
Eläkesijoitukset 31.12.	268	239

Muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet

Konsernissa on muita lyhytaikaisia henkilöstön palkitsemisjärjestelmiä, joiden ehdot vaihtelevat maa-, liiketoiminta-alue tai yhtiökohtaisesti. Palkkiot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolta ne syntyvät. Arvio konsernissa vuodelta 2021 maksettavista tulospalkkioista sosiaalikuilineen on 98 milj. euroa.

27 Muut velat

Milj. e	2021	2020
Velat ensivakuutustoiminnasta	248	293
Velat jälleenvakuutustoiminnasta	293	196
Potilasvakuutuksiin liittyvät velat	66	62
Henkivakuutusasiakkaiden puolesta maksetut verot	204	0
Verovelat	100	199
Vakuutusmaksuverot	185	177
Kauppahintavelat	131	74
Korot	40	30
Vuokrasopimusvelat ^{*)}	205	191
Siirtovelat	285	277
Muut	488	602
Konsernin muut velat yhteensä	2 246	2 102

Erä Muut sisältää mm. ennakonpidätysvelat sekä velat tapaturmavakuutuksen ja eläke-etuuksien perusteella maksettavista sosiaalikuiluista.

Muista veloista pitkäaikaisten osuus on 128 milj. euroa (219).

^{*) Vuokrasopimusten aiheuttama kokonaisvaikutus rahavirtalaskelmalla oli -34 milj. euroa (-39). Ei-rahavirtavaikutteiset lisäykset IFRS 16:n mukaisista vuokrasopimuksista taseen eriin oli 41 milj. euroa (42).}

Milj. e	2021	2020
Vuokrasopimusveloista tilikauden tulokseen kirjatut erät		
Korkokulut	-2	-2
Kulut liittyen lyhytaikaisiin ja arvoltaan vähäisiin vuokrasopimusvelkoihin	-7	-10

28 Ehdolliset velat, sitoumukset sekä oikeudenkäynnit

Milj. e	2021	2020
Taseen ulkopuoliset sitoumukset tai velat		
Takaukset	2	4
Sijoitussitoumukset	1 818	1 252
IT-hankinnat	15	6
Muut	48	89
Yhteensä	1 883	1 350

Vakuudeksi annettu omaisuus ja vakuudelliset velat ja sitoumukset

Milj. e	2021		2020	
	Annettu vakuus	Velat/sitoumukset	Annettu vakuus	Velat/sitoumukset
Vakuudeksi annettu omaisuus				
Sijoitukset	482	162	286	185
Tytäryhtiöosakkeet	94	30	87	28
Käteisvarat	3	–	1	0
Yhteensä	579	192	374	213

Milj. e	2021	2020
Johdannaiskaupan vakuudeksi annettu omaisuus, kirjanpitoarvo		
Sijoitukset	173	10
Käteisvarat	186	359
Yhteensä	358	369
Vakuutusvastuista vakuudeksi annettu omaisuus		
Sijoitukset	420	–
Lainojen vakuudeksi annettu omaisuus		
Tytäryhtiöosakkeet	94	–
Muiden veloitteiden vakuudeksi annettu omaisuus		
Käteisvarat	1	–

Muut taloudelliset sitoumukset

If Skadeförsäkring AB:llä on keskinäisesti velvoittava vakuutus Pohjoismaisessa Ydinvakuutuspoolissa, norjalaisessa Naturskadepoolenissa ja hollantilaisessa Terroripoolissa.

Kun Skandia-konsernin vahinkovakuutusliike siirrettiin If-konserniin 1.3.1999, If Skadeförsäkring Holding AB ja If Skadeförsäkring AB asettivat Försäkringsaktiebolaget Skandian (publ) hyväksi takuun. Kyseiset If-konsernin yhtiöt takasivat yhteisvastuullisesti, että Skandia-ryhmän yhtiöille korvataan kaikki sellaiset vaatimukset ja sitoumukset, jotka perustuvat Skandia-konsernista If-konserniin siirrettyyn vahinkovakuutustoimintaan liittyviin takuisiin ja muihin vastaaviin sitoumuksiin.

If Skadeförsäkring Holding AB ja If Skadeförsäkring AB ovat kumpikin solmineet Försäkringsaktiebolaget Skandian (publ) ja Tryg-Baltica Forsikring AS:n kanssa sopimuksen, jonka mukaan Skandialle ja Tryg-Balticalle korvataan kaikki sellaiset vaatimukset, jotka liittyvät Försäkringsaktiebolaget Skandian (publ) ja Vesta Forsikring AS:n Skandia Marine Insurance Companylle (UK), (nimi vaihtunut Marlon Insurance Company Ltd:ksi, yhtiö lakkautettiin heinäkuussa 2017), antamiin takuisiin, ja joiden edunsaajana on Institute of London Underwriters. Marlon Insurance Company Ltd myytiin vuonna 2007, jolloin ostaja antoi If-konsernin hyväksi takuun koko määrästä, minkä If mahdollisesti joutuu korvaamaan em. sopimusten perusteella.

If Vahinkovakuutusyhtiö Oyj:llä, Suomen sivuliikkeellä on voimassa olevia sitoumuksia yksityisille pääomarahastoille 3 milj. euroa, mikä vastaa enimmäissummaa, minkä yhtiö on sitoutunut rahastoihin sijoittamaan. Pääomakutsut näihin rahastoihin tapahtuvat useamman vuoden aikana, sitä mukaa kun rahastot suorittavat investointeja.

Tiettyjen Sammon kanssa yhteiskäytössä olevien tietojärjestelmien osalta If Skadeförsäkring Holding AB on sitoutunut korvaamaan Sammolle mahdolliset kustannukset, joita järjestelmien omistaja voi Sammolta vaatia.

Sampo-konsernin tanskalaiset yhtiöt kuuluvat Topdanmarkiin kuuluvien yhtiöiden kanssa yhteisverotuksen piiriin. Verotuksesta vastaa hallinnollisesti Topdanmark A/S. Tanskalaiseen osakeyhtiölakiin sisältyvien erityisten mm. yhtiöverotusta koskevien säännösten takia yhtiöt ovat vastuussa yhteisverotuksen piirissä olevien yhtiöiden veroista sekä korkojen, rojaltien ja osinkojen ennakonpidätysveloista.

Topdanmark Forsikring A/S on uuden asiakasjärjestelmän implementoinnin yhteydessä sitoutunut auttamaan Topdanmark EDB IV Aps:ia tiettyjen palvelutarjoajien veloitteiden täyttämiseksi.

Ehdolliset velat

Hastings-alakonsernin yhtiöt ovat sekä Ison-Britannian että Gibraltarin veroviranomaisten valvonnan alaisia. Hastings aloitti vuonna 2016 keskustelut vero- ja tulliviranomaisten kanssa koskien liiketoimintamallien tiettyjä piirteitä ja erinäisten tuottojen allokointia Hastingsin operatiivisten tytäryhtiöiden Hastings Insurance Services Limitedin ("HISL"), joka toimii Ison-Britanniassa, ja Gibraltarilla toimivan Advantage Insurance Company Limitedin ("AICL") välillä. Yhtiön johto on käynyt kirjeenvaihtoa ja osallistunut tapaamisiin vero- ja tulliviranomaisen kanssa vuoden aikana. Johto on tarkastanut nykyiset ja edeltävät veroilmoitukset ja arvioinut meneillään olevia selvityksiä ja on arvioinut, että lisäverovelvoitteelle ei ole aihetta. Hastings on tehnyt varauksen mahdollista verovelkaa varten, perustuen määrään, joka saatetaan joutua maksamaan veroviranomaiselle, ottaen huomioon meneillään olevat tutkimukset ja selvitykset ja perustuen neuvonantajien näkemyksiin. Lopullinen maksettava määrä saattaa poiketa varauksen määrästä asiaa koskevasta lopullisesta päätöksestä riippuen ja kaikki muutokset arvioissa tai maksettavissa määrissä koskien edeltäviä kausia raportoidaan edeltävien kausien muutoksena. Mikäli veroviranomainen ei lopulta hyväksy raportoitua veroilmoitusta, Hastingsille saattaa syntyä lisäverovelka. Kuitenkin ottaen huomioon meneillään olevan selvityksen luonne, on erittäin vaikeaa ennakoita mahdolliset lopputulemat luotettavasti. Vero- ja tulliviranomaisilta tähän mennessä saatujen tietojen pohjalta johto ei pidä lisämaksuvelvoitetta todennäköisenä. Tarkempia tietoja selvityksistä ei tämän vuoksi ole annettu IAS 37 Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat -standardin mukaisesti, koska lisäselvitysten antamista ei ole pidetty mahdollisena.

Oikeudenkäynnit

Muuten konserniyritykset ovat osapuolina oikeudenkäynneissä, joissa käsittely on kesken 31.12.2021. Oikeudenkäynnit koskevat tavanomaisia liiketoimia. Yhtiöiden arvioiden mukaan ei ole todennäköistä, että yrityksille olisi oikeudenkäyntien tuloksena tulossa merkittäviä menetyksiä.

29 Oma pääoma*Osakepääoma (1 000 kpl)*

	2021	2020
Osakepääoma (1 000 kpl)	546 812	555 352

Osakkeet jakautuvat A-sarjan ja B-sarjan osakkeisiin siten, että A-sarjan osakkeita on vähintään 179 000 000 kappaletta ja enintään 711 200 000 kappaletta sekä B-sarjan osakkeita on vähintään 0 kappaletta ja enintään 4 800 000 kappaletta. Jokainen A-sarjan osake tuottaa yhtiökokouksessa yhden äänen ja B-sarjan osake viisi ääntä. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

Tilinpäätöspäivänä A-sarjan osakkeiden lukumäärä oli 545 611 894 kappaletta ja B-sarjan osakkeiden 1 200 000 kappaletta.

Omat osakkeet (1 000 kpl)

	2021	2020
Emoyhtiön hallussa olevat omat osakkeet (1 000 kpl)	8 540	—

*Oman pääoman rahastot ja kertyneet voittovarot***Vararahasto**

Vararahasto sisältää yhtiöjärjestyksen mukaisen tai yhtiökokouksen päätöksellä vapaasta omasta pääomasta siirretyn osuuden.

Sijoitetun vapaan pääoman rahasto

Rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Muut oman pääoman erät

Muut oman pääoman erät sisältävät myytävissä olevien rahoitusvarojen arvomuutokset, rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutokset sekä muuntoerot.

Muutokset oman pääoman rahastoissa ja kertyneissä voittovaroissa on esitetty konsernin oman pääoman muutoslaskelmalla.

30 Lähipiiritiedot

Sampo-konsernin lähipiiriin luetaan tytäryhtiöt, osakkuus- ja yhteisyritykset. Lisäksi lähipiiriin luetaan alla mainitusti johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja heidän lähipiiriin kuuluvat henkilöt. Konsernin tytäryhtiöt on lueteltu liitteessä 33 sijoitukset ja merkittävimmät osakkuus- ja yhteisyritykset liitteessä 13.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä voitot ja tappiot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Lähipiiritapahtumina on siten esitetty liiketapahtumat, jotka eivät eliminoidu konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Liiketoimet lähipiiriin kanssa on tehty markkinaehtoisesti.

Johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja heidän lähipiiriin kuuluvat henkilöt

Sampo-konsernin johtoon kuuluvia avainhenkilöitä ovat Sampo Oyj:n hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja (CEO) ja Sampo-konsernin johtoryhmä. Heidän lähipiiriin kuuluvat heidän läheiset perheenjäsenet sekä yhteisöt, joissa avainhenkilöillä tai heidän läheisillä perheenjäsenillä on määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta.

Johtoon kuuluville avainhenkilöille maksettu kompensatio

Milj. e	2021	2020
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	-8	-8
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	-3	-3
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	-4	—
Maksetut kompensatiot yhteensä	-15	-10

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet sisältävät tilikaudelle kirjatut palkat ja tulospalkkiot sosiaaliturvamaksuineen.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet sisältävät TyEL-perusvakuutuksen perusteella tilikaudelle kirjatut maksut sekä vapaaehtoiset lisäeläkemaksut.

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet sisältävät johdon ja asiantuntijoiden pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien perusteella tilikaudelle kirjatut palkkiot (ks. liite 31).

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden lähipiiriliiketoimet

Johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä ei ole lainoja konserniyhtiöiltä.

Osakkuusyhtiöt

Lähipiirisäämiset ja -velat/osakkuusyhtiöt Nordea ja Nordax

Milj. e	2021	2020
Varat	2 941	2 363
Velat	54	90

Konsernin saamiset Nordealta koostuvat pääosin pitkistä joukkovelkakirjasijoituksista sekä talletuksista. Lisäksi konsernilla on useita voimassa olevia johdannaisopimuksia liittyen konsernin sijoitusten ja velkojen riskienhallintaan.

31 Kannustinjärjestelmät

Sammon johdon ja asiantuntijoiden pitkäaikaiset kannustinjärjestelmät 2017:I – 2020:I

Sampo Oyj:n hallitus on päättänyt pitkäaikaisista kannustinjärjestelmistä 2017:I ja 2020:I Sampo-konsernin avainhenkilöille. Sampo Oyj:n hallitus on valtuuttanut konsernijohtajan päättämään kannustepalkkion määräytymisperusteena olevien kannusteyksiköiden jakamisesta. Konsernijohtajan ja Sampo-konsernin johtoryhmän jäsenten osalta vastaavat päätökset tekee Sampo Oyj:n hallitus. Pitkäaikaisen kannustinjärjestelmien piiriin kuului vuoden 2021 lopussa noin 115 henkilöä.

Kannustepalkkion määrä perustuu Sampo A-osakkeen arvon kehitykseen, If Vahinkovakuutuksen vakuutusliikkeen tuottoon ja/tai Sampo-konsernin riskisopeutetun pääoman tuottoon. Yhden laskennallisen kannusteyksikön arvo on Sampo A-osakkeen vaihdolla painotettu keskipalkki kannustinjärjestelmän ehdoissa määrättyä ajankohtana osinkokorjatulla lähtökursilla vähennettynä. Kannustinjärjestelmien lähtökurssi on 32,94–44,10 euroa. Laskennallisen kannusteyksikön enimmäisarvo on 56,94–63,10 euroa. 2017:I kannustinjärjestelmässä kannustepalkkiota laskettaessa otetaan lisäksi huomioon kaksi suoritusmittaria. Mikäli vakuutusliikkeen tuotto on vähintään 6 prosenttia, maksetaan 60 prosenttia kannustepalkkiosta. Mikäli vakuutusliikkeen tuotto on 4–5,99 prosenttia, maksetaan 30 prosenttia kannustepalkkiosta. Mikäli riskisopeutetun pääoman tuotto on vähintään riskitön tuotto + 4 prosenttia, maksetaan 40 prosenttia kannustepalkkiosta. Mikäli riskisopeutetun pääoman tuotto on vähintään riskitön tuotto + 2 prosenttia mutta vähemmän kuin riskitön tuotto + 4 prosenttia, maksetaan 20 prosenttia kannustepalkkiosta. 2020:I kannustinjärjestelmässä kannustepalkkiota laskettaessa otetaan lisäksi huomioon riskisopeutetun pääoman tuotto. Mikäli riskisopeutettu pääoman tuotto on vähintään riskitön tuotto + 5 prosenttia, maksetaan kannustepalkkio kokonaisuudessaan. Mikäli riskisopeutetun pääoman tuotto on vähintään riskitön tuotto + 3 prosenttia mutta vähemmän kuin riskitön tuotto + 5 prosenttia, maksetaan puolet kannustepalkkiosta. Mikäli riskisopeutetun pääoman tuotto on alle riskitön tuotto + 3 prosenttia, ei kannustepalkkiota makseta lainkaan.

Kussakin ohjelmassa on kolme suoritusjaksoa ja kannustepalkkiot maksetaan käteisenä kolmessa erässä. Määrättyjen henkilöiden tulee ostaa Sampo A-osakkeita 50 prosentilla saamansa erän määrästä tuloveron ja vastaavien maksujen vähentämisen jälkeen. Osakkeet ovat luovutusrajoituksen alaisia kolme vuotta erän maksamispäivästä. Kannustepalkkiot saatetaan maksaa ennakkoisesti liittyen mahdollisiin konsernirakenteen muutoksiin. Ohjelmien käypä arvo arvioidaan käyttäen Black-Scholes-hinnoittelumallia.

	2017:I	2017:I/2	2020:I	2020:I/2
Ehdot hyväksytyt *)	14.9.2017	14.9.2017	5.8.2020	5.8.2020
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2018	3 978	85	–	–
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2019	3 948	85	–	–
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2020	2 638	85	3 877	–
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2021	1 292	60	3 815	220
Kausi päättyy I 30 %	Q2-2020	Q2-2021	Q2-2023	Q2-2024
Kausi päättyy II 35 %	Q2-2021	Q2-2022	Q2-2024	Q2-2025
Kausi päättyy III 35 %	Q2-2022	Q2-2023	Q2-2025	Q2-2026
Maksuajankohta I 30 %	9-2020	9-2021	9-2023	9-2024
Maksuajankohta II 35 %	9-2021	9-2022	9-2024	9-2025
Maksuajankohta III 35 %	9-2022	9-2023	9-2025	9-2026
Sammon A-osakkeen kurssi ehtojen hyväksymispäivänä euroa *)	44,02	44,02	30,30	30,30
Lähtökurssi euroa **)	43,81	44,10	32,94	43,49
Lähtökurssi oikaistuna osingolla euroa 31.12.2021	34,59	37,48	31,24	43,49
Sammon A-osakkeen päätöskurssi euroa 31.12.2021	44,06			
Perusarvo yhteensä (milj. euroa)	11	0	15	0
Velka yhteensä	27			
Raportointikauden kulu yhteensä ml. sivukulut (milj. euroa)	31			

*) Kannustimien myöntämispäivät vaihtelevat

**) 2017:I kannustinjärjestelmässä Sampo A-osakkeen vaihdolla painotettu keskipalkki 10 kaupankäyntipäivän ajan järjestelmän käyttöönotosta ja 2020:I kannustinjärjestelmässä vaihdolla painotettu keskipalkki 25 kaupankäyntipäivän ajan sen päivän jälkeen, kun Sampo Oyj on julkistanut puolivuotiskatsauksensa vuodelle 2020.

Topdanmarkin pitkäaikainen kannustinjärjestelmä

Topdanmarkin pitkäaikaisen osakekannustinjärjestelmän piiriin kuuluvat Topdanmarkin johtoryhmä ja johtajat. Lunastushinta on asetettu 110 prosenttiin edeltävän tilikauden viimeisen kaupantekopäivän markkinahinnasta (kaikkien kauppojen keskiarvo). Optiot voidaan lunastaa 3-5 vuotta myöntämisen jälkeen. Järjestelmä maksetaan osakkeilla.

Optiojärjestelmään kuulumisen edellyttää, että henkilö on ollut työsuhteessa koko sen vuoden, jolta optiot allokoidaan. Optiot allokoidaan vuoden alussa ja mahdollisten irtisanoutumisten tapahtuessa allokoitujen optioiden lukumäärää oikaistaan vuoden aikana.

Alla olevat taulukot kuvaavat optiohaltijoiden omistuksia tilinpäätöshetkellä.

	Lunastushinta	Johtoryhmä	Hallitus	Irtisanoutuneet	Yhteensä
Optioiden lukumäärä (tuhat kpl)					
1.1.	35	224	598	308	1 130
Myönnetyt	39	78	228	0	306
Siirretyt		-171	103	67	-1
Toteutetut	23	-23	-165	-115	-303
Menetetyt	38	0	0	-12	-12
31.12.2021	36	108	765	249	1 121
1.1.	31	178	648	260	1 086
Myönnetyt	49	58	188	1	247
Siirretyt		0	-120	120	0
Toteutetut	23	-11	-118	-67	-196
Menetetyt	43	0	0	-7	-7
31.12.2020	35	224	598	308	1 130
Myöntämisvuoden mukaan					
2017, lunastus tammikuu 2020-2022	18	1	52	38	91
2018, lunastus tammikuu 2021-2023	31	9	108	115	232
2019, lunastus tammikuu 2022-2024	39	30	172	58	260
2020, lunastus tammikuu 2023-2025	45	29	189	25	243
2021, lunastus tammikuu 2024-2026	36	40	243	13	296

	Johtoryhmä	Hallitus	Irtisanoutuneet	Yhteensä
Keskimääräinen markkinahinta toteutumispäivänä 2021				41
Keskimääräinen markkinahinta toteutumispäivänä 2020				40
Myönnettyjen optioiden käypä arvo vuonna 2021	0	1	0	1
Myönnettyjen optioiden käypä arvo vuonna 2020	0	1	0	1
Optioiden käypä arvo 31.12.2021	1	10	4	15
Optioiden käypä arvo 31.12.2020	1	3	2	6

Myönnettyjen optioiden käypä arvo on laskettu käyttäen Black-Scholesin-mallia olettaen osakehinnaksi 36 euroa (42). Korke vastaa nollakuponkikorkoa perustuen swap-käyrään edellisen vuoden lopussa. Volatiliteetti on oletettu 22 prosentiksi (22) p.a ja optioiden keskimääräiseksi voimassaoloajaksi noin neljä vuotta. Käytetty volatiliteetti perustuu edellisten vuosien volatiliteetteihin, mikä on edelleen johdon paras näkemys asiasta. Lunastushintoja oikaistaan jaettavilla osingoilla jäljellä olevien optioiden osalta.

Toteutettavissa olevien optioiden määrä 31.12.2021, oli 324 000 kpl (331 000).

Hastingsin osakekannustinjärjestelmät

Osakekannustinjärjestelmistä kirjattiin tilikauden tulokseen kuluja yhteensä noin 15 milj. euroa (4 milj. euroa) vuoden 2021 aikana. Taseessa aktivoitu velka järjestelmistä oli noin 25 milj. euroa (12 milj. euroa) tilinpäätöspäivänä.

Pitkäaikainen kannustinjärjestelmä 2021

Osa Hastings -konsernin johtoon kuuluvasta henkilökunnasta osallistui pitkäaikaiseen käteisvaroina suoritettavaan kannustinjärjestelmään (LTIP). Oikeuden syntyminen edellyttää kolmen vuoden palvelussuhdetta sekä tiettyjen kriteerien täyttymistä kolmen vuoden ajanjakson aikana. Käteisvaroina suoritettiin yhteensä 12 milj. euroa tilikaudella 2021 ja käteisvaroina suoritettavista eristä 1 milj. euroa mitätöitiin. Palkkion odotettavissa oleva elinkaari on sopimuksen pituus oikaistuna johdon parhailla arvioilla edunsaajamuutoksista. Maksamatta olevien käteisvaroina maksettavien palkkioiden määrä taseessa 31.12.2020 oli noin 39 milj. euroa (26 milj. euroa).

Pitkäaikainen kannustinjärjestelmä 2020

Ennen Hastings Group Holdings Ltd (HGH) hankintaa (aiemmin Hastings Group Holdings plc) osa johtoon kuuluvasta henkilökunnasta oli mukana pitkäaikaisessa kannustinjärjestelmässä (LTIP), missä heillä oli optio hankkia yhtiön osakkeita 0 euron toteutushintaan. Oikeuden syntyminen edellytti kolmen vuoden palvelussuhdetta sekä tiettyjen kriteerien täyttymistä osakkeenomistajille kuuluvan tuoton ja oikaistun EPSin suhteen kolmen vuoden ajanjakson aikana. Tietyille avainhenkilöille maksettavilla palkkiolla oli lisäksi kahden vuoden vähimmäispitoaika (Executive Grant). Hankinnan yhteydessä Hastings Group Limited tarjoutui korvaamaan osakkeina maksettavat palkkiot käteismaksupohjaisiksi. Optioita tai palkkioita ei myönnetty tilikauden aikana. Palkkion odotettavissa oleva elinkaari on sopimuksen pituus oikaistuna johdon parhailla arvioilla edunsaajamuutoksista. Maksamatta olevien käteisvaroina maksettavien palkkioiden määrä taseessa 31.12.2020 oli noin 26 milj. euroa.

Rajoitetut osakepalkkiot 2021

Tietyille johtoon kuuluville avainhenkilöille myönnettiin korvaavia käteismaksuina suoritettavia palkkioita edellyttäen, että palvelussuhde Hastings -konsernissa jatkuu. Palkkion odotettavissa oleva elinkaari on sopimuksen pituus oikaistuna johdon parhailla arvioilla edunsaajamuutoksista. Vuonna 2021 tietyille johtoon kuuluville avainhenkilöille suoritettiin palkkioita käteismaksuina yhteensä 0,3 miljoonaa euroa edellyttäen, että palvelussuhde konsernissa jatkuu. Palkkiot myönnetään kolmessa erässä (2022, 2023, 2024). Maksamatta olevien käteisvaroina maksettavien palkkioiden määrä taseessa 31.12.2021 oli noin 3 milj. euroa (4 milj. euroa).

Rajoitetut osakepalkkiot 2020

HGH:n hankinnan yhteydessä tietyille johtoon kuuluville avainhenkilöille myönnettiin korvaavia käteismaksuina suoritettavia palkkioita edellyttäen, että palvelussuhde konsernissa jatkuu. Palkkion odotettavissa oleva elinkaari on sopimuksen pituus oikaistuna johdon parhailla arvioilla edunsaajamuutoksista. Maksamatta olevien käteisvaroina maksettavien palkkioiden määrä taseessa 31.12.2020 oli noin 4 milj. euroa.

Osakepalkkiojärjestelmä

Vuonna 2021 eräät yhtiön johtoryhmään kuuluvat avainhenkilöt kutsuttiin osallistumaan osakepalkkiojärjestelmään, jonka myötä heitä voidaan palkita enintään viidellä yhtiön B-sarjan osakkeella jokaista B-sarjan osaketta kohden, jonka he merkitsevät ja tallettavat rahastoon. 31.12.2021 järjestelmän puitteissa rahastoon talletettujen B-sarjan osakkeiden kokonaismäärä oli 1 000 000 (31.12.2020: 0), eikä tilivuoden aikana tapahtunut menetyksiä (2020: 0). Näitä vastaavat, palkkioiksi tarkoitetut 5 miljoonaa B-sarjan osaketta voidaan luovuttaa avainhenkilöille kahdessa erässä, josta 50 % perustuu osakkeen kokonaistuottoon neljän vuoden ajanjaksolla mitattuna ja 50 % perustuu osakkeen kokonaistuottoon viiden vuoden ajanjaksolla mitattuna. Järjestelmässä on asetettu kokonaistuotolle vähimmäis- ja enimmäistasot ja osakepalkkion määrä perustuu kokonaistuoton toteumaan. Kunkin ajanjakson lopuksi 50 % osakepalkkiosta luovutetaan avainhenkilöille ja 50 % osakepalkkiosta lykätään 12 kuukaudeksi. Kunkin osakepalkkion osuuden luovutuksen edellytyksenä on, että avainhenkilö on yhtiön palveluksessa, ja kokonaisuudessaan osakepalkkion maksu tapahtuu neljän ja kuuden vuoden aikavälillä. Osakepalkkiojärjestelmässä osakkeen kokonaistuottolaskelmissa huomioidaan ajanjaksolla maksetut osingot, konsernin tuotto suoritusjakson viimeisenä vuonna sekä sisäinen yritysarvomallinnus.

32 Tilintarkastajan palkkiot

Milj. e	2021	2020
Tilintarkastuspalkkiot	-3	-3
Deloitte	-3	—
Ernst & Young	—	-1
Muut	0	-2
Muut palkkiot	0	-3
Deloitte	0	—
Ernst & Young	—	-3
Muut	0	0
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	-3	-6

Varsinainen yhtiökokous valitsi 19.5.2021 Deloitte Oy:n Sampo Oyj:n tilintarkastajaksi. Aiemmin tilintarkastajana toimi Ernst & Young Oy.

33 Sijoitukset tytäryhtiöissä

Nimi	Konsernin omistusosuus %	Kirjanpitoarvo
If Skadeförsäkring Holding AB (publ)	100	1 886
If Skadeförsäkring AB	100	1 611
If P&C Insurance AS	100	43
Vertikal Helseassistanse AS	100	33
Viking Assistance Group AS	100	90
Topdanmark A/S	49 ^{*)}	1 465
Topdanmark Forsikring A/S	49	957
Topdanmark Liv Holding A/S	49	213
Topdanmark Livsforsikring A/S	49	397

Nimi	Konsernin omistusosuus %	Kirjanpitoarvo
Topdanmark Ejendom A/S	49	941
Hastings Group (Consolidated) Ltd	100	2 099
Hastings Group Holdings Limited	100	1 522
Hastings Group (Finance) plc	100	892
Hastings Group Limited	100	158
Advantage Global Holdings Limited	100	77
Hastings (Holdings) Limited	100	24
Mandatum Holding Oy	100	539
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	100	484
Mandatum Asset Management Oy	100	70

^{*)} Konsernin omistusosuus äänivallasta.

Tilikaudella 2021 Sampo Oyj lisäsi joitti Topdanmarkiin 68 milj. euroa, Hastingsiin 804 milj. euroa ja Mandatumiin 55 miljoonaa euroa.

Taulukko ei sisällä Isossa-Britanniassa sijaitsevia pöytälaatikkoyhtiöitä, konsernitiilinpäätökseen yhdisteltyjä kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöitä tai muita konsernin tilinpäätöstietojen kannalta epäolennaisia yhtiöitä.

Osuudet konsolidoimattomissa strukturoiduissa yhteisöissä

Mandatum-konserniin kuuluvat Mandatum Fund Management S.A. ja Mandatum AM AIFM Oy hallinnoivat Mandatumin rahastoja sekä kommandiittiyhtiö muotoisia sijoituksia. Mandatum Fund Management S.A. käyttää hallinnoimisessaan sijoituksissa salkunhoitajana Mandatum Asset Management Oy:tä ja Mandatum AM AIFM Oy vastaa itse rahastojensa salkunhoidosta ja muusta hallinnosta. Mandatum-konserni saa konsolidoimattomista sijoituksista hallintopalkkiotuottoja, jotka sisältyvät tuloslaskelmassa palkkiotuottoihin. Lisäksi Mandatum-konserni saa konsolidoimattomista sijoituksista sijoittajana tuottoja, jotka on merkitty sijoitustoiminnan tuottoihin sen mukaan, mihin tase-erään sijoitukset on taseessa merkitty. Mandatum-konsernin sijoitukset kyseisiin rahastoihin olivat 31.12.2021 yhteensä 1 915 miljoonaa euroa. Sijoitukset on kirjattu taseessa sijoitusomaisuuteen.

34 Myytävänä olevat omaisuuserät

Sammon omistus Nordeassa

Sammon hallitus päätti uusista taloudellisista tavoitteista ja aikomuksesta keskittyä luomaan arvoa vahinkovakuutustoiminnalla pitkällä aikavälillä helmikuussa 2021. Osana tätä ilmoitettiin julkisesti aikomus vähentää Sammon omistusta osakkuusyhtiö Nordeassa huomattavasti seuraavien 18 kuukauden aikana.

Omaisuuserä tulee IFRS 5 Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti uudelleenluokitella myytävänä olevaksi, jos sen kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiallisesti omaisuuserän myynnistä. Uudelleenluokittelu edellyttää, että omaisuuserä on välittömästi myytävissä ja myynnin on oltava erittäin todennäköinen. Johdon tulee olla sitoutunut myyntisuunnitelmaan ja myynnin pitää tapahtua 12 kuukauden kuluessa luokittelun tapahtumisesta.

Lokakuussa 2021 Sammon hallitus ilmaisi sitoumuksensa Nordean loppujen osakkeiden myyntiin ja 24. lokakuuta 2021 aloitettiin Nordean osakkeiden lisämyynti. Sampo myi 162 miljoonaa osaketta nopeutetun tarjousmenettelyn kautta 25. lokakuuta 2021. Kaupan seurauksena Sammon omistususuus Nordean osakkeista ja äänivallasta laski alle 10 prosenttiin. Myynnin jälkeen Sampo omistaa 245 924 782 Nordean osaketta, mikä oikeutti 6,20 prosenttiin osakkeista ja äänivallasta. Johto katsoi, että IFRS 5 -standardin mukaiset edellytykset uudelleenluokittelulle täyttyivät jäljelle jääneiden osakkeiden osalta.

Sammon johto on myynnin jälkeen arvioinut Nordean omistuksen käsittelyä tilinpäätöksessä osakkuusyhtiönä. Sampo katsoo, että sillä on sijoituksessa huomattava vaikutusvalta, sillä Sampo on edelleen suurin yksittäinen osakkeenomistaja, jonka edustaja toimii Nordean hallituksen puheenjohtajana ja jolla on jäsen Nordean nimitystoimikunnassa. Sammon johto on näillä perusteilla todennut, että omistususuuden laskusta huolimatta huomattava vaikutusvalta on edelleen olemassa uudelleenluokitteluhetkellä. Tästä syystä Nordean osakkeet on luokitteluhetkellä arvostettu luokitteluhetkeä edeltävään konsernin kirjanpitoarvoon eikä käypään arvoon. Uudelleenluokitteluhetken asti Nordea käsiteltiin IAS 28 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrytyksiin -standardin mukaisesti.

Osakkeet esitetään konsernitaseella Omistusyhteisösegmentissä tase-erässä Myytävänä olevat omaisuuserät.

Lisätietoja muutoksista Nordean osakkeiden omistuksessa sekä käsittelystä osakkuusyhtiönä löytyy liitteestä 13 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrytyksissä.

Mandatumin Baltian henkivakuutusliiketoiminta

Mandatum Life allekirjoitti 15.6.2021 sopimuksen Baltian henkivakuutusliiketoimintojen myynnistä liettualaiselle Invalda INVL -konsernille. Kaupan yhteydessä koko Mandatum Lifen Baltian henkivakuutusliiketoiminta siirtyy Invalda INVL -konsernille. Kaupan oletetaan toteutuvan vuoden 2022 ensimmäisen puoliskon aikana. Kaupan toteutuminen edellyttää finanssivalvontaviranomaisten hyväksyntää.

Sopimuksen kohteen oleva sopimuskanta sisältyy pääasiassa Lifen Sijoitussidonnaiset tuotteet -segmenttiin. Laskuperustekorollisen kannan vaikutus Lifen Muut tuotteet ja Palvelut -segmentin sijoitustoiminnan ja kustannusliikkeen tulokseen on vähäinen. Vakuutuslaskennan maksutulo oli vuonna 2021 25 miljoonaa euroa ja korvausmeno 16 miljoonaa euroa.

35 Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Osingonjakoehdotus yhtiökokoukselle

Hallitus päätti 9. helmikuuta 2022 pidetyssä kokouksessa ehdottaa 18. toukokuuta 2022 pidettävälle yhtiökokoukselle vuodelta 2021 jaettavan osingon määräksi 4,10 euroa osakkeelta (yht. noin 2 273 miljoonaa euroa perustuen tilinpäätöshetkellä ulkona olleisiin osakkeisiin). Maksettavat osingot kirjataan vuoden 2022 tilinpäätöksen omaan pääomaan kertyneiden voittovarojen vähennykseksi.

Omien osakkeiden hankinta

Sammon 4.10.2021 käynnistämä omien osakkeiden takaisinosto-ohjelma jatkui raportointikauden päättymisen jälkeen. 8.2.2022 Sampo Oyj:n hallussa oli yhteensä 12 219 968 Sammon A-osaketta eli 2,20 prosenttia Sampo Oyj:n kaikista osakkeista.

36 Sampo-konsernin riskienhallinta

Sampo-konserni ja Sampo Oyj

Sampo-konsernin yhtiöt toimivat liiketoiminta-alueilla, joissa arvonluonnin erityispiirteinä hyvän asiakaspalvelun ohella ovat riskien hinnoittelu ja riskiportfolioiden aktiivinen hallinta. Tämän vuoksi tarvitaan yhteiset riskimääritelmät liiketoimintojen perustaksi.

Riskien luokittelu

Sampo-konsernissa liiketoimintaan liittyvät riskit jaotellaan **Riskien luokittelu Sampo-konsernissa** -kaaviossa esitetyn mukaisesti kolmeen pääryhmään liiketoimintariskeihin, maineriskeihin sekä liiketoimintaan luontaisesti kuuluviin riskeihin. Kaksi ensimmäistä riskiluokkaa kuvataan vain lyhyesti tässä riskienhallinnan liitteessä ja painopiste on kolmannessa riskiluokassa.

Liiketoimintariskit

Liiketoimintariski on kilpailuympäristön muutoksista ja/tai sisäisestä operatiivisesta joustamattomuudesta johtuva tappion riski. Odottamattomat muutokset tai jo havaitut, mutta huomiotta jätetyt kehityssuunnat voivat aiheuttaa odotettua suurempia vaihteluita taloudelliseen tulokseen, kun volyymit, marginaalit, kulut ja pääomakustannukset muuttuvat, ja pitkällä aikavälillä ne voivat vaarantaa Sampo-konsernin liiketoimintamallien olemassaolon.

Taustalla olevat ulkoiset muutosvoimat ovat moninaisia, kuten esimerkiksi yleisen taloudellisen toimintaympäristön kehitys, muutokset yleisesti hyväksytyissä arvoissa, institutionaalisessa kehikossa tai toimintaympäristössä sekä teknologiset innovaatiot. Koska ulkoiset muutosvoimat liittyvät toisiinsa, asiakkaiden mieltymykset ja kysyntä voivat muuttua arvaamattomasti ja myös sääntelyä saattaa olla tarpeen muuttaa. Yhtiö altistuu merkittävälle liiketoimintariskille, mikäli yhtiön sisäinen ymmärrys tarvittavista muutoksista tai halukkuus ja kyky toimia niiden mukaisesti on riittämätön ja kilpailijat pystyvät paremmin vastaamaan asiakkaiden ja sääntelyn muuttuneisiin odotuksiin.

Koska kilpailuympäristön muutosvoimat ja kehitys riippuvat pääosin ulkoisista tekijöistä, liiketoimintariskit ovat ylimmän johdon vastuualuetta. Proaktiivinen strateginen päätöksenteko on ylimmän johdon keskeinen työkalu kilpailuetuun liittyvien liiketoimintariskien hallinnassa. Sisäisen operatiivisen joustavuuden ylläpito, eli kyky muuttaa liiketoimintamallia ja kustannusrakennetta tarvittaessa, on myös tehokas työkalu liiketoimintariskien hallinnassa.

Liiketoimintariskeihin ei kohdistu viranomaisten taholta vakavaraisuusvaatimusta, vaikka ne voivat olla merkittävä tulosvolatiliteettia aiheuttava tekijä. Tämän takia liiketoimintariskeillä voi olla vaikutusta

todellisen pääoman määrään ja rakenteeseen, mikäli niiden huomioimista pidetään tarpeellisena vallitsevassa liiketoimintaympäristössä.

Vastuullisuus liiketoimintariskien ajurina

Vastuullisuuteen liittyvät teemat muokkaavat Sampo-konsernin yhtiöiden sidosryhmien preferenssejä ja arvoja, minkä seurauksena myös toiminta- ja kilpailuympäristö muuttuvat monilla tavoin. Esimerkiksi sijoittajat ja viranomaiset korostavat vastuullisuutta yhä enemmän, mutta myös kuluttajat ja työntekijät painottavat näitä aiheita valitessaan tuotemerkkiä tai työnantajaa.

Sampo-konsernin yhtiöt toimivat pääasiassa maissa, joille on ominaista ihmisoikeuksien kunnioittaminen, avoimuus sekä vähäinen korruptio ja lahjonta. Lisäksi työntekijöiden oikeuksia, terveys- ja ympäristölainsäädäntöä sekä sanan- ja yhdistymisvapautta noudatetaan laajalti. Nämä teemat ovat ominaisia myös kaikkien Sampo-konsernin yhtiöiden toiminnassa.

Vastuullisuuteen liittyvät keskeiset liiketoimintariskit voidaan Sampo-konsernissa jakaa viiteen kategoriaan:

Vastuullinen liikkeenjohto ja liiketoimintakäytännöt ovat perustavanlaatuisia Sampo-konsernin yhtiöiden toiminnassa. Hyvä hallinto tarkoittaa Sampo-konsernissa tehokkaita politiikkoja, johtamiskäytäntöjä ja koulutusta.

Näillä varmistetaan, että konserniyhtiöt ja niiden henkilöstö, alihankkijat ja muut yhteistyökumppanit noudattavat ihmisoikeuksia, työoikeuksia, ympäristöä ja ilmastoa, rahanpesun ja terrorismin torjuntaa sekä korruption ja lahjonnan ehkäisemistä koskevia lakeja, asetuksia ja yleisesti hyväksytyjä periaatteita. Lisäksi ne käsittävät kattavat tietoturvallisuus-, kyberturvallisuus- ja tietosuojatoimet.

Vastuulliseen yrityskulttuuriin kuuluvat työympäristöön, monimuotoisuuteen ja osallisuuteen, työntekijöiden terveyteen ja hyvinvointiin, osaamisen kehittämiseen, palkitsemiseen sekä ammattitaitoisten työntekijöiden houkuttelemiseen ja säilyttämiseen liittyvät tekijät. Osaavat ja motivoituneet työntekijät ovat Sampo-konsernille tärkeä menestystekijä, jotta asiakkaille voidaan tarjota parasta palvelua kaikissa tilanteissa. Hyvien työntekijöiden menettäminen tai epähoukutteleva työnantajakuva voivat aiheuttaa suuria riskejä yritykselle. Sampo-konsernin yhtiöt pyrkivät varmistamaan vakaan työympäristön, ei vain siksi, että se on laissa säädetty, vaan myös siksi, että se luo perustan kestäväälle liiketoiminnan tuloksellisuudelle. Monimuotoisuus ja osallisuus ovat tärkeitä Sampo-konsernin yhtiöille, jotka ovat sitoutuneet tarjoamaan syrjinnästä vapaan, avoimen ja miellyttävän työympäristön, jossa kaikkia kohdellaan oikeudenmukaisesti ja tasa-arvoisesti. Näihin aiheisiin liittyviä riskejä hallitaan esimerkiksi vahvoilla politiikoilla ja hallintorakenteilla, toteuttamalla organisaation kehittämissuunnitelmia ja tarjoamalla työntekijöille koulutusta, mielenkiintoisia uramahdollisuuksia ja houkuttelevan kokonaispalkitsemisen.

Vastuullinen sijoitustoiminta ja sijoitusten hallinnointi ovat tärkeitä välineitä sijoitusriskien ja mahdollisten haitallisten mainevaikutusten hallinnassa. Siksi Sampo-konsernin yhtiöt ottavat ympäristö- (mukaan lukien ilmastonmuutos), sosiaali- ja hallintonäkökohdat ("ESG") huomioon arvioidessaan sijoitusten turvallisuutta, laatua, likviditeettiä ja kannattavuutta. Sijoitusmahdollisuuksia tutkitaan huolellisesti ennen sijoitusten tekemistä ja ESG-näkökohtia tarkastellaan yhdessä muiden sijoitusten riski-tuotosuhteeseen vaikuttavien tekijöiden kanssa. Sampo-konsernin yhtiöt käyttävät omaisuusluokasta riippuen erilaisia ESG-strategioita varmistaa ESG-tekijöistä aiheutuvien sijoitusriskien tehokkaan arvioinnin ja hallinnan. Käytettyihin strategioihin kuuluvat esimerkiksi ESG-integraatio, sektoripohjainen seulonta, normipohjainen seulonta ja aktiivinen omistajuus.

Vastuulliset tuotteet ja palvelut ovat tärkeä osa pyrittäessä vastaamaan asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin, ja lieventäessä mahdollisia haitallisia vaikutuksia Sampo-konsernin maineelle. Tämän takia Sampo-konsernin yhtiöt pyrkivät ottamaan ESG-näkökohdat, ilmastonmuutos mukaan lukien, huomioon tuote- ja palvelukehityksessä, vakuutusten myöntämisessä sekä toimitusketjujen hallinnassa. Vastuullinen tuote- ja palvelutarjonta vaatii lisäksi tarkkaavaisuutta epäasialliseen asiakasneuvontaan ja tuotemyyntiin, epäselviin ehtoihin, hintoihin ja maksuihin sekä korvauskäsittelyyn ja valitusprosessien virheisiin liittyvissä riskeissä. Tärkeintä myynnissä ja markkinoinnissa on kohdata asiakkaan tarpeet, ja antaa asiakkaalle tarpeelliset tiedot vakuutuksen kattavuuteen liittyvää päätöksentekoa varten. Sampo-konsernin yhtiöt

hallitsevat näihin aiheisiin liittyviä riskejä esimerkiksi tehokkailla politiikoilla ja hallintorakenteilla ja tarjoamalla työntekijöille koulutusta.

Ympäristökysymykset ja ilmastonmuutos ovat tekijöitä, joilla odotetaan olevan keskipitkän ja pitkän aikavälin vaikutus Sampo-konsernin liiketoimintaan. Ilmastonmuutoksesta aiheutuvat riskit voidaan jakaa fyysisiin riskeihin ja siirtymäriskeihin. Fyysiset riskit voidaan jakaa edelleen pitkän aikavälin säämuutoksiin (jatkuvat riskit) ja äärimmäisiin sääilmiöihin kuten myrskyt, tulvat tai kuivuus (akuutit riskit). Siirtymäriskeillä tarkoitetaan riskejä siirryttäessä kohti vähähiilistä yhteiskuntaa, esimerkiksi muutokset teknologiassa, lainsäädännössä ja kuluttajien asenteissa.

Riskien realisoidumisen suuruus riippuu siitä, miten ilmaston lämpeneminen etenee. Pariisin sopimuksen mukaisessa 1,5 asteen skenaariossa vaikutukset olisivat lievät. Skenaarioissa, joissa lämpötila nousee yli 3–5 astetta, vaikutukset teollisuudelle, infrastruktuurille ja julkiselle terveydenhuollolle olisivat vakavat. Erityisesti maantieteellisesti haavoittuvilla alueilla, kuten matalat rannikkoalueet, meren pinnan nousu voi aiheuttaa ruoan ja veden puutetta, ja johtaa näin ollen valtavaan muutto-liikkeeseen ja sairauksien puhkeamiseen.

Fyysiset riskit ovat riskitekijöitä, jotka vaikuttavat erityisesti Sampo-konsernin vahinkovakuutusyhtiöiden taloudelliseen asemaan ja tulokseen. Äärimmäisten sääolosuhteiden ja luonnonkatastrofien kasvava todennäköisyys on sisällytetty sisäisiin riskimalleihin.

Ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä hallitaan tehokkaasti myös jälleenvakuutusohjelmilla ja hinnantarkistuksilla. Koska ilmastonmuutos saattaa lisätä fyysisten riskien esiintyvyyttä ja/tai vakavuutta, Sampo-konsernin yhtiöt käyttävät herkkyyksianalyseissaan skenaarioita, joissa oletetaan luonnonkatastrofien muuttuvan vakavimmiksi. Sampo-konsernin yhtiöt auttavat myös yritys- ja yksityisasiakkaitaan hallitsemaan ilmastonmuutoksen riskejä. Äärimmäiset säätapahat voivat esimerkiksi tuhota omaisuutta, aiheuttaa satovahinkoja ja toiminnan keskeytyksiä. Vahinkojen torjunta on olennainen osa vakuutuspalveluita, sillä se auttaa asiakkaita vähentämään taloudellisia riskejä ja ilmastonmuutoksen vaikutuksia.

Sampo-konsernin yhtiöiden sijoitukset voivat altistua sekä fyysisille että siirtymäriskeille sijoituksen luonteesta riippuen. Fyysisille riskeille alttiita sijoituksia ovat erityisesti sellaiset, joissa tappiota aiheutuu äärimmäisten sääilmiöiden takia. Siirtymä kohti vähähiilistä yhteiskuntaa sekä kasvava ympäristö- ja ilmastosääntely, tiukemmat päästövaatimukset ja muuttuvat markkinamieltymykset voivat puolestaan aiheuttaa siirtymäriskiä konsernin sijoituksille sekä mahdollisen varojen uudelleenarvostuksen hiili-intensiivisillä toimialoilla. Fyysisiä ja siirtymäriskkejä hallitaan analysoimalla tarkkaan jokainen sijoitusmahdollisuus ennen sijoittamista ja sijoitusten ilmatoriskejä arvioidaan yhdessä muiden riski-tuottosuhteeseen vaikuttavien tekijöiden kanssa. Sampo-konsernin yhtiöiden käyttämiä menetelmiä ovat muun muassa vuosittainen sijoitusten hiilijalanjälkianalyysi ja ilmastoarvio, toimialakohtainen seulonta

ja ESG-integraatio, maantieteellisen jakauman seuranta sekä aktiivinen omistajuus.

Lisätietoja Sampo-konsernin vastuullisuudesta on saatavana toukokuussa 2022 julkaistavassa **Vastuullisuusraportissa 2021** www.sampo.com/vuosi2021.

Maineriski

Sidosryhmäsuhteiden hallinta tarkoittaa tyytyväisiä asiakkaita, ammattitaitoista henkilökuntaa, hyvää yhteistyötä viranomaisten kanssa sekä ympäristön luottamusta ja hyväksyntää. Ne edistävät yrityksen keskeistä menestystekijää, sen mainetta.

Maineriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että aiheellinen tai aiheeton yhtiön liiketoimiin tai suhteisiin liittyvä epäsuotuisa julkisuus heikentää luottamusta yhtiötä kohtaan. Maineriski on usein seurausta toteutuneesta operatiivisesta riskistä tai compliance-riskistä ja sen seurauksena maine heikkenee asiakkaiden ja muiden sidosryhmien keskuudessa. Maineriski liittyy kaikkiin toimintoihin, kuten käy ilmi Riskien luokittelu Sampo-konsernissa-kaaviosta. Koska maineriskien syyt ovat moninaiset, niiden ehkäisemiseksi tarvitaan monenlaisia yrityskulttuuriin sisäänrakennettuja keinoja. Nämä ilmenevät siinä, miten Sampo-konserni toimii ESG-ky-symyksissä sekä sen keskeisten sidosryhmien (mm. asiakkaat, henkilöstö, sijoittajat, yhteistyökumppanit, viranomaiset) kanssa ja kuinka Sampo-konserni on organisoinut hallintorakenteensa.

Liiketoimintaan luontaisesti kuuluvat riskit

Vakuutus- ja sijoitustoiminnassaan Sampo-konserni ottaa tietoisesti tiettyjä riskejä aikaansaadakseen tuottoja. Nämä ansaintariskit valitaan huolellisesti ja niitä hallitaan aktiivisesti. Vakuutusriskit hinnoitellaan niiden luontaisen riskitason mukaisesti ja sijoitusten tuotto-odotuksia verrataan sijoitusten riskeihin. Lisäksi ansaintariskien riskipositioita mukautetaan jatkuvasti ja riskien vaikutusta pääomatarpeeseen arvioidaan säännöllisesti.

Vakuutus- ja sijoitusriskien onnistunut hallinta on Sampo-konsernin yhtiöiden keskeisin tuottojen lähde. Näiden riskien päivittäinen hallinnointi annettujen limiittien ja valtuuksien puitteissa on liiketoiminta-alueiden ja sijoitusyksikön vastuulla.

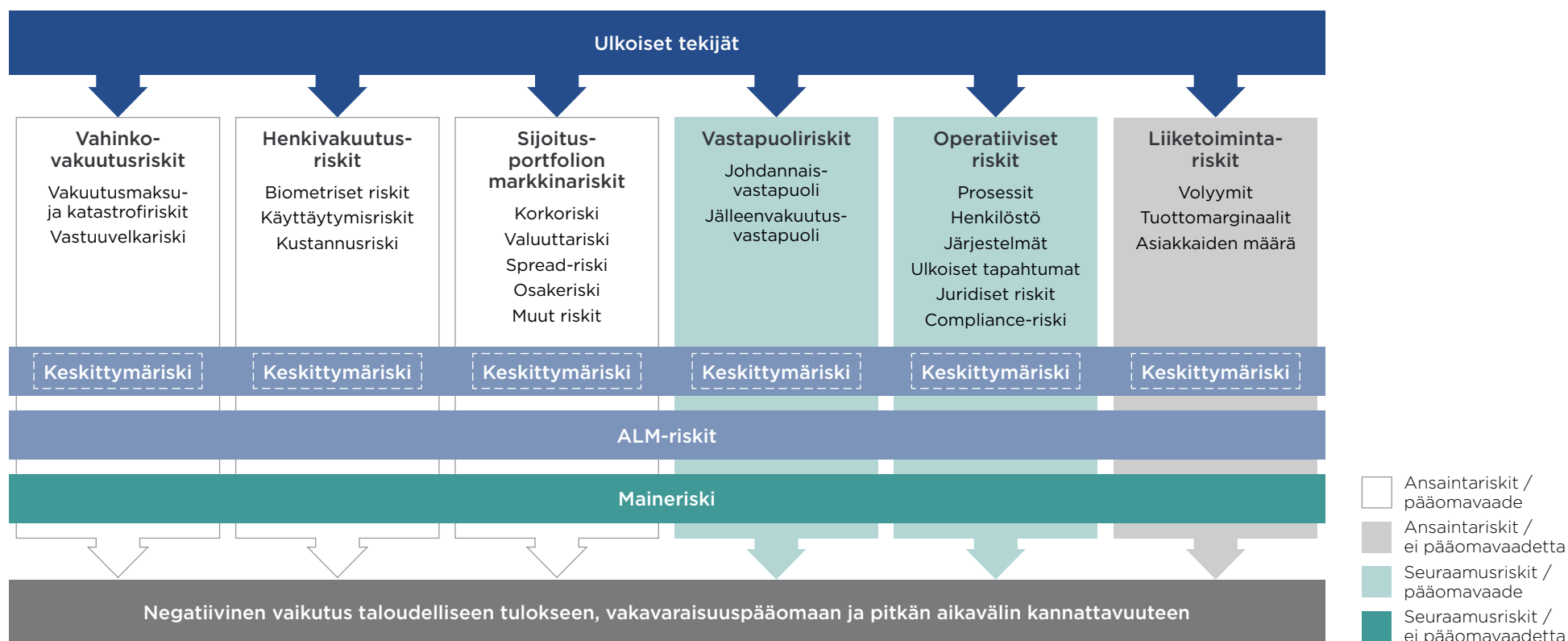
Osa riskeistä, kuten vastapuoliriskit ja operatiiviset riskit, on epäsuoria seurauksia Sammon normaalista liiketoiminnasta, kuten on havainnollistettu kaaviossa Riskien luokittelu Sampo-konsernissa. Nämä riskit ovat yhdensuuntaisia siinä mielessä, että niihin ei lähtökohtaisesti liity tuottopotentiaalia. Riskienhallinnan tavoitteena onkin pienentää näitä riskejä tehokkaasti niiden aktiivisen hallinnan sijaan. Näiden välillisten seuraamusriskien pienentäminen on liiketoiminta-alueiden ja sijoitusyksikön vastuulla, ja niihin liittyvää pääomatarvetta mittaavat riippumattomat riskienhallintatoiminnot.

On huomioitava, että riskit luokitellaan toimialoittain eri tavoin ansainta- ja seuraamusriskeihin. Esimerkiksi Sampo-konsernin asiakkaiden vakuutus sopimuksiin liittyvät vakuutustapahtumat ovat heille seuraamusriskejä, mutta Sampo-konsernille nämä samat riskit ovat ansaintariskejä.

Eräät riskit, kuten korko-, valuutta- ja maksuvalmiusriskit, liittyvät useisiin toimintoihin samanaikaisesti. Näiden riskien hallitsemiseksi tehokkaasti Sampo-konsernin yhtiöillä tulee olla yksityiskohtainen ymmärrys odotetuista kassavirroista ja niiden vaihteluista kaikissa yhtiön toiminnoissa. Lisäksi yhtiöillä on oltava kattava

ymmärrys siitä, miten varojen ja velkojen markkinaehtoiset arvot voivat vaihdella koko taseen tasolla eri skenaarioissa. Näitä koko taseen riskejä nimitetään yleisesti ALM-riskiksi ("Asset Liability Management"). Korko-, valuutta- ja likviditeettiriskien lisäksi inflaatio-riski ja BKT:n kasvuvauhtiin liittyvät riskit ovat keskeisiä

Riskien luokittelu Sampo-konsernissa

ALM-riskejä Sampo-konsernille. ALM-riskit ovatkin yksi yllimmän johdon painopistealueista, koska ne vaikuttavat riskeihin ja tuottoihin sekä merkittävästi että pitkäaikaisesti.

Yleisesti ottaen keskittymäriskiä syntyy, mikäli yhtiöiden riskipositioita ei ole riittävästi hajautettu, jolloin esimerkiksi yksittäinen äärimmäisen epäsuotuisa vahinkotapahtuma tai rahoitusmarkkinatapahtuma voisi vaarantaa yhtiön vakavaraisuuden.

Keskittymiä voi syntyä yksittäisten liiketoimintojen sisällä – yksittäiseen toimijaan tai toimialaan liittyvät suuret vastuu- tai sijoituspositiot – tai eri liiketoimintojen yhteisvaikutuksena yksittäisen vastapuolen tai toimialan vaikuttaessa laajasti yhtiön kannattavuuteen sekä vakuutus- että sijoitustoiminnan kautta.

Keskittymäriski voi toteutua myös epäsuorasti silloin, kun kannattavuus ja vakavaraisuusasema reagoivat samalla tavalla yleiseen taloudelliseen kehitykseen tai rakenteellisiin muutoksiin eri liiketoiminta-alueiden institutionaalisissa ympäristöissä.

Keskeiset riskienhallinnan toimenpiteet

Luodakseen arvoa sidosryhmille pitkällä tähtäimellä Sampo-konsernilla tulee olla käytössään seuraavat pääomat:

- Taloudellista joustavuutta riittävän pääomituksen ja likviditeetin muodossa
- Hyvä teknologinen infrastruktuuri
- Tietopääomaa eli kattava oma vakuutusmatemaattinen tilastoaineisto ja analyttiset työkalut, jotta data saadaan muunnettua informaatioksi
- Inhimillistä pääomaa eli osaavia ja motivoituneita työntekijöitä
- Yhteiskuntasuhdepääomaa hyvinä yhteiskunta- ja asiakassuhteina, jotta eri sidosryhmien muuttuvia tarpeita voitaisiin ymmärtää.

Yhtiötasolla edellä mainittuja pääomia kehitetään jatkuvasti, ja ne ovat käytössä seuraavia riskien hinnoittelun, riskien ottamiseen ja aktiiviseen riskienhallintaan liittyviä ydintehtäviä toimeenpantaessa.

Vakuutusriskien asianmukainen valinta ja hinnoittelu

- Vakuutusriskit valitaan huolellisesti ja hinnoitellaan niiden riskitason mukaisesti.
- Vakuutustuotteita kehitetään aktiivisesti asiakkaiden muuttuvia tarpeita ja mieltymyksiä ennakoiden.

Vakuutusriskiaseman tehokas hallinta

- Hajautusta tavoitellaan aktiivisesti.
- Jälleenvakuutusta käytetään tehokkaasti suurimpien riskipositioiden pienentämiseksi.

Sijoitustransaktioiden huolellinen valinta ja toteutus

- Yksittäisten sijoituskohteiden riski-tuottosuhteet ja vastuullisuuskysymykset analysoidaan huolellisesti.
- Transaktiot toteutetaan tehokkaasti.

Seuraamusriskien tehokas pienentäminen

- Vastapuolten luottotappioriskejä hallitaan valitsemalla sopimusvastapuolet huolellisesti, käyttämällä vakuuksia ja varmistamalla riittävä hajautus.
- Ylläpidetään korkealaatuisia ja kustannustehokkaita liiketoimintaprosesseja.
- Jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmia kehitetään jatkuvasti toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Sijoitussalkkujen ja taseen tehokas hallinta

- Odotettujen tuottojen ja riskien tasapaino sijoitussalkuissa ja taseessa optimoidaan huomioiden vakuutusvelkojen ominaisuudet, sisäisesti arvioitu pääoman tarve, viranomaisten vakavaraisuussääntely ja luottoluokittajien vaatimukset.
- Likviditeettiriskejä hallitaan kohdentamalla riittävä osuus sijoituksista likvideihin sijoitusinstrumentteihin. Osuuden suuruus riippuu pääosin vakuutusvelkojen ominaisuuksista.

Konsernitasolla riskienhallinnan pääpaino on konsernitasoisessa pääomituksessa, velkaisuusasteessa ja likviditeetissä. On myös olennaista tunnistaa mahdolliset riskikeskittymät ja ymmärtää, kuinka yhtiöiden vakavaraisuus ja raportoidut voitot kehittyisivät eri skenaarioissa. Nämä keskittymät ja korrelaatiot voivatkin vaikuttaa konsernitason pääomitukseen, velkaisuusasteeseen ja likviditeettiin sekä johdon konsernitasoisiin toimenpiteisiin.

Kun yllä mainitut ydintehtävät toteutetaan menestyksellä, tuloksen, riskien ja pääomituksen tasapaino voidaan saavuttaa ja samalla luoda arvoa osakkeenomistajille.

Sampo-konsernin riskiprofiili

Sammon strategia on luoda pitkäaikaista arvoa vahinkovakuutustoiminnalla. Konserni keskittyy yksityistalouksien sekä pienten ja keskisuurten yritysten vahinkovakuuttamiseen Pohjoismaissa ja digitaalisen jakelun markkinoihin Isossa-Britanniassa. Sampo-konserni on alttiina ennen kaikkea Pohjoismaiden kansantalouksien yleiselle kehitykselle. Pohjoismaiden suhdannekehitys on kuitenkin toisiinsa nähden tyypillisesti jonkin verran eritahtista niiden kansantalouksien rakenteiden ja erillisten käytössä olevien valuuttojen vuoksi. Pohjoismaat ovat myös maantieteellisesti laaja alue, mikä tuo vakuutusliiketoimintaan siten enemmän hajautushyötyjä kuin toiminnan keskittyneisyyttä. Näin ollen Pohjoismaat ovat luontaisesti hyvä perusta hajautetulle liiketoiminnalle. Vuonna 2020 maantieteellinen hajautus laajeni Isoon-Britanniaan Sammon hankittua enemmistöosuuden Hastingsista, mikä vahvistui entisestään loppuvuodesta 2021 kun Sammosta tuli sen ainoa omistaja.

Ylläpitääkseen ja edistääkseen liiketoimintojen hajautusta, Sampo-konserni ennaltaehkäisee mahdollisuuksien mukaan keskittymiä eriyttämällä liiketoimintakokonaisuuksille omat painopistealueet. Tämän seurauksena erillisillä yhtiöillä on hyvin vähän päällekkäisyyksiä niiden vakuutus- ja sijoitustoiminnoissa. Huolimatta strategisista päätöksistä, joilla yhtiöiden toiminta-alueiden painopisteitä on eriytetty, vakuutus- ja sijoitustoiminnoista saattaa syntyä keskittymiä. Vastuuvelkoja ja sijoituksia tarkastellaankin konsernitasolla, jotta

mahdolliset yksittäisen yhtiön tai riskifaktorin tasolla esiintyvät keskittymät havaittaisiin.

Nykyisen liiketoimintamallin, jossa kaikilla yhtiöillä on omat operatiiviset prosessit ja sopimukset vastapuoltensa kanssa, arvioidaan estävän vastapuoliriskin ja operatiivisen riskin kertymistä. Näin ollen näitä riskejä hallitaan pääsääntöisesti yhtiötasolla.

Konsernin sisäisiä vastuita on vähän ja emoyhtiö toimii konsernin ainoana sisäisenä likviditeetin lähteenä ja pääasiallisena pääoman lähteenä. Tämä estää tehokkaasti tartuntariskiä ja siten mahdolliset yhden yhtiön ongelmat eivät suoraan vaikuta toisiin ryhmän yhtiöihin.

Vakuutus- ja markkinariskikeskittymät ja niiden hallinta kuvataan seuraavissa kappaleissa samoin kuin emoyhtiön rooli konsernitasoisten riskien hallinnassa ja likviditeetin lähteenä.

Vakuutusriskit Sampo-konsernissa

Tytäryhtiöissä harjoitettavasta vakuutustoiminnasta voidaan todeta, että If, Mandatum ja Topdanmark toimivat Pohjoismaissa, mutta pääosin eri maantieteellisillä alueilla ja vakuutuslajeissa ja näin ollen niiden vakuutusriskit ovat luonteeltaan erilaisia. Joitain yhteisiä riskitekijöitä on kuitenkin, kuten elinajanodote Suomessa. Myös Tanskassa Ifillä ja Topdanmarkilla on joitain päällekkäisyyksiä. Liiketoiminnan sujuessa normaalisti liiketoiminnasta ei kuitenkaan synny

merkittäviä vakuutusriskikeskittymiä. Hastings toimii ainoastaan Isossa-Britanniassa, joten sen vakuutusriskit ovat maantieteellisesti erillisiä Pohjoismaista. Näin ollen liiketoiminta-alueet synnyttävät pikemmin hajautushyötyjä kuin riskikeskittymiä.

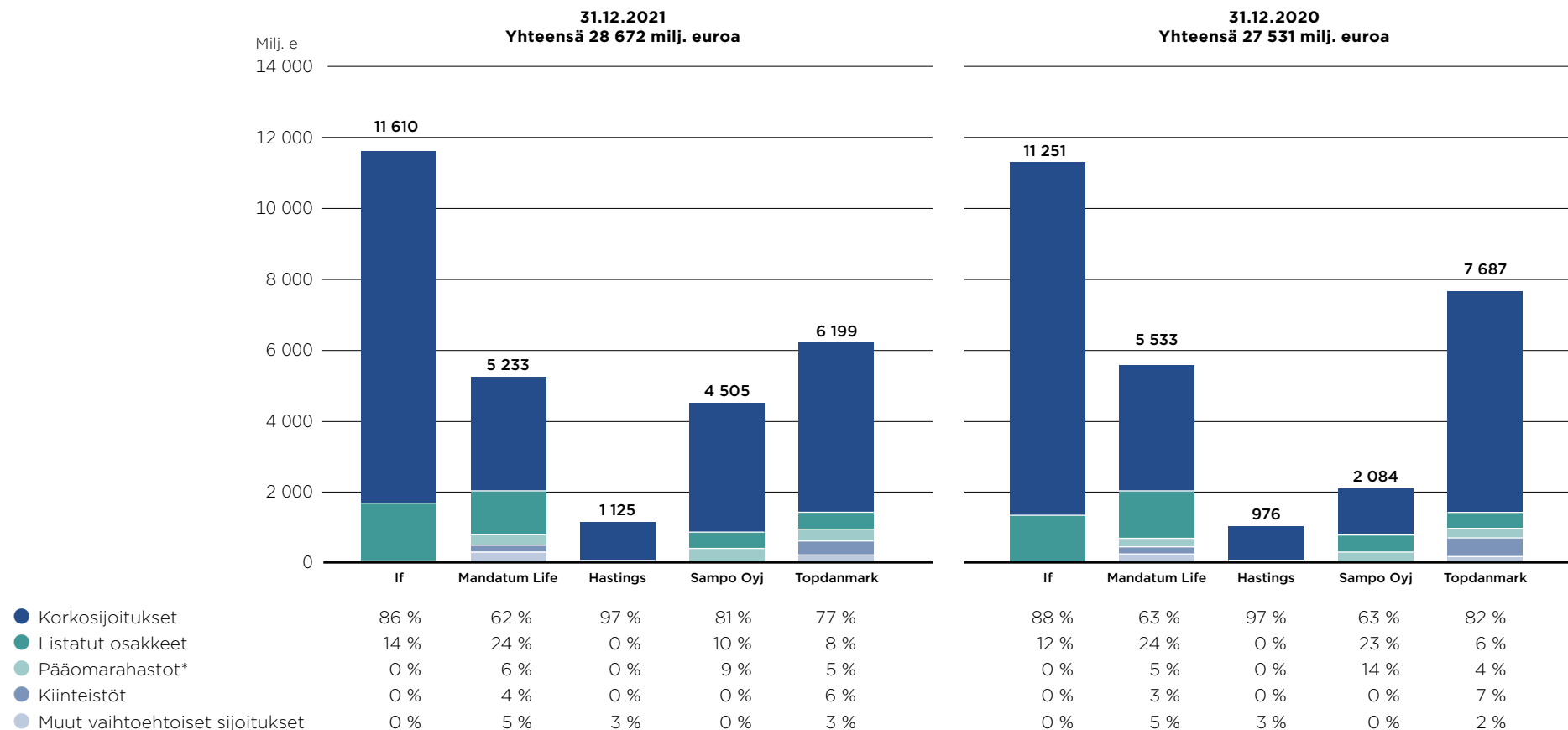
Markkinariskit Sampo-konsernin tasolla

Vakuutusvelat ja yhtiökohtaiset riskinottohalukkuudet ovat sijoitustoiminnan lähtökohtana kaikissa tytäryhtiöissä. Mandatum, Ifin, Hastingsin ja Topdanmarkin vakuutusvelat ja riskinottohalukkuus ovat erilaiset ja tämän seurauksena sijoitussalkkujen rakenteet ja riskit sekä tase eroavat neljässä yhtiössä toisistaan vastaavasti. Tässä kappaleessa esitetyt taulukot ja graafit eivät sisällä Sampo-konsernin sijoituksia tytäryhtiöiden eikä osakkuusyhtiöiden osakkeisiin (esim. Nordeaan).

Sampo-konsernin sijoitusten kokonaismäärä 31.12.2021 oli 28 672 miljoonaa euroa (27 531), kuten on esitetty seuraavassa graafissa. Mandatum ja Topdanmarkin sijoitusomaisuus ei sisällä sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevaa varallisuutta.

Sijoitusten kehitys

If, Mandatum Life, Hastings, Sampo Oyj ja Topdanmark

Tämän kaavion lukujen sisältö poikkeaa taseessa rahoitusvarat rivillä esitetystä. Mandatum Life sijoitusten allokaatio on yhteensä 5 233 miljoonaa euroa. Kun vähennetään konsernin sisäiset varat 14 miljoonaa euroa, kertyneet korot 22 miljoonaa euroa, käteiset varat 586 miljoonaa euroa, kiinteistöt 179 miljoonaa euroa sekä noin 10 miljoonaa euroa myytävänä olevia rahoitusvaroja sekä lisätään 4 miljoonaa euroa johdannaisia, erät yhteensä ovat 4 427 miljoonaa euroa, mikä vastaa Mandatumin rahoitusvaroja Sampo-konsernin taseessa.

Ifin luvut sisältävät käteiset varat 521 miljoonaa euroa.

Topdanmarkin luvut eivät sisällä käteisiä varoja 153 miljoonaa euroa, mutta ne sisältävät kiinteistöt 394 miljoonaa euroa ja sijoitukset osakkuusyhtiöihin 313 miljoonaa euroa.

Sampo Oyj:n osalta luvuissa ei huomioida konsernin sisäisiä eriä, kertyneitä korkoja ja johdannaisia yhteensä 104 miljoonaa euroa eikä 80 miljoonan euron operatiivisia pankkitilejä, joita ei käytetä sijoitus-toiminnoissa. Sampo Oyj:n luvut eivät pidä sisällään vakuutusliiketoiminnan tytäryhtiöiden liikkeeseen laskemia velkainstrumentteja.

* Pääomarahastot sisältävät myös suorat sijoitukset listaamattomiin osakkeisiin.

Sijoitustoiminta ja markkinariskin otto on järjestetty siten, että täysin omistettujen tytäryhtiöiden sijoitusriskit eivät merkittävässä määrin kohdennu samoihin yksittäisiin yhtiöihin lukuun ottamatta pohjoismaisia pankkeja, joihin yhtiöt ovat sijoittaneet ylimääräiset varansa rahamarkkinasijoituksina ja käteisenä. Sijoitusten hajautuksen näkökulmasta Topdanmarkin vaikutus on positiivinen, koska tanskalaisilla sijoituksilla on merkittävä paino sen sijoitussalkuissa ja etenkin tanskalaisten kiinteistövakuumallisten joukkovelkakirjalainojen merkitys on keskeinen. Sampo-konsernin muiden vakuutusyhtiöiden sijoitussalkuissa tanskalaisten sijoitusten merkitys on vähäinen. Myös Hastingsilla on ollut hajautuksen näkökulmasta positiivinen vaikutus, vaikka sijoitusportfolio on muita Sampo-konsernin vakuutusyhtiöiden sijoitusportfolioita pienempi. Hastingsin sijoituksista merkittävä osa on Englannin punnan määräisiä ja kohdistuvat Isoon-Britanniaan, missä muilla konsernin tytäryhtiöillä ei ole

merkittäviä positioita. Lisäksi Hastingsin sijoitusportfolio koostuu lähes pelkästään investment grade -luottoluokituksen saaneista korkosijoituksista.

Seuraavissa kappaleissa esitetään ensin riskikeskittymät homogeenisiin riskiryhmiin jaettuna ja yksittäisten nimien osalta ja sen jälkeen riskejä kuvataan lyhyesti kokotaseen näkökulmasta.

*Sijoitukset toimialasektoreittain,
maantieteellisten alueiden mukaan ja
omaisuuslajeittain*

Korko- ja osakesijoitusten osalta rahoitussektorin yhtiöillä ja kiinteistövakuumallisten joukkovelkakirjalainoilla on merkittävä osuus konsernin kokonaisportfolioista, kun taas julkisen sektorin sijoitusten osuus on melko rajallinen. Suurimmassa osassa näistä sijoituksista

liikkeeseenlaskijana on pohjoismainen yhtiö tai yhteisö, vaikkakin Hastings on tuonut jonkin verran hajautusta tältä kannalta. Suurin osa yrityspuolen liikkeeseenlaskijoista, vaikkakin ne sijaitsevat Pohjoismaissa, toimii kansainvälisillä markkinoilla ja näin ollen niiden tuloksentekokyky ei ole kovin riippuvainen pohjoismaisista markkinoista. Positiot toimialasektoreittain, omaisuuslajeittain ja luottoluokittain on esitetty seuraavassa taulukossa. Sampo katsoo, että tase antaa riittävän kuvan maksimiluottoriskistä.

Positiot toimialasektoreittain, omaisuuslajeittain ja luottoluokittain

Sampo-konserni, 31.12.2021

Milj. e	Luokittelu					D	Luokittelu- maton	Korko- sijoitukset yhteensä	Listatut osakkeet	Muut	Vasta- puoliriski	Yhteensä	Muutos tilanteesta 31.12.2020
	AAA	AA+ - AA-	A+ - A-	BBB+ - BBB-	BB+ - C								
Perusteollisuus	0	0	17	126	50	0	67	260	166	0	0	426	-65
Pääomahyödykkeet	0	0	107	62	73	0	203	445	882	0	0	1 327	329
Kulutustavarat	1	22	228	380	131	0	125	887	583	0	0	1 469	-24
Energia	0	0	26	0	0	0	189	215	10	9	0	233	24
Rahoitus	38	1 913	4 298	1 252	184	0	404	8 090	417	291	145	8 944	1 551
Valtiot	517	0	0	0	0	0	0	517	0	0	0	517	177
Valtioiden takaamat jvk-lainat	45	39	0	0	0	0	0	84	0	0	0	84	-11
Terveystieteet	7	0	13	42	148	0	125	334	163	0	0	497	69
Vakuutus	6	7	71	165	25	0	288	563	38	18	0	620	180
Media	0	0	0	0	5	0	32	36	50	0	0	87	0
Pakkaus	0	0	0	0	6	0	55	61	11	0	0	73	9
Julkinen sektori, muut	646	275	23	0	0	0	0	944	0	0	0	944	253
Kiinteistöala	0	54	227	601	46	0	662	1 590	11	880	0	2 481	195
Palvelut	0	0	0	123	261	0	127	511	200	5	0	715	-2
Teknologia ja elektroniikka	0	0	26	41	11	0	105	183	222	1	0	406	-9
Telekommunikaatio	0	0	30	187	121	0	20	357	59	0	0	416	-20
Liikenne	0	65	79	25	3	0	196	368	50	0	0	418	85
Yhdyskuntapalvelut	0	1	108	365	191	0	21	687	34	0	0	721	149
Muut	0	0	0	0	19	0	79	98	0	16	0	114	21
Arvopaperistettut jvk-lainat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vakuudelliset jvk-lainat	5 453	0	185	0	0	0	298	5 937	0	0	0	5 937	-1 908
Sijoitusrahastot	84	1	3	8	13	0	141	250	916	980	0	2 146	116
Vastapuolilyhteisö	0	0	0	0	0	0	0	0	0	86	4	89	-22
Yhteensä	6 797	2 378	5 440	3 377	1 287	0	3 138	22 417	3 812	2 285	149	28 663	1 099
Muutos tilanteesta 31.12.2020	-1 701	688	1 879	14	-211	-1	392	1 061	252	-71	-143	1 099	

Taulukossa sekä korkosijoitukset että listatut osakkeet sisältävät suorat ja epäsuorat sijoitukset.

Kuten Korkosijoitukset rahoitussektorille, Sampo-konserni, 31.12.2021 ja 31.12.2020 -taulukosta voidaan nähdä, suurin osa rahoitussektorin ja kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen sijoituksista on tehty pohjois-

maisiin sijoituskohteisiin siitä huolimatta, että Hastings on tuonut jonkin verran hajautusta sijoituksiin tästä näkökulmasta.

Korkosijoitukset rahoitussektorille

Sampo-konserni, 31.12.2021

Milj. e	Katetut jvk-lainat	Käteinen ja rahamarkkinasijoitukset	Pitkäaikaiset senior-lainat	Pitkäaikaiset heikomman etuouikeuden lainat	Yhteensä	%
Tanska	4 380	145	322	259	5 105	34,7
Suomi	71	2 697	436	116	3 320	22,5
Ruotsi	822	34	600	151	1 607	10,9
Ranska		1 197	221	14	1 432	9,7
Norja	630		427	273	1 330	9,0
Yhdysvallat		2	336	10	348	2,4
Irlanti		72	64	168	304	2,1
Iso-Britannia		41	224	33	297	2,0
Kanada	33		193		226	1,5
Alankomaat			178	42	220	1,5
Muu		76	21		97	0,7
Islanti			49	43	91	0,6
Saksa		0	54	16	70	0,5
Espanja			57		57	0,4
Gibraltar		44			44	0,3
Australia			44		44	0,3
Sveitsi			40		40	0,3
Bermuda			15	10	25	0,2
Uusi-Seelanti			23		23	0,2
Itävalta			12		12	0,1
Belgia			10		10	0,1
Viro			8		8	0,1
Guernsey			8		8	0,1
Luxemburg		2	1		3	—
Italia			3		3	—
Caymansaaret			1		1	—
Yhteensä	5 937	4 309	3 346	1 134	14 726	100,0

Korkosijoitukset rahoitussektorille

Sampo-konserni, 31.12.2020

Milj. e	Katetut jvk-lainat	Käteinen ja rahamarkkinasijoitukset	Pitkäaikaiset senior-lainat	Pitkäaikaiset heikomman etuoikeuden lainat	Yhteensä	%
Ruotsi	5 587	280	270	255	6 392	44,0
Suomi	1 462	17	635	155	2 270	15,6
Norja	99	1 279	411	198	1 986	13,7
Tanska	647		459	285	1 391	9,6
Ranska		559	189	7	755	5,2
Yhdysvallat		101	65	137	303	2,1
Iso-Britannia		1	283	13	297	2,0
Alankomaat	2	62	167	28	259	1,8
Kanada			185	41	227	1,6
Irlanti	34		172		206	1,4
Islanti			56	41	97	0,7
Saksa			51	15	67	0,5
Sveitsi			53		53	0,4
Australia	9		35		45	0,3
Uusi-Seelanti			40		40	0,3
Espanja			36		36	0,2
Gibraltari		23			23	0,2
Viro		5	12		17	0,1
Bermuda			7	10	17	0,1
Itävalta			12		12	0,1
Luxemburg		11	0		12	0,1
Belgia			10		10	0,1
Guernsey			8		8	0,1
Italia			3		3	—
Caymansaaret			2		2	—
Jersey		0			0	—
Yhteensä	7 840	2 340	3 161	1 185	14 526	100,0

Korkosijoitukset julkiselle sektorille sisältävät valtionlainoja, valtioiden takaamia joukkovelkakirjalainoja sekä muita sijoituksia julkiselle sektorille, mikä voidaan nähdä taulukoista Korkosijoitukset julkiselle sektorille, Sampo-konserni, 31.12.2021 ja 31.12.2020. Julkisen sektorin osuus on ollut kohtalaisen pieni Sampo-konsernin sijoitussalkuissa ja sijoitukset ovat olleet lähinnä Pohjoismaihin.

Korkosijoitukset julkiselle sektorille

Sampo-konserni, 31.12.2021

Milj. e	Valtiot	Valtioiden takaamat	Julkinen sektori, muut	Yhteensä
Ruotsi	496		256	752
Norja			353	353
Suomi	20	27	234	281
Ylikansalliset instituutiot			101	101
Saksa		45		45
Ranska		12		12
Kreikka	0			0
Yhteensä	517	84	944	1 544

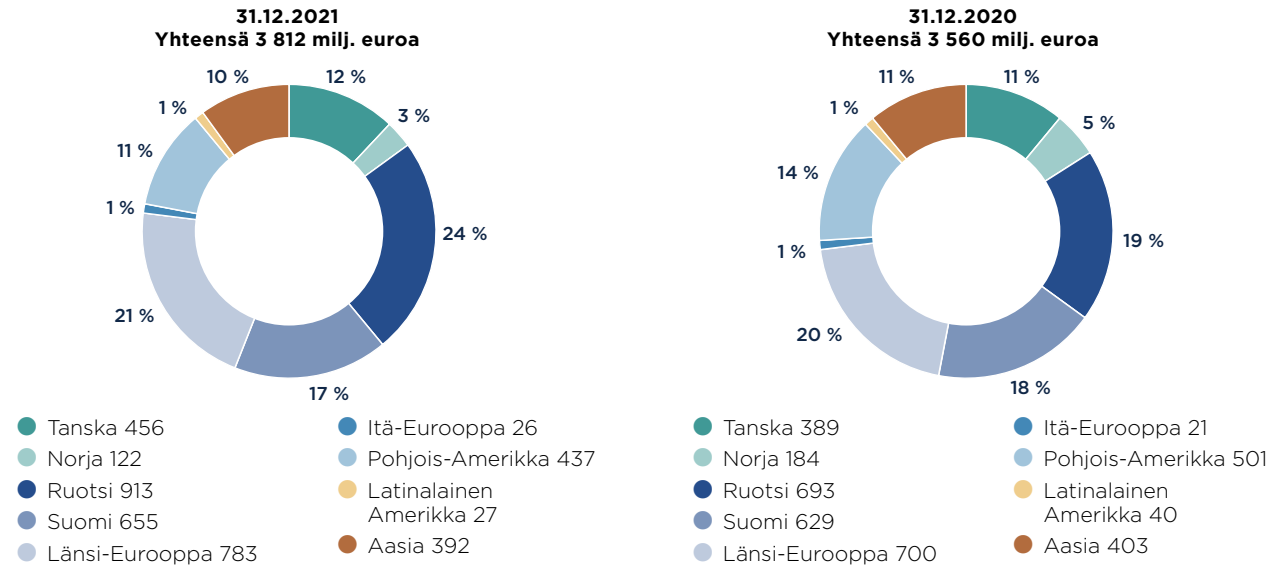
Sampo-konserni, 31.12.2020

Milj. e	Valtiot	Valtioiden takaamat	Julkinen sektori, muut	Yhteensä
Ruotsi	317		297	614
Norja			315	315
Suomi	20	27	24	71
Saksa		49	1	50
Ylikansalliset instituutiot			40	40
Ranska		14		14
Iso-Britannia	2		10	11
Yhteensä	339	90	686	1 115

Sampo-konsernin listatut osakesijoitukset olivat vuoden 2021 lopussa 3 812 miljoonaa euroa (3 560). Maantieteellisesti Sampo-konsernin sijoitukset ovat painottuneet pohjoismaisiin yrityksiin. Pohjoismaisten yritysten osakkeiden osuus oli 56 prosenttia kaikista osakkeista. Tämä on linjassa konsernin sijoitusstrategian kanssa, jonka mukaan sijoituksissa keskitytään pohjoismaisiin yhtiöihin. Nämä pohjoismaiset yhtiöt kilpailevat kuitenkin pääosin globaaleilla markkinoilla, vain harvat niistä ovat toiminnaltaan puhtaasti kotimaisia yhtiöitä. Näin ollen lopullinen riski ei ole merkittävästi riippuvainen Pohjoismaiden talouksista. Sampo-konsernin listattujen osakesijoitusten jakauma esitetään Listattujen osakesijoitusten maantieteellinen jakauma, Sampo-konserni, 31.12.2021 ja 31.12.2020 -graafeissa.

Listattujen osakesijoitusten maantieteellinen jakauma

Sampo-konserni

Suurimmat sijoitukset yksittäisiin nimiin

Suurimmat keskittymät liikkeeseenlaskijoittain ja omaisuuslajeittain, Sampo-konserni, 31.12.2021 ja 31.12.2020 -taulukoissa kuvataan suurimmat keskittymät yksittäisiin liikkeeseenlaskijoihin ja vastapuoliin konsernitasolla.

Suurimmat keskittymät liikkeeseenlaskijoittain ja omaisuuslajeittain

Sampo-konserni, 31.12.2021

Liikkeeseenlaskija, milj. e	Yhteensä	% sijoitus- omaisuudesta	Kassavarat ja lyhytaikaiset korko- sijoitukset	Pitkäaikaiset korko- sijoitukset, yhteensä	Pitkäaikaiset korko- sijoitukset: Valtioiden takaamat	Pitkäaikaiset korko- sijoitukset: Katetut jvk-lainat	Pitkäaikaiset korko- sijoitukset: Senior- jvk-lainat	Pitkäaikaiset korko- sijoitukset: Tier 1 ja Tier 2	Osake- sijoitukset	Vakuudella kattamaton osuus johdannaisista
Nordea Bank	1 601	6 %	966	632	—	379	191	63	—	3
Nykredit Realkredit	1 359	5 %	—	1 359	—	1 354	5	—	—	—
BNP Paribas	1 270	4 %	1 197	74	—	—	71	3	—	—
Danske Bank	1 088	4 %	813	263	—	135	104	24	6	6
Skandinaviska Enskilda Banken	999	3 %	924	74	—	50	7	17	—	1
Realkredit Danmark	939	3 %	—	939	—	939	—	—	—	—
DLR Kredit	801	3 %	—	801	—	801	—	—	—	—
Ruotsi	737	3 %	—	737	—	—	737	—	—	—
Nordea Kredit	509	2 %	—	509	—	509	0	—	—	—
DNB Bank	387	1 %	—	387	—	177	142	68	—	—
10 suurinta keskittymää yhteensä	9 689	34 %	3 899	5 774	—	4 342	1 257	175	6	9
Muut	18 974	66 %								
Sijoitusomaisuus yhteensä	28 663	100 %								

Suurimmat keskittymät liikkeeseenlaskijoittain ja omaisuuslajeittain

Sampo-konserni, 31.12.2020

Liikkeeseenlaskija, milj. e	Yhteensä	% sijoitus- omaisuudesta	Kassavarat ja lyhytaikaiset korko- sijoitukset	Pitkäaikaiset korko- sijoitukset, yhteensä	Pitkäaikaiset korko- sijoitukset: Valtioiden takaamat	Pitkäaikaiset korko- sijoitukset: Katetut jvk-lainat	Pitkäaikaiset korko- sijoitukset: Senior- jvk-lainat	Pitkäaikaiset korko- sijoitukset: Tier 1 ja Tier 2	Osake- sijoitukset	Vakuudella kattamaton osuus johdannaisista
Nykredit Realkredit	1 667	6 %	—	1 667	—	1 662	5	—	—	—
Nordea Bank	1 266	5 %	480	784	—	436	205	143	—	2
Realkredit Danmark	1 096	4 %	—	1 096	—	1 096	—	—	—	—
Jyske Realkredit	857	3 %	—	857	—	857	—	—	—	—
Danske Bank	825	3 %	516	300	—	164	83	52	5	4
DLR Kredit	767	3 %	—	767	—	767	—	—	—	—
BNP Paribas	630	2 %	559	70	—	—	67	3	—	—
Skandinaviska Enskilda Banken	585	2 %	378	206	—	183	7	16	—	2
Nordea Kredit	585	2 %	—	585	—	585	—	—	—	—
Ruotsi	579	2 %	—	579	—	—	579	—	—	—
10 suurinta keskittymää yhteensä	8 857	32 %	1 933	6 910	—	5 750	946	214	5	8
Muut	18 633	68 %								
Sijoitusomaisuus yhteensä	27 490	100 %								

Suurimmat high yield- ja luottoluokittelemattomat korkosijoitukset eritellään Kymmenen suurinta suoraa high yield- sekä luottoluokittelematonta korkosijoitusta, Sampo-konserni, 31.12.2021 ja 31.12.2020 -taulukoissa. Lisäksi suurimmat suorat sijoitukset listattuihin osakeisiin eritellään Kymmenen suurinta suoraa listattua osakesijoitusta, Sampo-konserni, 31.12.2021 ja 31.12.2020 -taulukoissa.

Saamiset muista kuin investment grade -luokituksen saaneista korkosijoituksista ovat merkittävät, koska suhteellisen pienellä osalla pohjoismaisista yhtiöistä on luottoluokitus ja monilla luottoluokitelluilla yhtiöillä on high yield -luottoluokitus.

Kymmenen suurinta suoraa high yield- sekä luottoluokittelematonta korkosijoitusta ja suoraa listattua osakesijoitusta

Sampo-konserni, 31.12.2021

Kymmenen suurinta suoraa high yield- sekä luottoluokittelematonta korkosijoitusta	Luokitus	Yhteensä, milj. e	% kaikista suorista korkosijoituksista
High Street Shopping	NR	151	0,7
Nykredit Realkredit	NR	116	0,6
TDC	B	91	0,4
Trevian Finland Properties I	NR	82	0,4
Danmarks Skibskredit	NR	73	0,4
Realkredit Danmark	NR	64	0,3
Sponda	NR	63	0,3
GN Store Nord	NR	62	0,3
Saab	NR	59	0,3
Ellevio Holding	NR	57	0,3
10 suurinta keskittymää yhteensä		818	4,0
Muut suorat korkosijoitukset		19 847	96,0
Suorat korkosijoitukset yhteensä		20 664	100,0

Kymmenen suurinta suoraa listattua osakesijoitusta	Yhteensä, milj. e	% kaikista suorista osakesijoituksista
Saxo Bank *)	343	11,8
Volvo	158	5,4
Volvo Car	142	4,9
ABB	135	4,7
Husqvarna	112	3,9
Nobia	97	3,3
Enento Group	96	3,3
Vaisala	78	2,7
Nederman Holding	74	2,6
Veidekke	67	2,3
10 suurinta keskittymää yhteensä	1 301	44,8
Muut suorat osakesijoitukset	1 601	55,2
Suorat osakesijoitukset yhteensä	2 902	100,0

*) Vaikka Saxo Bank ei ole listattu yhtiö, se on merkittävä sijoitus Sampo Oyj:n sijoitussalkussa ja siksi mukana tässä taulukossa.

Kymmenen suurinta suoraa high yield- sekä luottoluokittelematonta korkosijoitusta ja suoraa listattua osakesijoitusta

Sampo-konserni, 31.12.2020

Kymmenen suurinta suoraa high yield- sekä luottoluokittelematonta korkosijoitusta	Luokitus	Yhteensä, milj. e	% kaikista suorista korkosijoituksista
High Street Shopping	NR	144	0,7
Nykredit Realkredit	NR	124	0,6
TDC	B	99	0,5
Evergood 4 ApS	B+	83	0,4
Sponda	NR	79	0,4
Trevian Finland Properties I	NR	77	0,4
Danmarks Skibskredit	NR	74	0,4
Realkredit Danmark	NR	72	0,3
Saab	NR	59	0,3
Ellevio Holding	NR	58	0,3
10 suurinta keskittymää yhteensä		870	4,2
Muut suorat korkosijoitukset		19 753	95,8
Suorat korkosijoitukset yhteensä		20 623	100,0

Kymmenen suurinta suoraa listattua osakesijoitusta	Yhteensä, milj. e	% kaikista suorista osakesijoituksista
Saxo Bank *)	284	10,5
Volvo	170	6,3
Nobia	119	4,4
Enento Group	98	3,6
ABB	91	3,4
Husqvarna	84	3,1
Norwegian Finans Holding	83	3,1
Vaisala	59	2,2
Telia Company	55	2,0
Veidekke	53	2,0
10 suurinta keskittymää yhteensä	1 097	40,5
Muut suorat osakesijoitukset	1 611	59,5
Suorat osakesijoitukset yhteensä	2 708	100,0

*) Vaikka Saxo Bank ei ole listattu yhtiö, se on merkittävä sijoitus Sampo Oyj:n sijoitussalkussa ja siksi mukana tässä taulukossa.

Keskittymät koko taseen tasolla

Yleisesti ottaen Sampo-konserni on rakenteellisesti riippuvainen pohjoismaisten talouksien suoriutumisesta, kuten jo aiemmin kuvattiin. Sampo-konserni on myös taloudellisesti alttiina yleisen korkotason laskulle. Mitä alemmat korot ja mitä tasaisempi korkokäyrä on, sitä haasteellisempi ympäristö on nykyisille liiketoimintamalleille etenkin, kun Ifissä ja Mandatum Lifessä vakuutusvelkojen duraatio on pitempi kuin korkosijoitusten duraatio. Topdanmarkissa ja Hastingsissa taseen korkoriskiä suojataan aktiivisesti ja siten Topdanmark tai Hastings eivät olennaisesti lisää korkoriskiä konsernin tasolla.

Sampo-konsernille olisi hyötyä, jos korot nousisivat, koska vakuutusvelkojen taloudellinen arvo pienenis enemmän kuin niitä suojaavien sijoitusten arvo.

Sampo Oyj:n rooli

Sampo Oyj on konsernin holding-yhtiönä vastuussa konsernin pääomanhallinnan toimenpiteistä. Näitä toimia ohjataan ryhmätason vakavaraisuudelle ja velkaisuusasteelle asetetuilla tavoitteilla. Niihin kuuluvat päätökset konsernitason sijoitusriskeistä, liiketoiminnan kasvu- ja tulostavoitteista, jälleenvakuutusstrategioista, voitonjaosta sekä pääomainstrumenttien liikkeenlaskuista. Lisäksi konsernitason riskikertymiä ja -keskittymiä seurataan säännöllisesti, ja niitä hallitaan säätelemällä kokonaisriskejä tarpeen vaatiessa.

Emoyhtiö Sampo Oyj on konsernissa likviditeetin lähde. Tämän vuoksi rahoitusrakenteen kestävyys ja kyky hankkia rahoitusta tarvittaessa ovat jatkuvasti arvioinnin kohteena. Sampo Oyj tarvitsee likviditeettiä konsernin rahoituksen tarpeisiin, mahdollistaakseen osinkovarmuuden ja rahoittaakseen mahdollisia liiketoimia. Sampo Oyj:n rahoitus rajoittuu sisäisiin osinkoihin ja sijoitustuottoihin, mutta sitä voidaan määräajoin täydentää uudella velalla ja pääomalla tai sijoitusten myynnillä. Näin ollen holding-yhtiön likviditeettiä hallinnoidaan kokonaisvaltaisesti yhdessä osinkopolitiikan, strategisten päämäärien sekä taseelle asetettujen tavoitteiden kanssa.

Vuoden 2021 lopussa Sammolla oli 7 596 miljoonan edestä strategisia sijoituksia tytär- ja osakkuusyhtiöihin ja ne oli pääosin rahoitettu omalla pääomalla, 8 823 miljoonaa euroa, ja senior-ehtoisella velalla, jota oli yhteensä 1 878 miljoonaa euroa, ja hybridilainoilla 1 487 miljoonaa euroa. Senior-lainojen keskimääräinen jäljellä oleva maturiteetti oli 5,2 vuotta ja siitä 1 100 miljoonan euron osuus oli maturiteetiltaan yli 5 vuotta. Senior-ehtoisella velalla rahoitetaan myös muita sijoitusomaisuuseriä. Näiden huonomman etuoikeuden velkainstrumenttien ja muiden korkosijoitusten, yhteissummaltaan 139 miljoonaa euroa, keskimääräinen maturiteetti oli 0,6 vuotta. Strategisten sijoitusten ja muiden sijoituserien rahoitus on vahvasti järjestetty.

Kyky hankkia rahoitusta riippuu velkaantuneisuudesta ja likviditeetipuskurista, jotka voidaan päätellä Taserakenne, Sampo Oyj, 31.12.2021 ja 31.12.2020 -taulukosta.

Taserakenne

Sampo Oyj, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Milj. e	31.12.2021	31.12.2020
Vastaavaa yhteensä	12 327	11 515
Käteiset varat	3 732	1 170
Sijoitukset	836	824
Muut sijoitukset	2	2
Korkosijoitukset	39	36
Osakkeet ja osuudet	795	786
Huonommalla etuoikeudella olevat saamiset	100	324
Osuudet saman konsernin yrityksissä	7 596	9 106
Sijoitukset tytäryrityksissä	5 639	4 712
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	1 956	4 394
Muut varat	63	91

Milj. e	31.12.2021	31.12.2020
Vastattavaa yhteensä	12 327	11 515
Liikkeeseen lasketut yritystodistukset	0	0
Pitkäaikainen vieras pääoma	1 878	2 448
Private placement -lainat	47	72
Joukkovelkakirjalainat	1 831	2 376
Pääomalainat	1 487	1 486
Oma pääoma	8 823	7 472
Sidottu oma pääoma	98	98
Voitonjakokelpoiset varat	8 725	7 374
Muut velat	138	109

Sampo Oyj:n velkaantuneisuus oli maltillinen esimerkiksi seuraavilla mittareilla arvioituna:

- Velkaantuneisuus mitattuna korollisten velkojen osuudella kaikista vastattavaa-puolen eristä oli 28 prosenttia (34).
- Sammon 505 (2 405) miljoonan euron negatiivinen nettovelka on matala.

Sammon likvidit varat olivat 3 732 (1 170) miljoonaa euroa. Likviditeettiin vaikuttaa pääasiassa saadut ja maksetut osingot sekä muutokset liikkeeseenlasketuissa velkainstrumenteissa ja tehdyissä sijoituksissa. Sampo maksaa osinkonsa toukokuussa, jolloin likviditeetti laskee huomattavasti. Osa sijoituksista (836) voidaan myydä, mikäli tarvitaan likviditeettiä. Lyhyen aikavälin likviditeettiä voidaan pitää riittävänä.

Sammon rahoitusasema on hyvä, minkä ansiosta yhtiö kykenee uudelleen rahoittamaan nykyiset velkansa ja laskemaan liikkeelle uutta velkaa. Tämä yhdessä yhtiön myytävissä olevien omaisuuserien kanssa tarkoittaa, että Sampo kykenee luomaan likviditeettiä.

Nykyisellään Sampo-konsernilla on pääomapuskuria suhteessa vakavaraisuuspääomavaatimukseen. Taulukossa Taserakenne, Sampo Oyj, 31.12.2021 ja 31.12.2020 esitetyt huonomman etuoikeuden kaikki saamiset ovat tällä hetkellä Ifin ja Mandatumin liikkeeseenlaskemia, ja ne

eliminoidaan konsernin omista varoista. Mikäli kyseiset saamiset myytäisiin, emoyhtiön likviditeetin kasvun ohella konsernin oma varallisuus ja vakavaraisuussuhde nousisivat.

Sampo Oyj:llä on mahdollisuus tasapainottaa riskejä konsernin sisällä. Hallinnoidessaan rahoitus- ja pääomarakennettaan sekä likviditeettiään Sampo Oyj ottaa huomioon liiketoiminta-alueiden eurosta poikkeavat perusvaluutat (Ruotsin kruunu, Tanskan kruunu ja Englannin punta) ja sen, että kaikki sen liiketoiminta-alueet

ovat alttiina matalan korkoympäristön riskeille. Nämä riskit saattavat vaikuttaa Sammon tekemiin päätöksiin sen omien velkainstrumenttien liikkeeseenlaskun yhteydessä ja likviditeettiportfoliota hoidettaessa.

Rahoitusvarojen ja -velkojen sekä vuokrasopimusvelkojen maturiteetit esitetään Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan, Sampo Oyj, 31.12.2021 ja 31.12.2020 -taulukoissa.

Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan

Sampo Oyj, 31.12.2021

Milj. e	Kirjanpitoarvo yhteensä			Kassavirrat						
	Kirjanpitoarvo yhteensä	Kirjanpitoarvo ilman sopimuksellista eräpäivää	Kirjanpitoarvo, sopimukseen perustuvaa eräpäivää	2022	2023	2024	2025	2026	2027-2036	2037-
Rahoitusvarat	4 697	3 885	812	687	8	28	7	5	52	172
Rahoitusvarat (muut kuin johdannaiset)	4 690	3 885	804	684	7	27	5	5	52	172
Koronvaihtosopimukset	7	—	7	3	2	1	2	—	—	—
Valuuttajohdannaiset	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rahoitusvelat	3 406	—	3 406	-132	-518	-68	-340	-62	-2 868	—
Rahoitusvelat (muut kuin johdannaiset)	3 404	—	3 404	-135	-520	-70	-342	-64	-2 868	—
Koronvaihtosopimukset	2	—	2	3	3	2	2	2	—	—
Valuuttajohdannaiset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vuokrasopimusvelat	2	—	2	-1	-1	—	—	—	—	—
Nettovastuuvelka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan

Sampo Oyj, 31.12.2020

Milj. e	Kirjanpitoarvo yhteensä			Kassavirrat						
	Kirjan-pitoarvo yhteensä	Kirjanpito-arvo ilman sopimuksellista eräpäivää	Kirjanpitoarvo, sopimukseen perustuvaa eräpäivää	2021	2022	2023	2024	2025	2026-2035	2036-
Rahoitusvarat	2 345	1 906	439	288	25	9	29	9	46	169
Rahoitusvarat (muut kuin johdannaiset)	2 316	1 906	410	281	19	4	25	4	46	169
Koronvaihtosopimukset	27	—	27	6	6	5	5	5	—	—
Valuuttajohdannaiset	2	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Rahoitusvelat	3 938	—	3 938	-463	-135	-612	-68	-439	-2 928	—
Rahoitusvelat (muut kuin johdannaiset)	3 936	—	3 936	-465	-138	-614	-71	-442	-2 928	—
Koronvaihtosopimukset	2	—	2	3	3	3	3	3	—	—
Valuuttajohdannaiset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vuokrasopimusvelat	3	—	3	-1	-1	-1	—	—	—	—
Nettovastuuvelka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Sampo-konsernin pääomitus

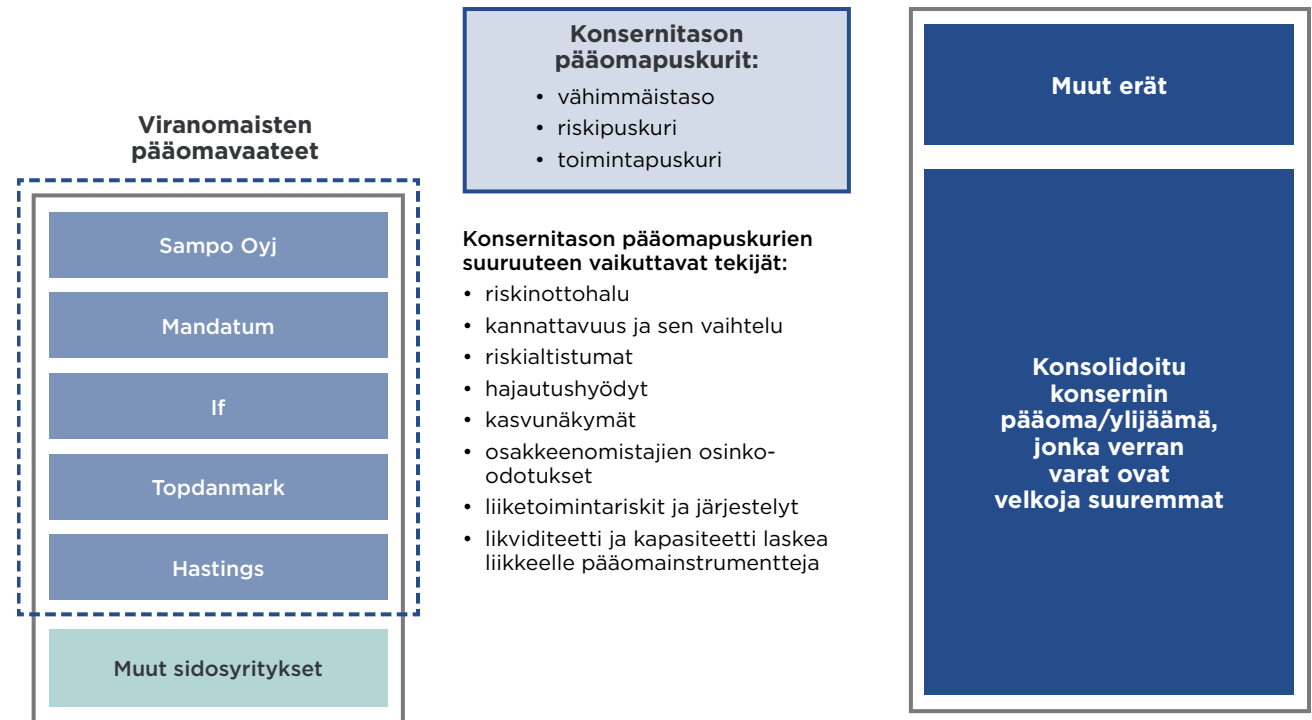
Pääomitus konsernitasolla

Sammon liiketoiminnan ydinosaamiset ovat liiketoimintaan liittyvien riskien taidokas hinnoittelu sekä syntyvien riskialtistumien ja näiden kattamiseen tarvittavien pääomien korkealaatuinen hallinta, Tuottojen, riskien ja pääomien välinen tasapaino myötävaikuttaa oman pääoman tuottoon ja sidosryhmien luottamukseen, sekä helpottaa omistaja-arvon luomista.

Sampo Oyj on vastuussa konsernin pääomahallinnan toimenpiteistä. Näitä ohjataan konsernitason vakavaraisuudelle sekä velkaisuudelle asetetuilla tavoitteilla. Ne sisältävät myös päätökset konsernitasolla liittyen sijoitusten riskialtistumiin, liiketoiminnan kasvu- ja tulostavoitteisiin, jälleenvakuutusstrategioihin, voitonjakoon sekä pääomainstrumenttien liikkeellelaskuun.

Konsernitason pääomitusta hallitaan Sammon pääomahallinnan kehikolla, joka asettaa tavoitteet vakavaraisuudelle ja ohjaa mahdollisia riskienhallinnan toimenpiteitä. Sampo-konsernin pääomituksen vaikuttavia tekijöitä on havainnollistettu kaaviossa Sampo-konsernin pääomittamisen puitteet.

Sampo-konsernin pääomittamisen puitteet

Konsernin pääomavaatimus on pääasiassa riippuvainen liiketoiminta-alueiden pääomavaatimuksista. Nordeamistuksesta tuleva markkinariski on merkittävä osa Sampo Oyj:n pääomavaadetta, mutta muilta osin emoyhtiön kontribuutio konsernin pääomatarpeeseen on useimmiten vähäinen, sillä Sammolla ei ole omaa liiketoimintaa lukuun ottamatta pääomarakenteen ja likviditeetin hallintaa. Sijoitukset pohjoismaisiin rahoitussektorin yhtiöihin kasvattavat lisäksi Sampo Oyj:n vakavaraisuusvaatimusta.

Riskien välistä hajautushyötyä on kahdella tasolla, sekä yhtiöiden sisällä, että niiden välillä. Näistä ensimmäinen sisältyy yhtiöiden vakavaraisuusvaatimukseen ("Solvency capital requirement, SCR").

Käsitteellisesti konsernin oma varallisuus on yhtä kuin varojen ja velkojen markkina-arvojen välinen erotus lisättyinä huonomman etuoikeuden veloilla. Kyseinen erotus on kertynyt konsernin olemassaolon aikana, ja se sisältää seuraavat pääkomponentit:

- Kertyneet voitot, joita ei ole maksettu osinkoina vuosien aikana
- Varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen oikaisut markkina-arvoisiksi
- Liikkeelle laskettu pääoma ja Solvenssi II -ehdot täyttävät huonomman etuoikeuden velkakirjat

Sampo-konsernin pääomavaatimus ja oma varallisuus ovat molemmat alttiita translaatoriskille. Ifin, Topdanmarkin ja Hastingsin pääoma sekä pääoman tarve muunnetaan niiden raportointivaluutoista euroiksi. Ifin, Topdanmarkin ja Hastingsin raportointivaluuttojen heiketessä euroon nähden konsernin todellisen euromääräisen pääoman määrä supistuu ja Ifin, Topdanmarkin ja Hastingsin euromääräiset pääomavaatimukset ovat myös alhaisemmat. Translaatoriskiä seurataan sisäisesti ja sen vaikutusta konsernin vakavaraisuuteen toiminnan jatkuvuuden näkökulmasta analysoidaan säännöllisesti. Translaatoriskille ei kuitenkaan aseteta sisäisesti pääomatarvetta, sillä se realisoituu ainoastaan, jos jokin alakonserni divestoidaan.

Konsernitason pääomapuskuri on yhtä kuin erotus konsernin oman varallisuuden määrän ja konsernin pääomavaatimuksen välillä. Alakonsernitasoisten tekijöiden – odotettujen voittojen ja niiden volatiliteetin, liiketoiminnan kasvumahdollisuuksien, sijoitusten ja vastuuvelan arvovaihtelusta aiheutuvien taseriskien sekä kyvyn laskea liikkeelle Solvenssi II:n mukaisia pääomainstrumentteja – lisäksi on konsernitasolla vaikuttavia seikkoja, jotka ovat olennaisia arvioitaessa pääomapuskurin suuruutta konsernitasolla. Olennaisimmat pääomapuskurin suuruuteen vaikuttavat konsernitason tekijät ovat alakonsernien voittojen korrelaatio, emoyhtiön kapasiteetti luoda likviditeettiä, liiketoimintajärjestelyiden todennäköisyys sekä osakkeenomistajien osinko-odotukset.

If-konserni

Vakuutustoiminnan riskit

Kuten seuraavassa graafissa Bruttomaksutulon erittely liiketoiminta-alueittain, maittain ja vakuutuslajeittain, If, 31.12.2021, on esitetty, Ifin vakuutusportfolio on liiketoiminta-alueittain, maittain ja vakuutuslajeittain hyvin hajautunut. Graafin kuusi vakuutuslajia edustavat IFRS:ssa käytettyä jaottelua.

Sampo-konsernin ja Ifin raportoimien lukujen välillä on pieniä eroja yhdistelyssä käytettyjen valuuttakurssien takia.

Vakuutusmaksu- ja katastrofiriski sekä niiden hallinta ja valvonta

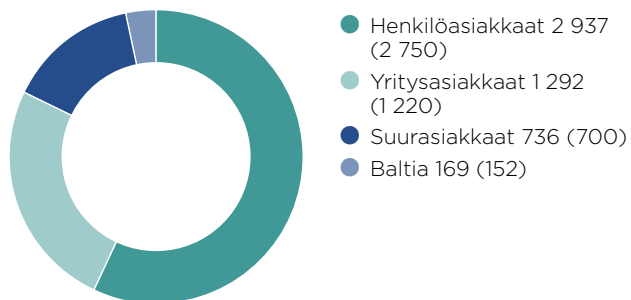
Hyvin hajautetusta vakuutuskannasta huolimatta altistuminen luonnonkatastrofeille, kuten myrskyille ja tulville, voi synnyttää riskikeskittymiä, joista voi seurata

suuruusluokaltaan merkittäviä vahinkoja. Maantieteellisistä alueista tällaisille tapahtumille altteimpia ovat Tanska, Norja ja Ruotsi. Luonnonkatastrofien lisäksi yksittäiset suurvahingot voivat vaikuttaa merkittävästi vakuutustoiminnan tulokseen. Luonnonkatastrofien ja yksittäisten suurten vahinkojen negatiivisia taloudellisia vaikutuksia pienennetään tehokkaasti hyvin hajautetulla vakuutusportfoliolla ja konsernin laajuisella jälleenvakuutusohjelmalla.

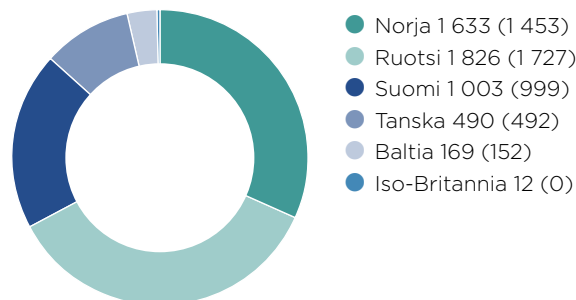
Bruttomaksutulojen erittely

If, 31.12.2021, yhteensä 5 134 (4 823) milj. euroa

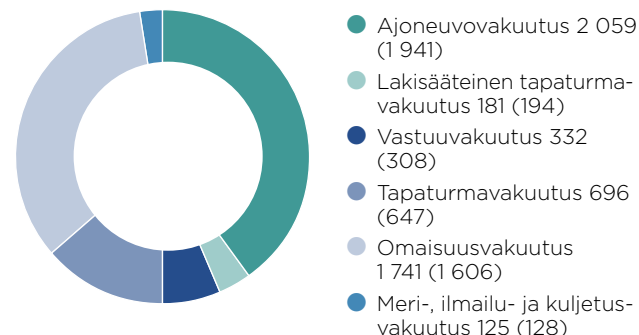
Liiketoiminta-alueittain

Maittain

Vakuutuslajeittain

Seuraavat oikaisut on tehty IFRS:n ja Solvenssi II:n mukaisten vakuutuslajien välillä:

* IFRS:n mukainen vakuutuslaji Ajoneuvovakuutus (2 059) sisältää Solvenssi II:n mukaiset vakuutuslajit moottoriajoneuvon vastuuvakuutus (555) ja muu moottoriajoneuvon vakuutus (1 504).

* IFRS:n mukainen vakuutuslaji Tapaturmavakuutus (696) sisältää Solvenssi II:n mukaiset vakuutuslajit vakuutus ansiotulon menetyksen varalta (355), muu henkivakuutus (54), sairauskuluvakuutus (287) ja matka-apu (0).

Vakuutustoiminnan tuloksen herkkyyttä ja sen vakuutusriskiä on kuvattu taulukossa Vakuutustuloksen herkkyyksianalyysi, If, 31.12.2021 ja 31.12.2020 esittämällä joidenkin keskeisten lukujen muutokset.

Vastuunvalintakomitea antaa mielipiteitä ja toimenpidesuosituksia vakuutusriskeihin liittyvissä asioissa. Komitea myös arvioi ja ehdottaa muutoksia vastuunvalintapolitiikkaan, joka on tärkein vakuutusten myyntiä ohjaava politiikka. Se määrittelee vakuutusten myynnin yleisperiaatteet, rajoitukset ja menettelytavat. If-konserniin kuuluvien yhtiöiden hallitukset hyväksyvät vastuunvalintapolitiikan vähintään kerran vuodessa.

Komitean puheenjohtajan vastuulla on hyväksyä mahdolliset poikkeamiset vastuunvalintapolitiikasta ja muut komitean käsittelemät asiat.

Vahinkovakuutuksen liiketoiminta-alueiden päivittäiseen työhön kuuluu vakuutusriskien hallinta. Vahinkovakuutuksen kannattavuuteen ja riskeihin ratkaisevasti vaikuttava tekijä on kyky arvioida tulevaisuuden korvaus- ja liikekulut täsmällisesti ja täten hinnoitella vakuutussovimukset oikein. Hinnoittelu Henkilöasiakkaat-liiketoiminta-alueella sekä Yritysasiakkaat-liiketoiminta-alueen pienempien riskien osalta perustuu tariffeihin. Sen sijaan Suurasiakkaat-liiketoiminta-alueella ja monimutkaisempien riskien osalta Yritysasiakkaat-liiketoiminta-alueella vakuutusten hinnoittelu on tapauskohtaisempaa ja yksilöllisempää sen sijaan, että se perustuisi tariffeihin. Yleisesti ottaen vakuutusten hinnoittelu perustuu sattuneista vahingoista tehtäviin tilastanalyysihin ja arvioihin vahinkotiheyden ja korvausinflaation tulevasta kehityksestä.

Ifin jälleenvakuutuspolitiikka määrittelee jälleenvakuutusratkaisujen periaatteet. Jälleenvakuutuksen tarvetta ja optimaalista valintaa arvioidaan tarkastelemalla jälleenvakuutuksen odotettuja kustannuksia suhteessa siitä saatavaan hyötyyn sekä jälleenvakuutuksen vaikutuksia tulosvaihteluun sekä pääomavaatimuksiin. Arvioinnissa käytetään pääosin Ifin sisäistä mallia, jolla mallinnetaan vahinkotiheydet, suurvahingot ja luonnonkatastrofit.

Ifillä on ollut vuodesta 2003 lähtien käytössä koko konsernin laajuinen jälleenvakuutusohjelma. Vuonna 2021 omapäätystasot olivat 100 miljoonan Ruotsin kruunun (noin 9,8 miljoonan euron) ja 250 miljoonan Ruotsin kruunun (noin 24,4 miljoonan euron) välillä yksittäistä riskiä kohden sekä 250 miljoonaa Ruotsin kruunua (noin 24,4 miljoonaa euroa) yksittäistä vahinkotapahtumaa kohden.

Vakuutustuloksen herkkyyksianalyysi

If, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Tunnusluku	Nykyinen taso (2021)	Muutos nykyisessä tasossa	Vaikutus tulokseen ennen veroja, milj. e	
			2021	2020
Yhdistetty kulusuhde, henkilöasiakkaat	78,6 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 29	+/- 27
Yhdistetty kulusuhde, yritysasiakkaat	83,2 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 13	+/- 12
Yhdistetty kulusuhde, suurasiakkaat	93,4 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 5	+/- 5
Yhdistetty kulusuhde, Baltia	86,8 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 2	+/- 1
Nettovakuutusmaksutuotot (milj. e)	4 772	+/-1 prosenttia	+/- 48	+/- 45
Nettokorvauskulut (milj. e)	3 126	+/-1 prosenttia	+/- 31	+/- 30
Annetun jälleenvakuutuksen maksutulo (milj. e)	279	+/- 10 prosenttia	+/- 3	+/- 2

Vastuuelkariski sekä sen hallinta ja valvonta

Ifin vastuuelkariskin merkittävimmät aiheuttajat ovat epävarmuudet tulevaisuuden korvausinflaatiossa, eläkeiän nosto sekä noussut elinajanodote.

Vastuuelka, erityisesti pitkäaikaisissa vakuutuksissa, on herkkä tulevaisuuden korvausinflaation oletuksille, sillä ne vaikuttavat tulevien korvausten suuruuteen. Vahinkovakuutuksesta maksettava eläke pienenee tai päättyy vanhuuseläkkeen alkaessa. Vanhuuseläkeiän nosto, esimerkiksi poliittisella päätöksellä, pidentää eläkkeen

kestoa ja kasvattaa eläkevastuiden nykyarvoa. Samalla tavoin kohonnut elinajanodote kasvattaa eläkkeen kestoa sekä eläkevastuiden nykyarvoa. Diskontatun vastuuelan nykyarvo on herkkä korkotason laskulle, erityisesti Suomessa ja Ruotsissa, johtuen pitkäaikaisista vastuista.

Taulukoissa Nettovastuuelka vakuutuslajeittain ja maittain, If, 31.12.2021 ja 31.12.2020 Ifin vastuuelka duraatioineen esitetään vakuutuslajeittain sekä merkittävien maantieteellisten alueitten mukaan. Suomen osuus vastuuelasta on suurempi kuin sen osuus bruttovakuutusmaksutulosta,

mikä johtuu pääasiassa sekä ajoneuvovakuutuksen että lakisääteiden tapaturmavakuutuksen pitkästä duraatiosta. Pitkä duraatio johtuu näiden vakuutuslajien eläkevarauksista, jotka kasvattavat vastuuelan määrää. Vastuuelan duraatio ja siten sen herkkyys korkotason muutoksille vaihtelee vakuutuslajeittain. Vuonna 2021 koko vakuutuskannan painotettu keskimääräinen duraatio oli 7,0 vuotta. Ajoneuvovakuutuksen, liikennevakuutuksen sekä lakisääteisen tapaturmavakuutuksen osuus vastuuelasta oli 60 prosenttia.

Nettovastuuelka vakuutuslajeittain ja maittain

If, 31.12.2021 ja 31.12.2020

2021	Ruotsi		Norja		Suomi		Tanska		Baltia		Yhteensä	
	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio
Ajoneuvovakuutus	1 771	8,0	538	1,5	1 046	13,6	146	1,6	124	5,7	3 626	8,3
Lakisääteinen tapaturmavakuutus	0	0,0	171	7,7	1 139	12,9	282	10,5	0	0,0	1 592	12,0
Vastuuvakuutus	311	3,8	123	1,1	109	3,6	79	3,1	27	2,4	649	3,1
Tapaturmavakuutus	438	7,2	448	7,1	198	6,6	105	1,8	8	0,5	1 196	6,6
Omaisuusvakuutus	533	1,0	569	0,9	265	1,1	153	0,7	43	1,7	1 563	1,0
Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutus	21	1,0	22	0,8	11	1,2	28	0,6	3	0,9	85	0,8
Yhteensä	3 074	6,2	1 871	3,1	2 769	11,2	793	4,7	205	4,1	8 712	7,0

2020	Ruotsi		Norja		Suomi		Tanska		Baltia		Yhteensä	
	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio
Ajoneuvovakuutus	1 950	7,1	476	1,5	1 043	13,7	151	1,6	115	4,5	3 735	7,9
Lakisääteinen tapaturmavakuutus	0	0,0	158	2,8	1 174	12,6	271	9,7	0	0,0	1 602	11,1
Vastuuvakuutus	285	3,5	112	1,1	109	4,0	77	3,2	27	2,5	610	3,1
Tapaturmavakuutus	412	5,9	384	4,1	182	5,8	106	1,7	7	0,5	1 092	4,8
Omaisuusvakuutus	494	1,0	499	1,2	243	1,1	136	0,7	42	0,7	1 413	1,0
Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutus	34	1,3	32	0,7	9	1,1	20	0,9	2	0,8	97	1,0
Yhteensä	3 175	5,6	1 662	2,1	2 758	11,2	761	4,0	193	3,2	8 549	6,5

Ifin vastuuvelan herkkyyden nousulle, elinajan-odotteen pitenemiselle sekä diskonttokoron laskulle esitetään taulukossa Vastuuvelkaan liittyvien riskien herkkyydet, If, 31.12.2021 ja 31.12.2020.

Ifin vastuuvelkaa analysoidaan lisäksi vahinkovuositasolla. Tämän analyysin tulokset sekä ennen että jälkeen jälleenvakuutuksen esitetään korvauskulujen kehitystä kuvaavissa taulukoissa. Nämä esitetään liitetiedossa 22.

Vastuuvelan laskentaa koskevista ohjeista päättää Ifin hallitukset. Ifin pääaktuaarin vastuulla on kehittää ja toimeenpanna ohjeita vastuuvelan määrittämiseksi sekä arvioida kokonaisvastuuvelan riittävyttä. Ifin tasolla pääaktuaari laatii neljännesvuosittain raportin vastuuvelan riittävydestä.

Aktuaarikomitea on toimielin, joka valmistelee ja antaa neuvoja Ifin pääaktuaarille. Komitean tehtävänä on varmistaa vastuuvelariskin kokonaisvaltainen tarkastelu sekä keskustella ja antaa suosituksia vastuuvelkaa koskeviin politiikkoihin ja ohjeistuksiin.

Ifin aktuaarit seuraavat jatkuvasti vastuuvelan tasoa varmistaakseen, että se on vahvistettujen ohjeiden mukainen. Aktuaarit kehittävät lisäksi menetelmiä ja järjestelmiä, jotka tukevat tätä prosessia. Aktuaarien arvioissa huomioon otettavia tekijöitä ovat mm. vahinkokehityksen trendit, maksamattomien korvausten määrät, lakimuutokset, oikeuskäytännöt ja yleinen talouskehitys. Aktuaarien arvioissa huomioon otettavia tekijöitä ovat

Vastuuvelkaan liittyvien riskien herkkyydet

If, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Vastuuvelan erä	Riskitekijä	Riskiparametrin muutos	Maa	Vaikutus, milj. e 2021	Vaikutus, milj. e 2020
Nimellismääräinen vastuuvelka	Inflaatio kasvaa	Yhden prosenttiyksikön kasvu	Ruotsi	134,7	139,8
			Tanska	19,3	18,7
			Norja	63,3	36,9
			Suomi	41,1	38,8
Eläkemuotoinen korvausvastuu	Kuolevuus laskee	Odotettu elinikä kasvaa yhdellä vuodella	Ruotsi	15,4	24,3
			Tanska	1,0	1,8
			Suomi	76,9	81,0
Diskontattu vastuuvelka (eläkevaraukset ja osa suomalaisesta IBNR:stä)	Diskonttokorko laskee	Yhden prosenttiyksikön lasku	Ruotsi	97,8	68,4
			Tanska	21,2	18,1
			Suomi	313,1	312,6

mm. vahinkokehityksen trendit, maksamattomien korvausten määrät, lakimuutokset, oikeuskäytännöt ja yleinen talouskehitys.

Markkinariskit

Ifin sijoitussalkun kokonaisarvo 31.12.2021 oli 11 610 miljoonaa euroa (11 251). Pääosa korkosijoituksista kohdentui rahoitussektorin liikkeeseenlaskemiin yritysten joukkovelkakirjalainoihin sekä pankkitilialdoin, mitkä ovat yhteensä 29,4 prosenttia salkusta. Jos katetut joukkovelkakirjalainat lasketaan mukaan, rahoitussektoriin kohdistuvat sijoitukset olivat 47,5 prosenttia.

Kiinteistöjen, pääomarahastosijoitusten ja muiden vaihtoehtoisten sijoitusten osuus oli vähäinen.

Sijoitusallokaatio, If, 31.12.2021 ja 31.12.2020 -taulukossa esitetään sijoitussalkun jakauma omaisuuslajeittain sekä korkosijoitusten keskimääräiset maturiteetit vuosien 2021 ja 2020 lopussa. Ifin sijoitusten hallintastrategia on konservatiivinen. Osakkeiden osuus on pieni ja korkosijoitusten duraatio lyhyt. Sijoituskomitea seuraa ja valvoo aktiivisesti sekä sijoitusten kehitystä että markkinariskejä kuukausittain, ja niistä raportoidaan Ifin riski- ja vakavaraisuuskomitealle (”ORSA-komitealle”) neljännesvuosittain. Lisäksi limiittejä (allokaatiolimiitit, liikkeeseenlaskija- ja vastapuolilimiitit, korkojen ja luottoriskimarginaalien herkkyysolemiitit) seurataan säännöllisesti samoin kuin viranomaisten asettamia vakavaraisuusvaatimuksia.

Sijoitusallokaatio

lf, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Omaisuuslaji	31.12.2021			31.12.2020		
	Markkina-arvo, milj. e	Osuus, %	Keskimääräinen maturiteetti, vuotta	Markkina-arvo, milj. e	Osuus, %	Keskimääräinen maturiteetti, vuotta
Korkosijoitukset yhteensä	9 949	86	2,3	9 933	88	2,7
Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	1 166	10	0,1	516	5	0,0
Valtioiden joukkovelkakirjalainat	1 190	10	4,3	1 016	9	5,1
Muut joukkovelkakirjalainat, rahastot ja lainat	7 593	65	2,4	8 401	75	2,6
<i>Katetut jvk-lainat</i>	<i>1 803</i>	<i>16</i>	<i>2,0</i>	<i>2 514</i>	<i>22</i>	<i>2,1</i>
<i>Investment grade -jvk-lainat ja lainat</i>	<i>3 130</i>	<i>27</i>	<i>2,1</i>	<i>3 431</i>	<i>30</i>	<i>2,7</i>
<i>High-yield-jvk-lainat ja lainat</i>	<i>1 499</i>	<i>13</i>	<i>2,7</i>	<i>1 465</i>	<i>13</i>	<i>2,9</i>
<i>Heikomman etuoikeuden lainat / Tier 2</i>	<i>629</i>	<i>5</i>	<i>3,6</i>	<i>452</i>	<i>4</i>	<i>3,1</i>
<i>Heikomman etuoikeuden lainat / Tier 1</i>	<i>532</i>	<i>5</i>	<i>2,9</i>	<i>541</i>	<i>5</i>	<i>2,7</i>
<i>Suojaukset - Koronvaihtosopimukset</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-</i>
Listatut osakkeet yhteensä	1 646	14	-	1 301	12	-
Suomi	0	0	-	0	0	-
Pohjoismaat	1 171	10	-	888	8	-
Muut maat	475	4	-	413	4	-
Vaihtoehtoiset sijoitukset yhteensä	15	0	-	18	0	-
Kiinteistöt	1	0	-	3	0	-
Pääomarahastosijoitukset	14	0	-	6	0	-
Biometriset	0	0	-	0	0	-
Hyödykkeet	0	0	-	0	0	-
Muut vaihtoehtoiset	0	0	-	8	0	-
Kaupankäyntitarkoituksessa tehdyt johdannaiset	0	0	-	-1	0	-
Omaisuuslajit yhteensä	11 610	100	-	11 251	100	-
Valuuttapositio, brutto	124	-	-	81	-	-

Rivi korkosijoitukset yhteensä sisältää käteiset varat 521 miljoonaa euroa ja rivi vaihtoehtoiset sijoitukset sisältää kiinteistöt 1 miljoonaa euroa erotuksena liitteeseen 14 rahoitusvarat.

Taseen markkinariskit

Tasehallinnan riskit

ALM-riski huomioidaan riskinottohalukkuuden kautta, ja sen hallinta ja hallinnointi perustuvat Ifin Sijoituspolitiikkoihin. Yleisesti ottaen, jotta ALM-riskit pidetään yleisen riskinottohalukkuuden rajoissa, vakuutusvelkojen kassavirrat yhteensovitetään sijoittamalla korkoinstrumentteihin, jotka ovat samassa valuutassa kuin vastaavat velat, tai käyttämällä valuuttajohdannaisia.

Korkoriski

Yleisesti ottaen korkojen aleneminen tai pysyminen alhaisella tasolla vaikuttaa negatiivisesti Ifiin, koska velkojen duraatio on Ifissä pitempi kuin varojen duraatio. If on vuosien kuluessa vähitellen alentanut yhdistetyn kulusuhteen tasoa vastatoimenpiteenä aleneviin korkoihin. Korkoherkkyys ilmaistuna korkosijoitusten keskimääräisenä duraationa oli 1,1 vuotta (1,4) 31.12.2021. Vastaava vakuutusvelkojen duraatio oli 7,0 vuotta (6,5). Korkoriskiä hallitaan asettamalla sensitiviteettilimiittejä niille instrumenteille, jotka ovat herkkiä korkomuutoksille.

Kirjanpidossa suurin osa vastuuvastausta on kirjattu nimellisarvoon. Eläkemuoito korvausvastuu diskontataan kuitenkin viranomaissäännösten mukaisilla koroilla. Näin ollen kirjanpidon näkökulmasta If on pääosin altistunut inflaation ja viranomaissäännösten mukaisten diskonttokorkojen muutoksille. Taloudellisesta näkökulmasta, jonka mukaan vakuutusvelkojen kassavirrat diskontataan vallitsevilla markkinakoroilla, If on altistunut sekä inflaation että nimelliskorkojen muutoksille. Lisätietoja

löytyy **Vastuuvastausta liittyvien riskien herkkyydet, If, 31.12.2021 ja 31.12.2020** -taulukossa kappaleessa **Vakuutustoiminnan riskit**.

Valuuttariski

If myöntää vakuutuksia pääosin skandinaavisissa valuutoissa ja euroissa. Valuuttariskiä pienennetään merkittävästi yhteensovittamalla valuutoittain vastuuvastavien sijoitusten valuuttojen kanssa tai käyttämällä valuuttajohdannaisia. Vakuutustoiminnan valuutta-altistuma suojataan säännöllisesti perusvaluuttaa vastaan. Sijoitusten valuutta-altistumaa seurataan viikoittain, ja se suojataan, kun altistuma on noussut

tietylle tasolle. Taso on määritetty perustuen kustannustehokkuuteen ja suojastransaktion minimikokoon. Valuuttariskin aktiivista hallintaa voidaan tehdä asetettujen limiittien rajoissa. Transaktioriskipositiot Ruotsin kruunua vastaan on esitetty Transaktioriskipositio, If, 31.12.2021 ja 31.12.2020 -taulukoissa. Taulukoissa on esitetty avoimet nettotransaktioriskipositiot valuutoittain sekä niiden arvon muutos olettaen perusvaluutan 10 prosentin yleinen heikentyminen.

Transaktioriskin lisäksi If altistuu translaatoriskille, joka konsernin tasolla aiheutuu ulkomaan toiminnoista, jotka ovat muussa valuutassa kuin Ruotsin kruunussa.

Transaktioriskipositio

If, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Kotivaluutta, milj. SEK	EUR	USD	JPY	GBP	SEK	NOK	CHF	DKK	Muut	Yhteensä, netto
Vakuutustoiminta	-3 555	-151	0	-17	-37	-2 197	-2	-932	-19	-6 911
Sijoitukset	1 925	387	0	4	71	2 289	0	423	1	5 100
Johdannaiset	1 562	-246	0	9	-45	-94	2	489	13	1 692
Transaktioriskipositio, netto	-67	-9	0	-4	-11	-1	1	-21	-5	-119
Herkkyys: SEK -10 %	-7	-1	0	0	-1	0	0	-2	0	-12

Kotivaluutta, milj. SEK	EUR	USD	JPY	GBP	SEK	NOK	CHF	DKK	Muut	Yhteensä, netto
Vakuutustoiminta	-3 500	-140	0	-4	-18	-1 942	-5	-851	-22	-6 483
Sijoitukset	2 103	320	0	2	0	2 018	0	305	1	4 747
Johdannaiset	1 385	-200	17	0	18	-67	4	548	7	1 712
Transaktioriskipositio, netto	-13	-21	17	-3	0	9	-1	2	-14	-24
Herkkyys: SEK -10 %	-1	-2	2	0	0	1	0	0	-1	-2

Ifin transaktioriskipositio Ruotsin kruunuissa kuvaa yhtiön sellaisten ulkomaisten tytäryhtiöiden/sivuliikkeiden positioita, joiden kotivaluutta on muu kuin Ruotsin kruunu.

Likviditeettiriski

Ifissä likviditeettiriski on rajallinen, koska vakuutusmaksut kerätään etukäteen, vakuutusmaksuja saadaan jatkuvasti ympäri vuoden, ja suurten korvausmaksujen ajankohdat tiedetään yleensä jo kauan ennen niiden maksupäivää. Likviditeettiriskejä hallitaan maksuliikente-toiminnoissa, jotka vastaavat likviditeettisuunnittelusta. Likviditeettiriskeä vähennetään sijoittamalla likvideihin instrumentteihin.

Vastuuvelan sekä rahoitusvarojen ja -velkojen sekä vuokrasopimusvelkojen maturiteetit esitetään Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan, If, 31.12.2021 ja 31.12.2020 -taulukoissa. Ifissä korkosijoitusten keskimääräinen maturiteetti oli 2,3 vuotta (2,7). Taulukoissa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen sekä vuokrasopimusvelkojen samoin kuin vastuuvelkojen odotetuista saatavista ja maksettavista kassavirroista aiheutuva lisärahoitustarve.

Vuonna 2021 markkinoilla oli Ifin näkökulmasta tarjolla vain hyvin rajoitetusti kiinnostavia pitkäaikaisia sijoitusmahdollisuuksia. Tästä syystä sijoituksia tehtiin tuotteisiin, joissa maturiteetti oli lyhyt tai käteisen määrä oli suurempi, mistä johtuen Ifin likviditeettiriski oli hyvin matalalla tasolla 2021.

Ifillä on suhteellisen vähäinen määrä rahoitusvelkoja ja siten jälleenrahoitusriski on pieni.

Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan

If, 31.12.2021

Milj. e	Kirjanpitoarvo yhteensä	Kirjanpitoarvo, ei sopimukseen perustuvaa eräpäivää	Kirjanpitoarvo, sopimukseen perustuva eräpäivä	Kassavirrat						
				2022	2023	2024	2025	2026	2027-2036	2037-
Rahoitusvarat	13 359	2 182	11 177	4 225	1 846	2 128	1 440	1 334	526	—
Rahoitusvarat (muut kuin johdannaiset)	13 342	2 182	11 160	4 209	1 845	2 127	1 440	1 334	526	—
Koronvaihtosopimukset	1	—	1	1	0	1	—	—	—	—
Valuuttajohdannaiset	17	—	17	15	—	—	—	—	—	—
Rahoitusvelat	997	44	953	686	102	4	33	148	—	—
Rahoitusvelat (muut kuin johdannaiset)	990	44	946	678	102	4	33	148	—	—
Koronvaihtosopimukset	—	—	—	0	—	—	—	—	—	—
Valuuttajohdannaiset	8	—	8	8	—	—	—	—	—	—
Vuokrasopimusvelat	167	—	167	24	22	21	20	19	71	—
Nettovastuuvelka	8 712	8 712	—	3 326	989	524	361	289	1 712	1 950

Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan

If, 31.12.2020

Milj. e	Kirjanpitoarvo yhteensä	Kirjanpitoarvo, ei sopimukseen perustuvaa eräpäivää	Kirjanpitoarvo, sopimukseen perustuva eräpäivä	Kassavirrat						
				2021	2022	2023	2024	2025	2026-2035	2036-
Rahoitusvarat	12 900	1 742	11 158	5 102	2 062	1 848	2 022	1 306	885	—
Rahoitusvarat (muut kuin johdannaiset)	12 887	1 742	11 145	5 092	2 062	1 848	2 022	1 306	885	—
Koronvaihtosopimukset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valuuttajohdannaiset	13	—	13	10	—	—	—	—	—	—
Rahoitusvelat	1 189	1	1 188	1 063	3	100	—	—	—	—
Rahoitusvelat (muut kuin johdannaiset)	1 144	—	1 144	1 019	3	100	—	—	—	—
Koronvaihtosopimukset	1	—	1	1	0	0	—	—	—	—
Valuuttajohdannaiset	43	—	43	43	—	—	—	—	—	—
Vuokrasopimusvelat	154	—	154	25	22	17	16	16	69	—
Nettovastuuvelka	8 549	8 549	—	3 225	1 014	559	387	306	1 741	1 629

Taulukossa rahoitusvarat ja -velat on jaettu sopimuksiin, joiden maturiteetti on sopimuksessa määritelty sekä muihin sopimuksiin. Muiden sopimusten kassavirtaprofiilin esittämisen sijasta niille esitetään ainoastaan kirjanpitoarvo. Lisäksi taulukossa on esitetty nettovastuuvelan odotetut kassavirrat eli kassavirrat jälleenvakuutuksen jälkeen. Erien luonteesta johtuen näihin lukuihin liittyy epävarmuutta.

Vastapuoliriskit

Ifin kolme pääasiallista vastapuoliriskin lähdettä ovat jälleenvakuutus, johdannaiset ja muut saamiset. Vastapuoliriski, joka syntyy saamisista vakuutusasiakkailta ja muista liiketoimista aiheutuneista saamisista, on yleisesti ottaen hyvin vähäinen, koska vakuutuksen maksamatta jättäminen johtaa yleensä vakuutusturvan päättymiseen.

Jälleenvakuutuksen vastapuoliriski

If käyttää jälleenvakuutusta säännöllisesti hyödyntääkseen omaa varallisuuttaan tehokkaasti, pienentääkseen pääomakustannuksia, rajoittaakseen suuria vakuutusliiketoiminnan tuloksen vaihteluita ja hyötyäkseen jälleenvakuuttajien osaamisesta. Jälleenvakuutuskomitea on yhteistyöfoorumi, joka varmistaa asianmukaisen jälleenvakuutusuojan saamisen vakuutusriskille Ifin

riskinottohalukkuuden mukaisesti, ja arvioi sekä antaa yleisiä suosituksia jälleenvakuutukseen liittyvissä kysymyksissä. Komitea arvioi ja tekee ehdotuksia jälleenvakuuttamiseen tehtävistä muutoksista. Komitean puheenjohtaja päättää raportoinnin sisällöstä. Jälleenvakuutusriskejä (arvioituja ja toteutuneita) ja poikkeamia jälleenvakuutuksen luottoriskipolitiikasta raportoidaan vähintään kolme kertaa vuodessa, ja tarvittaessa useammin.

Erittely jälleenvakuutussaamisista ja jälleenvakuuttajien korvausvastuun osuudesta Ifissä 31.12.2021 on esitetty luottoluokittain taulukossa Jälleenvakuutussaamiset, If, 31.12.2021 ja 31.12.2020. Taulukossa ei ole mukana 180 miljoonan euron (155) jälleenvakuutussaamia, jotka liittyvät lähinnä captive-jälleenvakuutukseen ja lakisääteisiin pooleihin.

Koska yllä esitettyjä saamia ei ole yleensä katettu vakuuksin, koko saamisten määrä on altistunut vastapuoliriskille.

Ifin jälleenvakuutuspolitiikassa asetetaan vaatimukset jälleenvakuuttajien luottokelpoisuusluokitusten minimitasolle ja tasot vastuun enimmäismäärälle yksittäistä jälleenvakuuttajaa kohden. Ifin oma luottoriskianalyysi on myös keskeisessä roolissa vastapuolien valinnassa.

Ifin jälleenvakuutuksen luottoriskikomitea arvioi ja antaa päätösuosituksia koskien jälleenvakuutuksista aiheutuvia luottoriskejä ja riskipositioita ja mahdollisia poikkeamia jälleenvakuutuspolitiikasta. Kuten jälleenvakuutuskomiteassa, myös jälleenvakuutuksen luottoriskikomiteassa puheenjohtaja päättää raportoinnin sisällöstä. Jälleenvakuutusriskejä (arvioituja ja toteutuneita) ja poikkeamia jälleenvakuutuksen luottoriskipolitiikasta raportoidaan vähintään kolme kertaa vuodessa, ja tarvittaessa useammin.

Useimmilla jälleenvakuuttajilla luottoluokitus on välillä AA+ ja A-. Kymmenen suurinta yksittäistä jälleenvakuutussaamista olivat yhteensä 188 miljoonaa euroa, mikä vastaa 54 prosenttia kaikista jälleenvakuutussaamisista mukaan lukien captive-jälleenvakuutukset ja lakisääteiset poolit.

Menevän jälleenvakuutuksen vakuutusmaksut olivat 79,1 miljoonaa euroa.

Johdannaisiin liittyvä vastapuoliriski

Ifissä johdannaisiin liittyvää vastapuoliriskiä syntyy markkinariskien hallinnan seurauksena. Pitkäaikaisten

korkeajohdannaisten merkitys on ollut vähäinen ja vastapuoliriskiä aiheutuu pääasiassa lyhytaikaisista valuuttajohdannaisista. Kahden osapuolen välillä tapahtuvasta johdannaiskaupankäynnistä aiheutuvaa vastapuoliriskiä pienennetään vastapuolien huolellisella valinnalla, vastapuolien hajauttamisella riskikeskittymien välttämiseksi sekä käyttämällä erilaisia vakuusjärjestelyitä, kuten ISDA-puitesopimuksia täydennettynä Credit Support Annex -vakuussopimuksilla. If määrittää koronvaihtosopimuksia keskusvastapuoliyhteisöjen kautta, mikä vähentää kahden osapuolen välistä vastapuoliriskiä, mutta altistaa Ifin keskusvastapuoliyhteisöihin liittyvälle systeemiriskille.

Jälleenvakuutussaamiset

If, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Luokitus	31.12.2021		31.12.2020	
	Yhteensä, milj. e	%	Yhteensä, milj. e	%
AAA	0	0 %	0	0 %
AA+ - A-	169	100 %	159	100 %
BBB+ - BBB-	0	0 %	0	0 %
BB+ - C	0	0 %	0	0 %
D	0	0 %	0	0 %
Luokittelematon	1	0 %	0	0 %
Yhteensä	170	100 %	159	100 %

Topdanmark-konserni

Vakuutustoiminnan riskit

Vahinkovakuutustoiminnan riskit

Topdanmarkin vakuutusportfolio on hajautettu liiketoiminta-alueittain ja vakuutuslajeittain, mikä ilmenee seuraavasta graafista Bruttomaksutulojen erittely liiketoiminta-alueittain, maittain ja vakuutuslajeittain, Topdanmark vahinkovakuutus, 2021.

Vakuutusmaksu- ja katastrofiriski sekä niiden hallinta ja valvonta

Pääasiallinen tulokseen vaikuttava vakuutusriski on katastrofeiksi luokitellut tapahtumat. Topdanmark Forsikringin erittäin kattavan jälleenvakuutusohjelman johdosta yhtiön vakuutusriskit ovat alhaiset. Jälleenvakuutusohjelman suurin omapidätystaso on yksittäistä myrsky tapahtumaa kohden 100 miljoonaa Tanskan kruunua, sekä siihen liittyvä uudelleen voimaan saattaminen jokaista myrsky tapahtumaa kohden. Yksittäisen tulipalovahinkotapahtuman omapidätystaso on 30 miljoonaa Tanskan kruunua. Työntekijän tapaturmavakuutuksessa

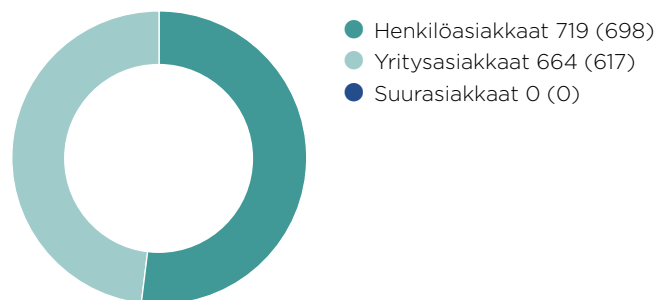
riskit katetaan jälleenvakuutuksella yhteensä miljardiin Tanskan kruunuun asti ja yhtiön omapidätystaso on 50 miljoonaa Tanskan kruunua.

Terroritekojen aiheuttamat vahingot on tietyin rajoituksin katettu jälleenvakuutuksilla. Ydinvoiman, biologisten, kemikaalisten ja radiologisten ("NBCR") terroritekojen aiheuttamat vahingot ovat julkisen organisaation vastuulla. Tämä perustuu uuteen NBCR-terrorismitermin koskevaan lakiin. Uuden järjestelmän mukaan valtio kattaa ensin NBCR-hyökkäyksestä aiheutuvat kulut, mutta kulut katetaan jälkeenpäin vakuutusentiteetiltä.

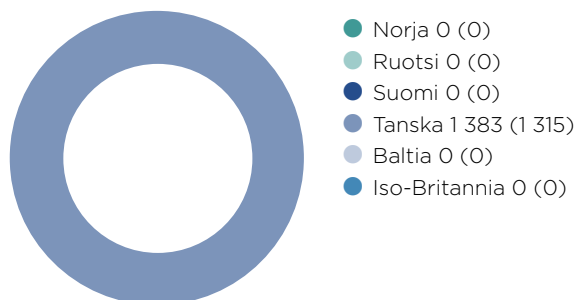
Bruttomaksutulojen erittely

Topdanmark vahinkovakuutus, 2021, yhteensä 1 383 (1 315) milj. euroa

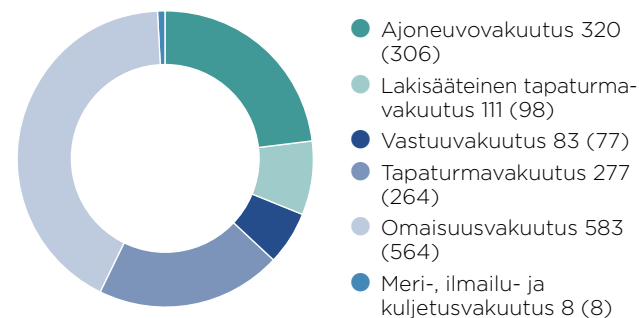
Liiketoiminta-alueittain

Maittain

Vakuutuslajeittain

Vakuutusmaksuriskejä vähennetään liiketoimintojen eri tasoilla seuraavasti:

- Datan kerääminen riskeistä ja vahinkotapahtumista
- Kerätyn ja käsitellyn datan käyttö kannattavuusraportoinnissa, riskianalyysissä sekä sisäisessä mallissa
- Realisoituneiden riskien jatkuva seuranta sekä neljännesvuosittaiset ennusteet riskien kehityksestä
- Hinnoittelu työkalulla, joka sisältää tilastollisen mallin ja asiakasluokituksen
- Jälleenvakuutusturva, joka vähentää erityisesti katastrofitapahtumiin liittyvää riskiä
- Jatkuva riskitilanteen ja jälleenvakuutuksen kattavuuden seuranta riskikomiteassa.

Ylläpitääkseen tuote- ja asiakaskohtaista kannattavuutta, Topdanmark seuraa muutoksia asiakasportfoliossaan. Vastuuvelka lasketaan uudelleen kuukausittain ja kannattavuusraportit päivitetään samassa yhteydessä. Tämän raportoinnin pohjalta arvioidaan korvaustrendejä huolellisesti ja tarvittaessa tarkistetaan hinnoittelua.

Yksityisasiakassegmentin asiakkaat riskiluokitellaan ja asiakkaat jaetaan odotetun kannattavuuden mukaisiin ryhmiin. Asiaksluokittelulla on kaksi tarkoitusta. Ensiksi se auttaa yksittäisen asiakkaan vakuutusturvan hinnan ja riskin välisen tasapainon ylläpitämisessä. Toiseksi se edesauttaa sitä, että yksittäisten asiakkaiden välillä hinnoittelu on reilua. Tavoitteena on varmistaa, että asiakkaat maksavat riskiinsä nähden oikean tasoista vakuutusmaksua ja estää tilanne, jossa liikaa maksavat subventoivat liian vähän maksavia.

Keskeisten pk-yritysten, joilla on yksilöllisesti hinnoitellut vakuutus sopimukset, toteutunutta kannattavuutta seurataan asiakasarviointijärjestelmillä. Tämä mahdollistaa täsmällisten tietojen saannin asiakastasolla muun muassa tuotoista, korvauskuluista ja yhdistetystä kulusuhteesta.

Edellä kuvattujen analyysien lisäksi Topdanmark kehittää jatkuvasti vakuutusten hoitojärjestelmiään saadakseen

Vahinkovakuutuksen riskiskenaariot

Topdanmark, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Tunnusluku	Vaikutus tulokseen verojen jälkeen, milj. e			
	Nykyinen taso (2021)	Muutos nykyisessä tasossa	2021	2020
Yhdistetty kulusuhde, henkilöasiakkaat	84,7 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 5,5	+/- 5,4
Yhdistetty kulusuhde, yritysasiakkaat	82,6 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 5,1	+/- 4,8
Nettovakuutusmaksutuotot (milj. e)	1 285	+/- 1 prosenttia	+/- 10,1	+/- 9,5
Nettokorvauskulut (milj. e)	857	+/- 1 prosenttia	+/- 6,7	+/- 6,6
Annetun jälleenvakuutuksen maksutulo (milj. e)	81	+/- 10 prosenttia	+/- 6,3	+/- 6,2

Vastuuvelkariski sekä sen hallinta ja valvonta

Vakuutuslajit on jaettu lyhythäntäisiin ja pitkähäntäisiin lajeihin sen perusteella, miten kauan vahinkoilmoituksesta kestää vahingon lopulliseen korvaamiseen. Tärkeimpiä lyhythäntäisiä vakuutuslajeja Topdanmarkissa ovat erityyppiset kiinteistö- ja irtaimistovakuutukset sekä muu moottoriajoneuvon vakuutus. Lyhythäntäisten vakuutuslajien korvaukset maksetaan pääosin ensimmäisen vuoden kuluessa.

entistä yksityiskohtaisempaa tietoa. Tämä puolestaan mahdollistaa yhtiölle jatkuvan hinnoittelukehityksen sekä antaa entistä parempaa tietoa siitä, miten erityyppiset korvaukset muodostuvat.

Vahinkovakuutuksen riskiskenaariot on esitetty taulukossa Vahinkovakuutuksen riskiskenaariot, Topdanmark, 31.12.2021 ja 31.12.2020.

Pitkähäntäiset vakuutuslajit liittyvät henkilö- ja vastuuvahinkoihin ja tällaisia vakuutuksia ovat muun muassa työntekijän tapaturmavakuutus, muu tapaturmavakuutus, moottoriajoneuvon vastuuvakuutus ja yritysasiakkaiden vastuuvakuutus. Vahinkovakuutuksen korvausvastuun rakenne on esitetty seuraavassa taulukossa.

Vahinkovakuutuksen korvausvastuun rakenne

Topdanmark, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Korvausvastuun rakenne	2021		2020	
	%	Duraatio	%	Duraatio
Lyhythäntäiset lajit	13,7	1,1	13,4	1,0
Työntekijöiden tapaturmavakuutus, eläkevastuu	24,2	10,6	26,1	10,5
Työntekijöiden tapaturmavakuutus, muu kuin eläkevastuu	21,6	1,7	21,0	1,7
Muu tapaturmavakuutus	30,0	9,3	29,1	9,6
Moottoriajoneuvon vastuuvakuutus, henkilövahingot	6,0	2,1	6,2	2,2
Yritysasiakkaiden vastuuvakuutus	4,5	1,9	4,2	1,9

Pitkähäntäisten vakuutuslajien riskiprofileja on yleensä vaikeampi arvioida kuin lyhythäntäisten vakuutuslajien. Pitkähäntäisten vakuutuslajien korvaukset on maksettu loppuun usein vasta 3–5 vuoden kuluttua vahinkoilmoituksesta ja harvinaisissa tapauksissa vasta 10–15 vuoden kuluttua.

Topdanmark laskee vastuuelkariskin osittaisella sisäisellä mallillaan. Työntekijän tapaturmavakuutuksen vastuuelkariski on selvästi suurin, minkä jälkeen tulevat muut pitkähäntäiset korvausvastuut.

Pitkän korvausajan kuluessa korvausten taso voi muuttua merkittävästi lainsäädännön, oikeuskäytäntöjen ja kor-

vauskäytänteiden muuttuessa. Korvauskäytännöt voivat muuttua myös, jos Tanskan lakisääteisen tapaturmavakuutuksen korvauskäytännöistä päättävä elin muuttaa käytäntöjä sen suhteen, mitä ja kuinka paljon vakavissa henkilövahingoissa korvataan tai paljonko vakavissa henkilövahingoissa korvataan ansiotulojen menetyksistä. Tanskan lakisääteisessä tapaturmavakuutuksessa sovelletuilla käytänteillä on myös jonkin verran vaikutusta muun tapaturmavakuutuksen ja muiden henkilövahinkojen korvaustasoihin, joita noudatetaan moottoriajoneuvon vastuuvakuutuksen ja yritysasiakkaiden vastuuvakuutuksen osalta. Korkeimman oikeuden päätökset saattavat myös vaikuttaa aiempien vahinkovuosien vastuuelkaan erityisesti työntekijän tapaturmavakuutuksen osalta.

Vastuuelkariski on lähinnä luontaista epävarmuutta, joka liittyy laskentaan ja korvausinflaatioon. Vastuuelkariski toteutuu, jos korvausten vuotuinen kasvu ylittää yleisen hintojen kasvun tai jos oikeudellinen käytäntö tai lainsäädäntö muuttuu. Varausten riittävyttä testataan keskeisten vakuutuslajien osalta laskemalla vastuuelka vaihtoehtoisia malleja käyttäen ja vertaamalla velan tasoa ulkoisista lähteistä saataviin tilastotietoihin, ensisijaisesti Tanskan lakisääteisen tapaturmavakuutuksen korvauskäytännöistä päättävältä elimeltä ja Tanskan liikenneviranomaiselta saataviin tilastotietoihin.

Henkivakuutusliiketoiminnan riskit

Vakuutusmaksujen tuotekohtainen jakauma kahden edellisen tilikauden aikana on esitetty taulukossa

Bruttovakuutusmaksutulojen lähteet, Topdanmark henkivakuutus 31.12.2021 ja 31.12.2020.

Bruttovakuutusmaksutulojen lähteet

Topdanmark henkivakuutus, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Milj. e	2021	2020
Laskuperustekorolliset vakuutukset	47,5	53,6
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	381,2	365,8
Ryhmähenkivakuutus	35,2	35,9
Jatkuvamaksuisten vakuutusten vakuutusmaksutulo	463,9	455,3
Laskuperustekorolliset vakuutukset	7,3	13,2
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	921,9	1 004,6
Kertamaksuisten vakuutusten vakuutusmaksutulo	929,1	1 017,8
Bruttovakuutusmaksutulo	1 393,0	1 473,1

Myynnin painopiste on sijoitussidonnaisissa tuotteissa ja saadut vakuutusmaksut ovat pääosin sijoitussidonnaisista sopimuksista. Jatkuvamaksuisten vakuutusten vakuutusmaksujen osuus kasvaa tasaisesti, kun taas kertamaksuisten vakuutusten vakuutusmaksut vaihtelevat enemmän vuosittain.

Merkittävä osuus henkivakuutustoimintaan liittyvistä riskeistä muodostuu laskuperustekorollisista vakuutuksista ja niihin liittyvien vastuiden riittävydestä. Koska kaikki uudet sopimukset ovat sijoitussidonnaisia, liiketoiminnan riskit eivät kasva yhtä paljon kuin vakuutusmaksujen määrä ja vastuuelka kokonaisuutena.

Ryhmähenkivakuutus on kollektiivinen henkivakuutus ilman säästökomponenttia eli riskivakuutus, jossa vakuu-

tussumma maksetaan edunsaajille vain, jos vakuutettu kuolee vakuutuskauden aikana. Vakuutusturva on sekä tapaturmaisen että sairausperäisen kuoleman varalta.

Topdanmark Livsforsikringin keskeisimmät riskit voidaan tiivistää seuraavasti:

- Tappiota vaimentavien puskureiden (bonusvastuut) vähäisyys yhdistettynä matalien korkojen ympäristöön
- Työkyvyttömyysriski
- Pitkäikäisyysriski
- Pandemiariski

Matala korkotaso, ja etenkin pitkään jatkunut matala korkotaso ja erityisesti negatiiviset korot yhdessä elinajanodotteen pitenemisen kanssa ovat merkittävä

riskikenaario henkivakuutusyhtiöille, joilla on laskuperustekorollisia sopimuksia. Tällöin riskin kantamiseen korko- ja riskiryhmittäin käytettävien kollektiivisen ja yksilöllisen bonusvastuiden määrä pienenee. Riskitapah-tuman toteutuessa tulosvaikutus riippuu bonusvastuiden määrästä eli vakuutusvelkojen sisältämien tappioita vaimentavien puskureiden suuruudesta. Puskureiden ollessa tappioita suuremmat tappiot katetaan bonusvastuilla. Niiden riskiryhmien osalta, joissa bonusvastuut on täysin käytetty, tappio katetaan omalla pääomalla.

Henkivakuutusriskien hallinta

Tappioita vaimentavat puskurit ovat oleellinen osa laskuperustekorollista liiketoimintamallia, koska ne tasoittavat sekä tuottoja että korvauskuluja yli ajan. Tämän johdosta Topdanmark Livsforsikring seuraa aktiivisesti vakavaraisuusasemaa, muutoksia yksittäisissä riskeissä ja tappioita vaimentavien puskureiden kehitystä. Tappioita vaimentavilla puskureilla voidaan tasoittaa yli ajan yksittäisten korkoryhmien sisällä niiden markkina- ja vakuutusriskejä.

Vakavaraisuuspääomavaatimus ("SCR") lasketaan neljännesvuosittain. Tarvittaessa, esimerkiksi markkinoiden kehityksestä johtuen, laskentatiheyttä ja skenaarioiden määrää lisätään ja niiden sisältöä muokataan.

Vastuuvelan määrää laskettaessa huomioidaan tuotekohtainen vahinkokehitys. Tämän lisäksi tuotekohtaista kannattavuutta seurataan myös sekä asiakas- että vakuutuskantatasolla. Näiden analyysien pohjalta pyritään tunnistamaan hintojen muutostarpeita.

Tappioita vaimentavien puskureiden merkitys matalan korkotason ympäristössä

Tanskalaisessa henkivakuutustoiminnassa vastuuvetäjänsä sisältänyt vakuutusnottajille kuuluvia tappioita vaimentavia puskureita (yksilöllinen ja kollektiivinen bonusvastuu), joiden avulla voidaan kattaa asiakkaille sijoitustoiminnasta ja vakuutusturvasta aiheutuvia tappioita.

Alhainen korkotaso merkitsee sitä, että laskuperustekorollisten vakuutus sopimusten mukaisten taattujen etujen markkina-arvo on korkea, jolloin yksilöllisen bonusvastuun määrä on pieni. Mitä pienempi yksilöllinen bonusvastuu on, sitä suurempi on riski siitä, että tappioita katetaan kokonaan tai osittain omalla pääomalla. Jos korot ovat korkealla, edellä mainittu turvaavuus paranee ja näin ollen mahdollisesti syntyviä tappioita voitaisiin kattaa suuremmissa määrin bonusvastuulla.

Kollektiivinen bonusvastuu vähenee useimmiten silloin, kun realisoitunut sijoitustuotto on alhaisempi kuin se korko, jolla yhtiö vuoden alussa on päättänyt hyvittää sopimuksia.

Oman pääoman turvaamisen näkökulmasta on pyrittävä vähentämään markkinariskiä matalan korkotason ympäristössä.

Kaikki vakuutus sopimukset on jaettu erillisiin korkoryhmiin niiden laskuperustekorona perusteella. Kunkin korkoryhmän riskikapasiteetin, josta sen bonusvastuut

muodostavat oleellisen tekijän, tulee olla linjassa kyseisen korkoryhmän sijoituspolitiikan kanssa, jotta luvattu takuutuotto voidaan sopimusten elinkaaren aikana saavuttaa. Korkoryhmän markkinariskiä mukautetaan jatkuvasti riskikapasiteetin mukaisesti ja korkotason muutoksia seurataan, jotta riskin vähentämistoimet saadaan tarvittaessa toteutetuksi.

Työkyvyttömyys

Työkyvyttömyysriski muodostuu työkyvyttömyystapausten ennakoitua korkeammasta määrästä tai siitä, että töihin palataan vahinkotapahtuman jälkeen odotettua harvemmin tai myöhemmin. Tappiot saattavat johtua myös vakuutusta myönnettäessä tehdystä riittämättömästä terveystarkastuksesta.

Kasvanut korvausmeno, joka johtuu työkyvyttömyysriskin pysyvistä muutoksista, katetaan osittain kontribuutioryhmän yksilöllisestä ja kollektiivisesta bonusvastuusta. Loppuosa vaikuttaa kyseisen tilikauden tulokseen ja siten omaan pääomaan.

Pitkäikäisyys

Pitkäikäisyysriski muodostuu siitä, että eläkevakuutus sopimuksissa vakuutetut elävät odotettua pitempään, jolloin eliniästä riippuvien vakuutus sopimuksien vastuiden määrä kasvaa.

Osa näistä vastuiden kasvusta voidaan kattaa kontribuutioryhmän yksilöllisistä ja kollektiivisista bonusvastuista. Loppuosa vaikuttaa kyseisen tilikauden tulokseen ja siten omaan pääomaan.

Pandemia

Pandemian aiheuttamat tavanomaisesta poikkeavat kulut, jotka kohdistuvat yhtiön henkivakuutusliiketoiminnassa vakuutettuihin ikäryhmiin, rahoitetaan omalla pääomalla.

Riskien hallinta

Topdanmark Livsforsikringissa riskejä hallinnoidaan seuraavilla toimenpiteillä ja menetelmillä:

- Kaikki laskuperustekorolliset sopimukset jaetaan korkotakuun mukaan korkoryhmiin ja näiden ryhmien sijoituspolitiikat on suunniteltu niin, että vakuutusille pystytään maksamaan luvattut tuotot.
- Markkinariskiä voidaan muokata vapaasti ottaen kuitenkin huomioon yksittäisen korkoryhmän riskikapasiteetti.
- Sijoitustuottojen ja riskiliikkeen tuloksen vaihtelut pyritään tasoittamaan korkoryhmäkohtaisilla bonusvastuilla.
- Jälleenvakuuttaminen.
- Kuoleman- ja työkyvyttömyysturvan hinnoitteluperusteita tarkistetaan jatkuvasti suhteessa markkinatilanteeseen ja havaittuun vahinkohistoriaan.
- Uusien sopimusten vakuutusehtoja muutetaan tarpeen mukaan.
- Liiketoimintaprosessien hionta sen varmistamiseksi, että tuotteita myydään oikealla hinta-riski-suhteella.
- Vakuutus sopimusten ehtojen muuttaminen siten, että vastaavien vahinkotapahtumien riskit pienenevät tulevaisuudessa.

Henkivakuutuksen riskiskenaariot on esitetty seuraavassa taulukossa.

Riskienpientämistekniikoiden tehokkuuden arvioinnissa Topdanmarkin riskikomitea seuraa jatkuvasti esimerkiksi yhtiön riskiprofilia ja jälleenvakuutuksen kattavuutta sekä ennusteita. Mikäli ennusteet eivät toteudu, riskienpientämistekniikoita saatetaan joutua korjaamaan.

Markkinariskit

Yleisesti ottaen pitkän aikavälin arvonmuodostuksen on perustuttava pääasiassa vakuutusriskien ottoon. Täydentääkseen vakuutustoiminnastaan syntyvää voittoa Topdanmark on valmis ottamaan tietyn määrän markkinariskiä, etenkin kun sen likviditeettiasema on vahva ja vakuutustoiminnan tuotot ovat korkeat ja vakaat. Parantaakseen keskimääräistä sijoitustuottoaan Topdanmark on korkosijoitusten lisäksi sijoittanut muun muassa osakkeisiin, kiinteistöihin ja arvopaperistettuihin velkainstrumentteihin ("CLO:t", collateralised loan obligation).

Markkinariskit rajoitetaan tasolle, jolla yhtiö tekee suurella todennäköisyydellä voitollisen tuloksen myös erittäin epäsuotuisissa markkinaolosuhteissa. Suuret riskikeskittymät tai erittäin korreloivat riskit katetaan, jotta vältettäisiin tarpeettomat tappiot ja markkinariskit. Sijoitussalkkua on hallinnoitava siten, että otetut markkinariskit eivät vaaranna normaalia liiketoimintaa tai

suunniteltujen toimien toteuttamista edes epäsuotuisissa markkinaolosuhteissa.

Edellä mainittujen yleisten tavoitteiden saavuttamiseksi sijoituspolitiikassa asetetaan yhtiön tavoitteet, strategiat, organisaatio ja sijoituksia koskevat raportointikäytännöt. Sijoitusstrategia määritetään tarkemmin markkinariski-

Henkivakuutustoiminnan riskiskenaariot

Topdanmark, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Milj. e verojen jälkeen	2021	2020
Työkyvyttömyysintensiiteetti - 35 % kasvu ^{*)}	-1,4	-1,6
Kuolevuusintensiiteetti - 20 % lasku	-2,2	-3,0

^{*) 35 % kasvu ensimmäisenä vuonna, jonka jälkeen 25 % kasvu samanaikaisen 20 % uudelleenaktiivoinnin laskun kanssa.}

Sijoituksia valittaessa lähtökohtana on se, että sijoitusten ominaisuudet ja niiden kassavirtojen ajoitus vastaavat vakuutusvelkojen ominaisuuksia ja kassavirtoja. Sijoituspolitiikan tarkoitus on myös varmistaa, että yhtiön organisaatio, järjestelmät ja prosessit pystyvät tehokkaasti tunnistamaan, mittaamaan, valvomaan, hallitsemaan ja raportoimaan niitä sijoitusriskejä, joille yhtiö on altistunut.

Samalla politiikka asettaa periaatteet Topdanmark Livsforsikringin asiakasvarojen sijoittamiselle, asiakkaille hyvitettävälle bonuksille ja sijoitussidonnaisten vakuutus-ten katteena olevien varojen sijoittamiselle. Tavoitteena

limiiteille ja tietyntyyppisille positioille sekä alasalkuille asetetuilla vaatimuksilla. Hallitus päättää sijoitusstrategian, joka tarkistetaan vähintään kerran vuodessa.

Asianmukaisia riskienpientämistekniikoita käytetään osana sijoitustoimintaa.

on varmistaa, että asiakkaille voidaan tarjota houkuttelevia säästämistuotteita, joilla on kilpailukykyinen tuotto suhteessa niihin sijoitusriskeihin, joita asiakkaat ovat valmiita ottamaan.

Sijoituspolitiikkojen lisäksi yhtiöllä on pääomitus suunnitelma sekä sen varasuunnitelma, jos varoissa tai veloissa tapahtuu äkillisiä muutoksia.

Kun markkinariskejä mitataan ja hallitaan, kaikki riskit otetaan huomioon riippumatta siitä, johtuvatko ne aktiivisesta sijoitusvarojen hoidosta tai markkinariskinä pidettävistä eläkevastuista.

Sijoitusallokaatiot: Topdanmark pois lukien sijoitussidonnaiset varat

Kuten aiemmin on kuvattu, henkivakuutuksessa eri korkoryhmillä on omat sijoitusstrategiansa ja tappiota vaimentavat puskurit, minkä takia on olennaista arvioida kyseisten varojen allokointia ja tuottoa suhteessa niitä vastaaviin korkoryhmiin. Yhtiölle jää kuitenkin hieman markkinariskiä ja näin ollen taulukossa Sijoitusallokaatiot

ilman sijoitussidonnaisia varoja, Topdanmark, 31.12.2021 ja 31.12.2020 esitetään vahinko- ja henkivakuutuksen sijoitusallokaatiot ilman sijoitussidonnaisten vastuiden katteena olevia varoja.

Osakesalkut ovat hyvin hajautettuja eikä yksittäisiin nimiin ole merkittäviä keskittymiä, kun osakkuusyhtiöt on jätetty huomioimatta.

Sijoitusallokaatiot ilman sijoitussidonnaisia varoja

Topdanmark, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Omaisuuslaji	Topdanmark vahinkovakuutus				Topdanmark henkivakuutus			
	31.12.2021		31.12.2020		31.12.2021		31.12.2020	
	Markkina-arvo, milj. e	Osuus,%	Markkina-arvo, milj. e	Osuus,%	Markkina-arvo, milj. e	Osuus, %	Markkina-arvo, milj. e	Osuus, %
Korkosijoitukset yhteensä	1 863	89	2 076	90	2 916	71	4 196	75
Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	83	4	192	8	220	5	444	8
Valtioiden jvk-lainat ja kiinteistövakuudelliset jvk-lainat	1 582	76	1 743	76	2 376	58	3 348	60
Muut joukkovelkakirjalainat	5	0	6	0	110	3	153	3
Indeksisidonnaiset joukkovelkakirjalainat	100	5	72	3	125	3	168	3
CLO:t	93	4	63	3	84	2	83	1
Listatut osakkeet yhteensä	120	6	120	5	358	9	325	6
Tanska	28	1	29	1	85	2	77	1
Pohjoismaat	2	0	2	0	5	0	4	0
Muut maat	91	4	90	4	268	7	244	4
Vaihtoehtoiset sijoitukset yhteensä	110	5	101	4	816	20	869	16
Kiinteistöt	59	3	50	2	334	8	479	9
Listamattomat osakkeet ja hedge-rahastot	50	2	52	2	482	12	390	7
Kaupankäyntitarkoituksessa tehdyt johdannaiset	3	0	9	0	14	0	180	3
Omaisuuslajit yhteensä	2 095	100	2 306	100	4 104	100	5 569	100

Tanskan ulkopuolisissa osakesijoituksissa ja muissa joukkovelkakirjalainasijoituksissa on huomioitu johdannaisten vaikutus. Taulukon luvut eivät sisällä käteisiä varoja 153 miljoonaa euroa, mutta ne sisältävät kiinteistöt 394 miljoonaa euroa ja sijoitukset osakkuusyhtiöihin 313 miljoonaa euroa. Listaamattomat osakkeet ja hedge-rahastot sisältävät myös pääomarahastosijoitukset ja suorat sijoitukset listaamattomiin osakkeisiin.

Sijoitusomaisuus koostuu pääosin valtion obligaatioista ja tanskalaisista kiinteistövakuudellisista joukkovelkakirjalainoista. Näiden sijoitusten korkoherkkyys on pääosin samansuuruinen kuin vahinkovakuutusvelkojen korkoherkkyys. Täten valtion obligatioiden ja kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen tuottoa on arvioitava suhteessa vahinkovakuutusvelan tuottovaateeseen ja arvonmuutokseen.

Luottoriskillisten joukkovelkakirjalainojen osuus on pieni osa hyvin hajautettua salkkua, ja se sisältää pääosin eurooppalaisten liikkeeseenlaskijoiden velkainstrumentteja.

Indeksiin sidottujen joukkovelkakirjalainojen salkku koostuu pääosin tanskalaisista kiinteistövakuudellisista joukkovelkakirjalainoista, joiden korkotuotto ja pääoma on sidottu indeksiin.

CLO-luokka (collateralised loan obligation) sisältää ensisijaisesti sijoituksia näiden arvopaperistettujen instrumenttien suuririskisimpiin etuoikeusluokkiin. Näiden arvopaperistettujen erien kohde-etuutena ovat pääosin vakuudelliset lainat ja loppuosa koostuu ensisijaisesti investment grade-sijoituksista. Kiinteistöportfolio koostuu pääasiassa yhtiön omassa käytössä olevista kiinteistöistä.

Taseen markkinariski

Korkoriski

Korkoriski lasketaan niille saamisille, veloille ja johdannaisille, joiden kirjanpitoarvoihin korkotaso vaikuttaa. Topdanmarkissa korkoherkkiä vakuutusvelkoja ovat vahinkovakuutuksen vakuutusvelat ja henkivakuutuksen taatut korkoetuudet.

Korkokäyrän muutokset vaikuttavat sijoitusten ja johdannaisten markkina-arvoihin, mikä näkyy realisoitumattomina voittoina tai tappioina.

Arvioidessaan vakuutusvelkojensa arvoa ja herkkyyttä Topdanmark käyttää Solvenssi II -diskonttokorkokäyrää, joka perustuu volatiliteettikorjattuun markkinakorkokäyrään. Tanskan kruunumääräisen korkokäyrän volatiliteettikorjauskomponentti perustuu tanskalaisten kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen ja eurooppalaisten yritysten joukkovelkakirjalainojen luottoriskimarginaaleihin.

Yleisesti ottaen korkoriskiä rajoitetaan ja hallitaan sijoittamalla korollisiin omaisuususeriin niin, että taseen nettomääräinen korkoriskialtistuma saadaan alennettua halutulle tasolle. Näin ollen tanskalaisilla kiinteistövakuudellisilla ja Tanskan valtion joukkovelkakirjalainoilla on keskeinen asema sijoitussalkuissa. Lisäksi taseen korkoherkkyiden pienentämiseksi on käytetty koronvaihtosopimuksia suojaustarkoituksessa.

Osakeriski

Tanskalaisten osakkeiden osalta osakesalkku on koottu OMXCCAP-indeksiin perustuen. Muut osakesijoitukset ovat ulkomaisessa osakesalkussa, jossa sijoitukset perustuvat MSCI World DC -indeksiin alkuperäisissä valuutoissaan. Näin ollen Topdanmarkin osakesalkku on kokonaisuudessaan hyvin hajautettu.

Kiinteistöriski

Kaikki kiinteistöt sijaitsevat Tanskassa, ja olennainen osa niistä on Kööpenhaminan ja Århusin alueilla. Kiinteistöportfolio on henkivakuutustoiminnan vastuiden katteena, ja se on jakaantunut toimisto- ja asuinrakennuksiin. Kiinteistöportfolio koostuu pääasiassa omistuskiinteistöistä. Kiinteistöt arvostetaan Tanskan valvontaviranomaisen säännösten mukaan eli markkina-arvoon vuokrataso ja vuokrasopimusehdot huomioiden.

Spread-riski

Suurin osa Topdanmarkin korkosijoituksista koostuu AAA-luokitelluista tanskalaisista kiinteistövakuudellisista joukkovelkakirjalainoista ja velkakirjoista, joiden liikkeeseenlaskijana tai takaajana ovat Euroopan parhaiten luottoluokitellut maat. Riskin katsotaan olevan hyvin vähäinen, koska liikkeeseenlaskijoiden luottokelpoisuus on hyvä ja sijoitusten luottoriskimarginaalit ovat linjassa Topdanmarkin tavoittelemien riski-tuottotasojen kanssa. Salkku on hyvin hajautettu sekä maantieteellisesti että liikkeeseenlaskijatyypeittäin. Näin ollen keskittymärisikille altistuminen on vähäistä.

Sijoituspolitiikka edellyttää, että salkku on hyvin hajautettu liikkeeseenlaskijoiden määrän osalta ja että salkku ei sisällä liian suuria yksittäisen liikkeeseenlaskijan keskittymiä. Spread-riski aiheutuu pääosin kiinteistö- vakuudellisista joukkovelkakirjalainoista. Koska niiden osuus salkussa on korkea, ne ovat myös merkittävien markkinariskien komponentti SCR:llä mitattuna.

Valuuttariski

Käytännössä ainoa valuuttariskin lähde on sijoitusomaisuus, koska vakuutusvelat ovat Tanskan kruunuissa. Valuuttariskiä vähennetään johdannaisilla, ja valuutakohtaiset nettomääräiset riskipositiot ovat vähäisiä euroa lukuun ottamatta.

Valuuttariskiä arvioidaan SCR-perusteisesti. Se on laskettu useimmille valuutoille olettamalla 25 prosentin muutos valuuttakurssissa. Poikkeuksena on riskipositioita merkittävin valuutta euro, jonka muutoksena käytetään 0,39 prosenttia, koska Tanskan kruunu on sidottu euroon.

Inflaatoriski

Inflaatio-odotus sisältyy implisiittisesti malleihin, joita Topdanmark käyttää vakuutusvelkojen arvon laskennassa. Inflaation sisällyttämistä koskevat yleiset periaatteet eroavat toisistaan työntekijän tapaturmavakuutuksessa ja sairaus- ja tapaturmavakuutuksessa. Ensin mainitussa varaukset lasketaan palkkojen odotetun tulevan indeksoinnin perusteella ja jälkimmäisessä odotetun nettohintaindeksin kehityksen perusteella.

Odotettavissa oleva korkeampi inflaatiovauhti sisällytetään yleisesti vakuutusvelkoihin viiveellä, kun taas tulokseen vaikuttaa vakuutusmaksujen korkeampi indeksointi tulevaisuudessa. Työntekijän tapaturmavakuutuksen sekä sairaus- ja tapaturmavakuutuksen inflaatoriskin vähentämiseksi Topdanmark käyttää indeksisidonnaisia joukkovelkakirjalainoja ja johdannaisia suojatessaan merkittävän osan kyseessä olevien vakuutuslajien inflaatioherkistä kassavirroista.

Likviditeettiriski

Topdanmark-konsernilla on vahva likviditeettiasema. Ensinnäkin asiakkaiden maksuihin liittyvä likviditeettiriski on hyvin vähäinen, koska vakuutusmaksut maksetaan vakuutuskauden alussa. Toiseksi harjoitetun vakuustustoiminnan osista syntyvä kokonaisuus on luonteeltaan

sellainen, että likviditeettikriisin toteutuminen on hyvin epätodennäköistä. Vakuutusvelat ovat luonteeltaan vakaita, ja sijoitussalkuissa rahamarkkinasijoituksia täydentää suuri määrä likvidejä listattuja Tanskan valtion ja kiinteistövakuudellisia joukkovelkakirjoja.

Tanskassa on ollut tilanteita, joissa pitkäaikaiset korot ovat muuttuneet äkillisesti ja huomattavasti, ja näistä tilanteista saatu kokemus vahvistaa, että markkinahäiriöt eivät vaikuta merkittävästi edellä mainittujen sijoitus-tyyppien likviditeettiin.

Vakuutusvelkojen ja joukkovelkakirjalainasalkun kassavirtojen erääntymisrakenne on esitetty alla olevassa taulukossa.

Vakuutusvelkojen ja joukkovelkakirjalainasalkun odotetut kassavirrat

Topdanmark, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Milj. e	Kirjanpitoarvo	Kassavirtavuodet					
		1	2-6	7-16	17-26	27-36	>36
Korvausvastuiden vastuuvélka							
2020	1 796	548	703	357	135	49	11
2021	1 882	601	735	400	155	60	14
Henkivakuutuksen takuutuottoihin ja voitonjakoon osallisten vastuuvélka							
2020	3 115	271	940	1 230	515	153	41
2021	3 001	285	988	1 268	500	140	38
Joukkovelkakirjalainoportfolio sisältäen korkojohdannaiset							
2020	5 329	2 183	2 278	1 583	661	0	0
2021	4 176	1 550	1 483	1 894	501	0	0

Henkivakuutuksen sijoitussidonnainen vastuuvélka on katettu vastuuvélkaa vastaavilla sijoituksilla, joten kyseisiä eriä ei esitetä taulukossa.

Joukkovelkakirjalainasalkun odotetut kassavirrat on laskettu perustuen optiokorjattuun duraatioon, jota käytetään joukkovelkakirjalainasalkun duraation laskemisessa. Optiokorjaus liittyy pääasiassa tanskalaisiin kiinteistövakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin ja kuvastaa odotettua duraatiota ottaen huomioon lainanottajan laina-aikaa lyhentävän option lunastaa laina takaisin kiinnitysluottolaitoksen kautta minä ajanhetkenä tahansa.

Vastapuoliriskit

Topdanmark altistuu vastapuoliriskille sekä vakuutus- että sijoitustoiminnassaan. Korke- ja osakesijoituksiin liittyvä luottotappioriski katetaan vakavaraisuusvaatimuksen laskennassa spread-riski ja osakeriskimoduuleissa, joten niitä ei käsitellä tässä yhteydessä.

Vastapuoliriskin pääasialliset lähteet ovat yksittäisiin pankkeihin tehdyt talletukset, pankkien kanssa tehdyt johdannaissopimukset ja saamiset jälleenvakuutusyhtiöiltä lisättyinä tulevilla potentiaalisilla saamisilla. Nämä potentiaaliset saamiset arvioidaan perustuen katastrofiskenaarioon, jossa tapahtuman todennäköisyys on kerran 200 vuodessa. Topdanmarkin vastapuoliriski lasketaan käyttäen SCR:n standardikaavaa.

Jälleenvakuutus

Vakuutustoiminnassa jälleenvakuutusyhtiöiden maksukyky on keskeisin vastapuoliriskitekijä. Topdanmark minimoi tämän riskin ostamalla jälleenvakuutusturvan ensisijaisesti jälleenvakuutusyhtiöiltä, joilla on vähintään luottoluokitus A-, ja hajauttamalla jälleenvakuutusturva- useiden jälleenvakuuttajien kesken.

Jälleenvakuutusvastapuolten osalta hallitus hyväksyy ohjeet siitä, kuinka suuri osa jälleenvakuutustarpeesta voidaan allokoida kullekin jälleenvakuuttajalle. Tämä osuus määräytyy jälleenvakuuttajan luokituksen sekä Topdanmarkin jälleenvakuuttajasta tekemän oman arvion perusteella. Suurimmat riskikeskittymät saattavat toteutua vakavan katastrofitapahtuman seurauksena. Katastrofin syitä voivat olla muun muassa myrskyt ja kaatosateet.

Sijoitukset

Topdanmarkille voi aiheutua tappioita, mikäli sen vastapuolet eivät kykene suoriutumaan joukkovelkakirja-, laina- tai rahoitus- ja johdannaissopimuksia koskevista velvoitteistaan. Topdanmarkin korkosijoitukset koostuvat pääosin tanskalaisten liikkeeseenlaskijoiden kiinteistö- vakuudellisista joukkovelkakirjalainoista. Topdanmark pyrkii aina hajauttamaan sijoituksensa hyvin, ei pelkästään koskien yksittäisiä velallisia vaan myös maantieteellisesti, pienentääkseen yksittäisiin velallisiin kohdistuvia riskejä.

Rahoitus- ja johdannaissopimusten vastapuoliriskejä rajoitetaan valitsemalla vastapuolet huolella. Vakuus vaaditaan, kun rahoitussopimusten arvo ylittää ennalta määrätyt rajat. Rajojen suuruus riippuu vastapuolen luottoluokituksesta ja sopimuksen ehdoista.

Hastings-konserni

Vakuutustoiminnan riskit

Advantage on Hastingsin Gibraltarilla sijaitseva vahinkovakuutusyhtiö, joka tarjoaa moottoriajoneuvo- ja kotivakuutuksia Ison-Britannian markkinoilla.

Solvenssi II -vakuutuslajit ovat:

- Moottoriajoneuvon vastuuvakuutus
- Muu moottoriajoneuvon vakuutus
- Palo- ja muu omaisuusvahinkovakuutus

Hinnoitteluriski

Advantagen määrittämän riskinottohalukkuuden mukaan hinnoittelulla tulee saavuttaa vahinkosuhde, joka on vahinkosuhdetavoitteelle asetettujen rajojen sisällä.

Hintoja päivitetään säännöllisesti, jotta Advantage pysyisi kilpailukykyisenä ja pystyisi tarjoamaan kohdistettuja etuja vakuutuksenottajille. Hinnanmuutoksia tarkastel-

Bruttovastuuvelka vakuutuslajeittain

Hastings, 31.12.2021 ja 31.12.2020

	31.12.2021		31.12.2020	
	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio
Moottoriajoneuvon vastuuvakuutus	2 075	4,6	1 685	3,4
Muu moottoriajoneuvon vakuutus	692	0,0	562	0,2
Palo- ja muu omaisuusvahinkovakuutus	20	1,0	16	1,0
Yhteensä	2 787	3,4	2 263	2,6

tiin ja korjattiin säännöllisesti, jotta hinnoittelussa säilyisi ketteryys ja inflaatoriski otettaisiin asianmukaisesti huomioon. Markkinoiden odotetaan pysyvän volatiileina johtuen FCA:n sääntelymuutoksista, tulevasta korona-viruspandemian aiheuttamista vaikutuksista, inflaation epävarmuuksista, niskanretkahdusvammoihin liittyvän Whiplash reforms -lakiuudistuksen toteuttamisesta sekä muista hinnoitteluun vaikuttavista tekijöistä.

Viikoittaisen seurannan pohjalta hyväksytään muutokset hinnoittelusuunnitelmaan ja käydään läpi asiakastuotot.

Rating-analysysikomitea (Rating Analysis Committee, ”RAC”) hyväksyy segmentti- ja vakuutuslajikohtaiset hinnanmuutokset. Päämääränä on taata, että vakuutusliiketoiminta on voitollinen.

Tarkastuksia suoritetaan säännöllisin väliajoin, jotta voidaan varmistua siitä, että vakuutus- ja hinnoitteluohjeita sovelletaan oikein. Advantage ylläpitää kontrollilokia ulkoisen palvelutuottajan virheiden identifiointia, raportointia ja niihin reagoimista varten.

Vastuovelkariski

Advantage ei ota merkittävää vastuovelkariskiä ja pitää sisäistä riskimarginaalia 75 prosentin luottamusvälillä verrattuna sisäiseen parhaaseen estimaattiin. Vastuuelan laskenta perustuu asiantuntija-arvioihin. Pääaktuaari laskee parhaan estimaatin ja vanhempi aktuaari varmentaa käytetyn datan sekä parhaan estimaatin laskennassa käytettyjen tekniikoiden ja oletusten soveltuvuuden. Riippumaton kolmas osapuoli laskee vielä lisäksi oman parhaan estimaattinsa. Advantagella on useita kuukausittaisia, kvartaalittaisia ja puolivuositteisiä kontroleja, jotka takaavat vastuuelan riittävyden.

Hastingsin tilivuoden bruttomaksutulot olivat 1 127 miljoonaa euroa.

Vastuuelkaan liittyvien riskien herkkyydet

Hastings, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Vastuuelan erä	Riskitekijä	Riskiparametrin muutos	Vaikutus, milj. e 2021	Vaikutus, milj. e 2020
Nimellismääräinen vastuuelka	Inflaatio kasvaa	Yhden prosenttiyksikön kasvu	22,8	22,7
Toistuvaismaksut (Periodic Payment Orders)	Kuolevuus laskee	Odotettu elinikä kasvaa yhdellä vuodella	0,1	0,1
Diskontattu vastuuelka	Diskonttokorko laskee	Yhden prosenttiyksikön lasku	3,9	1,8

Advantage säilytti kurinalaisen lähestymisen hinnoitteluun huolimatta markkinakilpailusta, joka jatkui myös vuonna 2021. Sopimusten määrä kasvaa vuosi vuodelta. Kurinalaisesti mutta ketterästi toteutetut muutokset vakuuttamisessa ja hinnoittelussa johtivat yli 350 harkittuun hinnanmuutokseen jättäen jäljen vuoteen 2021. Johtuen FCA:n uudelleenhinnoittelun sääntelyvaatimusten muutoksista, johto jatkoi keskittymistään vakuutusten uudelleen hinnoittelun tarkasteluun,

varmistuen näin kaikkien Hastingsin asiakkaiden reilun kohtelun.

Globaali pandemia on vaikuttanut myös vuoden 2021 riskiprofiiliin. Tehokkaan hinnoittelun, korvauskäsittelyn ja tapahtumatiheys-kokemuksen yhdistelmä on johtanut tuottoihin ja korkeampaan omaan pääomaan, jolloin vakavaraisuussuhde oli lähellä Advantagen tavoitevyöhykkeen ylärajaa koko tilikauden ajan.

Bruttomaksutulojen erittely

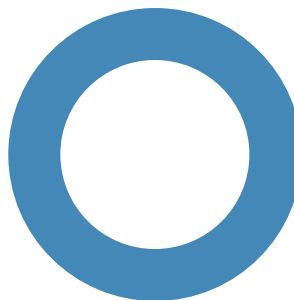
Hastings, 31.12.2021, yhteensä 1 127 (103) milj. euroa

Liiketoiminta-alueittain

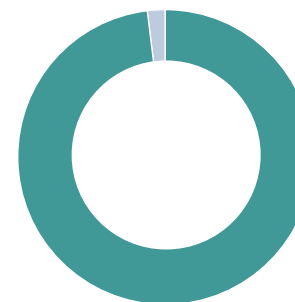
- Henkilöasiakkaat 1 127 (103)
- Yritysasiakkaat 0 (0)
- Suurasiakkaat 0 (0)

Maittain

- Norja 0 (0)
- Ruotsi 0 (0)
- Suomi 0 (0)
- Tanska 0 (0)
- Baltia 0 (0)
- Iso-Britannia 1 127 (103)

Vakuutuslajeittain

- Ajoneuvovakuutus 1 112 (101)
- Lakisääteinen tapaturmavakuutus 0 (0)
- Vastuuvakuutus 0 (0)
- Tapaturmavakuutus 0 (0)
- Omaisuusvakuutus 16 (2)
- Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutus 0 (0)

Vertailukauden luvut ovat kuudelta viikolta.

Markkinariskit

Sijoitustoiminnan tulos oli lähellä ennakoitua vuonna 2021.

Hastingsin sijoitusportfoliolle on asetettu tuottotavoite hallituksen määrittelemän konservatiivisen riskinottohalukkuuden rajoissa. Johdon pyrkimyksenä on toimia harkiten riskinottohalukkuuden asettamissa rajoissa. Riskinottohalukkuus sisältää alhaisen rajan varojen ja velkojen arvoihin vaikuttavien markkinahintojen heilahtelusta aiheutuville tappioille sekä velkojen profiiliin sopimattomille varoille. Tästä johtuen sijoitusstrategia määrittää rajat oman pääoman ehtoisille vastuille.

Velkainstrumenteista koostuva pääasiallinen sijoitusportfolio ja sitä tukeva hajautettu kollektiivisten sijoitusten portfolio ovat Advantagen omistuksessa. Advantagen hallitus työskentelee salkunhoitajien ja sijoituskonsulttien kanssa maksimoidakseen tuotot ja minimoidakseen riskit sekä turvatakseen pääoman. Portfolion rakenteelle, sijoitusluokille ja yksittäisille limiiteille asetetut kriteerit ovat yhdenmukaisia alhaisen riskinottohalukkuuden kanssa. Sijoituksille asetettujen kriteerien toteutumista valvotaan vuosineljänneksittäin niin sisäisesti kuin käyttäen ulkoisia konsultteja. Valvonnan tulokset raportoidaan sijoituskomitealle ja riski- ja compliance-komitealle vuosineljänneksittäin.

Advantagella ei ollut suoria sijoituksia johdannaisiin tilikauden aikana. Advantagella on kuitenkin omistuksia sellaisissa rahastoissa, joissa käytetään johdannaisia niin suojaus- kuin tuottotarkoituksessa.

Sijoitusallokaatio

Hastings, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Omaisuuslaji	31.12.2021			31.12.2020		
	Markkina-arvo, milj. e	Osuus, %	Keskimääräinen maturiteetti, vuotta	Markkina-arvo, milj. e	Osuus, %	Keskimääräinen maturiteetti, vuotta
Korkosijoitukset yhteensä	1 095	97	3,6	949	97	4,1
Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	159	14	0,0	198	20	0,0
Valtioiden joukkovelkakirjalainat	0	0	0,0	2	0	0,1
Muut joukkovelkakirjalainat, rahastot ja lainat	936	83	4,2	749	77	5,1
<i>Katetut jvk-lainat</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0,0</i>	<i>19</i>	<i>2</i>	<i>0,7</i>
<i>Investment grade -jvk-lainat ja lainat</i>	<i>921</i>	<i>82</i>	<i>4,1</i>	<i>716</i>	<i>73</i>	<i>5,5</i>
<i>High-yield-jvk-lainat ja lainat</i>	<i>15</i>	<i>1</i>	<i>4,5</i>	<i>14</i>	<i>1</i>	<i>4,5</i>
<i>Heikkomman etuoikeuden lainat / Tier 2</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0,0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0,0</i>
<i>Heikkomman etuoikeuden lainat / Tier 1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0,0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0,0</i>
<i>Suojaukset - Koronvaihtosopimukset</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0,0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0,0</i>
Listatut osakkeet yhteensä	0	0	0,0	0	0	0,0
Iso-Britannia	0	0	0,0	0	0	0,0
Muut maat	0	0	0,0	0	0	0,0
Vaihtoehtoiset sijoitukset yhteensä	30	3	0,0	27	3	0,0
Kiinteistöt	0	0	0,0	0	0	0,0
Pääomarahastosijoitukset	0	0	0,0	0	0	0,0
Biometriset	0	0	0,0	0	0	0,0
Hyödykkeet	0	0	0,0	0	0	0,0
Muut vaihtoehtoiset	30	3	0,0	27	3	0,0
Kaupankäyntitarkoituksessa tehdyt johdannaiset	0	0	0,0	0	0	0,0
Omaisuuslajit yhteensä	1 125	100	0,0	976	100	0,0
Valuuttapositio, brutto	0	–	0,0	0	–	0,1

Korkoriski

Advantage hallinnoi taseen korkoriskiä pääasiassa saman duraation omaavilla varoilla ja veloilla, jolloin korot ovat yhtenäiset, ja täten korkoriski alentunut. Sijoituskomitea valvoo kvartaaleittain taseen korkoriskin hallintaa. Valvonta varmistaa myös, että tiukasti asetettuja duraa-tion yhteensopimattomuusrajoja noudatetaan.

Likviditeettiriski

Advantagen hallinnoimat sijoitukset ovat lyhytkestoisia ja likvidejä. Käteinen ja rahoitusvarat säilytetään nykyisillä tileillä tai lyhytaikaisissa rahamarkkinatuotteissa. Näiden kesto-aika on yleensä alle 60 päivää, jolloin herkkyyks korkomuutoksille on pienempi kuin pidempi-kestoisissa sijoituksissa.

Sijoituskomitea valvoo likviditeettiprofiilia ja sijoitusten kassavirtaa kvartaaleittain, jotta varmistetaan Advantagen vastuiden täyttyminen tulevaisuudessa.

Advantagen sijoitusjohtajat huolehtivat sijoitussalkun likviditeettiriskin hallinnasta varmistamalla, että arvopapereita voidaan myydä tehokkaasti, jos tarvitaan käteisvaroja. Sijoitusjohtajat pyrkivät ostamaan arvopapereita, joissa on suuri liikkeeseenlaskukoko, liikkeeseenlaskusta on alle 5 vuotta ja joiden kanssa käydään kauppaa säännöllisesti. Likviditeettipisteytys perustuu aikaan liikkeeseenlaskusta, liikkeeseenlaskun kokoon, kaupankäynnin volyymiin ja havaittuihin osto- ja myyntikurssin erotuksiin.

Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan

Hastings, 31.12.2021

Milj. e	Kirjanpitoarvo yhteensä	Kirjanpitoarvo ilman sopimuksellista eräpäivää	Kirjanpitoarvo sopimukseen perustuva eräpäivä	Kassavirrat						
				2022	2023	2024	2025	2026	2027-2036	2037-
Rahoitusvarat	1 125	217	908	253	187	121	201	143	3	—
Rahoitusvarat (muut kuin johdannaiset)	1 125	217	908	253	187	121	201	143	3	—
Koronvaihtosopimukset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valuuttajohdannaiset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rahoitusvelat	329	0	329	10	21	9	302	—	—	—
Rahoitusvelat (muut kuin johdannaiset)	329	0	329	10	21	9	302	—	—	—
Koronvaihtosopimukset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valuuttajohdannaiset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vuokrasopimusvelat	15	0	15	4	4	4	2	1	1	—
Nettovastuuvelka	840	840	—	345	191	121	57	39	47	40

Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan

Hastings, 31.12.2020

Milj. e	Kirjanpitoarvo yhteensä	Kirjanpitoarvo ilman sopimuksellista eräpäivää	Kirjanpitoarvo sopimukseen perustuva eräpäivä	Kassavirrat						
				2021	2022	2023	2024	2025	2026-2035	2036-
Rahoitusvarat	976	251	725	132	236	159	102	96	—	—
Rahoitusvarat (muut kuin johdannaiset)	976	251	725	131	236	159	102	96	—	—
Koronvaihtosopimukset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valuuttajohdannaiset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rahoitusvelat	299	0	299	8	8	8	8	282	—	—
Rahoitusvelat (muut kuin johdannaiset)	299	0	299	8	8	8	8	282	—	—
Koronvaihtosopimukset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valuuttajohdannaiset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vuokrasopimusvelat	12	0	12	4	2	2	2	2	—	—
Nettovastuuvelka	740	740	—	319	173	104	58	30	42	14

Vastapuoliriskit

Vastapuoliriski kuvaa sitä riskiä, että vastapuoli ei pysty maksamaan veloitteitaan kokonaisuudessaan eräpäivään mennessä. Hastingsilla on vastapuoliriskiä johtuen jälleenvakuutussuamisista, rahoitusvaroista ja käteisistä varoista.

Jälleenvakuutusvastapuoliriski

Jälleenvakuutus on yksi avaintekijä riskejä pienennettäessä. Advantagen jälleenvakuutusohjelma sisältää Excess of Loss- ja Quota Share -suojan. Vuonna 2021 Advantagen ajoneuvovakuutusten omapidätystaso oli nettona yksi miljoonaa Englannin puntaa per vahinko ja kotivakuutusten omapidätystaso oli 5,0 miljoonaa Englannin puntaa per vahinkotapahtuma.

Advantage on asettanut minimivaatimukset jälleenvakuuttajien luottokelpoisuudelle ja keskittymäriskille vähentääkseen jälleenvakuutukseen liittyvää luontaista vastapuoli- ja luottoriskiä.

Jälleenvakuutussuamiset

Hastings, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Luokitus	31.12.2021		31.12.2020	
	Yhteensä, milj. e	%	Yhteensä, milj. e	%
AAA	0	0 %	0	0 %
AA	1 224	65 %	1 156	79 %
A	653	35 %	307	21 %
BBB	3	0 %	0	0 %
Alle BBB	0	0 %	0	0 %
Luokittelematon	0	0 %	0	0 %
Yhteensä	1 880	100 %	1 464	100 %

Riskejä vähentääkseen, silloin kun se on mahdollista, Advantage pyrkii:

- Ottamaan jälleenvakuutuksen emoyhtiöiltä pienempien paikallisten sivuliikkeiden sijaan;
- Käyttämään vakuuksia tai erityisehdoilla rajaamaan vastuita ja/tai käyttämällä emoyhtiön takauksia alentaakseen vastapuoliriskiä;
- Varmistamaan erityiset irtisanomisehdot sen varalle, että jälleenvakuuttajan luottoluokitus alenee tai Advantagen jälleenvakuuttaneen ryhmän rakennetta järjestellään uudelleen.

Mandatum-konserni

Vakuutustoiminnan riskit

Vastuuvelan muutos esitetään vuodelta 2021 taulukossa Vastuuvelan muutoksen analyysi ennen jälleenvakuuttajien osuutta, Mandatum Life, 31.12.2021.

Vastuuvelan muutoksen analyysi ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Mandatum Life, 31.12.2021

Milj. e	Velka 2020	Maksut	Korvaukset	Kuormitustulo	Takuutuotot	Asiakas- hyvitykset	Muut	Velka 2021	Osuus %
Sijoitussidonnainen pl. Baltia	8 600	1 256	-713	-94	0	0	1 477	10 526	75
Yksilöllinen eläkevakuutus	1 576	54	-23	-21	0	0	192	1 778	13
Henkivakuutus	2 285	111	-135	-20	0	0	254	2 495	18
Kapitalisaatiosopimukset	3 518	999	-516	-29	0	0	748	4 721	34
Ryhmäeläkevakuutus	1 221	92	-40	-24	0	0	282	1 532	11
Laskuperustekorollinen ja muut pl. Baltia	3 510	95	-371	-30	90	12	-69	3 236	23
Eriytetty ryhmäeläkekanta	875	2	-48	-1	19	12	-108	751	5
Laskuperustekorko 3,5 %	565	2	-48	-1	19	12	-64	485	3
Korkotäydennys (3,5 % -> 0,50 %)	232	0	0	0	0	0	-49	183	1
Tulevien lisäetujen vastuu	78	0	0	0	0	0	5	82	1
Ryhmäeläkevakuutus	1 525	23	-171	-3	45	0	-22	1 397	10
Laskuperustekorko 3,5 %	1 233	0	-135	-2	41	0	-10	1 129	8
Laskuperustekorko 2,5 %, 1,5 % tai 0,0 %	292	23	-36	-2	4	0	-13	268	2
Yksilöllinen eläkevakuutus	609	5	-124	-3	22	0	41	550	4
Laskuperustekorko 4,5 %	430	3	-65	-2	17	0	-6	377	3
Laskuperustekorko 3,5 %	116	2	-14	-1	4	0	6	112	1
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	63	0	-45	0	1	0	42	61	—
Yksilöllinen henkivakuutus	133	30	-18	-9	5	0	-11	130	1
Laskuperustekorko 4,5 %	48	4	-2	-1	2	0	-1	49	—
Laskuperustekorko 3,5 %	66	9	-8	-3	2	0	-3	63	—
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	19	18	-8	-6	0	0	-7	18	—
Kapitalisaatiosopimukset	26	0	0	0	0	0	2	28	—
Laskuperustekorko 3,5 %	0	0	0	0	0	0	0	0	—
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	26	0	0	0	0	0	2	28	—
Tulevien lisäetujen vastuu	0	0	0	0	0	0	0	0	—
Korkotäydennys	218	0	0	0	0	0	56	274	2
Kuolevuustäydennys	78	0	0	0	0	0	-7	71	1
Tuleva jälleenvakuutus	2	0	0	0	0	0	0	1	—
Muu velka	43	35	-10	-14	0	0	-19	35	—
Mandatum Life pl. Baltia	12 109	1 351	-1 083	-125	90	12	1 407	13 762	99
Baltia	177	25	-16	-5	0	0	15	196	1
Sijoitussidonnainen	165	23	-13	-4	0	0	16	186	1
Muut	12	2	-2	-1	0	0	-1	10	—
Mandatum Life -konserni yhteensä	12 286	1 376	-1 099	-130	90	12	1 422	13 958	100

Biometriset riskit

Mandatum Lifen pääasialliset biometriset riskit ovat pitkäikäisyys, kuolevuus ja työkyvyttömyys. Yleisesti ottaen sopimusten pitkä duraatio ja se, että Mandatum Lifen oikeus muuttaa vakuutus sopimusten ehtoja ja vakuutusmaksuja on rajoitettu, kasvattaa biometrisiä riskejä. Mikäli vakuutusmaksut osoittautuvat riittämättömiksi, eikä niitä ole mahdollista korottaa, vastuuvulkaa täydennetään odotettavissa olevaa tappiota vastaavalla kasvun määrällä.

Pitkäikäisyysriski on Mandatum Lifen biometrisistä riskeistä merkittävin. Myös korkotaso vaikuttaa merkittävästi pitkäikäisyysriskin vakavaraisuusvaatimukseen. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että mitä alempi käytettävä diskonttokorko on, sitä korkeampi pitkäikäisyysriskin vakavaraisuusvaatimus on. Laskuperustekorollinen ryhmäeläkekanta muodostaa suurimman osan pitkäikäisyysriskistä. Laskuperustekorolliset ryhmäeläkkeet ovat olleet uusilta jäseniltä pääosin suljettuja useiden vuosien

ajan ja tämän vuoksi jäsenten keski-ikä on suhteellisen korkea, lähes 70 vuotta. Sijoitussidonnaisten ryhmäeläkkeiden ja yksilöllisten eläkevakuutusten kannassa pitkäikäisyysriski ei ole niin merkittävä, sillä vakuutukset ovat pääsääntöisesti määrääkäsia ja niihin liittyvät henkivakuutukset pienentävät pitkäikäisyysriskiä.

Pitkäikäisyysriskin vuotuista riskiliikkeen tulosta ja kuolleisuustrendiä analysoidaan säännöllisesti. Eriytetyn ryhmäeläkekannan vastuuvulkaa laskennassa käytettyä elinajan odotetta tarkistettiin vuonna 2014 ja muun ryhmäeläkekannan osalta vuosina 2002 ja 2007. Yhteensä muutokset kasvattivat vuoden 2021 vastuuvulkaa 71 miljoonalla eurolla (78) sisältäen eriytetyn ryhmäeläkekannan 58 miljoonan euron kuolevuustäydennyksen. Näiden muutosten jälkeen kumulatiivinen pitkäikäisyysriskin tulos on ollut ylijäämäinen. Vuoden 2021 pitkäikäisyyden riskiliike oli ryhmäeläkkeissä 11,3 miljoonaa euroa (11,6) voitollinen, kun huomioidaan täydennysvastuiden 7,3 miljoonan euron purku.

Henkivakuutuksen kuolevuusliikkeen tulos oli voitollinen. Merkittävimpana kuolevuusliikkeen heikkenemiseen vaikuttavana riskinä nähdään mahdollinen pandemia. Vuosien 2020 ja 2021 aikana koronaviruspandemia ei kuitenkaan vaikuttanut merkittävästi kuolevuusliikkeen tulokseen. Tämä johtuu siitä, että pandemialla on ollut huomattava vaikutus vanhojen ihmisten kuolleisuuteen ja yleensä henkilöt, joilla on henkivakuutus, ovat nuorempia.

Muiden biometristen riskien osalta riskiliike on ollut kokonaisuutena voitollista, vaikka eri riskien välillä on voimakasta vaihtelua. Työkyvyttömyys- ja sairauskulu- vakuutuksissa riskiä pienentää pitkällä aikavälillä se, että yhtiöllä on oikeus korottaa vakuutusmaksuja olemassa olevien sopimusten osalta, mikäli vakuutusmaksuissa tapahtuu epäsuotuisaa kehitystä.

Jälleenvakuutuksen jälkeiset korvaussuhteet, Mandatum Life, 31.12.2021 ja 31.12.2020 -taulukossa esitetään Mandatum Lifin riskiliikkeen tulos ilman Baltian liiketoimintaa.

Jälleenvakuutuksen jälkeiset korvaussuhteet

Mandatum Life, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Milj. e	2021			2020		
	Riskitulo	Korvausmenot	Korvaussuhde	Riskitulo	Korvausmenot	Korvaussuhde
Henkivakuutus	47,3	17,3	37 %	47,4	24,2	44 %
Kuolevuus	28,2	12,1	43 %	28,5	14,3	36 %
Sairastavuus ja työkyvyttömyys	19,1	5,3	28 %	19,0	9,9	52 %
Eläkevakuutus	83,5	72,1	86 %	87,8	74,7	95 %
Yksilöllinen eläke	14,0	14,6	104 %	14,4	13,7	95 %
Ryhmäeläke	69,4	57,4	83 %	73,4	61,0	83 %
Kuolevuus (pitkäikäisyys)	67,9	56,6	83 %	71,5	59,9	84 %
Työkyvyttömyys	1,6	0,9	54 %	1,9	1,1	59 %
Yhteensä	130,8	89,4	68 %	135,2	99,0	73 %

Toteutuneen korvausmenon suhde laskuperusteiden mukaiseen korvausmenoon oli 68 prosenttia vuonna 2021 (73). Taulukosta voi myös arvioida riskiliikkeen herkkyyttä. Esimerkiksi henkivakuutuksen osalta kuolevuuden kaksinkertaistuminen nostaisi maksetut korvaukset 12 miljoonasta eurosta 24 miljoonaan euroon.

Mandatum Lifen vakuutuskanta on suhteellisen hyvin hajautunut, eikä se sisällä merkittäviä riskikeskittymiä. Yhtiön ottamalla katastrofijälleenvakuutuksella pienennetään mahdollisten riskikeskittymien merkitystä entisestään.

Yleisesti henkivakuutuksien biometrisiä riskejä rajoitetaan huolellisella vastuunvalinnalla, riskejä ja kustannuksia vastaavalla hinnoittelulla, myönnettävien turvien suuruuden rajoituksilla sekä jälleenvakuutuksella. Mandatum Lifen vastuunvalintapolitiikassa on määritetty periaatteet riskin valinnalle ja liimitit vakuutettaville summille ja jälleenvakuutuspolitiikka ohjaa jälleenvakuutuksen käyttöä. Hallitus hyväksyy vastuunvalintapolitiikan, jälleenvakuutuspolitiikan, vakuutusopimusten hinnoittelun ja vastuuvelan laskennan keskeisimmät periaatteet.

Vakuutusriskien komitea on vastuussa vastuunvalintapolitiikan ylläpitämisestä sekä vastuunvalintaprosessin ja korvausprosessin toimivuuden valvonnasta. Komitea myös raportoi vastuunvalintapolitiikkaan liittyvistä poikkeamista riskienhallintakomitealle. Vakuutusriskien

komitean puheenjohtajana toimii yhtiön aktuaarijohtaja, jonka vastuulla on varmistaa, että vakuutusten hinnoittelussa ja vastuuvelan laskennassa käytettävät periaatteet ovat riittävät ja yhteensopivat vakuutus- ja korvaustenhallintaprosessin kanssa.

Jälleenvakuutuksella rajoitetaan yksittäisiä kuolevuus- ja pysyvän työkyvyttömyyden riskejä. Hallitus hyväksyy vuosittain jälleenvakuutuspolitiikan ja päättää suurimmista omalla vastuulla pidettävistä korvausmääristä. Mandatum Lifessä tämä määrä on korkeintaan 1,5 miljoonaa euroa vakuutettua kohden.

Riskiliikkeen tulosta seurataan tiiviisti ja arvioidaan vuosittain perusteellisesti. Yhtiö mittaa riskinvalinnan tehokkuutta ja hinnoittelun riittävyyttä keräämällä tietoa toteutuneesta korvausmenosta kultakin tuote- ja riskialueelta. Toteutunutta korvausmenoa verrataan vakuutusmaksuja asetettaessa oletettuihin ennusteisiin kunkin eri riskiturvan osalta.

Vastuuvelkaa analysoidaan ja mahdollisia täydennystarpeita arvioidaan säännöllisesti. Vastuuvelkaan liittyvät oletukset tarkistetaan vuosittain. Vastuiden riittävyyttä testataan neljännesvuosittain. Näihin vastuuvelan riittävyydesteihin ja riskiliikkeen analyysihin perustuen asetetaan hinnat uusille vakuutusopimuksille sekä päivitetään vastuunvalintapolitiikka ja vastuuvelan laskennassa käytettävät oletukset.

Vakuutuksenottajien käyttäytymiseen liittyvät riskit ja kustannusriski

ALM-riskin kannalta takaisinostoriski on vähemmän merkittävä, koska Mandatum Lifessä noin 85 prosenttia laskuperustekorollisesta vastuuvelasta muodostuu eläkevakuutuksista, joissa takaisinosto on mahdollinen ainoastaan poikkeustapauksissa. ALM-riskin kannalta takaisinostoriski on näin ollen olennainen vain yksilöllisissä henkivakuutuksissa ja kapitalisaatiosopimuksissa, joiden vastuuvelan yhteismäärä on kuitenkin noin 5 prosenttia (noin 160 miljoonaa euroa) laskuperustekorollisesta vastuuvelasta. Vastuuvelan täydennyksiä ei myöskään makseta takaisinoston yhteydessä, mikä osaltaan pienentää laskuperustekorolliseen kantaan liittyvää takaisinostoriskiä. Vähäisen takaisinostoriskin vuoksi Mandatum Lifen vastuuvelkojen tulevat kassavirrat ovat melko hyvin ennustettavissa.

Kustannusriskiä lisää se, että vakuutusten ehtoja ja vakuutusmaksuja ei useimmiten voi muuttaa merkittävästi vakuutuksen elinkaaren aikana. Rahoitusmarkkinoiden kehityksellä on myös vaikutusta kustannusrisktiin, koska yhtiön palkkiotuotot on yleensä kytketty sijoitussidonnaisten sopimusten säästöjen määrään. Keskeisenä haasteena on vakuutusten hoitamiseen liittyvien prosessien kustannusten ja moninaiseen IT-arkkitehtuuriin liittyvien kustannusten pitäminen tehokkaalla ja kilpailukykyisellä tasolla.

Markkinariskit

Tässä kappaleessa kuvataan Mandatum Lifen markkinariskiä koskien laskuperustekorollista liiketoimintaa eli sitä osaa liiketoiminnasta, jonka osalta Mandatum Life kantaa sijoitusriskin. Kuten mainittiin aiemmin, rahoitusmarkkinoiden kehityksellä on myös vaikutusta sijoitussidonnaiseen liiketoimintaan, koska yhtiön palkkiotuotot on yleensä kytketty sijoitussidonnaisten sopimusten säästöjen määrään. Tämä huomioidaan kuitenkin osana kustannusriskiä.

Mandatum Lifessä markkinariskin hallinta perustuu vastuovelkoja, odotettuja kassavirtoja, korkotasoa sekä tarkasteluhetken vakavaraisuusasetmaa koskevaan analyysiin eli aktiiviseen tasehallintaan. Kaikkia laskuperustekorollisia vastuovelkoja koskeva yhteinen tekijä on takuutuotto ja lisäedut. Henkivakuutuksen vastuuelkojen kassavirrat ovat yleisesti ottaen ennustettavissa, koska suurimmassa osassa yhtiön laskuperustekorollisia vakuutuksia takaisinostot ja lisäsijoitukset eivät ole mahdollisia.

Mandatum Lifessä markkinariskit aiheutuvat pääosin osakesijoituksista ja korkosijoitusten korkoriskistä sekä laskuperustekorollisista vastuueloista. Henkivakuutus-toiminnassa merkittävin korkoriski aiheutuu siitä, että korkosijoitusten tuotto pitkällä aikavälillä ei ole vähintään yhtä suuri kuin vastuuelan laskuperustekorokko. Tämän riskin todennäköisyys kasvaa, kun markkinakorot laskevat ja pysyvät alhaisella tasolla. Taseen vastuuelan ja korkosijoitusten välistä duraatioeroa tarkastellaan ja hallitaan jatkuvasti. Sisäiseen riskinkantokymalliin perustuvia kontrollirajoja käytetään riittävän pääoman varmistamiseksi ja hallinnoimiseksi erilaisissa markkinatilanteissa.

Mandatum Life on varautunut alhaisiin korkoihin velkojen osalta muun muassa pienentämällä laskuperustekorollista minimimäärää uusissa vakuutuksissa ja täydentämällä vastuuelkaa korkotäydennyksillä. Lisäksi olemassa olevia sopimuksia on muutettu jälleensijoitusriskin paremman hallinnan mahdollistamiseksi.

Pääosa sijoitussalkuista koostuu korkosijoituksista ja listatuista osakesijoituksista, mutta vaihtoehtoisten sijoitusten – kiinteistö-, pääoma-, biometriset ja muut vaihtoehtoiset sijoitukset – rooli on myös merkittävä, ollen 15 prosenttia sijoituksista.

Sijoitusten allokaatiot ja korkosijoitusten keskimääräinen maturiteetti vuoden 2021 ja 2020 lopussa esitetään Sijoitusallokaatio, Mandatum Life, 31.12.2021 ja 31.12.2020 -taulukossa.

Sijoitusallokaatio

Mandatum Life, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Omaisuslaji	31.12.2021			31.12.2020		
	Markkina-arvo, milj. e	Osuus, %	Keskimääräinen maturiteetti, vuotta	Markkina-arvo, milj. e	Osuus, %	Keskimääräinen maturiteetti, vuotta
Korkosijoitukset yhteensä	3 231	62	2,7	3 509	63	3,1
Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	585	11	0,0	512	9	0,0
Valtioiden joukkovelkakirjalainat	0	—	0,0	0	—	0,0
Muut joukkovelkakirjalainat, rahastot ja lainat	2 645	51	3,2	2 997	54	3,6
<i>Katetut jvk-lainat</i>	0	—	0,0	12	—	4,0
<i>Investment grade -jvk-lainat ja -lainat</i>	1 056	20	3,0	1 300	23	3,6
<i>High-yield-jvk-lainat ja -lainat</i>	1 240	24	3,3	1 311	24	3,2
<i>Heikomman etuoikeuden lainat / Tier 2</i>	148	3	3,0	145	3	3,9
<i>Heikomman etuoikeuden lainat / Tier 1</i>	200	4	4,1	229	4	5,3
<i>Suojaavat koronvaihtosopimukset</i>	0	—	—	0	—	-
Listatut osakkeet yhteensä	1 233	24	-	1 335	24	-
Suomi	543	10	—	517	9	-
Pohjoismaat	0	—	—	0	—	-
Muut maat	690	13	—	818	15	-
Vaihtoehtoiset sijoitukset yhteensä	770	15	-	689	12	-
Kiinteistöt	191	4	—	188	3	-
Pääomarahastot*	293	6	—	250	5	-
Biometriset	0	—	—	0	—	-
Hyödykkeet	0	—	—	0	—	-
Muut vaihtoehtoiset	286	5	—	250	5	-
Kaupankäyntitarkoituksessa tehdyt johdannaiset	0	—	—	0	—	-
Omaisuslajit yhteensä	5 233	100	—	5 533	100	-
Valuuttapositio, brutto	139	—	—	125	—	-

Yllä esitetyt omaisuserien määrät poikkeavat IFRS-taseen erittelyistä. Yllä on mukana Mandatum Lifen omalla riskillä olevat sijoitukset käyvin arvoin, ja omaisuserät on arvostettu sisältäen esimerkiksi siirtyvät kertyneet korot (ns. dirty value). Yllä omaisuserien luokittelu perustuu yhtiön sijoitustoiminnan ohjauksessa sovellettavaan malliin ja esimerkiksi korkorahastot esitetään osana korkosijoituksia, kun ne ovat IFRS-taseessa osakkeissa ja osuuksissa. Konsernin taseessa tehdään myös sisäisten lainojen eliminointi, joiden vaikutus on kuitenkin vähäinen. Yllä esitettyyn sijoitusomaisuuteen luetaan käteisestä ainoastaan se osa, jota sijoitusorganisaatio hallinnoi.

Mandatum Life sijoitusten allokatio on yhteensä 5 233 miljoonaa euroa. Kun vähennetään konsernin sisäiset varat 14 miljoonaa euroa, kertyneet korot 22 miljoonaa euroa, käteiset varat 586 miljoonaa euroa, kiinteistöt 179 miljoonaa euroa sekä noin 10 miljoonaa euroa myytävänä olevia rahoitusvaroja sekä lisätään 4 miljoonaa euroa johdannaisia, erät yhteensä ovat 4 427 miljoonaa euroa, mikä vastaa Mandatumin rahoitusvaroja Sampo-konsernin taseessa.

* Pääomarahastosijoitukset sisältävät myös suorat sijoitukset listaamattomiin yhtiöihin.

Taseen markkinariskit

Mandatum Lifen hallitus hyväksyy vuosittain sijoituspolitiikan, joka kattaa sekä eriytetyn omaisuuden että yhtiön muun omaisuuden, joissa on sijoitusriskiä. Tässä politiikassa määritetään sijoitustoiminnan periaatteet ja limiitit, jotka perustuvat vastuovelkojen ominaisuuksiin, riskinottokykyyn sekä osakkeenomistajien tuottotavoiteisiin.

Eriytetylle omaisuudelle tehdyssä sijoituspolitiikassa määritellään kyseisen portfolion riskinkantokyky ja siihen liittyvät seurantarajat. Eriytetyn ryhmäläkevakuutuskannan tulevien lisäetujen vastuu kantaa ensimmäisenä mahdolliset sijoitustoiminnan tappiot ja siten myös riskinkantokyky perustuu tulevien lisäetujen vastuun määrään. Eri seurantarajat perustuvat määritelyihin omaisuuden stressitesteihin.

Muuta sijoitusomaisuutta koskevassa sijoituspolitiikassa määritetään koko yhtiön riskinkantokyky, seurantarajat hyväksyttävälle riskien enimmäismäärälle ja tätä vastaavat riskienhallintakeinot. Seurantarajat on asetettu Solvenssi II -säännösten mukaisen vakavaraisuusvaatimuksen päälle ja ne perustuvat Sampo-konsernin julkaisemiin riskienhallintaperiaatteisiin. Yllä mainittujen seurantarajojen alittuessa riskienhallintajohtaja informoi asiasta hallitusta ja hallitus tekee pääomituksen ja taseen markkinariskeihin liittyvät päätökset.

Mandatum Lifen laskuperustekorollisen vastuuvelan kassavirrat ovat suhteellisen hyvin ennakoitavissa, koska sopimusten takaisinostot ja ylimääräiset lisäsijoitukset ovat rajoitettuja suurimmassa osassa yhtiön laskuperustekorollisia vakuutuksia. Lisäksi yhtiön korvausmenoihin ei sisälly merkittävää inflaatoriskiä.

Sijoitustoiminnan pitkän aikavälin tavoitteena on saavuttaa hyväksyttävällä riskitasolla riittävä tuotto, jotta laskuperustekorke, kohtuusperiaatetulkinnan mukaiset asiakashyvitykset sekä omistajien tuottovaatimus voidaan kattaa. Pitkällä aikavälillä merkittävin riski on se, ettei korkosijoituksilla saavuteta käytettävää diskonttokorkoa vastaavaa vähimmäistuottoa.

Sijoitus- ja pääomituspäätösten lisäksi Mandatum Life on tehnyt toimenpiteitä vastuovelkojen osalta hallitukseen taseen korkoriskiä. Yhtiö on alentanut uusien sopimusten laskuperustekorke, täydentänyt vastuuvakaa korkotäydennyksillä sekä muokannut olemassa olevien sopimusten ehtoja ja hallinnointiprosesseja tavalla, jotka mahdollistavat korkoriskin tehokkaamman hallinnan.

Korkoriski

Mandatum Lifen taloudellinen asema heikkenee korkojen laskiessa tai pysytellessä alhaisella tasolla, koska yhtiön velkojen duraatiot ovat varojen duraatioita pidempiä. Kasvava osa Mandatum Lifen liiketoiminnasta eli sijoitussidonnainen sekä henki- ja sairausvakuutusliiketoiminta ei ole korkoherkkää, mikä pienentää korkoriskin vaikutusta yhtiön toimintaedellytyksille.

Korkosijoitusten keskimääräinen duraatio oli 2,1 vuotta. Vastaava vastuuvakojen duraatio oli noin 11 vuotta. Korkoriskiä hallitaan taseen tasolla muuttamalla varojen duraatiota ja käyttämällä korkojohdannaisia.

Valuuttariski

Valuuttariski voidaan jakaa transaktioriskiksi ja translaatoriskiksi. Mandatum Life on alttiina transaktioriskille, jolla tarkoitetaan valuuttariskiä, joka syntyy sopimusperusteista ulkomaanvaluutan määräisistä kassavirroista.

Mandatum Lifessä transaktioriskiä syntyy lähinnä sijoituksista muihin valuuttoihin kuin euroon, koska yhtiön vastuvelka on euromääräistä. Avoimia valuuttapositioneita hallinnoidaan sallittujen limiittien puitteissa.

Mandatum-konsernin transaktioriski muodostuu kokonaisuudessaan Mandatum Lifen transaktioriskeistä. Mandatum-konsernin transaktioriskipositiot euroa vastaan vuosien 2021 ja 2020 lopussa on esitetty Transaktioriskipositio, Mandatum Life, 31.12.2021 ja 31.12.2020 -taulukoissa. Taulukoissa on esitetty avoimet transaktioriskipositiot valuutoittain sekä niiden arvonmuutos olettaen kotivaluutan 10 prosentin yleinen heikentyminen.

Transaktioriskipositio

Mandatum-konserni, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Kotivaluutta, milj. e	EUR	USD	JPY	GBP	SEK	NOK	CHF	DKK	Muut	Yhteensä, netto
Vastuuvelka	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	-1
Sijoitukset	0	538	0	145	60	11	55	26	214	1 050
Johdannaiset	0	-518	0	-142	-58	-9	-48	-25	-122	-922
Transaktioriskipositio, netto	0	21	0	4	2	2	7	1	92	127
Herkkyys: EUR -10 %	0	2	0	0	0	0	1	0	9	13

Kotivaluutta, milj. e	EUR	USD	JPY	GBP	SEK	NOK	CHF	DKK	Muut	Yhteensä, netto
Vastuuvelka	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	-1
Sijoitukset	0	580	2	98	63	41	55	18	225	1 082
Johdannaiset	0	-588	-4	-96	-57	-40	-52	-20	-118	-975
Transaktioriskipositio, netto	0	-8	-2	2	4	1	3	-2	107	106
Herkkyys: EUR -10 %	0	-1	0	0	0	0	0	0	11	11

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä on suhteellisen vähän merkitystä Mandatum Lifelle laskuperustekorkoisessa liiketoiminnassa, sillä useimmissa liiketoiminnoissa velat ovat verrattain vakaita ja ennustettavia ja riittävä osa sijoitusvaroista on käteistä tai lyhytaikaisia rahamarkkinainstrumentteja.

Henkivakuutusyhtiöissä yleisesti suuri muutos takaisinostojen määrässä voisi vaikuttaa likviditeettiasemaan. Mandatum Lifessä kuitenkin vain suhteellisen pieni määrä vakuutus sopimuksista voidaan takaisinostaa ennaikaisesti ja sen vuoksi korvauskuluista aiheutuvat lyhyen aikavälin kassavirrat on mahdollista ennustaa hyvin tarkasti.

Vastuuvelan, rahoitusvarojen ja -velkojen sekä vuokrasopimusvelkojen maturiteetit on esitetty Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan, Mandatum-konserni, 31.12.2021 ja 31.12.2020 -taulukoissa. Korkosijoitusten keskimääräinen maturiteetti oli 2,7 vuotta Mandatum Lifessä. Taulukoissa esitetään rahoitustarve, joka aiheutuu rahoitusvarojen ja -velkojen sekä vastuuvelan ja vuokrasopimusvelkojen odotetuista kassavirroista.

Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan

Mandatum-konserni, 31.12.2021 ja 31.12.2020

Milj. e	Kirjanpito- arvo yhteensä	Kirjanpitoarvo ilman sopimuksellista eräpäivää	Kirjanpitoarvo sopimukseen perustuva eräpäivä	Kassavirrat						
				2022	2023	2024	2025	2026	2027-2036	2037-
Rahoitusvarat	5 431	2 908	2 523	223	301	704	606	419	451	—
Rahoitusvarat (muut kuin johdannaiset)	5 427	2 908	2 519	219	301	704	606	419	451	—
Koronvaihtosopimukset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valuuttajohdannaiset	4	—	4	4	0	0	0	0	0	—
Rahoitusvelat	459	—	459	-38	-9	-259	-5	-5	-52	-172
Rahoitusvelat (muut kuin johdannaiset)	428	—	428	-9	-9	-259	-5	-5	-52	-172
Koronvaihtosopimukset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valuuttajohdannaiset	31	—	31	-29	—	—	—	—	—	—
Vuokrasopimusvelat	23	—	23	-2	-2	-2	-2	-2	-14	—
Nettovastuuvelka	2 707	—	2 707	-215	-232	-239	-222	-205	-1 300	-820

Milj. e	Kirjanpito- arvo yhteensä	Kirjanpitoarvo ilman sopimuksellista eräpäivää	Kirjanpitoarvo sopimukseen perustuva eräpäivä	Kassavirrat						
				2021	2022	2023	2024	2025	2026-2035	2036-
Rahoitusvarat	5 562	2 710	2 852	242	268	444	823	628	633	10
Rahoitusvarat (muut kuin johdannaiset)	5 537	2 710	2 827	217	268	444	823	628	633	10
Koronvaihtosopimukset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valuuttajohdannaiset	24	—	24	25	—	—	—	—	—	—
Rahoitusvelat	416	—	416	-12	-9	-9	-259	-4	-46	-169
Rahoitusvelat (muut kuin johdannaiset)	411	—	411	-9	-9	-9	-259	-4	-46	-169
Koronvaihtosopimukset	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valuuttajohdannaiset	5	—	5	-3	—	—	—	—	—	—
Vuokrasopimusvelat	24	—	24	-2	-2	-2	-2	-2	-16	0
Nettovastuuvelka	2 992	—	2 992	-253	-257	-261	-240	-225	-1 447	-954

Taulukossa rahoitusvarat ja -velat on jaettu sopimuksiin, joiden maturiteetti on sopimuksessa määritetty, sekä muihin sopimuksiin. Muiden sopimusten kassavirtaprofiilin esittämisen sijasta niille esitetään ainoastaan kirjanpitoarvo. Lisäksi taulukossa on esitetty vastuuvelan odotetut kassavirrat jälleenvakuutuksen jälkeen. Erien luonteesta johtuen, näihin lukuihin liittyy epävarmuutta.

Mandatum-konsernin kassavirrat eroavat hieman Mandatum Lifen kassavirroista. Konsernin rahoitusvaroissa Mandatum Lifen antama sisäinen laina tytäryhtiölleen eliminoidaan. Tämän vaikutus on erittäin vähäinen.

Vastapuoliriskit

Mandatum Lifessä kolme merkittävintä vastapuoliriskin lähdeä ovat johdannaiset, jälleenvakuutus ja muut saamiset. Vastapuoliriski, joka syntyy jälleenvakuutus-saamisista, saamisista vakuutusasiakkailta ja muista saamisista, on kuitenkin hyvin vähäinen.

Johdannaisiin liittyvä vastapuoliriski

Mandatum Lifessä johdannaisvastapuolten luottotappio-riskiä syntyy markkinariskien hallinnan seurauksena. Mandatum Life käyttää korkojohdannaisia sekä valuutta-termiinejä ja -optioita markkinariskien hallinnassa.

Kahden osapuolen välillä tapahtuvasta johdannaiskaupankäynnistä aiheutuvaa vastapuoliriskiä pienennetään vastapuolien huolellisella valinnalla, vastapuolien hajauttamisella riskikeskittymien välttämiseksi sekä käyttämällä erilaisia vakuusjärjestelyitä, kuten ISDA-puitesopimuksia täydennettynä Credit Support Annex -vakuussopimuksilla. Mandatum Life on määrittänyt koronvaihtosopimuksia keskusvastapuoliyhteisöjen kautta, mikä vähentää kahden osapuolen välistä vastapuoliriskiä, mutta altistaa keskusvastapuoliyhteisöihin liittyvälle systeemiriskille.

Omaisuu-denhoitotoimintaan liittyvät riskit

Mandatum-konserniin kuuluva Mandatum Asset Management Oy (MAM) on Sampo-konsernin omaisuudenhoidoyhtiö ja sijoituspalveluyritys, joka muodostaa yhdessä tytäryhtiönsä Mandatum AM AIFM:n kanssa sijoituspalveluyritysryhmän. MAM tarjoaa täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa institutionaalisille ja muille ammattimaisille sijoittajille ja hallinnoi erilaisia sijoitustuotteita kuten osake- ja korkotuotteita sekä vaihtoehtoisia sijoitustuotteita.

MAMin riskienhallinta noudattaa Sampo-konsernin riskienhallintaperiaatteita ja Mandatum Holdingin riskienhallintapolitiikkaa. MAMin riskienhallinnan kehys vastaa Mandatum-konsernin riskienhallinnan kehystä. MAMin hallitus vastaa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan riittävydestä yhtiössä ja toimitusjohtajalla on kokonaisvastuu riskienhallinnan toteuttamisesta hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

MAMin merkittävin riskialue on operatiiviset riskit, minkä vuoksi operatiivinen riskienhallinta on tärkeä osa yhtiön riskienhallintaa. Operatiivisten riskien lisäksi MAM altistuu likviditeettiriskille. MAMin liiketoiminta rahoitetaan omaisuudenhoidon tuotoilla, joka koostuu asiakkaiden ja kumppaneiden maksamista omaisuudenhoidon palkkiotuotoista. MAM ei ole rahoittanut

toimintaansa ulkoisella rahoituksella, joten yhtiöllä ei ole siihen liittyviä riskejä, kuten korkoriskiä, valuuttakurssiriskiä tai jälleenerahoitusriskiä. MAM pyrkii myös jatkossa rahoittamaan liiketoimintansa ilman ulkoista lainarahoitusta. MAM hallitsee likviditeettiriskiä seuraamalla likviditeettiasemaansa säännöllisesti ja ylläpitämällä likviditeettipuskuria. MAM seuraa myös likviditeettiase- maansa regulaation tuomien likviditeettivaatimusten näkökulmasta.

MAM altistuu myös keskittymäriskille asiakasportfolionsa kautta, sillä suurin osa sen asiakkaista ovat Sampo-konsernin yhtiöitä. Mandatum Life on MAMin suurin asiakas palkkiotuotoilla mitattuna. Keskittymäriskiä ei kuitenkaan pidetä merkittävänä, koska Mandatum Life ja MAM ovat kummatkin Sampo-konsernin yhtiöitä.

MAM ei käy kauppaa omaan lukuunsa, joten se ei ole alttiina markkinariskille, joka aiheutuisi sen omasta kaupankäynnistä. MAMin palkkiotuotot ovat kuitenkin vahvasti sidoksissa sen hallinnoimien omaisuuserien arvoon, ja palkkiotuottojen kautta MAM altistuu markkinariskille. MAMin hallinnoimat omaisuususerät ovat kuitenkin hyvin hajautettuja sekä omaisuusluokittain että toimialoittain, mutta myös maantieteellisesti.

SAMPO OYJ:N TILINPÄÄTÖS

184

Sampo Oyj:n
tuloslaskelma

185

Sampo Oyj:n
tase

186

Sampo Oyj:n
rahoituslaskelma

Sampo Oyj:n tilinpäätös

Sampo Oyj:n tuloslaskelma

Milj. e	Liite	2021	2020
Liikevaihto	1	48	17
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		-21	-13
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-2	-2
Muut henkilösivukulut		-2	-2
Liiketoiminnan muut kulut	2	-16	-19
Liikevoitto		7	-19
Rahoitustuotot ja -kulut	4		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä		1 003	655
Tuotot muista osuuksista		375	6
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Saman konsernin yrityksiltä		11	12
Muilta		6	7
Muut tuotot ja kulut sijoituksista		1 365	116
Muut korkotuotot		9	15
Korkokulut ja muut rahoituskulut		-117	-108
Valuuttatulos		-11	13
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		2 647	697
Konserniavustus		15	3
Tilikauden verot		-23	0
Tilikauden voitto		2 639	700

Sampo Oyj:n tase

Milj. e	Liite	2021	2020
VASTAAVAA			
Aineettomat hyödykkeet		1	1
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset ja rakennelmat		—	1
Muut aineelliset hyödykkeet		3	2
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä	22	5 639	4 712
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	5	100	242
Osuudet omistusyhteisyriksissä		1 956	4 394
Saamiset omistusyhteisyriksiltä		—	82
Muut osakkeet ja osuudet		287	287
Rahoitusvälineet	6	508	499
Sijoitusten muut saamiset	7	703	86
Lyhytaikaiset saamiset			
Muut saamiset	8	20	35
Siirtosaamiset	9	42	54
Rahat ja pankkisaamiset		3 067	1 120
VASTAAVAA YHTEENSÄ		12 327	11 515

Milj. e	Liite	2021	2020
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	10		
Osakepääoma		98	98
Käyvän arvon rahasto		160	124
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto		1 527	1 527
Muut rahastot		273	273
Edellisten tilikausien voitto		4 127	4 751
Tilikauden voitto		2 639	700
		8 823	7 472
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	14		
Joukkovelkakirjalainat		1 878	2 448
Pääomalainat		1 487	1 486
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Laskennallinen verovelka	15	40	17
Muut velat	12	49	44
Siirtovelat	13	49	48
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		12 327	11 515

Sampo Oyj:n rahoituslaskelma

Milj. e	2021	2020
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen veroja	2 662	700
Oikaisut:		
Sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot	-83	12
Muut oikaisut	-1 514	-8
Oikaisut yhteensä	-1 597	5
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Sijoitukset	-417	170
Muut varat	21	-2
Yhteensä	-396	168
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Rahoitusvelat	33	-34
Muut velat	-6	22
Maksetut korot	-106	-82
Maksetut tuloverot	-9	0
Yhteensä	-88	-94
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat	580	779

Milj. e	2021	2020
Investointien rahavirta		
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin	-927	-1 311
Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet	3 843	1 173
Osingot osakkuusyhtiöosakkeista	339	0
Nettoinvestoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	3	0
Investoinneista kertyneet nettorahavarat	3 258	-138
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Maksetut osingot	-944	-833
Omien osakkeiden hankinta	-380	-
Liikkeeseen lasketut velkakirjat, liikkeeseen laskut	-	1 191
Liikkeeseen lasketut velkakirjat, lyhennykset	-571	-1 199
Saadut konserniavustukset	3	-
Rahoitukseen käytetyt nettorahavarat	-1 891	-841
Rahavirrat yhteensä	1 947	-200
Rahavarat tilikauden alussa	1 120	1 320
Rahavarat tilikauden lopussa	3 067	1 120
Rahavarojen nettomuutos	1 947	-200

Lisätietoa rahavirtalaskelmaan:

Milj. e	2021	2020
Saadut korot	28	36
Maksetut korot	-106	-82
Saadut osingot	1 377	660

SAMPO OYJ:N TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista 188

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot 1–4

1 Liikevaihto.....	189
2 Liiketoiminnan muut kulut.....	189
3 Tilintarkastajan palkkiot.....	189
4 Rahoitustuotot ja -kulut.....	189

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot 5–9

5 Saamiset saman konsernin yrityksiltä.....	190
6 Rahoitusvälineet.....	190
7 Sijoitusten muut saamiset.....	190
8 Muut saamiset.....	190
9 Siirtosaamiset.....	190

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot 10–14

10 Emoyhtiön oman pääoman muutoslaskelma.....	191
11 Osakepääoma.....	192
12 Muut velat.....	192
13 Siirtovelat.....	192
14 Pitkäaikainen vieras pääoma.....	192

Tuloveroja koskeva liitetieto 15

15 Laskennalliset verosaamiset ja -velat.....	192
---	-----

Vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot 16–18

16 Eläkevastuut.....	193
17 Vuokravastuut.....	193
18 Muut vastuut ja sitoumukset.....	193

Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot 19–21

19 Henkilöstön lukumäärä.....	193
20 Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot.....	193
21 Toimitusjohtajaan, tämän sijaiseen sekä hallituksen jäseniin liittyvät eläkekulut.....	194

Osakeomistuksia koskeva liitetieto 22

22 Osakeomistukset 31.12.2021.....	194
------------------------------------	-----

Sampo Oyj:n tilinpäätöksen liitetiedot

Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatisperiaatteista

Sampo Oyj:n tilinpäätös on laadittu suomalaisen kirjanpitolain ja -asetuksen mukaisesti.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketoimet kirjataan tapahtumapäivän kurssiin tai kirjauskuukauden keskikurssiin. Tilinpäätöspäivänä ulkomaan rahan määräiset tase-erät arvostetaan käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia.

Ulkomaan rahan määräisten erien muutokset kirjataan valuuttakurssivoitoina tai -tappioiden tuloslaskelmaan.

Johdannaisinstrumentit

Johdannaissopimukset arvostetaan niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset sekä myyntivoitot ja -tappiot yhdessä korkotuottojen ja -kulujen kanssa kirjataan tuloslaskelmaan. Kaikki johdannaissopimukset kirjataan taseeseen varoiksi, kun niiden käypä arvo on positiivinen ja veloiksi, kun käypä arvo on negatiivinen.

Johdannaissopimuksia on käytetty vain taloudelliseen suojaukseen. Lisätietoa konsernin liitetiedoissa, Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laadintaperiaatteista.

Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet esitetään alkuperäisten hankintamenojen ja kertyneiden poistojen erotuksena. Pysyvien vastaavien sijoituksissa olevat tytäryhtiöosakkeet ja muut osakkeet ja osuudet on arvostettu hankintamenoon.

Rahoitusinstrumentit ja rahoitusriskien hallinta

Yhtiö soveltaa KPL 5 2a§ pykälää ja arvostaa rahoitusinstrumentit käypään arvoon, lisätietoa konsernin laadintaperiaatteissa. Rahoitusriskienhallinta on kuvattu konsernin riskienhallinta liitteessä.

Tuloutusperiaate

Tuotot tuloutetaan suoriteperusteisesti.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimuksiin liittyvät maksut kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi vuokra-ajalle.

Verot

Tuloslaskelmaan sisältyvät tuloverot perustuvat tilikauden verotettavaan tulokseen. Tuloslaskelman verokulu sisältää kauden verotettavaan tuloon perustuvan veron ja laskennallisen veron. Verokulu kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi suoraan omaan pääomaan tai laajaan tuloslaskelmaan kirjattavien erien osalta, jolloin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot 1–4

1 Liikevaihto

Milj. e	2021	2020
Sijoitusomaisuuden hoitopalkkiot	12	17
Muut tuotot	36	0
Yhteensä	48	17

2 Liiketoiminnan muut kulut

Milj. e	2021	2020
Vuokratkulut	-1	-1
IT kulut	-2	-2
Ulkopuoliset palvelut	-8	-8
Muut henkilöstökulut	-1	-1
Muut kulut	-4	-6
Yhteensä	-16	-18

Erä Muut kulut sisältää mm. hallintokuluja.

3 Tilintarkastajan palkkiot

Milj. e	2021	2020
Tilintarkastuspalkkiot	-0,4	-0,3
Verokonsultointi	–	0,0
Muut palkkiot	–	-0,2
Yhteensä	-0,4	-0,5

Varsinainen yhtiökokous valitsi 19.5.2021 Deloitte Oy:n Sampo Oyj:n tilintarkastajaksi. Aiemmin tilintarkastajana toimi Ernst & Young Oy.

4 Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. e	2021	2020
Saadut osingot	1 378	660
Korkotuotot	26	34
Korkokulut	-93	-84
Myyntivoitot	1 365	157
Valuuttatulos	-11	13
Muut	-24	-65
Yhteensä	2 641	715

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot 5–9

5 Saamiset saman konsernin yrityksiltä

Milj. e	2021	2020
Hankintameno tilikauden alussa	242	269
Lisäykset	10	0
Vähennykset	-152	-27
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	100	242

Saamiset ovat tytäryhtiöiden liikkeeselaskemia pääomalainoja. Lisätietoja konsernin liitetiedossa nro 24 Huonomman etuoikeuden omaavat lainat ja muut rahoitusvelat.

6 Rahoitusvälineet

Milj. e	2021		Arvonmuutokset		2020		Arvonmuutokset	
	Käypä arvo	Tulokseen kirjatut	Käyvän arvon rahastoon kirjatut	Käypä arvo	Tulokseen kirjatut	Käyvän arvon rahastoon kirjatut		
Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet	508	83	-138	499	-15	-9		

7 Sijoitusten muut saamiset

Milj. e	2021		Arvonmuutokset		2020		Arvonmuutokset	
	Käypä arvo	Tulokseen kirjatut	Käyvän arvon rahastoon kirjatut	Käypä arvo	Tulokseen kirjatut	Käyvän arvon rahastoon kirjatut		
Joukkovelkakirjalainat	152	0	0	36	0	10		
Markkinaraha	552	0	9	50	0	0		
Yhteensä	703	0	9	86	0	10		

8 Muut saamiset

Milj. e	2021	2020
Kauppahintasaamiset	1	1
Muut	19	34
Yhteensä	20	35

Muut erät sisältää konsernisaamisia 15 (14) miljoonaa euroa.

9 Siirtosaamiset

Milj. e	2021	2020
Siirtyvät korot	8	11
Johdannaiset	7	27
Muut	26	16
Yhteensä	42	54

Johdannaissopimukset, milj. e	2021		Käypä arvo		2020		Käypä arvo	
	Kohde-etuuden nimellisarvo	Saamiset	Velat	Kohde-etuuden nimellisarvo	Saamiset	Velat		
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset								
Korkojohdannaiset	386	7	3	632	27	4		
Valuuttajohdannaiset	67	0	0	347	2	0		
Yhteensä	453	7	3	979	29	4		

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot 10–14

10 Emoyhtiön oman pääoman muutoslaskelma

Milj. e	Sidottu pääoma			Vapaa pääoma		Kertyneet voittovarot	Yhteensä
	Osakepääoma	Käyvän arvon rahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Muut rahastot			
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	98	114	1 527	273	5 584	7 596	
Osingonjako					-833	-833	
Myytävissä olevat rahoitusvarat							
- omaan pääomaan kirjattu määrä		-1				-1	
- tuloslaskelmaan siirretty määrä		11				11	
Tilikauden voitto					700	700	
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	98	124	1 527	273	5 451	7 473	

Milj. e	Sidottu pääoma			Vapaa pääoma		Kertyneet voittovarot	Yhteensä
	Osakepääoma	Käyvän arvon rahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Muut rahastot			
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	98	124	1 527	273	5 451	7 472	
Osingonjako					-944	-944	
Omat osakkeet					-380	-380	
Myytävissä olevat rahoitusvarat							
- omaan pääomaan kirjattu määrä		103				103	
- tuloslaskelmaan siirretty määrä		-67				-67	
Tilikauden voitto					2 639	2 639	
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	98	160	1 527	273	6 766	8 823	

Laskelma voitonjakokelpoisista varoista

Milj. e	2021	2020
Emoyhtiö		
Tilikauden voitto	2 639	700
Kertyneet voittovarot	4 127	4 751
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	1 527	1 527
Muut rahastot	273	273
Yhteensä	8 565	7 250

11 Osakepääoma

Tiedot on esitetty konsernitiilinpäätöksen liitteessä 29 Oma pääoma.

12 Muut velat

Milj. e	2021	2020
Johdannaiset	1	2
Johdannaisten vakuudet	7	29
Muut	41	13
Yhteensä	49	44

13 Siirtovelat

Milj. e	2021	2020
Siirtyvät korot	33	35
Johdannaiset	2	2
Muut	14	11
Yhteensä	49	48

14 Pitkäaikainen vieras pääoma

Milj. e	2021	2020
Joukkovelkakirjalainat	1 878	2 448
Pääomalainat	1 487	1 486
Yhteensä	3 365	3 934

Lisätietoja konsernin liitetiedossa nro 24 Huonomman etuoikeuden omaavat lainat ja muut rahoitusvelat.

Tuloveroja koskeva liitetieto 15

15 Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Milj. e	2021	2020
Laskennalliset verosaamiset		
Tappiot	–	14
Laskennalliset verovelat		
Käyvän arvon rahasto	40	-31
Yhteensä netto	40	-17

Vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot 16–18

16 Eläkevastuut

Sampo Oyj:n henkilöstön perus- ja lisäeläketurva on hoidettu vakuutuksilla eläkevakuutusyhtiöissä Suomessa ja Ruotsissa.

17 Vuokravastuut

Milj. e	2021	2020
Yhden vuoden kuluessa	1	1
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	1	3
Yhteensä	2	4

18 Muut vastuut ja sitoumukset

Arvonlisäverotuksen ryhmärekisteröintiin liittyvä yhteisvastuun määrä 2,3 (1,7) miljoonaa euroa.

Luottolupaus Hastings Group Holdings Ltd 75 miljoonaa puntaa, joka erääntyy lokakuussa 2026.

Pääomarahastoille annetut sijoitussitoumukset 7,9 (7,9) miljoonaa euroa.

Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot 19–21

19 Henkilöstön lukumäärä

Milj. e	2021 Tilikautena keskimäärin	2020 Tilikautena keskimäärin
Kokoaikainen henkilöstö	64	67
Osa-aikainen henkilöstö	0	0
Määräaikainen henkilöstö	0	0
Yhteensä	64	67

20 Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot

Tuhatta euroa	2021	2020
Konsernijohtaja Torbjörn Magnusson	2 511	1 314
Hallituksen jäsenet		
Björn Wahlroos	184	180
Fiona Clutterbuck	101	99
Christian Clausen	95	93
Georg Ehrnrooth	101	99
Jannica Fagerholm	147	145
Johanna Lamminen	101	99
Markus Rauramo	101	—
Risto Murto	95	93
Antti Mäkinen	—	93

Edellä mainitun lisäksi yhtiö on vuoden 2021 varsinaisen yhtiökokouksen tekemän päätöksen mukaisesti maksanut yht. 6 522,68 euroa yhtiön osakkeiden ostoon liittyviä veroja ja verokompensatioita (1 468,85 euroa puheenjohtajan, 1 172,84 euroa varapuheenjohtajan ja 3 880,99 euroa muiden suomalaisten hallituksen jäsenten osalta).

21 Toimitusjohtajaan, tämän sijaiseen sekä hallituksen jäseniin liittyvät eläkekulut

Tuhatta euroa	Lisäeläketurva	Lakisääteinen eläke	Yhteensä
Tilikauden aikana aiheutuneet eläkekulut			
Konsernijohtaja ¹⁾	602	366	968
Entiset hallituksen puheenjohtajat			
Kalevi Keinänen ²⁾	8		8
Entiset konsernijohtajat			
Harri Hollmen ²⁾	19		19
	628	366	995

¹⁾ Konsernijohtaja on oikeutettu maksuperusteiseen lisäeläkkeeseen nykyisen eläkesopimuksen mukaisesti. Eläkekulu pitää sisällään myös siihen liittyvät verot ja lakisääteiset maksut.

²⁾ Ryhmäeläkevakuutus, jossa eläkeikä on 60 vuotta ja eläke-etuus 66 prosenttia TyEL:in mukaisesta palkasta. Vuoden 2021 maksu perustuu TyEL-indeksitarkistukseen.

Osakeomistuksia koskeva liitetieto 22

22 Osakeomistukset 31.12.2021

Yhtiön nimi	Omistusosuus-%	Osakkeiden kirjanpitoarvo milj. e
Saman konsernin yritykset		
Vahinkovakuutustoiminta		
If Skadeförsäkring Holding AB, Tukholma Ruotsi	100,00	1 886
Vahinko- ja henkivakuutustoiminta		
Topdanmark A/S, Kööpenhamina Tanska	48,33	1 098
Vahinkovakuutustoiminta		
Hastings Group (Consolidated) Ltd, Lontoo Iso-Britannia	100,00	2 116
Henkivakuutustoiminta		
Mandatum Holding Oy, Helsinki Suomi	100,00	539
Muu toiminta		
Sampo Capital Oy, Helsinki Suomi	100,00	1

Sampo Oyj:llä on sivuliike, joka sijaitsee Ruotsissa.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä, 9 helmikuuta 2022

Sampo Oyj Hallitus

Christian Clausen

Fiona Clutterbuck

Georg Ehrnrooth

Jannica Fagerholm

Johanna Lamminen

Risto Murto

Markus Rauramo

Björn Wahlroos

Hallituksen puheenjohtaja

Torbjörn Magnusson

Konsernijohtaja

Tilintarkastuskertomus

Sampo Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Sampo Oyj:n (y-tunnus 0142213-3) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2021. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 32 ja emoyhtiön liitetiedossa 3.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessaamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka**Vakuutusvelkojen arvostus**

Viittamme yhteenvedoon merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista sekä liitetietoihin 22 ja 23 tilinpäätöksessä.

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2021 Sampo-konsernin vakuutusvelkojen määrä oli 39.919 miljoonaa euroa (31.12.2020 36.241 miljoonaa euroa). Vakuutusvelat koostuvat henki- ja vahinkovakuutus toiminnan vakuutusveloista.

Vakuutusvelkojen arvostukseen liittyy merkittävää johdon harkintaa, laskennallisia arvioita sekä oletuksia tulevista epävarmoista tapahtumista, jotka voivat vaikuttaa kirjanpitoarvoon.

Sovellettujen oletusten tai menetelmien muutoksilla voi olla merkittävä vaikutus vakuutusvelkojen määrään.

Keskeisiä kirjanpitoarvoon vaikuttavia oletuksia ovat inflaatio, korkotaso, sekä arvio tulevasta vakuutuskorvauksista.

Miten seikka on huomioitu tilintarkastuksessa

Olemme arvioineet johdon määrittämän vakuutusten vastuuvelan määrää. Tarkastustoimenpiteisiimme on kuulunut vastuuvelan arvostukseen ja keskeisiin oletuksiin liittyvien avainkontrollien testaus.

Olemme hyödyntäneet Deloitte aktuaariasiantuntijoita tilintarkastuksessamme ja arvioineet käytettyjä menetelmiä, malleja ja informaatiota perustuen aiempaan kehitykseen ja markkinatrendeihin.

Olemme verranneet laskelmissa käytettyjä oletuksia historialliseen informaatioon. Lisäksi olemme analysoineet riskien, korkotason ja kustannusten kehittymistä.

Olemme arvioineet ja haastaneet keskeisissä oletuksissa ja sovelletuissa malleissa tapahtuneita muutoksia. Olemme suorittaneet vakuutusvelkojen ja avoimien vakuutusvelkojen uudelleenlaskentaa.

Olemme arvioineet esittämistävän asianmukaisuutta tilinpäätöksessä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka**Rahoitusvarojen arvostus**

Viittamme yhteenvedoon merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista sekä liitetietoihin 9 ja 14-17 tilinpäätöksessä.

Konsernin rahoitusvarat, 23.321 miljoonaa euroa (2020: 24.420 miljoonaa euroa), muodostavat merkittävän osan konsernin taseen varoista. Erilaisten arvostusmenetelmien ja oletusten käyttö voi johtaa erilaisiin arvioihin käyvästä arvosta.

Merkittävä osa konsernin rahoitusvaroista on arvostettu käypään arvoon. Tasolla 1 rahoitusvarojen arvostus perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuun hintaan. Tasolla 2 arvostuksessa käytetään syöttötietoina lisäksi muita todennettavissa olevia hintoja joko suoraan tai niistä johdettuna käyttäen arvostustekniikoita. Tasolla 3 arvostus perustuu muihin kuin todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

Erityisiä tilintarkastuksen painopistealueita ovat olleet IFRS:n mukaisten tasojen 2 ja 3 arvostus, joissa arvostustekniikat sisältävät sellaisia tekijöitä, jotka eivät ole suoraan markkinoilta todennettavissa.

Miten seikka on huomioitu tilintarkastuksessa

Tilintarkastustoimenpiteisiimme on sisältynyt rahoitusvaroihin liittyvien sisäisten kontrollien ja laskentaperiaatteiden sekä johdon laatimien kirjanpidollisten arvioiden asianmukaisuuden arviointi.

Olemme arvioineet yhtiön käyttämien arvostusmallien ja kirjauskäytäntöjen asianmukaisuutta arvioidaksemme, onko käyvän arvon määrittäminen IFRS standardien mukainen. Olemme pyytäneet ulkopuolisia vahvistuksia todentaaksemme sijoitusten olemassaoloa.

Yhdessä erityisasiantuntijoidemme kanssa olemme verranneet johdon arvostuslaskennassa käyttämiä oletuksia. Olemme hyödyntäneet Deloitte analytiikkatyökaluja ja suorittaneet käyppien arvojen uudelleenlaskentaa markkinoilta saatavilla olevan informaation.

Rahoitusvarojen osalta, jotka arvostetaan muiden kuin markkinoilta saatavilla olevan informaation perusteella, olemme myös arvioineet käytäntöjä ja oletuksia, joita johto on käyttänyt käyppiä arvoja määrittäessään.

Olemme arvioineet esittämistävän asianmukaisuutta tilinpäätöksessä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka**Nordean osakkeiden arvostus**

Viittaamme yhteenvetoon merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista sekä liitetietoihin 13 ja 34.

Nordea on luokiteltu myytävissä olevaksi pitkäaikaiseksi omaisuuseräksi ja sen kirjanpitoarvo on EUR 2.189 miljoonaa. (2020: Konsernin osakkuusyhtiö EUR 4.822 miljoonaa).

Tilikauden aikana Sammon omistusosuus Nordeasta on laskenut 15,87 %:sta 6,2 %:n nopeutetun tarjousmenettelyn myötä. Näiden myyntien ja Nordean osakkeen merkittävän ja pitkällisen markkinahinnannousun seurauksena aiemmin kirjattu 899 miljoonan euron arvonalennus peruuntui tilikauden aikana kokonaan.

Lokakuun 2021 osakemyynnin jälkeen johto päätti Nordea luokitellusta osakkuusyhtiön sijaan myytävänä olevaksi omaisuuseräksi IFRS 5:n mukaisesti. Johdon arvion mukaisesti Sampo Oyj:llä on edelleen 31.12.2021 merkittävä vaikutusvalta yhtiöön, ja siksi jäljellä olevat Nordean osakkeet arvostetaan niiden kirjanpitoarvoon tai käypään arvoon vähennettynä myyntikustannuksilla sen mukaan, kumpi on pienempi.

Miten seikka on huomioitu tilintarkastuksessa

Tilintarkastustoimenpiteisiimme on kuulunut jäljellä olevien Nordean osakkeiden kirjanpidollisen käsittelyn sekä johdon arvion aiemmin kirjatun arvonalentumisen peruutuksen läpikäynti.

Olemme myös arvioineet kirjanpitoarvoa ja arvonalentumisten peruutusten kirjaamisia osakkeiden myynnin jälkeen. Lisäksi arvioimme Sammon osuuden osakkuusyhtiöiden tuloksesta, johon Sammon omistus vaikuttaa yksittäisten raportointikausien osalta.

Olemme käyttäneet arvostusasiantuntijoitamme arvioidaksemme Sammon käyttämiä oletuksia ja menetelmiä arvioidaksemme säilyykö konsernilla merkittävä vaikutusvalta Nordeassa ja onko Nordean osakkeen arvo noussut merkittävästi ja pitkällisesti.

Lisäksi olemme arvioineet, täyttyvätkö IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin vaatimukset.

Olemme arvioineet esittämistävän asianmukaisuutta tilinpäätöksessä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteis-

toimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös

tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 19.5.2021 alkaen yhtäjaksoisesti 1 vuoden.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota. Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko

toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitystaseen osoittaman voiton käyttämisestä ja osingon maksusta päättämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä, 11. maaliskuuta 2022

Deloitte Oy
Tilintarkastusyhteisö

Jukka Vattulainen
KHT

2021

SAMPO GROUP

Sampo Oyj, Fabianinkatu 27, 00100 Helsinki
Puhelin: 010 516 0100 | Y-tunnus: 0142213-3
www.sampo.com

 [Sampo_plc](#) [sampo_oyj](#) [sampo-plc](#)